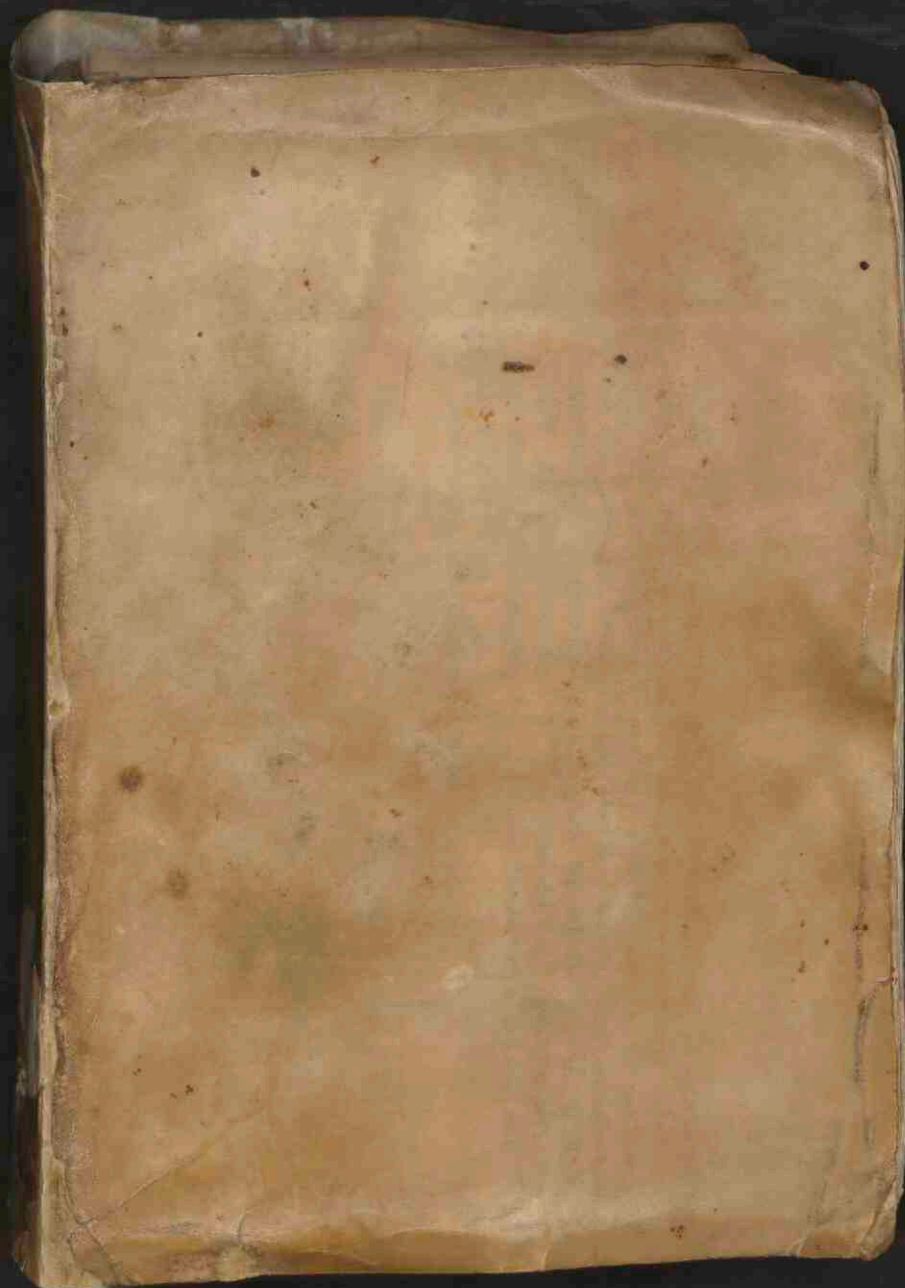

Onser liever vrouwen souter

<https://hdl.handle.net/1874/339888>

Hs.

8 L 9

1030 (*Eccl. 451, antea 2601.*) *Charta. 12°. 168 ff. Saec. XV.*

Gebeden en Stichtelijke Tractaten.

Fol. 1a. Hier begint onser liever vrouwen salter . . . ende heeft sinte Bernardus gemaect etc. Fol. 46a. Hier beghint ihesus voerspanne. Fol. 57b. Hier beginnen mynlike bebedingien (sic) tot alle den leden ihesu. Fol. 61a. Hier begint een suete medetieringe des berchs van gehuaren etc. Fol. 71b. Dit is eyn mynlike suerlike leer vanden mynne ons lieuen heren. Fol. 74b. Eyn opofferinge van onser professien. Fol. 77a. Hier begint een denoet oefeninge vanden leuen ende lijden cristi. Fol. 100a. Voer die ontfckenisse des heiligen sacraments (gevolgd door vele andere gebeden, o. a. van S. Hubrecht, van Leuærde den heiligen confessoer, van St. Anthonyus en and. heiligen). Fol. 141. Sinte Bernardus seit stighe ende climme duck etc. (gevolgd door gezegden van S. Brigitta, S. Augustinus etc. Fol. 166b. Glorioso virgines barinda ac relinda, eet (Precatio Latina). Fol. 167b. O mon Dien etc. (Prière, d'une main du 16e siècle).

„Dit boecxken is toe (sic) Iehenne de Bernimolin, minant en ondrach heur orn gots vil.”

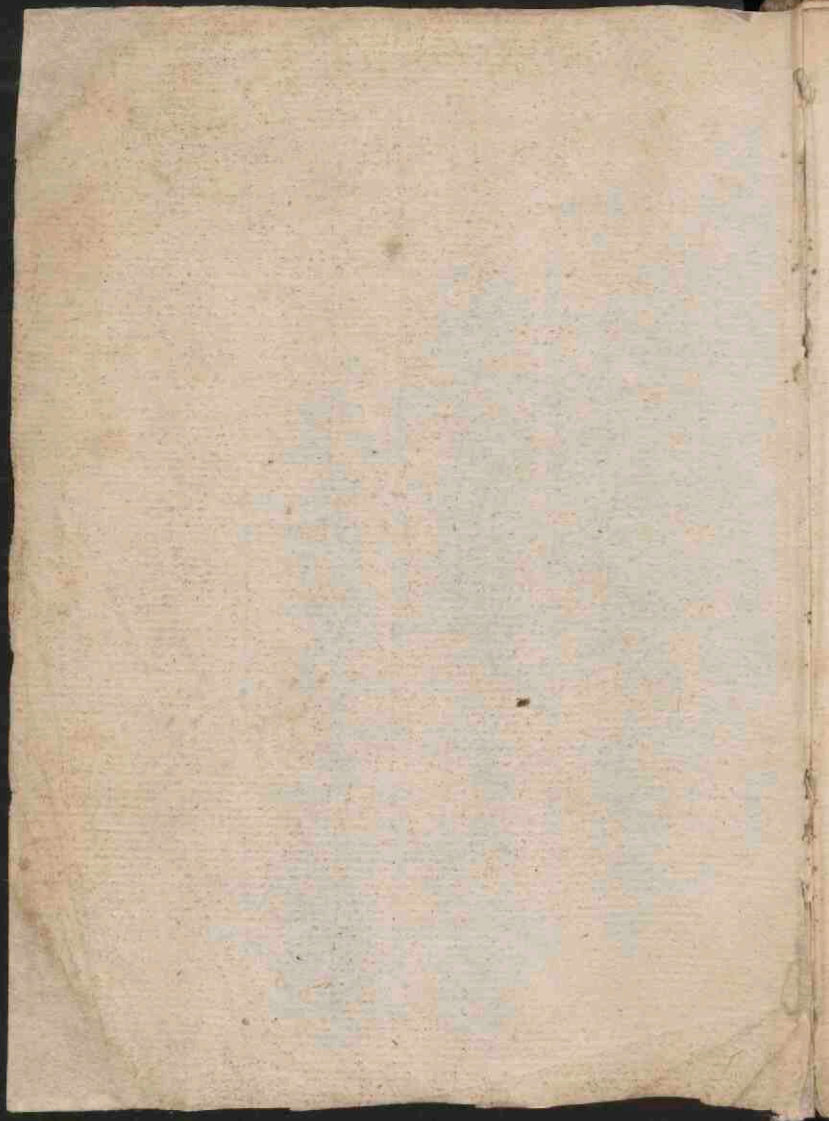
Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.

N^o.

451

VIII L 9

7
dat beexke is toe iehenne de
bernimolm niman en ondrack
heut om gods vil m.

Dit is wiemen die boetschap onser lieue vrouwen
eeren sal den iaerlyx dach desen psalme staende

God der goede glorie si vergaende di w gemynade
dochter des vaders goedertiere moeder des loens en
weluere bruyt des h geest Alst was inde begin
desse antiffen salmen lesen op die kuyen Dit is die

dach den die hē heeft gemaect hynde heeft die heer
aengeliē die bedruetlyc syns volcks en hū gelant her
loelinge hynden heeft dz wyf den doet veriaecht den ey
wyf had in gebracht Hier neyget men beny wyte heeft

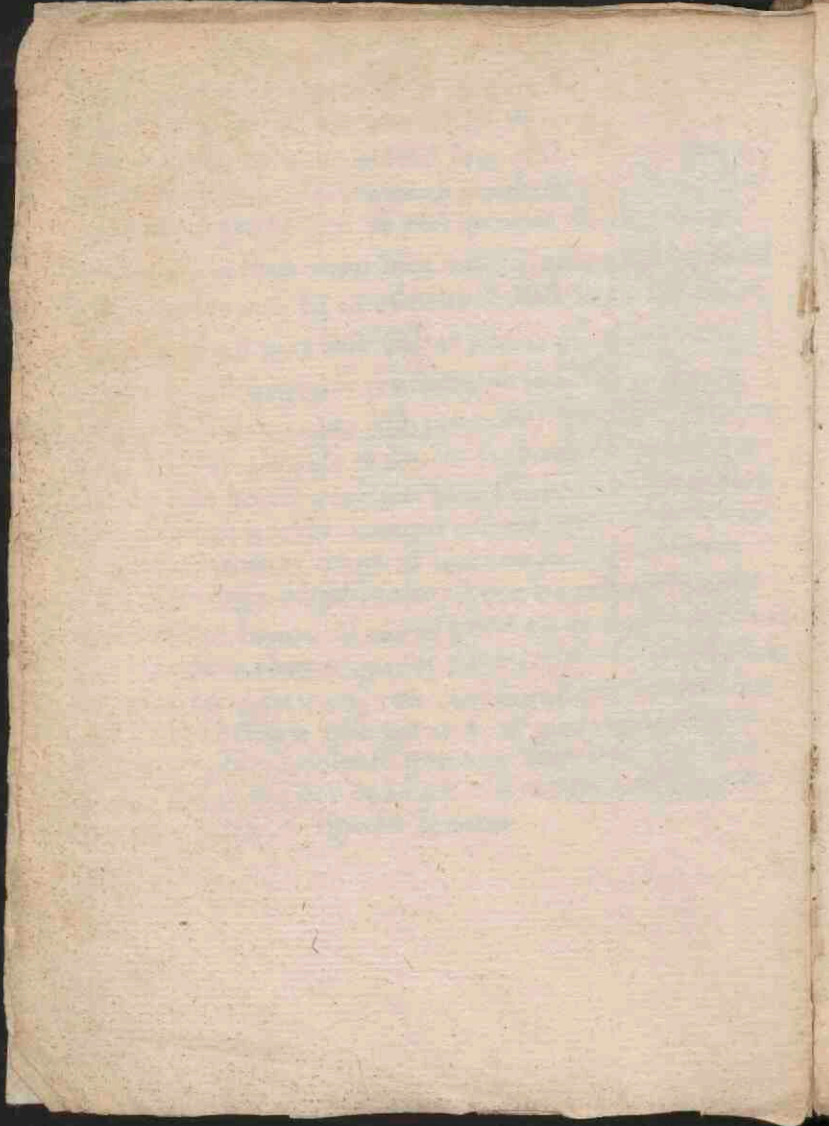
Hynde is god mensche gewoerde dz hi was is hi gebleue
en dz hi is en was heeft hi aengenomen hier om laet os
dat begin onser verloelinge deuotelich oūdanche en segge
glorie si dū hē Eva en eva nu laet os dz hā louen
den hogē gelette hē inde troe w dū uolck die te aen
bedē bilt w synlyc die te eere bilt wy aenbedē dū w al
mechtige god wy segge di lof en glorie ind ewigher ewich

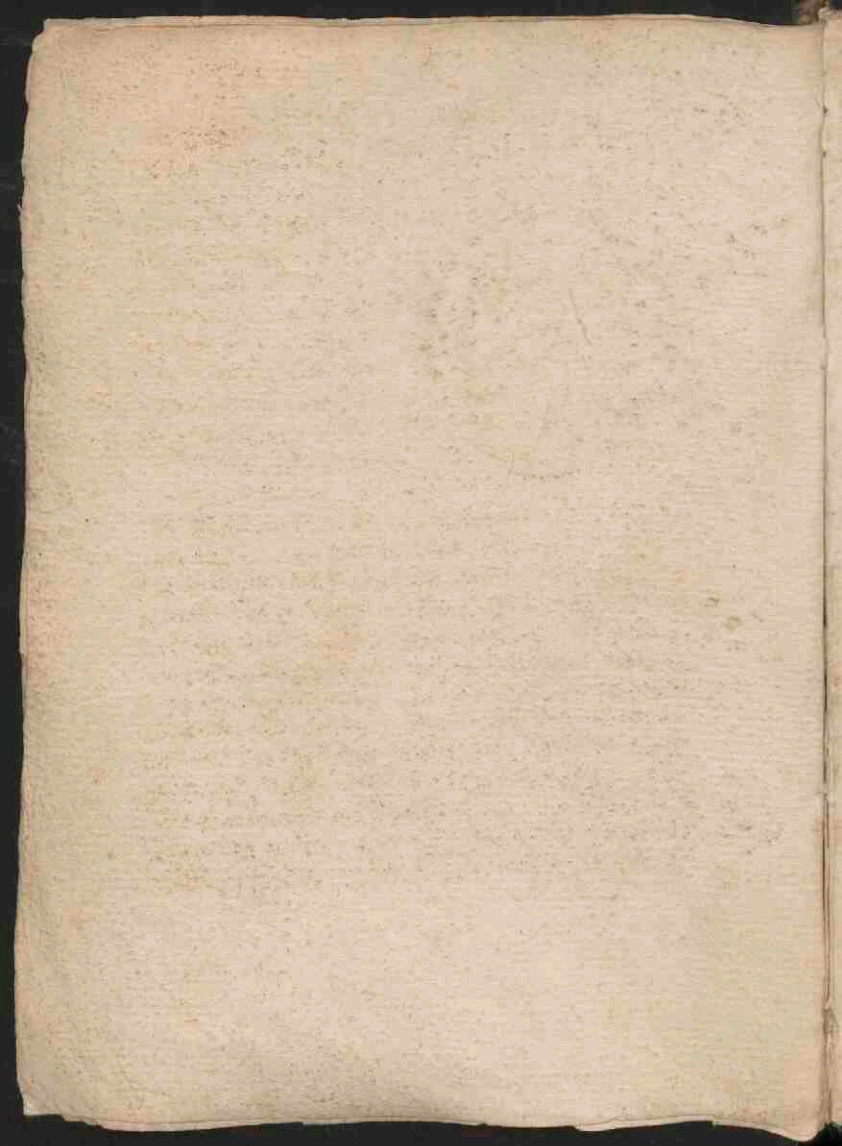
weest gegruet Jochrouwe maria sy die kuyē
de alle die werelt is en mocht begrippe heeft hū
besloete in dynē byuente en is mēche gewoerde sy
byntlich voetsel jerst van dynen meechdeliken boelke
ontfangende en du w maria syn liete godlyc weder
in dynen meechdeliken herte gewelende dō dz verliet
der myne w mā dā dū moedlike hert i ontfuett waert

doe dz suete kyndelich ihūs alre ierst sijn ho nuchuloy
ende mōdchen vñ methodelike borstē aenlettende was
soe bid ic di v suete maria dz gi onser wilt gedencke
als gi lieue moed der barmhertich staet mōe aelicht
gods dz gi guede dīgē vō ons sprekes en alkeert die
ontwerdich sijns tornis van ons / Dese psalme wed
O vrouwe onse hē is ommits / Alst was idē staede
ijer leellinē wed alst vōs is Dit is die dach en dz
gabēt weelt gegruet jonckrouwe mā / Den salmen
blone si di v geminde Alst was idē / wed staende lelen
leelt weder als vōs is Dit is die dach en voert dat
ander getz weelt gegruet jonckrouwe mā / oufferē
Ich bid vch heilige maegēt maria reyn en puer dō
die grote braudē die gi v suete maria hadt doen
vch die hoere engel isabriel die boetschap bracht
dzū soldes welen en moed gods en dz in die volbrach
solde werde die begerige der patrierchē en propheten
en doer die genade die du onttinges onder onschij
nunge des heilige gēst bid ic di v guedertiere mā
dzū my wils vertwerue genade van mijnen lide
en eyn salige vre der doet en alle myn liot vrynde
aen dynen lieuen kynde Amen

psal
Ich
sal

5
Hier begint onser lieuer vrouwe salter
en is seer guet gelesen En heeft sinte bernar
dus gemaect En oec eest seer guet gelesen
voer die zielen

O heer doet op mijne
mont te louen dyne
alre heilichsten nae
En vermycht myn heyt
en myn lichaem vā
allen onreynen ge
dachten en ondoech
den en sunden Op
dat ic voer den godliken aensicht dijne on
sprekeliker maestaten weerdelike verhoert
werde O coninginne des hemels ontfae die
loue sande die ic di mit trouwen gemoede of
fer wt genomen vanden heiligen psalmen en
als du groet gemaect en geweeridichste in he
soe bid ic di dattu gedenckes mijns armen sin
digen mensche O du blovende rose moeder
gods en ioncfrouwe maria weest mi altoes ey
licht en een godlic sijn En o suete maria Ic
offer vō dat aensicht dijne eygen soens blyde
lic mijne salter die ic di danckaerliken gene
O ioncfrouwe vol genaden coninginne der iōt
frouwen waer daerheit des gemoets en suete

syden spoel **I**c biddi nu en altoes in dese
leue weest my een licht in dyne waelluyde
den loue euerberdige ioncfrouwe eyu
thron der heiligen deienoldicheit conig
ne der barmherticheit een tempel der got
heit **W**eeft suete moeder ouermits desen
salter gheleucht. en geest mi de mi van di ber
de gegene genade van myne synden **E**n du
waelsynkende ioncfrouwe. weest werdelike
gegruet **I**c biddi weest mi bereit en neige
di tot mi. en als coemt die vnde doet die
bereit is allen menschen dan soe weest
mi bi suete milde voersprester **gebet**

Ic negruet di alre heilichste ioncfrou
we maria moeder gods conigyne d'
hemelle metter gructe daer v mede gructe
die engel gabriel doe hi sprach **S**onder wee
vol genaden die heer is mit di. en ic biddi
oetmoedelic van dyne alre lieften soen on
sen heer ihu xpi te vangen voer mi arme
onnutte en omberdige mensche dat hi
hem berdigen wil in desen stonden die
genade des heilige geest in mi te giete in
een affcheidinge alre eertcher begerte
en vleischeliker genuechten. en van alle
bosen idelen scadeliken onreynen ge

6
Dachten dat ic sonder hinder des viants
in rustigen gemoede en inde stat der
genaden desen salter die geheylight is tot
loue en tot glorie dyns name di werdeli-
ken mach lesen *Das sechste die ierste nocturno beart*

Ouonfronke maria salich is die
mensche die lief heeft dyn
heiligen naem. ende dyn ge-
made sal sterken syn ziel. *Als*
den boom die genichtet is mitter fon-
teyne der watere en sal voert brengen
ripe vrucht der gerechticheit. *O*ebündt
bestu onder den vrouwen om dat gelo-
ue dyns heiligen herten. *A*llen vrouwe
ouergaesten in soenheit des vleischs en
du boue gaest die heilige engelen en
archangelen in hoeger heilicheit. *D*yn
ontfermherticheit woert gepredikt in
allen steden en god woert gebenedyt in
den werke dyre hande *quere frummerie gites*
*W*aer om hebben gebryut tegē ons
onse viande en tegen onse idelhe-
gedacht. *O*uoder gods ons moet be-
scherme v rechter hant verdriest en ver-
hoer si als een verneerlic heer. *O*et
allen tot hoer gi die arbeit en bedriest

Int : en si sal genē inwe: selen troest en
solacē. **O** aet tot hoer in al inwē betoeringē:
hū si sal v sēdingē in clærhē hoerē aensichē
Ondyt si in al inwē werckē en herte: want
al extert is vol hoere otfē hertichē. *Dū quid*

O vron waer om sijn si vernienichvolcht
die in bedroene: in dinnē oēst salstu
salstu si vernolgtē en versterde. **O**utbiynde
die ver gaderinge onse quaethē: en neem af
die boerde onser sūde. **O**ntfarme di mij
we vron en maect mi gesont mij crandē: en
verdrine de rouwe en bangichē mijē herte
En geest mi is in dz geweld mijē brandē
en in hoerē besimpē en in dē dage des ster
nēē maect sterre mijn zele. **E**n leide mi in
die hantē des heilē: en geest mijne geest in
nē stepper en maker des leuē. *in uoaren*

Dien ic v aēriep vron doe vhoerdestu
mi: vā dinnē throē heeststū gewerdicht
mijn te gedendē. **V**andē bēnenden
bereit als totter spijlen en vande handē
die mi lochte bin ic verlaest van dijre gena
de. **A**t dinn ontfē hertichē en mildicheit
is alte goedertiere: in alle die aēroepē di
nē heilige nāē. **G**ebūdt moetstū sijn vron
in ewichē: en dinn mēgentē van ewē tot

elven in ewichz **E**erwondicht si ghy he-
den mensche : en alle menschen der erde
verheft haer grote werke *Verba mea auribz*

O Vromme inz dynē oze vūē mijn
woerde : en en lieve inz van my
die scoonez dyns aēlichts **R**eer mijn
wenē in vronde : en mijn dene fliz in blyt-
scapē **O** nle vande maetē vallē voer on-
sen voete : en hō haefde werde te vronde
vā dynre trachte **O** maetē belie alle tō-
ge : en dynē heilige māē maetē belien
alle mensche **O** yn geist is suet bonē ho-
nich : en dyn erfens bonē homich en ho-
nich seem *Domina in furore tuo agitas*

O Vromme inz verbolgēdz gods en
verhenge ons inz berispt te werde
noch in lijnen thorne geordelt te werde
O vromme om die ere dñs heilige māes
weest ons genadich : en genadich moet
ons sijn die vrucht dñs gloriose byps
Ander poerte der helle : en vanden
binnenste der dieplz verloest ons mit
dynē heilige gebode **E**n ons moeten
geopent werde die ewige doere : op o-
wē tūdigē moegen dñ wonderlichz

in ewich. **M**er o wron di en sullē n̄ louē die
dodē noch oec die sijn m̄ hellē: mer die vā d̄j
re genadē besittē sullē ewich leuē. *Dñs deus meus i m̄*

O wron m̄j in di heb ic geloept: vloes mi
van mijnē viande. **T**oeshyrt den mont
des leimē: en telvriest sijn tande en sijn lippen.

En wilt n̄ merē om dinē heiligē nāe ons
te geuē d̄m otferrinherichs. **D**ie daech d̄j
heiligē aēlichts laet blindē ouer ons: op d̄
tu daer makēs ons consācie. **G**roffert moe
tē werdē onse gebede ommits di: en onse ge
loeffē moettē groffert werdē bidē oñsten co.

O wron onse here is oñmt. *Ant: Dñs dñs noster*
di geworden ons b̄ned: en salichmal:

Als d̄ vuer m̄de bossche en die donne it
vlues als wolle neder comē: alsoe is in di
getomē d̄ ewige woet. **D**ie cracht des al
re onerlste heeft di besceet: en die heilige
geest heeft di vruchtbā gemacht. **G**ebūdyt
moet sijn oñ alre roystē otfēdiem̄: en gebū
dyt moet sijn d̄m meechdelike vruchtbās.

Gebūdyt si die vermind̄s d̄ms vleis: en ge
būdyt si die suetichs en otferrinherichs d̄ms

O wron ic sal di belē in herte. *confitebor.*
alle d̄ d̄nre herte: en ic sal onder den
volc spreken d̄nre lof en glorie. **D**i salmen

8
genē glorie di saluē genē werke d' dārbal;
en ey steme des loefs. **O**utfant te pntēre
die oetmoedige bedruefde: maect gesont die
druefde hoers herte. **D**ie sinderē vjnde ge
nade bi gode oimts di: di die bist ey vjnde
der genade en der salichs. **I**n scoelz des bre
den en onerbloedichs der ruste: soe salstu ons
spijse uade arbeit onse pelgrimaedse. *In te dñi confido*

Ibetrouwe moede vrouwe geuselic: om
die mēichuoldichs hoers heilige name
Hoer oge aēsen apte armē: en hoer hāde
sijn wtgereet totten weysen. **W**thueft si vā
den begi uwer roecht: en si sal vclāer makē
voerde aēlichit der volke. **H**oer otfermijer
tichs neet af voellz der sūde: en ho vrecht
baerlyz sal ons genē vruchtbalz der vdiensse
Reyt wt dñ armē. **W**ā: en en wilt nē vā
ons herē dñ glōse aēlichit. *Dñi me fide*

Maect mi gesont. **O**moed der scoelz wjue
en liefde: wanttu bist een foutey der
sietichs der mildichs en der otfermijertichs
Der erde ongtanc sielstū alle: om te helpe
den genē die di aēroepē. **D**ijn wege sijn
scoe: en dñpade vreedsa. **E**n in di schut
der geist der anstz: en dz licht d' rechtne
dichs en dat seijnsel der wals. **D**u bist om

gehort mit den licht der sonen als mit eynen
deede en onlichts mit der blinkender aenen
van .xij. sterren *Adieu quo dñā*

Hoe lange vrou maria saltu mynne verge
ten en en verloesen mi niet inden dage mij
re bedroeffenisse **H**oe lange sal mi brant he
verheffen bouen mi die cracht dijnne doecht
moet hem te winne **W**eet ons vrou maria
eyn toern der stercheit en eyn alte haerden steet
te wreken onsen brant **W**ij maken die groet
vunderse der genaden ouermits welken de we
relt vermet is **O**n bist verhoget bouen die
choren der engelen en voer den troon gods

Onse lotte *Dir i suplic i* bidt voer vons
weder sake heeft gesecht in sinne her
ten is sal si vervolgen en vangen. en mi hat
sal si doet slaen **S**int op vrou maria en vo
coem hem en ondertredt en verderft al si op
lat **D**ie sonne en mane verwonderen d' u
re soetheit. en die dienen alle engelsche moe
genheit **I**n dijnne ouer suecten rueren ge
nesen die sieken en die doden werden leuendich
van dijnne roselachtigen roete **O**maget mi
winsterse gods den alle die werelt is en be
gript heuet hem in dinen bynensten beslotē
en is mensche geworden *Dñā quis habitur*

9
O vron maria wie sal woenen inde
inden tabernakel. en wie sal ruste
midden mit den rici manen gods en syns
volcs. **D**ie arme van geyst syn reyn van
herten. die saechtmoedigen vresam en
die wenen. **G**edenet vron maria dattu
gnet voer onse sprekest. en die ontwerdicheit
dins loens afkeer van ons. **L**aet ons si-
deren ompe omgripen die voetschappen
maria en voer hoeren heiligen voeten ned-
vallen. **E**n halden si vastelike en en laten si
niet ghen alsoe lange dat wi weten van ho-
dat wi sijn gebidht *confirma me domina*

O vron maria belwaert mi want ic ge-
hoecht heb in die. del mit mi die droe-
pelen dijner ontfarmeliker genaden. **W**at
di jonckferlike licham. en di geheilicheit bynes-
ten hebben gewonen den soen gods. **G**ebe
nedijt moeten sijn dijn alre reynste vorsten
we welken du mit godliken melken gevoet
hebt den ewigen behalder. **B**lijt lof der
glorien en der glorioser ionckvrouwen maria
alle die bi hoer hebt gewonden genade en
ontfermheitich. **G**eeft hoeren naem groet-
heit der wercken en loest te samen hoer ont-
fermicheit en geboerten *exaudi domina*

Verhoer vrou maria mij gebedt geredt.
en neem van mi mij bedroeffenis
I sal di behien inder steinen der woe
lichkeit wijneer du groet makest du ont
fermheitchheit op mi **T**olcht hoer nae in
mediden gods. alsoe hoer nae genolcht
hebben katherina lucia en agneta **E**erwer
diget si inder steinen alver lippen doer om heb
ben ontfangen hoer genade aghata en cecili
a en vrsula **M**y sal v genen den brugom uwe
fielen den soen gods des vaders. en ey croe
van lelien des paradys bliucken sonder ge

II sal die lief hebben *Clus Diligite dñi*
O maria vrou des hemels en den
erden. en ic sal verclaren dijnen heiligen
naem onder den volc **B**eliet in hoer ge be
bednefsden van herten en si sal v sterken te
gen v viande **O** vrou maria laet tot ons
vlieten die genade dijner borsten. en minde
doerdemgeliken melet uwer sueticheit
steret die onbeudicheit dijner kinder en
Alle geestelike menschen eert si wāt
si is v hulper en eyn sunderlinge voer
sprekerse **O** maria gloriose moeder xpi
west ons eyn toegerlaet want i du bist
alre geestelicheit ey wonderlike vestige

D hemelen wt spreken di. *Salvator*
 gloriose. **O** maget *maria*. en dijnre
 saluen edelen voech 16 gestroeyt onder
 den volck. **O** verloeren sūdaren gaet
 tot hoer en si sal v leiden totter hauend
 vergiffemissen. **I**n ymē. saugen salmē
 verniet ho mēste. en si sal v wdruppen
 die genade hoere sueticheit. **O** lozifice
 er si gi rechtuerdigen voer dē thron
 gods. want ouermits die vrucht hoers
 buye hebbe die rechtuerdicheit gebracht
Louet si gi hemelen der hemelen. en
 hoeren naem moeten werdige alle eerd
Ker hoer ons. *Crux domini*
 vrou maria inden dage der bedruef
 fenisse en heer tot onsen gebede di gne
 dertien aensicht. **E**n en verwerpt ons
 niet inder tyt onser altheit en ons doets.
 mer want te hulpen onser sielen als si hoe
 ren lichaē begenen sal. **S**eyudet guede
 hulpe tegen hoer ouermits dat si besaet
 si voer hoer bande. **E**n wilt hoer toene
 den ouer daren richter der werelt die
 hoer om dijnre gracie wil genade ver
 leent. **I**n hoere ymē laet si voelen di
 genadige verweyninge en ver hoer stede

leent.

onder de vercoerenē mensche gods

O Maria vrou in dyn *Dia in virtute tua*
re doet sal verblinden onsekerhe.

en in sueticheit dyns namē woert ge
troest onse siel **S**cyndet ons wijsheit
van dynen stoel daer wi mede verlicht
werden in alre waerheit **E**n geeft ons
gracie ons te onthalden van vleissiker be
geerten **W**p dat in onser herten op ghe dz
licht dijne gracie

O vrouwe wi suet
sij dyn woerde den die di lief hebben wāt
lustelic sijn die druepen dijne genaden

Glorie en eer. sal ic di singe : en in dij
nē naē sal ic gecert werden in ewicheit *de*

Mijn god mij god oūmits hoerē heili
gen verdiensten . moet in mi sien

die macht maria **O** vrouwe ic heb ge
roepen totti dach en nacht : en du hebt ot
fermherticheit gedaen mit dijne derven

Want ic gehoepē heb in dijne genade
soe hebstu van mi gedencken ewich laster

Mijn vriendē hebben mi bespot in alle
siden mer du hebst mi gegeneu goeden
troesten onder den scheem dijne hant

Die gesunde des volcs moeten die aen
beden . en alle die d oerden der engelen

moete di glorificeren *Drumme ragt me*

Die heer regiere my *o* maechte maria
moeder gods. want du syn mijsie aen
sicht op mi gekert hebst. **G**ebenedyt moe
ten syn dyn alre blinckenste ogen. en dyn
suete ogen gewerdige baerinhertelike te ke
re totten siideren. **G**ebenedyt si dat licht
en schijnsel dyns aensichts gebidyt si die gra
den dyns aensichts. **G**ebenedyt si die ontfen
ghetichheit dynre hande. gebidyt si die we
derpynge dyns ioncfenliken medes. **G**e
benedyt moeten die di apostelen. en aphe
ten en martieren confessoren en ioncfrouwe

Die heren *singendia dñi est terra*
is die aerden en hoer waelhoelt en
du alre heilichste moeder regneers mit he
in ewichheit. **G**lorie en aerheit hebste aen
gedaen. en alle duerbaer gesteeuten is di
om cleyt en dicsel. **D**at schijn der sonen is
op di hoeft. der manen soetheit is ond
dijne voeten. **D**ie blinckende sterren ae
ren dynen stoel. en die sterren glorificere
die *o* morgen sterren. **G**edenkt onser w
vrouwe in dijne waelbelagen. en maect
ons wardicht te loue dijne *h* nae *ad e. dñi*
Dat die vrouwe heb ic op gehaue mit

siel inden oerden gods. en laet mi niet sa-
men oimmits dynen gebede. **E**n en laet
mi mi weder f saken niet bespotten wāt
die di betrouwen sullen gesteret werde.

En laet niet vermoegen tegen mi di
stricken des doets. en die borger der qua-
der en laet niet hinderen mi wege ver-
drucke hoer hasticheit mit dijne macht.
en mit saechemoedicheit loept te gemoet
myre sielen. **W**eest mi leider se rotten
vader lande. en gewerdige mi te ver-
eunigen mitten scharen d' engelen. *Judica me*

Ordel mi. **O** vrouwe want ic van mi
ve onoeselheit af gegauen bē. mer
want ic in die geloept heb soe an sal ic
niet geerent werden. **O**m gorde mijn
hert mitten buer dijne miuen en mitte
gordeb der eenycheit bedwinge mi me-
ren. **W**at dijn ontfermherticheit en gue-
dertierenheit is voer miuen ogen. en
ic heb genuchten gehat inder steinen d'is
loued. **W**ant ic heb geeyt die seidenheit
d'is aensicht. en heb geert di t moegēheit.
Belyt haere naē want hi is h en is wēd-
like wike sullen gesōdicht werde in ewidheit
Des maendachs nocturno d'is illuminatio

vrouwe mij in lustinge is dat
 schijfel d'ijns aensichts. en die
 luterheit d'ijre genade moet
 verschijne mijne gadachtē.
Her heffe mij hoeft bouē
 mij vanden. en ic sal singē
 lof d'ijne heilige naem.

En af beer di aē
 ficht niet van mi. want di aerheit heb ic
 gaert van mijre roecht. **I**c heb lief gehadē
 en mit vliet gesocht. **O** wicorē conigine d'
 genade. en ontdecke mi niet d'ijne ontforn
 herticheit en gracie. **I**c sal die vrouwe
 belien inder samange. en ic sal eerwerdi
 gen dē thron d'ijre glorie. **ad te diu clamabo**

En di vrouwe sal ic roepē en du salt
 mi verhoerē inder stemmen d'ijse loues
 salstu nu verblydē. **O**ntferme mijre vrou
 we inde dage mijre bedroeffenisse en inde
 licht d'ijre waerheit verloese mi. **O**vrou
 gebūdt moetstu sijn in allen eynden der
 werelt. **D**at sanctuarū dat gemaect heb
 bē die hantē gods. dat is die tempel d'ijse
 lichaē. **E**n vry concienē en onbeuēct
 dat is ee stede der ontfornherticheit. en
 en een heilige wōnige gods. **Afferte po**
O my kinder gods brengēt onser vrou

We maria lof eer en reuerencie. **O** heilige
moeder gods geest doechden en cracht di
ne dienen en geest benedictie den gene die
di loue en glorificieren. **V**erhoer onse such
ten totti en en versmaede in die begeerte
der geene die aenroepen dijnē nae. **O** ij
hant si bereit mi te helpe en dij oren
si aendende tot mijne gebede. **K**e
mel en erde benedien di. dat meer die
saer en die eynden der erde *exultabo te*

Ic sal die verhoge vrouwe watten
mi ontfangen heues en van mijne
quaden wedersaken salstu mi verlossen.

Bekeer mi en maect mi leuēde en lei
der mi vanden poerten des doets en van
den geluē der tribulacien die mi hebbe
onvangen.

O dat gebet en groetheit
dijner rechter hant te wyne en verder
ne alle mij vande. **E**n ic sal die offeren
denotlic dij glorie en ic sal die offeren
die offerhande des loefs. **V**erblide di
hemel en verbroute die eerde want

maria troestet hoer diene en ontfert
hoerze armē. *In te dñi speram*

Ic die vrouwe heb ic geloopt en ic en
sal niet bescheet werde in ewicheit o

sanct in dijnre genade. **V**erga dijn oren tot
 mi en in mijne drue verblift mi. **D**u bist
 mij stercheit en mij toenerlaet mij troest
 en mij beschermyge. **G**ott heb ic gevoe
 pe. **M**aria als mij hert bedruet was en
 du heues mi gehoert vanden hoechsten d'
 ewiger bergen. **I**n dijne handen vrouwe
 vande ic mijne geest alle mijn leuen ende
 mijnen lesten dach. *beati quorum remissio sit*

Salich sijn si der welker herte die mij
 neu heilige maget maria hoer so
 den sullen van die ontfenliche vergene
 werden. **S**alich ontfenche en bloyende sijn
 dijn blyuense want si die bloyende bloem
 hebben ontfangen. **D**ie aerheit dijne soe
 heit en sal niet sijn verganchic en die gena
 de dijne aensichts en sal niet verdoeren.

Gebenedijc bistu hoege roede van yel
 se die hoer gebreit heeft aen dien die sittet
 inden throon. **C**onyncklike ruede du bist
 die wech daer welke ons die salicheit we
 ten onsersten genant heeft. *salutem nostram*

O gherechtighen verblift v inder ma
 get maria en in gerechticheit des he
 ten soe loeft si te sauen. **O**uer wt tot h
 me reuerencien en denocen. en v herte

sal hem verbliden in hore gynecē **G**eeft hō
offer des lofs en gi sult droncken werde
vanden borsten hoere sueticheit. **W**ant si
sal in v gieten die stralen hoere sueticheit.
en si sal v verclaren metten licht hoere ou
terherticheit. **E**n hoer vrocht is alre suet
ste en inden monde en inden herten des
wisen sueder hoer vrocht **benedictum pē**

Ic sal die lūdien vrouwe maria in al
re tyt en dinnē lof en sal niet ver
gaen in mynē monde. **M**aect maria groot
mit nu alle gi die bet tyt gelvorden in ho
nich en in elck hore wedermalijge. **I**n nae
den en in ewelechtigen dingen roept ma
ria den en gi sult hulpe vinden in allen
noeden en selver toelucht hoere wijnen

Eer om vrouwe want goetmoedich
hebt geweest soe hebt gi gadwongen dat
ongeschapē woert menscheit van vte ont
fangen. **H**oemt luyder en hoert nae mi
ic sal v levē die myne maria. **J**udica me

O edel vrouwe die nu luyderen ende
stuert op tegen si en beschermie mij
salen. **M**ij siel sal verbliden in die en in
dinnē gauen sal ic mi veruouwen. **H**e
mel en erde sijn vol dinnē genade en die

wistbortinge duns ionfruliken buyes moet
 ons helpen soe waer wi waren. **D**u hebs
 ons gehopen in allen steden mit dynre
 waelduet en hebes altoes en oner al
 wtgerect dnn gewoenlike goedertierē
 heit. **D**aer om mi alre lieffte laet ons
 doch loepen tot soe edelen en alre suetste
 maecht en laet ons haer mynlic gruete
 en laet ons rusten i hoerē suetē schoet.

O onrechtuerdigen mē. *Dit i synus*
 schē sprac op dat hi verhoergēt
 he sūdichde mer n onmits die sal he van
 synen quaden opsat vallen. **O**eder gode
 neyge des heren aensicht ouer ons dwinge
 en besmeect hem onfermhertich te wesen
 ouer den sūderen. **I**n den hemel is dnn ont
 fermhertichheit en dnn genade is wyde gestort
 ouer die eerde. **E**nde in dynen arme is aracht
 en moegentheit stercheit en macht is in dñre
 rechter hant. **G**ebūdyt si dnn keyserlike ryp
 bouē alle hemelē en gebūdyt sy dnn groet
 heit opter eayden. *Psalm cunclari in ps*

O vrouwe gi en wile niet lief hebben
 den boesen mer haer verwoethheit maect
 suet onermits dynre genaden. **R**oep in hoer
 gi geestelike menschen en doesther luyde en gi

deken en leken betrouwt in hoer. **H**ebt ge
machten in hoer en lone si maria sal ver
hoeren dat gebet wa herten. **B**eter is e
wenich mit hoere genaden dan lat son dan
schatten van siluer en dierbaer steyne
O conyngne der hemelae glorie si die al
toes en en wilt onser niet vergeten tot
gaenre tijt *domina ne in furore tuo arguas*

O vrouwe op dat ons die heer in si
nen toerne niet en strave verwerf
ons genade van onsen sonden. **A**lle onse be
groeten moeten syn in dynen aensicht en alle
onse hoere en betrouwen in di. **D**u hert
is bedroeft in mi. **M**aria en dat licht is
af gegaen van myne byenusten. **V**erlicht
mit dynen licht. **M**aria my blintheit versiet
mit dynre sueticheit my lyden. **O** vrouwe
en lat mi niet. **M**oeder gods niet dijn ge
nade en cracht si tot mynre rechter hant
Glorie si v. **O** gemyde dochter des vaders
goedertieren moeder des soens wtuercore
bruyt des heiligen geyst. **H**ist was in de be
ghen: *Des dinstdachs nocturno dixit custodi*
Ic heb gesproken v vrouwe ic sal bewaren
my wege. als nu dinnits die is gegeneu die
genade xpi. **I**n dynre sueticheit is my hert

versmelt mi binnenste sij ontfelien Van dijre
 mynē **O** vrouwe verhoer mi bidden op dz
 verguen moegen mi viande **O** nferme di
 mijre vanden hem el en vanden hoegen throē
 en en laet mi niet bedriuen in den dael der
 onsalicheit **B** ewaert mynē voer dat hi niet
 en val en duu genade moet sin tegenwoer
 dich in mynen lesten eynde *expectu*

O vrouwe verbejdende heb ic verbeit
 duu genade en heb ic mi gedien nad'
 volheit dijre onfermherticheit dijns
 namen **D** u hebes gehoert mi gebet en
 du heb ic mi geleit totter eulen der onsalichs
 en totten grane des viants **W** oal en wō
 derlic sin die guetē dijre genaden **V** er
 hoegen moeten en verblijden alle die gēē
 die di mynen **M** aria en die gehaet hebbē
 diuen naē moeten vallen d in die helle

G ebenedyt moest du wesen **O** vrouwe
 in ewichheit en van ewen tot ewen in ewichs

D i salige maria gedenct *beatus qui*
 op den behoefingen en opten armē
 en die in hoeren loue volherden **O** vrou
 we der engelen conigyne der werelt ver
 inge mi hert mitten vuer dijre mynen
W ant du biste een gnedertieren mood

en eyn verlichterle mijc herten **M**aria du
bist eyn voederse weder voedende mijn
gedachte **W**an mont g begeert die
te loene **M**aria en mij hert begeert di
altemael bornenlike te eren en te aenw
digen **M**ijn siel begeert die te bidden
want in sijne beschermensse beueelt
hij alle mij leuen *quā admodum*

Als eyn hert begeert totten fontey
nen der wateren alsoe haent mij
siel tot dijner mijnen **W**anttu biste een
winster mijns leuens een voester en ey
wedermaeester mijne sielen **O**u dree
ges den salicht maker mijne sielen du bist
een begyne en eyde alle mijne salichheit
Verhoert mi vrouwe dat gesmeert
werde mij onreynichheit verlicht mi vrou
op dat verlicht moet werden mij dyns
termiste **E**n mit dijner mijnen moet w
den ontfeken mij laicheit en van dijne
genaden moet werden gereynicht mij
traocheit *Judica me domina*

Ordel mi vrouwe en onderschei
de mij salzen vanden verkerden
volck en vanden draet der hellen v
loeg **O**mn heilige brochtbaerheit

moet si verderuē en dñi heilige reynicheit
moet verreden hoer hoeft. **D**ñi heilige
gebeda moeten ons stercken tegen hem en
v heilige verdiensten moeten te niet ma-
ken der vianden cracht. **O** en veruolger mij-
re sielen seynde inden afgront en die put-
ten der hellen moeten hem leuende vslinden.
Mer ic en mij siel sullen louē dinen naē
inder erden uijue genenckensse en ic sal
die glorificeren ewelic. **dn̄i auribus**

O vrouwe wi hebben gehoert mit onse
oren en onse baders hebbant ons ge-
condicht dat dñi verdiensten onsprekelic
sijn en dñi mirakulen wonderlic. **M**ant on-
tellic sij dñi doechden en onbegripelic dij
ontfermherticheit. **V**erblyt v mijn siel in
maria en veruolget v in haer want hoere
lof genere is veel guets bereit. **G**ebidyt
sijt gi. **M**aria conygyne der angelen en ge-
bidyt werden si van gode die dñi groet-
heit louen. **Fructum cor meum**

Mijn hart heeft wegcrispt v vrouwe
reyn guet waert doant mit dine honyt
doenden donke waert gesueticht. **O** nse
suden werden gereynicht dñits diure hei-
licheit en enermits dñi barmherticheit. **Wot**

in troest gegene. **O**uermits di cnylheit soe
woert mi siel genijt van gode en woert
mit hem verenicht inden bande der mynen

Ouermits dyn vrochtbaerheit bin ic gena
gen en verlost en ouermits dyn onferlike
vrocht en geboerte bin ic verlost vanden
ewigen doede. **O**uermits dynē alre werdich
sten soen bin ic arme verloeren mensche we
der geuonden en wet alleendicheit dar onsa
licheit weder gesat in dat vaderlant der sa
licheit

O vrouwe du bist **G**licheit **dominus noster**
ons toelucht in alle onser noet en
eyn crucht die moagelic toe wiuet onse
vanden. **O**mnre waeldier is vol die werlt
en si overwinen die hemelsche dingen en
doer gaen die helle. **O**uermits die volheit
dynre genaden si verlost die waren no
hellen en veruouwe sich. **E**n die bone der
werelt syn verbliden sich dat si weder gemaet
syn vander macht dynre onferouliker vrocht
baerheit. **O**uermits dynen gloriosen soen
dynre heiliger onferschap syn die mensche
geworden gesellen en mede borger der

Alte volck hant **S**engalen **omnes gratias**
slaecht en smijt in blyscappen der eer
wordiger onfrouwen. **A**nt si is een poert

des leuens en doer der salicheit en en wech
onser verlossingen **E**n en hoeye der gae-
re die pntencie doen en soelsoe der sevey
ender een salige vrede der herten en salichy

O vrouwe ontfem v mynre wāt du
biste een hoeye en licht alle der geene
die in di hoeyen **O** uermye dmyre heili-
ger vruchtbaerheit moet die behagen
dat mi moet werden gegene aflact vā
alle mynen sunden **Magis Dominus**

Groet bistu **O** vrouwe en alte saer
loeuclie inder stat gods des hemels
en inder kercken der wtuercoeyene

Du **O** vrouwe bist op gredōnen mit
ten singenden cozen der engelen en on-
beset mitten archangelen en gecroent
mit roesen en lelyen **H**oept hoer te ge-
moet gi crachten der engelen en herlichy

O herubyn seraphy en erhonon vhoecht
en setse totter rechter hant hoers brude-
gōs en hoers alre liefsten soens **O** godi
mit hoe vroelken gemode en uensicht
hebstu ontfangen maria die vrouwe der
engelen en der menschen en hebt hoer ge-
gene en voersteryne te wesen bouen
alle steden dmyre heerlichheit **Audite**

Alle volck hoert dese dingen aen en
verneemt mit iuwē oren en die be
geert in te gaen in dat vuc gods **H**ert die
maecht maria en en sult vinden dat leuen en
ewige salicheit **O**nn arme duiwes **O** mari
a veremicht mit ihu xpo in enē saligen ver
boudē **O**en honger duiwe oetmoedicheit
versade en onthalse miter vrocht dinc
buys **W**ant du bist gebudyt **O** maria on
gebroken nae der geboerten en onbeulect
nae ihu dinc soen **deus deorum**

God der gaden heeft gesprokē tot ma
ria onermits den engel gabriel seggen
de wast gegruet vol gaden die heer is in
ti **O**nermits die soe woert te sijnē dat
heil der werelt weder gemaect en die soe
des alren onerstheit heeft bageert v soen
heit en aetheit **O**hemelsche syon aet dinc
saet en bereide di en regen loep dinc god
Want onermits den heiligen geyst salstu
O maria ontfuen den soen gods en hi sal di
geboerte maken ionferlic en vrocht **S**ich
die deerne des haren die is gescheet naede
woerden gods want niet en is omagelle bi
Ontferm die mij **G**ode **miserere mei dñā**
re **O** vrouwe du die genoet bist

eyn moder gods. **E**n naeden bynen ensten dinnre
barmherticheit reynige mi van mijne boesheit

En wescort dyn genade ouer mi. **O** maria
en ic en wilt mi niet ontrecken dyn gewoē
like myldicheit. **W**ant ic belie die **O** maria mi
sinden en voer die berispe ic mi van minen
sinden. **V**ersien mi mitter vrochte dyns buyses
en maect mi brede mit hē die mi gescrepen
en verlost heeft. *quid gloriamini*

Wat verblindestu die in quaetheit du
quade serpent en helsche draec. **G**eeft
dij hoeft onder dat wyf van wies vrochte
du in dat afgront sals werden verdruct

O vrouwe maria verter hem mitten boer
dynre cracht stant op en verstoer sijn boes
heit. **E**t delinge sijn boesheit en sijn cracht
maeket wt enē gestubbe. **O**p dat wi leuē
dich in ons verblinden in dynē heilige naē
en in vroelike gemoede die lof seggen moe
gen. *Deus. Woensdaech. nocturno dixit i sijn.*

Die dwase viant sprac in sijn
re herten ic sal den mensche
we werpen wren taberlua
hal der lijden van gods. **I**c sal wt gaen en
wesen eyn loegenachtich geyst inden mōde
des serpents en ouermuto dat wyf sal ic ue
der werpen hoerē naem. **O**nsalige als

die hemelen verhauen sijn vander eerden
alsoe sijn die gedachten gods verhauen bo
uen di gedachten. **O**n wilt die niet ver
lassen vanden val des wyfs. want eyuwif
sal verreden dyn hoeft. **O**u habste heer
eyn cule bereit mer mitten stryck houe
oetmuedicheit salstu genaygen werde. **D**e

O vrouwe maria in dynen in rouwe
naem maect mi gesont. en mit di
nē rechtuerdicheiden verloss mi van alle
minē binden. **O**nderden se een dijne bloe
gelen beschert mi op dat mi niet en schade
die schallheit des vrients. **O** maria vrouwe
helpt mi. en geest mijre sielen dyn genade

Millichgelic sal ic die offeren die offer
ande des loefs. en ic sal belien dynen heili
gen naem want hi guet is. **E**n **O** maria du
salst mi verlossen van mijne dreefheit. en
v ogen sullen versmaē alle mij vāde. **g**rau

Terhoer o vrouwe maria mijn. **d**i dū
gebet. en en versmaet niet mij bid
den. **I**c ben bedroeft in mijnē godachten.
want die oedelen gods hebben mi ver
ueert. **D**ie duysterwisse des doets synge
comen op mi en die angst der hellen heeft
mi onder. **g**auen. **W**er ic inder zandheit
sal ic verbeiden mijnen troest: en in

mijne slaepammeren sul ic geducken dāve
onfermherticheit. **G**lorificer du recht
hant en dynen rechteren arme. en onse vi
ande sullen werden van die neder geslage

Onferm die mijne vrouwe want
mij viande hebben nu ond *insewame*
hoer voer getreden en alle den dacht sijn
hoer gedachten geweest mit quael tege mi

Omaria doet barmherticheit mit mi te
guden quaden viant verweet den toern
en gedench des stryts en wistrecke dijne
toern op hem. **A**erney mi die teken en ope
bar die wonder werken en laet ons voele
hulpe dyns heiligen arms. **G**lorificer dijne
heilige naem op ons 2 op dat wi bekegen d
dijn onfermherticheit is in ewicheit. **E**n lu
et tot ons blieten enen droppel dijne suete
heit. want **O**maria du bist een schonckes se
der genaden en der salichz. *insewame*

Ovrou maria onferm di mijne onfer
di mijne. want mij hert is bereit te
onder suelen dynen wijs. **E**n ic sal rusten
ouder den scheem dijne bloegalen. wat ge
nuchgelic is mi in di mij vermakunge. **O**n
hande druppen puer mirre. en dij vinger
salve der genaden. **O**vrou maria dijn beke
is als ey stuck van garnaten appel. en de
adem dyns monts is als eyn suete megg
ge van waelriykenden cryden. **W**at du

voer ons: die gabaert hebste den vredenmak
der engelen en der mensche. **O** maria du
stortes den bedruessen troest en den bedur
ten vroude en suetichheit. **M**aect ons vroe
lic mitten alre suetsten gesuyt dyns mout
op dat slapen in vreden. **O** gi hemelen geest
hoer lof mitten sterren en glorificiert ma
ria mitten die wonen inde hemel. *exaudi dñi*

O maria vrou verhoer mij bidden
en vastige mij hert op den stercken
stee ihu xpi. **W**eest mi **O** vrou maria ey
coern: die mi beschermte voer dat aensicht
des wreken verderuers. **A**n **O** maria
weest hem verueerlic als ey scerp heer des
volcs en laet hem leuende vallen inden grōt
der helle. **W**ant **O** maria du bist blyuicken
de en scoen een douwende bostdye en ey
op gaende morgē roec. **O** u bist scoen en
daer alst die alre volste maen: en alst
sonen weder schijn soe is dyn heilich aensicht

O maria vrouwe en *Redi doe*
sal mij siele di niet onderdanich we
sen. du die gewōnen heestes den salichma
ker alre menschen. **O** maria du salige
makersa alre menschen gedenct onser
verloeren en verhoer die screynige on
ser herten. **A**n insoet ons genade we
dynen schar en mit dāre salue sacht ons

lyden **G**eeft ons vronde en guede blyfscap
op dat wi bescheemē moege ons viande
ionckfrouwe af wissehe ons sūden. en **O** moe
der d' barmherticheit maect ons crancheit
God mi god ou' **G**eset **Deus Deus in**

O mits maria dinnre moeder soe sal ic
di offeren en glorificeren **D**ie ionckfroulike
buyc heeft di ontfange en maria heeft di
O ihu voer gebracht sonder wee **G**ebūdyt
moeststu sin **O** maria ons vrouwe en staet
ons bi voerden throen gods **S**choenheit
en daerheit is in dinen heilige aensicht
onfermherticheit en minne in dinnre siele
O maria vrouwe bewaer mi siele daer
si niet en val in sūden **exaudi**

O verhoer mi vrouwe maria als ic
bid. en van schadeliken angst bev
loes mi siele **V**erweest ons vrede in
onsen dagen en salicheit in onsen lesten da
gen ons leuens **G**ebūdyt bistu maria bo
nen alle wyuen. en gebūdyt is die vrucht
dinnr buyckes **V**erlicht mi ogen en maect
siende di blidheit onser sielen: en mi ver
stant mit uwer genaden **G**eeft mi ey
guer betrouwen in die in mijsen leuen
en in minne lesten eyde stant mi bi **Deus**
O maria vrou die bereyde lof in **ynus**
syon eer en blyfscap in iherlm **O** ma

die heer heeft die gegewē benedixie alre
menschen : lof en glorie voer dat aensicht al
les volcs. **D**ie heer heeft die gebēdye in sij
re ontfengherticheit en heeft dijnē throē ge
set bouē alle choren der engelen. **B**equaem
heit en aereheit heeft hi geset in dijnē lippen
en mit enen deyde der glorien heeft hi dijn lichaē
gedeyt. **E**n heeft geset op dijn hēft en wte blit
kende oden : en heeft die geaert betemelic als
eyn bruyt miten voerspane d' doechde. **Subdite**
Inubileert onser vrouwe maria alle eertrijc : sin
ger lieten sande horen mē . gēst eer en glorie
hoere moegentheit. **O** maria vrouwe dijn hert is
gebēdye : mit welken du bōtmentlic gemeynt heft
den soen gods. **S**ich aen mij armoede. **O** gloriosa
jonefrouwe maria en en wilt niet mer van de v
deynen mij liden. **N**eemt van mi liden en bedroef
fenis : en maect liden. **O** maria mij crancheit
O vrou maria die benedien alle menschen en
alle tongen sullen die glorificierē. **Dues miseratur**
God ontfen sich onser en gebēdien moet d'
die gene die god gewōnen heeft. **O** maria
vrou ontfen di onser en bidt voer ons en ver
wandelt onsen druck in gueder vronde. **E**n o
sterre des meers verlicht mi : en o alre claerste
jonefrouwe maria glorificier mi. **E**n lescche
den brande mijns herou : en vercoele mi mit dijn
re genaden. **D**ij rechter hant moet mi altoer

belschermen en dijn tegenwoordicheit moet vlich
ten mij leste eynde *argit*

Maria sal op staen en hoer viande sullen
worden verstoert en si sullen al werden
getreden onder hoeren voeten. **O** maria moed
verstoert dat geweld onser vianden en verdayest
alle hoer boesheit. **G**otti vrou maria heb ic ge
roepen in alle mynen druck: en du hebst verclat
mij concencie. **D**u hoeft lof en sal niet gebre
ken in mynē nouw noch dijn liefden van mij
nē bynenesten. **D**ie di lief hebben. **O** maria
vrouwe moeten sijn vol vreden. en hoer sie
len en sullen nū sien den doer in ewichheit. *De*

domine dachis nocturno saluū me fac dñā
O vrouwe maria maect mi gesont.
want die wateren der begeerlic
heiden sijn in gegnen tot mijre
sielen. **I**c ben gedruet in dat slyc
der sūden en die waterē der wael
lusten hebbē mi ontfangen. **S**creyende heb
ic gescreyt. **O** maria inder nacht. en ouermid
die is op gegnen die dach der blyscappen.
O maria moeder des salichmakers maect
gesont mij siel: want ouermids die is salicheit
gegeuē alle der werelt. **V**iden engel die
di boescap bracht waerstu besceemt. **O** ma
ria. en ouermids der wijsheit des vaders
wōstu een kint onbesmet. *dñā in adiutorium*

O maria vrouwe wilt dencken in mij hulpe
en dat licht dijner ontfemherticheit moet
verlichten mij gedachten **O** maria leert ons
mit vlticheit te sucken dij wege op dat wi v
tellen moegen dij wonderen **B**elwisa dij moe
gentheit tegen onsen viande op dattu heilich
gemaect werdes verze inden geslechten

Inden toern dijner vlammen moeten si ge
druct werden inder hellen en die bedriuen
dijn dienres moeten vinden die verdoeme
nis **O**ntfermt vrou maria ouer dij diene
en ouer alle die gene daer dynē naē ouer
aen geroepen is: en en laet si niet beart w
den in hoere becoeringē *in te dñā speran*

In die vrouwe maria heb ic gehoeyt en en sal
niet besceemt werden inelicheit in dijner bā
herticheit verloes mi en hael mi wt **O** maria
om dyn ontfemherticheit soe verloes mi: vā
alle mijnen viande **I**n die menichuoldicheit
mijre quaetheit bin ic alte seer bedruct: en
mijn viande hebben mi bescheept en bespot al
le den dach **E**n **O** maria vrouwe mij siet wat
ic bedruct byn reet wt dyn hant en helpt den
vergaenden en en wilt niet merzen om die ge
naden dyns hailigen naēme: op dattu mi w
des in vonden en in salicheit *Eñā bonus*

God geest dij ontfemherticheit dē conte

en dñ ordal der coninginen synre moeder maria
In dñre handen vrou maria is salicheit
en leuen en ewige vrouden en gloriose ewig
heit. **B**esprenghe mij hert mit dñre suetich
en doen mi vergeten die onsalicheit des le
uens. **G**redt nu toe di mitten bouden dñ
re outterherticheit: en mitten sussen dñ
re guederticrenheit geneese mijnen rouwe.
Añ **O** maria verwecken mijne sielen ewi
ge begerten: en vander vrouden des paradys
maect droncken mij hert. **Dens indicium**

Och hoe guet bistu god van israhel den
gene die dñ moeder maria offeren en
eren. **W**ant si is ey solaes ons leuens en inde
arbeite een trouwe hulpe. **B**edeet heeft die
viant mij siels mit drysterwisse. **O** vrouwe
maria: doe op gnen eyn licht in mi. **A**ñ **O** ma
die toern gods: werde gekeert van mi en
maect hem saechtmoedich ouer mi. **D**ñen
verdienten en gebede. **O** vrou maria inden
ordal gods staet mi bi in synre tegenwoer
dicheit: en neemt mij saken aen die en weest
mijn boespreker se. **Dñā repellisti**

Waer om vrou maria hebstu ons verdee
len en en helpste ons niet inden dage
des drues. **O** maria mij gebet moet nagen
in dñnen sueten oren: en en wilt niet ver

smaden die stemen der bedruefder men-
schen. **D**ie viant heeft wtgerect en ge-
swanen synen boeg tegen ons: en hi
heeft geveest syn rechter hant en ons en
is geen hulpe. **M**aria te vitet en ons
die banda der quaetheit: en verlost o
mit dynre rechter hant. **E**n verderft de
viant onser verdoemnisse: en die stut
der verdoemnis moet hem ontfange.

An sullen die belien maria *confitebimur*
vrou en dynē heiligen naem louē
geeft ons in dynen loue te verbliden.

Singt hoer gr. diensuene inder eerde
en condicht hoer lof inder eerden ond'
den volc. clyngē en groerdadicheit
is voer hoer: stercheit en blyscap is
in hoeren thoen. **G**ebūdyt si in hoe-
re oetmoedicheit: en maect groet mit
herten hoer doechden en wonderen.

Louet si in hoere sœnheit en hoech-
en werdicheit: en eerwerdiger den
werckmeyster hoer aenheit. *Matth. 23*

Ood is beken in den iocschen *inden*
lande en werdicheit maria sijre
moeder in israhel. **H**oer gedenckenis-
se is suet boenē hœnchen en hœnckenē
en hoer myne bouē alle costelike cruy-
den. **S**alicheit en leuen is in hoeren

huyse : en in hoeren tabernakel Vrede en
ewige glorie ~~en~~ en eerde eerw
dich si : want die alre ouerste meyster
heeft s wonderlic greeft **A**lle creature
en geest hoer wonderlic lof en verhoert
hoer ontfers hertich i blyscap **voce**

Mit mijne stemme heb ic geroepen
totter vrouwe maria en mit hoere
genaden heeft si mijne gedacht **A**n si
heeft van mijne herten genome duncte
en rouwe : en si heeft mij heere gesach
ter mit hoere sueticheit **M**ij verueer
licheit heeft si gericht in eyne guder
conciencie : en mit hoeren hoerichuloe
yenden aensien heeft si verclaert mij
gedachten **M**it hoere heiliger hulpe
ben ic ontgaen die noot des doets :
en van hoere haden bin ic ontdoncken

An ic seg god danc : en die guedertie
ven moeder maria van alre genade
die ic ontfangen heb ouermits dijne
ontformherticheit en guedertieghheit

Ghi volck gedenet aen hoer gabe
de en en wilt niet v **Arande po**
gaten maria die conigyne der genade

Mer doet op v hert en suet si : en
doet op v lippen hoer te eerwerdige
An hoer liefden sal ned' olijuen tot

alven herten: begeret hoer te behagen

Mant hoer schoenheit verwinne sone en
maen en die vergaderinge hoer e aerly
overwinne schoenheit der doech **O** maria
coninginen der gloria en der eren ontfet
die onser: en van allen sonden betwaer

O maria vrouwe **Oni** vanere **K**ongheit
in die wiffenisse gods sijn gecome
die heiden die du xpo mit dynē verdies
ten veremichte hebste **A**n **O** maria dyn
woert moet sijn bi hem en moet mit
enigen mit hem die mi gescreve heeft
en verlost heeft **O** maria reide we
dyn hant tegen den wraeden viant: en
ontdeet mi sijn sculdheit **O** maria dyn
steme is suet bone al syden spoel: en
der engelen sanc en machme hoer met
geliken **O** maria wistvoert mi die su
ticheit dynre gracie en den roech d
godliker genaden **Quia regis israel**

Die regceerste israel gedenct aē
mi en geest werdelic te louen
dij waed **maria** **O** siel mij werde ver
weert vander eerden en gaet te genoe
maria der coninginen des hemels **O** du
arm deerne onbunde die bande dyns
hals: en ontfanger si mit yngen gebe
de en gloriosen loue **A**nu roech des
leuens gaet van maria en van hoer

springt alle salicheit. **O**n doedni werde
opuerwaert totten leuen ouermits de
roech: haere genaden. *Des brudeghe nocturno*

Werblift v mitter vrou. *Exultate*
wen maria uwer hulpense
subileert mit hoer in vrou
den wa herten. **L**aet v ga
licht ontdecken in hoer en si sal confu
sie doen uwen vianden. **L**aet ons nae
volgen hoer oetmoedicheit: en oerho
saechtmoedicheit en gehoersamheit.

Alle die gracieu gods blincken in
hoer: en hoer groetheit was alve ont
fenchelicheit. **C**ome tot hoer mit hei
ger denoien en si sal v mede deilen
van hoere genaden. *Deus stent p's*

God die stont inder kerken des rode
daer maria af is gecomen als ey
rose: en als eyn moeder gods. **O**vrou
wa maria droecht af mijs ouer eyneheit
want du altoes blinckes in purheit.

Omaria fonteyne des leuens wilt
blyuen in myne mont daer die leuen
de wateren wedruypen en bloeyen. **A**lle
die gene die dorst hebben coet tot ho
en si sal v drincken genen van hoere fon
teynen. **E**n wie daer wt puttet die sal
springen in dat ewige leuen: en wie da
wt drinct en sal niet dorsten in ewicheit.

O maria vrouwe wi mach **Domina** pē
 die gelic werden die daer bouen ga
 et mit gracen en mit glorie alle creatue
 ren. **A**ls verheuen werden die hemelen
 bouen der eerden: soe blinckstu hooch bo
 uen alle dingen. **W**oude mi hert mit iū
 uinen: en maect mi werdich dīne gena
 den en gāde. **M**i siele moet versmelten in
 dīn liefden en dīn begeerlicheit ontfake
 mi hert. **G**eeft mi te begeren dīn eer en
 dīn glorie op dat ic ontfangen werde ou
 eres di totten vrede ihu xpi. **Quam dilecti**
o gemyne sijn dīn tabernaculū

Maria vrouwe der doechden: en hoe
 mynlic sijn dīn tentē dīne ruste. **O**gi
 bloeten sūder en seet si: en si sal v verbr
 uē vrede en salicheit. **G**oet wieroek
 en balsam is die offer hande hoere gebū
 den gebeds en hoer gebede en comen
 niet ydel weder en och sonder vrocht.

Och vrou maria bidt voer mi bi xpi
 dīne soen: en en wile mi niet laten in dē
 leue noch inden doede. **M**ant dīn geyst
 is guedertieren en dīn genade veruult

O here du bist **benedicisti** die werelt
 gebūdyt dīn huys: en du bist ge
 heilich dīn woeninge. **D**ese is soen bo
 uē die doechtere van syon en ihu: en

hoer gedenckens is in bidden. **O** gi heil
ge engelen gods bidden si alre heilichste
te wesen glorificiert si gi crachten en he
licheit. **O** gi volcke der heyden suet ho
wylheit: en onder swecher die sancte
hoere onfermherticheit. **G**euele va
hoer in guetheden: en in symelheit u
wer herten suet si. *Indica mrem*

O vrou neige dyn oren en verhoer
mi: en keer dyn aensicht tot mi en
onferm die myne. **D**ie wedruppinge di
re sueticheit verlichtet die heilige sielen
en die in storringe dynre mynen treet ons
vanden sünden. **D**ie te weten en te kene
is die wordel der onsterfelicheit: en
te vertellen dyn doechden is die wech
der salicheit. **D**aer om sal ic dynen nae
vertellen myne bruederen en in
midden der kerken sal ic die louen.

O vrou maria wise nu dyn wege en
leer mi di toepade. *fidamenta*

Die fontamenten des leuens sijn
in der sielen der rechtuerdiger
die daer al volherden in dynre mi
ne totten eynde. **D**ie genade op hef
fet den armen in weder spoede: en dat
aenroepē dyns naemen geest goet
betrouwe. **D**at paradys is vervult

mit dynre ontfertichheit: en van dynre
vermeerderheit woert bescheet die hellsche
viant. **W**ie hoeyt in die sal vinden de
sant des vreden: die di niet aen en roeyt
in desen leue en sal niet comen mit ryck godd

Geeft vrou maria dat wi leue moegen
in der genaden des heilighen geyst: en bre
ngt onse sielen tot ene saligen eynde. **D**in

Omnia hulperse mijne salicheit **salus**
ic heb geroepen inden dage en inder
nacht voer di. **H**aer in gnan mij siel (vo

dyn aensicht: en wilt troosten mij druck
heit mit dynen aensicht. **D**ie quaetheit
sijn vermenichuoldicht in mijne sielen: rey
nucht si van onreynicheiden en van siende

Dyn cracht moet veruolgen ons van
de op dat si ons niet en hinderen aen on
ser sielen salicheit. **G**eeft genade onser
sielen he te weder staen: stercket onse her
ten tegen die begaerten des vleys **miseria**

Dyn ontfertichheit vrou maria **dis**
sal ic singen e in ewicheit: en mit
saluen dynre gnecht maect gesont di
cranchen van herten: en mitre oken d'
ontfentichheit verdrine onsen voutbe

Dij gloriose aensicht moet ons vertoe
nen inden lesten dage: en die schoenheit
dyns aensichts moet verblyden mijne wt

gaende geyst **V**erweet mij here die te mij
nem en te verhoagen dyn edelheit en diuer
baerheit **E**n verloest mi van alre quaer
heit en quader becoringen en tribulacien
en bewaer mij herte van alle sünden **Du are**

O vronuwe maria du bist ge fugi
worden ons tveulucht in allen onsen
noedan **D**ie westortinge dynre genaden
volbrenghe ons werken: en die wdruyptu
ge dynre sueticheit woedt die alre reylste
begeerden **O** maria vron ic sal gedencke
dynre ontfertigharticheit: en sal di singen
eyn offerhande des loncs en ene sanc
der vronden sal ic die singen **E**n wie die
eert die sal ontfangen eyn croen voer die
asche: en ene mantel des loncs voer den
gaeste der bedrueffenis **D**ie in die hoeyē
sulle van die gadele werden mitten licht
en sullen van die ontfangen vronden en
ewige blyscap **In habit**

Die daer woent in der hulpen ma
ria der moeder gods: die sal ma
de bliuen inder beschermingon gods in
die toeloeppe des vrans en sal hem niet
deeven en dat gesente des vliegēden vi
ants en sal hem ic niet vernieren **M**ant
si sal hem vrien vanden stricken des vrans:
en onder hoer vloegelen sal si hem be

saemē. **H**oept tot hoer in ulven noe
den: en die geesel en sal niet genaken
uwan tabarnakel. **E**n wie hoept in
hoer sal vinden vrucht der genaden
en die poert des paradys sal hem out
floeten werden. *bonum est*

Het is guet te behen der maecht
maria: en hoer lof te singen is
salicheit der sielen. **H**oer verdientē
te cūdigen verblift die bestentemisse:
en nae te u volgen hoerē werken
blift die ogen gods soe wie hoer ge
nade. **S**oe wie hoer genade ver
woruē mach sal bekent werden
vanden borgeren des paradys: en
wie dat teken hoers narmē heeft
sal gesavenē werden in den boeck
des leuens. **S**tant op vrou en oadelc
mij saken en verlost mi vande ge
nen die op staen tegen mi. **E**n wil
niet totti trecken dyn bescheermē
de hant: mer ontfae mit dynen sw
de die pilen des vogelwervs. **D**ns

Die heer heeft gereg *regnum*
neert en heeft soetheit aē
gedaen en heeft maria syn moeder
gecrit mit dei noeden der doechde

En hi moec vermillen sij ontfel hertich
in diem de begeren die ontfel xpi en
die diemmen sijne eerwerdiger moed

Miesal moegen vertellen vrou ma
dij werken: of wie sal moegen onder
vinden die scatten dijner ontfel hertich

En leer die cranchen in hoeren beco
mingen: seynse in dat deel der waerheit

Dij gezegen syn te mael loeflic gewo
den: en dijne nae beteemt is vrouwe
heilichheit in lanchheit der dagen **Dauidas**

God is ey heer der wraken: **unni**
mer du maria moeder der ontfel
hertichheit buyges hem te ontfelma **Dij**
groetdichheit woert geprediet in ewic
heit: en die di eren sullen vinden ey
ader des lanen **Dien** hoer verblide
ho in eerwerdichheit en die gebuiede
vande hoers buyes sal v salich maken

Maria vrouwe liet aen die oecmoet
dichheit dijner deure: en liet si sulle
v louen in die geslechten der werelde

Maker groet dijn naem in me
nichueldichheit dijner genaden: en en
wil dijn dienes met laten liggen

Ghent laet os **in** scanden **venne**
publiceren den heer ons verblide
laet

under maecht maria onser behaefster **L**aet
 ons voercomē hoer aensicht in blyfchap
 pen en mit sange laet si ons te gader louē

Goemt laet se ons aenbeden en neder
 vallen voer hoer mit tranē vō onse sūden

Verwerft en bid ons vrouwe maria vol
 comē aflact der sūden en staet voer ons
 voer den richter en voer dat gericht gods

En ontfuat onse siele mit eynde en leide

Sygar hoer enen **C**ons in dij ruste *āntre*

Sant in midwen sauch die is vol ge

naden en syngt maria alle die daer wo

nē under eerden **W**ant si gaet bouen

alle eygelen in heilicheit en si voergaet

alre menschen kyndere in doechden ende

in roken en in mirakulē **S**choen ge

daenten en glorie is in hoerē aensicht

Wysheit en bequaetheit in hoerē oge **G**oe

draecht hoer glorie si louschappe der hei

den verblyt v in hoer si alle creatuere

gods **E**n wonderlic wissel hebdi omme

hoer waer wt si geheiten sye kynder gods

des alren ouersten *dominus regnabit exultet*

O ja hē heeft geregeieert en maria

sal hoer verblyden in alle leyseren

ken syne heerlicheit **E**n beet si si bin

gerē des paradys en verheft si gi meechde
en bruyten hoer soens. Want si is verheue
bouē die princelicheit en heerlicheit en si is
verhoecht bouen die schare der engelen
en archangelen. Si patriarchen en apstelen
syngt hoer lof en gi apostelen en mertela
ren xpi syngt hoer te samē. Si confessorē
en meechden syngt hoer loeneliken sanc vā
den sangen van syon en gi heilige mōnichē
danc hoer van hoerē gewōnēne stride. Glo
rie sie v gemyde dochter des vaders goe
dertiere moeder des soens en weicoere
bruyt des li geyst. Als was. Des saterdnech
moeterno p's muntre dñā mūciā.
Sijt maria der vrouwe rade
sanc want si heeft wonderli
ke dingē gedaen. Si heeft hō
ouferherticheit geopenbaet
voer dat aensicht der men
sche en hoeren naē is gehoert in dat ey
de der werelt. Gedenc maria vrouwe v
armer en der onsaliger en onthalse mi u
wen woest en mit hulpe dijner genaden.
En du vrou maria bist doch suet en waer
rechtich alre liefsam en vol bāherticheit.
Vertrade die viande onser sielē slaet.

hoer honoridicheit mit dynē heilgē arme

De hē heeft gevergneert **D**us regnaut
en dar volc is regen hē geworden en
maria sutter bonē cherubij tot synre rechter
hant **V**oet is dij glorie vrouwe in syon
en in iherlm is dyn grote werdicheit **W**agt
voer hoer **O** gi chore dar confrontē en
aēboer hoeren thronen want hi heilich is
In hoer vechter hant is eyn buerige
elke en in hoer omganc dusent der engelē
en der heiligen **D**ar lof gods is voer hoer
ogen en die vechterdicheit inder regulen
ubilac onser vrouwe **C**hoer herē **J**ubilac
alle mensche dar eerden diant hoer in vrou
den en in bliscappe **I**n alle ulve gedach
ten en gem dode guet tot hoer en in alle
ulve crachten bewaert hoer wege **O**nder
sneet si en si sal v hoer selue openbaren west
reij van herte en si sal v ontfangen **O**ien
du vrouwe hulpe does dien sal coemē toe
vlucht des vraden en daer du dyn aensicht
van heest en sal egeen hoep wesen der sa
licheit **G**edenet onser vrouwe soe en mach
geen quaet begripē comē coemt ons te
hulpe mit eynde en wi sullen vande ewich
Ontferherticheit **C**lene **M**isericordia pē

en ordel sal ic die syngē in blyschappē mij
herden. **A**lsu mij siel verblydes soe sal
ic louē dynen naē en dyn glorie en dat
sal genā genuechte mijre sielē. **O**n myne
heb ic nae genolcht en du sulst beschermē
mij saken voer den richter der werelt.

Ic bin aengetoegen van dynre genade
en guetheit bidt dat ic niet bedroegē en
werde van dynre hoepē en geloene. **M**aet
stere mij siel inden lesten dage en in desen
vleische geest mi te sien mynē salich make.

O vrou verhoer mij. **A**nna *quadi oratione*
gebet en mij voepē coē totti. **E**n
wil niet van mi keuē dyn heilige aensicht
en en wilt mi niet versnaden o mijre
onreynicheit. **E**n laet mi niet inden
raet en inden gedencke mijre viande
en en laet mi niet vallen in hoerē boe
sen beschypē. **D**ie in die betrouwē ē
sullen niet vrisen den helschē serpent
en die di verhoegen mit loue sullē o
ulypē den handē des viants. **O**uermits
dyn roufroulike ontfenckemisse geest
mi ey guet betrouwē in die en om dy
ouerwonderlike vrocht verblgt mij
sielē. *bene dic anima mea*

O my siel bidden die moeder **I**hu xpi en
 alle die begaen myn herten glorifi-
 ciert hoeren nae. **E**n wilt niet vergen-
 ten hoere waeldaet noch hoere gena-
 den en troest. **O**use sünden werden ont-
 bidden bi hoere ganaden en van hoere
 ontfelheitichz werden gesont gemaect o
 crancheit. **B**enedyt si alle si crachte d
 hemelē glorificiert si si core der aposto-
 len en pharen. **B**enedyt si meer en ev-
 lane der volken lyngt hoer loue sanc
 si hemelē en die daer in wonē. *confiteamini*

O my siele bidden die macht ma *in dno*
Maria want hoer eer en groetheit is
 ewichheit. **O**n hebo vrouwe maria aier hant en
 eer aengedaen en schoenheit en biste ge-
 cleyt mit enē blyckende cleyde. **V**and
 soe gaet voert die medaen der sūderē
 die disciplyne des vreden en den brant
 der godliker myne. **T**ernulle ons vrou-
 maria diē dieuressē mit dyne heiligen
 doechden en die poerne gods en salou
 niet genake. **G**eeft dyne diene ewi-
 ge vroude en dien die di louē en wilt
 hoere niet vergete. *in dno* stryft hoere
 doet. *confiteamini dno*

Belyt onser vrouwe maria en aen
roep hoer nae syngt hoer
hoechlic vertelt hoer doechden **V**erblyt
en veruout v ioncfrouwe van syon
want si sal v trouwe den conynne der
archangelen **E**ert maria die conygi
ne vol alre genaden en aenschout ho
heilicheit aensicht **O** maria vrouwe ewi
ge salicheit is mit indyne handen en
wie die werdelic eert den salstu otfugē
On guedertierelheit en sal niet ver
gaen in ewicheit en dyn ontfeyher tids
sal wesen van geslechte tot geslechte **con**

Belyt onser vrouwe maria **firmum domi**
want si giet is en in alle geslech
ten der eerden conedicht hoer ontfeyher
ticheit **H**oer wandelynge is varre van
den quaden en hoer voer en hebbē met
gaweken vanden geboden des alre ou
sten **D**ie fonteyn der reynicheit vloyt
wt hoerē monde en herten coemt ioc
ferlike druppinge die di siel suyuert
Hoep en glorie is in syne herten
soa wie si mit inget herten eert
O du blymckēde conyguine des he
mels ontferrne die onser en geest **as**

van hoerē

troestinge van dijne genade *patruu en*

Belijt den he want hi guet is en men
belijt maria sij moeder want me
widwe is hoer ontfeltherticheit *O*ma
vrou wile ons den wech der onnosselheit
en der wysheit en dyne diene wile de
toepat der verstantnisse *O*ie axts god
moet verlichten dat verstantnis en die
liefde verblyde die begerte *S*alich is
die mēsche wes diensche die ontfendic
is syn gebeente sullē ver werden mit
vercheit der genade *O*ij toespelē
onhalt die cranche sielē en dij lypē
spysen die hungerige sielē *confiteor*

Bereyt is mij hert vrouwe *nino*
maria bereyt is mij herte die
te louē en lof te syngen *O*ij myne
is berer dan alle rycheit en dij ge
nade bouē gods en duerbaer stey *S*a
licheit en rechteverdicheit sij van go
de en die van hoerē sūden bekeert w
den totty sullē penitencie verarigen
*O*ij wilsydinge is genade en bre
de en die de behagen sullē vernert
worden vande verdoemenisse *O*maria

Woeft ons ey schieme der beschermens
se en vander crachte dynre vloegelen be
scherma ons vanden verslynderen

O maria vrouwe mij lof *Dua laude*
en wilt niet versmaeden en desen
groeffenden psalter gewerdige diete
ontfangen **S**ich aen den wil des herte
en maecht die behachtlic mij begeerte
Snelle die te vanden dyn diene en
si moeten belwaert sij sonder wee ond
die beschermynge dynre hant **O**er die
moeten si ontfangen die verlichtinge
des heiligen geyst want du bista cyn
toenlucht tegen die suide der gericheit

Maect gesont die crachte van herten en
salue si mitte salue der myddicheit **G**lo
ria si v gemynde dochter des vaders
goedertieren moeder des soens en we
uercoeren bruyt des heilige geyst **A**lt
was inden begyne *Des sondachse vesper*
dixit dominus domino meo

Die heer heeft gesproke toe
ser vrouwen maria sitet moe
der tot myre rechter hant
Die hebben behaecht suet
heit en heilicheit daer om salstu regneren

mit in in ewichheit. **D**ie roen der onsterf
licheit is in dynē heiligen hoest en hoer
schijne en claerheit en sal niet vergaen.

Omroeder des lichts en der claerheit ot
forme die onser. **D** vrouwe der waer
heit en der doechden verlicht ons. **A**nde

van dynē schatten soe giet in ons die
wijsheit gods en die verstemisse der
broelicheit en cyn ~~fonteyn~~ forme der dis

sal die belien. **G**espijnen **confitebor**

maria vrouwe in alle mijnē gemoede

en ic sal die glorificieren in alre mijnē
sielē. **D**ie werken dijne genaden sullē

wesen in gedenckemisse en dat testamēt
dijne ontfememisse voer den throen god.

On ouermits die is geseyt die verloef
singe van gode en dat volc dat penetē
ae duet sal hebben hoep der salicheit.

Een guet verstant is hē allen die di

maria eren en hoer deel is onder den

engelen des vreden. **G**lorioes en ouer

wonderlic is dyn naē en tōnē behalt
in synē herten die en sal niet vruchten

inder stonden des sterues. **beatius vir**

Salich is die man die dese vrou
we maria ontfiet en salich is dat

hert dat hoer lief heeft **V**roalick is die
mensche die niet versact en woert van
hoeren lone en van wt condighe hoere doech
den niet vermoet en woert **W**ant in sy
nē herten is op gegu en dat licht gods
en die heilige geyst verliche syn verste
tenisse **O** maria vrouwe wstroy dinge
nade den armen en spise die hungerige
en die dorstige **O** maria vrou wi moe
ten syn in elinger gehoelighenissen ouer
mits die en en laet onse herte niet be
uen vanden hoeren der verueerlichheit

Lest gi kinder maria *laudate*
die moeder gods en gi alden glo
rificiert hoeren groeten nae **W**ant
hoeren thron is verheuen bouē cheru
byn en hoeren stuel bouē die hemelen

Op die oetmoedige is haar aensicht
en op die betrouwen in hoer is aensie

Hoer onsefheertichheit is bouē alle me
schen en hoer almyssen totten eynde der
werelt **O** maria vrouwe ic sal bidden

in elken dage en dynen heilige naem
sal ic louen van ewen tot ewen **T**ertio *scilicet*
In den wegunck mijre sielen wt de
ser werelt **O** vrouwe maria soe gaet

hoer te gemoet en ontfinct se **V**ertroft se
dan mit dynen heiligen aensicht en dat aē
sien der vianden en moet se nū verue
ren noch bedronen **E**n weest hoer en
leyder totten ryck der hemelen en en rech
te wech totten paradys gods **E**n verberst
hoer genade vanden vader en den stoel
des lichts onder dynē dienres **E**n stuer
die denota begeerten totti en voer den
gericht gods ontfinc onse salcē *maendach*
En heb gemynt maria die *vesper dixerit qui*
moeder myns heren en dat licht hoere
onfermherticheit is in mi verschenē

Die rouwen des doets hebben mi om
vangen en hoer vandinge verblit mi **I**n
lijden en in schanden byn ic geloepen en
ic byn weder getroest mit hoerē gebede

Hoeren naē en hoer gehoegensse sal
syn mit mydden ulver herten en die sla
ge des woefen en sullen v niet schade **E**n
in my siel keere die in hoer lof en du salo
roest vanden in dynē lasten eynde *credidi*

Ic heb geloest daer om heb ic gespro
ken dynē lof en glorie **I**n vrouwe
maria **H**ebt medelyden mit myne sielen
en leide si te rekyt en getwadinge die ho

te opēbaren dyn waer behagē. **H**et hoer en
testament dynre liefden en dyns vreden
en geest hoer stedige gelhogemisse dyns na
men. **V**ander bñdixien dyn heiligen buytē
geest in onthaldynge en vander betichē
dynre genaden versuetet mij siel. **E**n te
schoer die bande mijre sūden en van dy
nē doechden aier dat aensichte mijre sielē.

Loofst ons vrouwe maria **laudate dñā**
alle heiden en glorificiert si alle volck

Want hoer genade is genesticht op ons
en hoer onfermherticheit en hoer waerhē
sal bliuē in ewichheit. **E**n wie si werdelic
eert die sal gerechtnedicht werden mer
wie si vergit sal steruen in synē sūden.

Die lippe der engelen sullen vertellen
hoer wijsheit en alle burgerē des paradijs
sullen singen hoeren lof. **D**ie tot hoer gaet
mit goeden moet die en sal niet genangē
worden vanden vderuēden engel. **confiteamini**

Blyt den her want hi guet is en be
lyt maria synre moeder wāt in
ewichheit is hoer onfermherticheit. **H**oe
ven aert verdriest die sūden vanden he
ten en hoer genade vermycht die sūden en
die sūdighe concienae. **D**ie wecht tot xpm

te comē is hoer te genaken en wie si bliet
en sal niet vynden den wech des vrede

Die verhaert is in synē sūden die aē
ruep se didwile en syn licht sal opstaen
in synre duysterisse **D**ie bedroeft is vā
herten die roep tot hoer en hi sal dronc
ken werden van enē sueten droppel **beati**

Salich syn die gien die onbe **in maculati**
uleet syn inden wege en die nae vol
gen die moeder gode maria **S**alich syn

si die nae volgen hoer oetmoedichett en
salich syn si die arm sijn o hoerē wils

Salich sij si die ondersueckē hoer doech
den en salich sijn si die gelie sij den bielde
hoers herten **S**alich syn si die eren ho

ontfenchemisse en hoer geboerte salich sij
si die hoer ymchlic dienen **S**alich syn

si die hoerē in hoer salich sijn si die on
mits hoer ontfangen die ewige salichz

Otter vrouwe maria **ad domini**
vriep ic als ic bedroeft was en
si verhoerde mi **V**erloes ons vrouwe

maria van alle onsen quaden alle die da
ge ons leuēs **O**etwime die hoefdeon
ser vrandē nacten voet utwer onterwin

liker mache **E**n mijs geyst sal hem ver

bliden in gode mijne hēl en **M**aria wile
v gawerdigen mi te storten blyfscap in
mijne herten **M**aria gaet toeten hē
en bid voer ons op dat onarints die on
se sūden gedeliche werden **leuani ps**

Offhoeder **xpi** ic heb mi ogen op ge
hauē totti want ouermits die is comē
troest alle menschen **E**n geest ons hulpe
en gade in alle onser tribulacien **O**heilge
maecht behuede ons dat wi niet begrepe
en werden in dē strich der sūden **E**n laet di
ogen niet slape op dat wi altesas werden
beschermte van dynre hūden **O**ie moete
loene alle tonge beide der engelen en der
mēschen en voer die moeten boegen alle
ic heb mi verblif in die **M** **Chrysē leuani**

maria conygyne des hemels wane ouermits
die leydende sulle wi gaen in dat hys god
des heren **O** ihrlm hemelsche stae totti moe
ten wi comē ouermits maria voer gaen

O maecht maria beuwerft ons vrede en
aflaet der sūden sage en victorie van onse
vrienden **M**aecht streck en troeste onse herte
mitte sueticheit dynre guetdierenheit alsoe
dat wi mitte yngen gemoede inden heer
moeten steruen **Ad te leuani**

Gott heb ic op ghene mij oge **M**aria
conyngne die dier woneft inden he
mel **O**nse hulpe si inder cracht dingo hei
ligen name maria en overvint di werden
gereynicht alle onse werke **G**ebūdyt moes
tu sin in den hemel en in d' aerden inder see
en in alle afgronden **G**ebūdyt si di vroche
baerheit en gebūdyt si dym ioncferlike reyne
heit **G**ebūdyt si dym li lichaē en gebūdyt si
dym alre heilichste siele **In** *qui dñs*

In waer maria die vrouwe met gewest mo
se hadden ons genōden voel noede en aertē
O ioncfronwe weest ons ey beschēsterse
en voer gode een genadige voersprekerse **L**oz
ons vrouwe maria di ioncferhertichheit en steret
onse in dñe dienst **D**ie heilige engelen moete
die bidden in dē hemel en die mēsche opt eer
den **E**n geef met den beeste die siele die di
belien en die monde die di syngē en moeten in

On di betrouwe **W**erde geslotē *qui cōfidit*
moeder gods en sullē niet vriesen vande
aenlicht des vants **L**oest se en barblit v
si alle di si lief hebt want si sael v helpe
in der tijt alre bedroeffenisse **O** vrouwe
maria gedenct dñre bāhertichheit en ver
licht die pelgrymagē onser ellende **O** he

dij mylike aensicht op ons en bescheit
en verderue alle onse viande. **G**ebū
dijt moeten sij alle dij werke id vrou
maria en gebūdyt moere sij alle dij wo
derē. **G**lorie si v. *In conuertendo dñs*
In enen tcekeer dyns alren claerste
aensichte ons soe salstu maria ioncfrou
gods moeder ons verbliden. **G**ebū
dijt soe moerstu syn tj vat xpi bonē
alle vrouwe opter eerde. **G**ebūdyt si dij
nē gloriose naē diē die mont gods wō
derlic heeft genoēt. **O**n lof en moet n
verguē van mynē lynnē en dyn myne
vande yresten mynē herten. **D**ie di hef
habben sullē gebūdyt werden van gode
en die di begere hef te hebbē en sullē
n bedrogen werden vā hoere begerte.
Ist dat die vrouwe maria *sist dñs*
nū en tymeert dat huys ons herte
soe en mach niet bliue ons tymer. **D**aer
om tymeert ons vrou maria myt dijre ge
naden en doeht op dat wi staende bli
uē in elycheit. **G**ebūdyt si dij heilige
wysprekē en gebūdyt sij alle die woer
de dyns mounts. **D**ie di būdien sullē
gebūdyt syn van gode en sullen getelt

Werden inden getuel der rechtuerdi
 gar **O** maria vrouwe bündie die di bñ
 die en en wilt niet van hē karē dyn

Salich syn si al **G**loriose aēfich **beuē**
 le **O** maria vrou die di outfien **oēē**

en salich sij si alle die cōnē doen dz di be
 haecht **G**ebūdyt moet syn die vader en
 die moeder die di hebben gewōnen want
 hoer gedenckenisse sal bliuē in ewichheit

Salich is die buych die di droecht en
 salich syn die borsten die dich soedreden

Beer dyn bārlharticheit op ons en wēst
 bliddelic van dynē dienre **H**ensie en
 bescontue onse laster en nee van onse gaet

Ou mijre roecht heb **C**heit **S**epe **expū**
 ben mi mij viande menichuerme

aengenochten verloes mi vrou **maria**
 en doen wraac voer mi van hē **A**n en
 geeft hē doch geē macht ouer my siel war
 bewaer alle mi j vreste en myn wreste

Verwerue ons genade van onse sūden
 en ouermit die moet ons werden gegē
 die genade des heiligen geyst **A**n geeft oē
 werdelic en loeflic te beteren onse sūden op
 dat wi in euen saligen ynde cōmē moegē
 tot gode **O**u verdriue van ons die sūden

en beroden op ons dat die cluerst en glo
rioseste brocht dyns buyes **Deprofudis clama**

O vrouwe vande diepen heb ic gese
pē totty **O** vrouwe verhoer myn
gabēt **O** ij oren werden aendichende
under stemē dyns loefs en eertwerdicheit

Verloes mi vrouwe vanden handē mij
re wedersaken verstoer en verderue ho
doechent en vlietichent tegē mi **V**erloes
mi in dē dāge en in den dāge mijē doots en
wille niet vergeten mijre sielen **L**eide
mi totter hauen der rechtuerdicheit en mit
ten saligen moer gescreuē werdē mynē

O maria mij herte en **Quā** **Dñe nou**
is niet verhauen noch mij ogen en sij
niet verhoecht **D**ie here heeft die ge
būdyt in synre crachten en ouermeē die
te niet gemaect onse viandē **G**ebūdyt
si hi die di gheheilicht heeft en vanden lichte
der moeder voert gebracht **G**ebūdyt
si hi die di bescermt heeft en mit synre
genadē brochtbaer gemaect **G**ūdie ons
vrou maria in diure genaden en onniet
die moerē wi gebesenteert werdē vo

O Maria brocht aensichte gods **mēro**
wa gedenc dauidē en alle die aēroepē

dynā naē **G**eeft ons betrouwe in dynā
naē op dat bescheet werdā onse viandē

En troest ons inder erden onser
pelgrymagā en verlicht onse armoede

Maria heilige ioncfrouwe gaest oō
broet der trane en vrouwe der siiden
inder eerden onser ellēden **M**aect

ons genadich die vrucht dyns bryes op
dat wi vervult werden mitter genaden
des heilige geyst *et quam bonum*

OMaria hoe guet en hoe vrolic
ist te mynen dienen naē **O**yne
heilige naē is als wtgestorte salue en
als edelen roec der cruden dē gene
die di mynen en in die hoepē **W**est
een weulucht der armer in hoerē druc
want gi siet ey stof der blinden en anse
der d' onsaliger **V**erzonwē en bev
blyden moeten si in die alle die di suchen
maria en moeten altoes spreke gelver
dicht si dū here dū heil **I**c bid dat si

gracie vnden biden he die di aenroeppe
Ich nu bidden hoerē noede *et auē*
den heer en die werdige macht maria
die hoepē in hoerē h naē **V**erblif v in
groter blyfschappē gi allē die hoegā en w

digen maria want gi sult verfaet werden
vanden borsten hoers troest **S**ich mit
wegerenichden voetsel sal si hoer nod
neynen tot v om te troesten en te v
blyden v herten **B**idyt si gi alle hē
diēres en hoer gedencke mo si in begarte
uwer sielen **B**idyt si gi alle hē en ē
gelen gods en loeft altoes hē wonder
like werken *laudate uoman*

Loeft den naē des heren en bidyt
maria dē naē der moeder xpi
En suet stedehe die bede maria en
si lael v verweckē guedē wil **I**n
vrouwiger sielen laet ons comē tot hē
en ons en sal in preken die begeerte
der sielen **O**ie om hē gedencke in ruste
hijns herten die sal vnde sueticheit en
ruste des vrede **L**aet ons versuchten
tot hē in alle onse werke si sal ons ope
nē die vaelael der verwinige *confitemini*

Bekyt dē hē want hi guet is en be
kent sijn moegentheit moeder wāt
ons onermitē maria wt gegeue sijn of
ferherticheit **O** maria vrouwe ver
werft ons die vranschap ihū xpi en be
waert ons dat wij onse onoeselheit in

en verliesen **V**erdruet onse vanden mit di
nē gebede op dat hi mer van ons en neem
die docht der godliker mynen **B**elvaer
in ons natuerlic guet en vermeerre in so
dat guet der godliker genade **V**erluchte
onse wege en paden op dat wi moegen be
lienen die dingen die god behagē **Super flumina**

Op die vloeden van babilouye. weyden
die loden mer wi seuen s onse boes
heit **L**aet ons oernoodelic roepē totter
moeder en macht maria en laet ons hoer
offeren ons tranē en lichten **M**en en vint
gē genade sonder hoer noch gē salicheit
sonder die brocht hoere buyes **M**ar ouer
mits hoer werden geymicht die sondē en
ouermits die brocht hoere buyes werdē die
sielē verdaert **E**n ouermits hoer geschiet
waer beteringē den sūden en ouermits hoe
ren eijgeborē sēn soe woert gegē schōheit
sal die belien vrolā **Der sielen confitbori**
maria in alle mīre harten wāt ouermits die
heb ic genōden die goedertierēheit ihu xpi
Verhoer maria vrouwe mī wordē en on
se gebede en ic sal die lof singen inden aen
sicht der engelē **I**n wat dagē dz ic die aē
roepē soe verhoer mi en maect inemichuel
dich die dordidē mīre sielen **D**i moeten

belien alle aenken en alle tongen want ou
mits di is ons weder gegheue die ewige
salicheit. **A**n alre bedroefenis vloes di
dient en diert ons leue ons dinnē vrede
en bescherminge. *Domina assist me et*

O vrou du heues mi gepriest en be
kent miue val en ouertrade. **E**n
di ontfertichheit is oueruloedich gewor
den ou mi en di barmhertichz is gebrant
ouer mi. **E**n di ogen hebben aengesie
mi onvolcomenheiz en dmi wijbrautwe heb
be bekent mi wege. **E**n ouer mits die
soe hebbe wi de hi geyst oueruloedichz
heiliger begerten en die blacke der su
den e bedronē uz onse conaēcie. **O** uerher
ten moete vunde dz licht diue ontfertich
heit en die suerichet dhus vrede moet oē

Verloes mi. **E**roeste en vmaelē. *crux me*
O vrou vande quade vāt der hel
le bescherm me mi. **W**ant hi heeft gespanē
sine boege tegen mi en in sij bedriegnisse
soe leecht hi mi lagen. **O** maria vrou toe
breket sij boese crachte en uz machtē oue
halder sijn salichz. **O** uerwint sij boesheit
en sij machtē en in die cuyde die hi selua

39
geniaert heeft moet hi haestelic vallen **M**er
wi moete ons verbluden in dynē dienste
en gloriez in dynē heilige loue **A**d te leuuen

O Maria vrou ic heb geroepē totti v
hoer mi en aendende mynē gebede
en mynē biddē **M**ij geber moet werdē ge
uoert als ey leuēdige offerhande voer di
neusicht ider tijt d' offerhanden vespreken
metē **L**aet mij herte iz afneigē in qua
den wordē en die gedachte der schalch en
moet iz verdernē noch verkerē mij sijne

Doen nu confiterē den waelschlagen
dyns herte en doer mi medesamich werden
dynē werke **V**erlicht mij herte mitē
licht der verstemme en ontsteet mij herte

Mer mij **G**hette vuer dor mynē **V**oe
re stemē heb ic geroepē totter mea
vrouwē maria en heb hō oetmoedlic gebe
den **E**n heb ghestort mij tranē in hoer
aēlicht en heb hoer mynē vrouwe geopenbē

Die vrant lecht ligen mynē voetschij
pē en hi heeft sū net gespreit egē mi

Helpt mi vrou maria dz ic en val vō
hē in sijra bedriegemisse mer gheeft mi dz hi
verleden werde ond' di voer **E**n leide
mij siele wortē kerke op dz si die belic en
ic sal singē mijre vrouwē mi melichheit

O Maria vrou verhoer *Dñā exaudi*
mij gebet mīc dñā oren vuer mij
bidden. **D**ie quade viant heeft vernolcht
mij leue en heeft mij conuersacie geneder
tot in der eerden. **H**i heeft mi verswaert in
ten brande synre nydicheit en mij geyst
is alre seer beart. **E**n afkeer dñ aensichte is
van mi op dat ic is en val i di ayde mure ne
der vallēden. **S**eynde wt dñ licht en dñ gena
de en wedermaec mij leue en mij conaouac

Oebūdēt moesta sij vrou maria *benedixit*
die dñ diene leest tott stride en starcke
tege den viant. **B**eenge en blyre en verderf
hē saer dñ gestinte en dōschiet hē. **W**erdige dñ hā
vanden hoegen op dat dñ yunge dienev singe
dñ lof en dñ glorie. **E**n opheffe vande erfste
dingen mij begerte en spise onse ygedoemten vā
den ewigen walde. **O**ufstae in dñ herten be
gerlichz dinge van boue en wile ons vmake in
te vrouden des paradys *exultatebo te ps*
ic sal di verheffe moeder gods maria in alle dage
sal ic frugē dñā lof. **D**ie geboerten en volcken
sulle paise dñ werken en die eylande sulle vbe
den dñ ontfelherichz. **O**uerulosdichz dñ suerichz
dñ aensichtes sulle wtspreke die engelen en die
sulle wtrūdigen dñ suerichz. **O**maria vrou onse
gā hoape in die siende ons hāse die lusticheit

malic. **A**lle tongen sullē sprake dinn lof en ic sal
O Biele mij lo. **D**ie bīdē in ewichheit **lauda**

Ous maria onse vrouwe ic sal si eerwerdi
 gē alsoe lange als ic leuē sal. **E**n wil iz aflaten
 van hoeren loue en tot allen ogenbliche soe ga
 aen hō. **E**n als mij geyst wignēt soe laeten di. **O**
 maria vron beuolen sū en in dz onbekende lane
 soe daer hō geleide. **E**n laet hoer dan iz bedro
 uē die voer ledē sīden noch en laet hō iz vernietē
 die aenloop des vrans. **E**n leide hoer tot syngue
 den hane daer si sonder mītz verwaht di toe

Idest die. **E**ste hoers verlossers **laudare**
I vron maria wane die lof guet is genoech
 lic en schoen moer hoer sū onse lof. **W**ane si ge
 neest die geē die gebroken sū van hertē en si salst
 ons mītz oye d' gnedertierenheit. **O**roet is hō
 macht en genade en hoer ontfertichē en heeft
 geyn eynde. **S**yngēt hō iz mīlōdīc en in be
 lūngē syngēt hoer lof sange. **W**ane waer behaech
 lic is hō inden genē die god ontfien en inden genē
 die hoepē in syn ontfertichheit. **laudare ihrlm**

Idest ihrlm dese vron glorificiert si oec di
 syon. **W**ane si heeft geymārt die mīre
 en dī līder heeft si gebīdē. **H**oer genade maect
 di vet en gaest den brede dīnē eyden. **L**aet
 ons op hebben onse hertē en oec onse handē tot
 haer op dz wi hoeren mīlōet moegē vreden

Liet ons glorificieren hoer ontfemhertichz en
laet ons gabüdien alle hoer guetheit *laudare dñm deo*

Loest onse vrou vanden hemel glorificiert si in
den hogen **L**oest si alle mensche en beesten
vogelen des hemels en vissche d' see **L**oest si sone
en maen loest si sterren en arkeisen der planeten

Loest si ceruby en seraphy thronen heerlicheit
en moegentheit **L**oest si g' scharen der engelen
en loest se alle choren d' hemelscher geeste *anmte*

Ougter der vrouwen uide sanc hoeren
lof is in der vergaderinga der rechner di
gale **O**ie hemel moet hem verbliden van hoere
glorien en die eylanden der see en alle d' werelt

Water en vuer moeten hoer loue culde en hie
ten schijn en licht **H**oer verbliden is in d' heelen d'
rechnerdiger en hoer lof in der scharen der ver
winres **O**stat gods veruoulat v in h' en sin
get hoer stedelic om dñm edelheit *laudare dñm i sa*

Loest onse vrou maria in hoere heilige
en loest se in hoere doechden en mirakule
Loest se g' scharen der patriarche en phete loest
se g' choren der apostelen **L**oest se g' scharen d'
lerare en confessor **L**oest se g' versamlinge
der meechden en der wyscher loest se g' ordend
cruseden en der mēnliche **L**oest se g' concure
alre geysteliker mensche en loest se alle siele der
hemelscher borger en alle geesten sulen loue

onse lieue vrouwe **Dit is te dāum laudamus**

Die moeder gods louē wi di vrou belie
wi **D**ie tempel des ewigen vaders
cart alle eerne **D**ie slaepammer des
soans gods verwondert die hemelsche hof **D**ie
sacriste des h̄ geest heeft in reuerencien alle
gasten **H**eilich **H**eylich **H**eilich en onbe
uleete moeder gods **A** cheruby en scheraphy
belienē m di bider dan si hebbē **D**ie dominia
rouē erē die vrouwe der engelen **A**lle ar
changēle ieracen louē di edel die dinstige wo
nyge der h̄ dinnoldicheit **D**ie gloriose aensichte
veruult hemel en eerde m̄ gloriē **D**ie volgē
die ioncfrouwe veracert m̄ aronen auwē
la heit **D**ie h̄ herke ouer alle die werelt such
ter totty vol tranē moeder d'ongemetene gae
dertiercheit **W**ien en dinnē soen die di geniet
heest wonderlic **E**n den trooster den heiligen geest
en die dinnē bruut schat verwonē heest **D**u bist
conyngine der hemelē en vrouwe d'engelē **D**u bist
te eyu broede schat dragerse der genaden en d'ere
Du hebste gedragē den vad' der ewig' werelt
Du heues gesoect dē engel des grote rachs **D**u
habe ihū suetelic doen slaepē die daer sinter in d'
glorien gods des vaders **D**u bist onse vōspr
bidsterse en onse getrouwe vōsprake **D**a
om bidden wi di coemt te hulpe dienen diena

ren die verloest sijn miten duerbaren bloede d'ij
soen. **L**aet si begheest werden mit dynē lig
in die ewige glorie. **M**aer gafont enē linder
weder maecster der verloerene. **E**n regier
ons also en verhoegē ons op dz wi hebbe die
luchter hāt der genadē tuelic onderstans. **O**ud
de hof ombanangen wardē mitre rechter hāt
der louen en der gloriē. **A**lle dage moete wi
veruult werden mit dynē h borsten dyure troest
tingē. **O**p dz wi dynē nāe louen moeten id' ewich
dien wi een moegē des ouerste gods moeder te
wesen. **G**ewerdige ons ouersuete moed god
jonefrouwe maria idesen regentwoerdigē stryde
te troeste. **O**uthalde ons inder genadē fonteyne
en oerfrouwe d' goddienstichz. **O**n bāherticheit
moet vrou werden op ons op dz wi dynre
saedmoedicheit ontfendic moete sijn. **I**n die
vrouwe hoepēde moete wi gebruke d'ij aensicht
Here ontfenne di. **I**n ewichheit. **A**lsamen
onfer. **M**ē onfer die onf. **C**ristus
hoer ons. **G**od vader vande hemel
glorioso schepper der macht maria o. **G**od soe
verloeser der werelt en edel vrochtbare māt
God heilige geyst edel beschermmer. **S**ūā ont
maria o. **G**od h' d'nuoldichz en god die maria
glorificiert en. **S**ai maria die alle die werelt
verlichtes bid vuer ons. **S**ai mā die d'ij diere

verhoeges bid. **S**ai maria verlichter se d' hertē
Sai maria troester se der sackerender bid vō
Sai maria behoester der vergnender bid
Sai maria fonteyne der bāhertich **S**ai
 maria licht d' heiliger kerke bid. **S**ai maria re
 uyer der wijsheit bid. **S**ai maria gegruet vā
 den engel b. **S**ai maria beschient vande h' geest
Sai maria glorificiert inde hemel b. **S**ai
 mā roes des meys vol genade b. **S**ai maria
 suet en schoen ionfrouwe der ionfrouwe b.
Sai maria myllic keyseryne bid. **S**ai mā
 ey wtuercoren moeder des soens b. **S**ai maria
 bewaerde maget vanden h' geest. **S**ai mā die
 god in dyne heilige lichaē ontfingtes b. **S**ai
 maria die god in dyne bynensten gaues mēsche
 like natuer b. **S**ai mā die god en mēsche ge
 bierdes b. **S**ai mā der meechde banper draech
Sai maria roede van yese ihu xpm dooster b.
 geide bid. **S**ai mā vrochtbaer boē des leues b.
Sai mā bouē alle vrouwe alre schoēste bid.
Sai maria der oetmoedicheit alre oetmoedichste
Sai mā der heilige alre heilichste b. **S**ai mā
 bouē alle crantuerē lieflic en myllic b. **S**ai mā
 bouē alle in reuerācie in ere b. **S**ai mā alre
 groetste bouē alle hoech b. **S**ai mā moed des
 sheppers alre dingen b. **S**ai maria moed des v

loefers alre mēſchen **M**ā mā moeder des heer
den der ſchapē **M**ā mānna begeerlic der wa
relt **M**ā mā vernederlic der hellē **M**ā mā
ioncfrouwe mylic allē creatuerē **M**ā mānna
ioncfrouwe mylic vol genadē **M**ā mā moe
der vol myldicheit **M**ā mā verſtoetende my
lic vertroeftinge **M**ā mānna bloeme en ior
frouwelike aetheit **M**ā mā ey bloet der
ewiger wiſheit **M**ā mā ſchij en licht vā oeffē
Mā mānna conyugyne d' crachte des hemels **M**
Mā mānna huys gods van aſpreſſē **M**ā mā
veſter des hemels van criſtallē **M**ā mā moe
gē voet des ewigē leuē lichtes **M**ā mānna rey
ioncfrouwe wael geaert **M**ā mā ey ſuete
melodie en luſtelic gelyyt **M**ā mā der wel
dē gods meeſterſe **M**ā mā ſchenckerſe des
hemelſchen hoefs **M**ā mānna opē poert des
paradyes **M**ā mā behaechlike leēſel der godhs
Mā mānna ouer puer vat der godliker ge
nadē **M**ā mā widge reuatiel xpi **M**ā mā
mā nulve vblidinge d' ioncfrouwe **M**ā mā
d' ioncfrouwe ierſte bīdjarie **M**ā mā mylde
moeſterſe der armer **M**ā mā waerachtige
geſontheit en ſalicheit **M**ā mānna groetht
der mynen **M**ā mā breith der mynen bod
Mā mā moed der wiſen **M**ā mā borſte

der liden **S**ai maria troeste der bedroefder **S**
Sai mā edel conyngyne der hemelē **S**ai mā
 diē die engelē dienen en gelhoersa sijn **S**ai
 mā daer die engelē alle mede verbliden **S**ai
 mā der alle creatueren louen en eren bid vō

Wes genadich spaer ons vrouwe **W**est
 genadich vloes ons won **A**n alle qua
 den beformigē **A**n toeren en ontwerdich
 gods **V****A**n schedeliker wanhoepē **V****A**n
 der verderueder hoerendē **V****A**nder be
 suetter **S**uenerhē **A**n verstueringē der
 gienichē **A**nder sūden des toerns en des
 haers **A**nder beuleter **S**lischen des onactē
Anden inloep des boesen geest **V****A**nde
 vreslichen angel des dāns **V****A**nden strēgē
 onderfuchē des adels **V****A**nder verueer
 liker pijnē der hellē **O**uermits die blit
 schap en suetichē die du haddest band inēschē
 xpi **O**uermits dīn onsprekelike baringē
Ouermits dīn brochtbaerhē en ionfrouschap
Ouermits dīn moederlike goedtierenheit
Ouermits der serichheit en der bangichē die
 du haddest inder passien xpi **O**uermits der
 vrouden die du haddest inder veruiscnisse xpi
Ouermits die gloriose opuaert **O**uer
 mits dīn heilige sial en lichaē **O**uermits den

tot wer rechter hant du sitze **O** uermits
dij glorificeringe inden hemel **V** **I** ndan da
ge mijne doet **V** **I** nden dage des ordels
coemt mi te hulpe **V** **W** i sonderē wi bidde
die hoer ons **O** p dit alre guedertierste
vrouwe die h liere die gewerdiges te bewa
randen **D**attu den gerechtige glorie den
sunderen genade die gewerdiges te verwer
ne wi **D**attu dā scheepuden die hant dē
pelgrimen een salich wedercomē den cranche
gesuntheit den bedroefden troest dē genoge
nā verlossinge die gewerdiges te vercrige
Dattu dij dienre en dienressen die di de
uotelic diene di gewerge wils te troesten wi
Dattu alle dat volc des verlost is minne
dierbaren bloede dijs soens die gewerdi
gen wils te be waren wi **D**attu alle geloe
unge doeden die ewige ruste gewerdigen wils
te vercrigen wi **D**attu di gewerdigen wils
ons te verhoeren wi **M**oeder gods wi **O** nre
lieffte vrouwe en moeder onse **E**n vercricht
ons ewige vrede **S**uete vrouwe vloer mijne
West gegruet alre heilichste **gebet**
moeder bloet en roes en schoen da
geraet en licht des daechs **S**uetic alre ge
naden volheit alre gracie **e**n waerachtige

salicheit der vergnender werelt En en salige we
derbrengende des menscheleken geslechts O glo
riose vrouwe maria sette bouen in arme sinder
se di suete aensicht O suete mylde gloriose
blinckende liefhebbelicke maecht doet de
dat ic droncken werde van dynen genaden
En geuerdige di te ontfangen lof van mijn
sondiger tongen Want du biste en gulde vat
geuert mit alle preciosen stenen In welcke
dat di conyne der engelen geuonden heeft en
behaechelike woninge. Want du bist en edel
sacl der heiliger druoldicheit en en duerbaer
tibernaken soe dainger moegentheit Ommit
die soe werden die cranchen vermaet die be
droefden getroest die doeden vermaet en di
wenmoedige verblift Want dijn cracht en ga
nade maet confusie die helle en verdriest die
sinden en wedermaet di verlore dinge
en verblift die hemelse dinge Di behalt di
stolende Doet lachen den heemel en maet
sueter die engelē O godienstige moeder val
alre genaden Ic bid die door den soen gods
en doer di alre heilichste ontfenchnisse en
gloriose geboerte dat dijn myne altoes si in
uure herten en di licht in mynre borsten
Dijn sueticheit in mynen gedachten en dijn de

uoac in mijre sielen **D**ijn lof en iubilacie in mij
re tongen **O** vrouwe helpt mi in alle mijre
noet. maect gesont mij armicheit **B**erect mi in
tegenheit weest mi een soelaes in tribulacien
en stercheit in becoringen sueticheit in der pi
nē en een lanterne inden werken **O**mmits
die si betwaert onse conuencie en ouermits
die moet mij leuen gericht werde **E**n myne
doet moet verlicht werde **m**z dinnre glorioser
tegenwoordichz en als mij siel we guen sael soe
beschert si vanden hande der wederfallen
Vander machte d' hellē en vander blānen des
helschen purg **B**id voer mi voer den throon
gods bemontē en saechten in synē toerne **A**
soe dat ic ouermits dinnē gebede werde verlost
we alle noeden en ouermits dinnē verdienē
werdich si verselt te warden mitē engelsche
chozen **D**at gōne ons die gebūde soen gods
di in die om onse verlossinge vleische aēnāē
Die inzen heiligen geyst leest en regueert een
god inder volcomenre diuoldicheit ewelic en
O heilige ma **S**mermeer **V** **D**ie opoffeninge
ria moeder des ewigen conincs **B**egel
der cnyfheit en blinckende sterre **I**c bid di om
mits dyn gloriose barmherticheit en ommits dī proli
lika opuaert dī gī goedertierlic ontfange wilt

dese salter den ic v te loue en te eren heb
 gelafen Want ic bouen alle h in die naest
 gods den meestē hoep heb En ic geloue se
 kerlic zelt dz gi mi te hulpe wilt comen ind
 vre mijne dget dat ic uz verloere en werde

mach

O Alre goddier enste vrouwe **Oratio**
 ic neige mi voer die neder in herten
 en mi lichaem en ic bid dat ouermits desen loue
 smach wt geduen werden alle mi sūden die ic
 oūmits oūetenheit en versumemisse heb gadaē
 en uz gebetert en heb mi puerre brochten **O** al
 re edelste conyngne des hemels wilt mi ver
 arigen in mijne lester tribulacien rechten gelo
 ue sterken hoep en volcomen mijne en ouerfē
 hemisse des alre heilichsten lichaems en bloets
 ons lieue herē ihu xpi dms lieue soene Die
 saluyge des heiligen olye **V**erstandel sprake
 totten wegeue mijns geyst toe En als mi siel
 onthonden is vanden lichaem en gebrachte vō
 den verueerliche richter soe bid ic v **O** gūe
 dertieren vrouwe dz gi mi bid wilt stuen als
 ey voersprekēse tegen alle mi viande die mi
 beschuldige **O** maria soe wilt dan goedertier
 lic gedencken der gehoechgēnisse die ic uo doe
Soe dat mi vanden ouermits v veriaecht
 moeten werden en wilt mi siel leiden totter

avijger blyfchapen des hemels Overuinc on
fen heer ihu xpm Amen. **D**ie gebet sal
me lesen op die psalm psalmie wt onser lie
uer vrouwe psalter opten selue daech dz hi
die engel boerschapten den salue daech salme
zyn naer alle welken ene daech halden en de
se verdant v. genade die hier nae volgen

Die eerste genade is dat di mensche vā
verhaestiger doer beschermt sal werde

Die ander is hi dz hi sonder geheel brecht
noch volcomen penitencie n. en sal scheiden
van dese leue. **D**at derde is hi sal sij eyde

die dage te voeren weten. **D**at vierde is
dz die moeder gods tegenwoerdich sal sin en

behueden hi voer die duuele. **D**at vyfde dz
hi selue sin siel presentieren sal dz uenschijn god

En die heeft onse lieue vrouwe seluer ge
openbaert ene cradenael en hier he dz hnt de
pauus honorus segge soldē. En sigufden crade
nael en roese we paradys die hi de pauus tot
ene wyke toeten soldē. **D**ie nae gescreue ge

bet salme op die drie salme lesen opte naerhy
daech onser vrouwe boerschap dz gebz salme
op die lian lesen en die drie psalmie stude

O Alre heilichste maecht maria die gebz
offer ic v op nider eren alle der blyt

schappē die gi had **Doen** die groete hemelsche
goede de ertſche engel her gabriel v die boet
ſchap bracht ſprekende Aue maria gracia
plena dñs tecū En nider eren alle der blif
ſchappē die v lieue ſoen ic gewerdiche dō
di te doen En ic bid v d̄z gi mij ſiel m̄z v
dier verbliden inden hemel **Doet** mi grov
en en verbliden mit voerſpoede en ſalichz
Ic beuele v mij ſiel en luf in v ſonderlin
ge heilige bewaringe Op d̄z gi mi gwerdi
gar te helpē en te verhoeren in allen bāgichz
dē der ſiele en des lyfs **Amen** **En ſchoen**
gebet voer die ſielen tot onſen lieuen heren

O lieue hē Ihu xpi Ic biddi om die grote
myne en liefden die du altoes gehat
hebbe tottē menſchen **Dier** du lieue heer om
neder quaems wren ſchoet dñs vaders vā
den ewigen throen in aertichz En onſe man
ſchelicke natuer aen names **Juden** raynē mach
delikē lichaē der werdiger maget maria **dis**
Op d̄z tu ons verloefes vander macht des vāts
daer wi in beſloeten waren Ic biddi wantu ōs
hebe leren bidden in ghehele bete outwige dñ
re barmhertichz m̄z n om mijre verdieneten
dattu die gawerdiges te verloefen die ſiela
Ic we allen pijnen en verdriet die ſi beuā
gen en d̄z ſi verdient heeft **O** lieue hē alle die

hemelike werken die du o den mensche wil ge
wacht heues die moet hoer te hoelpē comē
en moeten ontfarhteliken voer dīne ogen
te gāntē werden voer alle hoer sūden en
versuēmensse. **O** hene hē dīn geboerten vā
reynre maget maria. **J**uden cūlden winter. **I**n
groter armoeden en inden stinckende stal voer
die besten die moeten si ontbinden vā alle sū
den daer si in gesōdicht hebben in hoer die
mz wealden mz oncruyssheit. **I**n begaerten in
gedachten in of in werken. **O** hene hē dīn hē
besuēdensse moet si ontbinden vā hoer on
uloedichz en onsedichheit. **I**n woerden in gedach
ten. **D**īn heilige doepsel moet si reynigē vā
alre onsuēdelichz en v vasten moet alre hoer
honger en cōmer vervullen en alle hoer sū
den die si gedaen heeft oncrūts gūssichz en
dat si die vasten der heiliger werken en hoer
oerden alsoe m gehalden en heeft als si schuldich
was te doen. **O** hene hē v heilige pōnitie en
leuningē moettē vol brengen alle dz si versuēt
hebben m hoer onwetenheit der dingen di
si recht geweten sōlden hebben. **E**n v heilich a
uēmael daer gi mede dz heilich sacrament m
gebūddan lichaems en bloets in gaf. **D**at re
kent guede here gemadelic voer alle die sōdē
der sielē. **I**n die si gedaen heeft en dat si hoer

47
met werdeliken en gaf noch en berayden
totten heilige sacrament iāve gebūdiēden lich
aems en bloets te ontfangen noch en eerde
soe nū alst behoerlic en wael beteeuēde **O**
suete heer die oetmoedige wassinge der
voeten dynes iongeren inden auentuael
en v heilich lere daer gi nū exempel nū wō
den en nū gebede utvan lieue iongeren
nū leerden tot uwe hemelschen vader te co
mē **O** lieue hē uwe oetmoedicheit utvan
wrede v godlike myne in alre volcomen
heit dat valent guedertierlic voer alledz
si gesūdicht heeft nū hoerendien nū on
vrede nū haet en nū myt en dat si nū en
ilach te bidden voer dē smet der heiliger
kerken voer leuendige en voer doeden
En sonderlinge daer si meest schuldich
was voer te bidden en nū gedaen en heeft
alo si schuldich was te doen **O** lieue hē v
heilich gebz optē berch van olueten daer
gi sweten water en bloet v geuechensse v
geyslinge v coninge v crūinge v heilige wō
den en gemeēlike alle v liden en bitterhē
dat gi voer ons geleden heeft en sonderlin
ge daer v siele scheiden van uwe lichaē **Dat**
moet dese siele puergeren en smeren van
allen vleden der sūden en vrie vā alre pijnē

Wilt u heer sieft doch aen uze ogen uwer
ontfermhedicheit in welken si aen sagar
maria magdalena doen si v heilige voer dwooch
in hoeren tranen en droechden in hoeren
haer en hoer sin alle hoer siiden vergeuen
en laet hoer die genade vinden di die guade
schelker vane acuden cruce Die nochtin laet
te rouwen en tot penitencie quam Op dat
si ouermit uwer genaden in uwen ogen a
bel en bequaer werde des ewigen leuens
Dat si in v moet leuen en regneren en
mit allen heiligen engelen in ewichz Amē
Dese nae gescrene bedinge salmen luyelende
lesen in genalden handen en in aendechinge
en yngen herten dā xxx werf o synsiel te
vloesen wten vergeuer Oec leestme soe wie
des bedinge syn jaer lanc alsoe hier nae gescre
ue staet leest alle dage die helpe dā mede xxx
sielē wten vergeuer en dā dā xxxij werf vō
hā seluē leest alst hier nae gescreue staet har coet
sinre eygeure sielen te hulpe nae desen leue coet
hi mit vergeuer Die hebbe gegene die h paus
Johanes xxij en honorus die vj Item op aller
bid v en vermaen v **P**oracio dāe pā nūre
hā doer dāe nae der alre heilichster gewalt
wāt dā nae god vader is Ic biddi vād dā
den soen Ic biddi soen doer den vader en den

heiligen geest **I**c biddi heilige geest om alle
 dyn guede **I**c bid v salige heilige hoege di
 uoldichz doer dyn mydelz dō di vrouwe dō
 die choren der engelen **D**oer die thronē d' en
 gelen doer den iij dufent doer di eluū dufet
 en doer alle die gēen die hoer bloet gestort
 hebbā om iuwē wil **D**oer di aenschouwē en
 doer di ouerscouwen soe ontfēit die ouer
 dese siele **E**n en alle di selē die daer sijn
 inder pinē des vegeruers bloese hē ver
 lose doer dyne vaderlike naem **D**oer di
 vaderlike genade breuſa totter geselschap
Ic bid v en ic vermaen **Salve hē gēlē di pā nē mē requi**
 en v heer doer dyn werdige boetschap **D**ō
 di openbaringe doer di geboerdē **D**oer
 dyn besuidinge dō di offeringe **D**oer di doep
 sel doer di honger **D**ō dyn dorst doer di ad
 de **D**oer di hē en dō dyn aenbechten doer
 dyn verwininge doer alle di bitter onschul
 dich lyden dztu lieue hē **I**hū xpī va galedes
Doe ontfēit di ouer dese siel **drie pā nē mē re**
Ic bid en vermaen v hē doer v heilich lenē dō
 di hē lere **D**oer heilge predinae doer di v
 radenisse doer di bloedige sweet, di dō
 genaudreisse doer di bīdē **D**ō dyn onthē
 den doer dyn aendeydinge doer di etley di
 ge mēte pelle doer di trouē mēte dorē aone

Doer dñ bespotten dō dñ bespien doer dñ v
baestheit doer alle dz smadelike bitt onschin
dige lyden dñt lieue hē Ihu xpi ye geledes
Hoe ontferrme di on dese siel du pñ nñ nñ requiē

E bid v lieue hē en vermaen doer dñ heilige
cruce doer dñ plonwe nagelen die v dō v he
lige hande en voeten geslagen worden Dō
dz speer dat dō dñ mylde godlike syde gic
Doer dz vleise en bloet dat dā waert geboet
saup vanden engel gabriel der hemelscher co
nygnē mij vrouwe santa maria ewige ma
gē Dō dñ heilige wijs wondē soe ontferrme
E bid v en vermaen v hē W on dese siel du pñ
doer dñ opuerstnisse Doer dñ hemeluat
doer dz woert dñt sprakes mij alre
liefte ic en sal v nñ weisen laten o dec wōt
en der vrouwen bīc ic di hē aldus dz si ye
gafurdiche heeft op eertrich dat vergaest
hoer vaderliken en verlose hē verlose dō
dynen vaderliken naem die pñ nñ nñ requiē
E bid v lieue hē en vermaen v doer dñ
heilige toecouust die du toe comē wilt
als ey geweldige richter alle die te verlo
sen die dñt wil hebbē gedaen Doer dñ
liefsden doer die eer dñt werdighe wē
heit verlicht nutter godheir Hē deus Hē
foras Hē et nū mortalis misereare nobis

hoe zufferndi ouer dese siel **N**en alle geloe-
uige sielen daer is voer begreuen **Miserere mei**
deus en Deprofundis uit requiem *va onser vrou*

O alre myldeste moeder gods onse *ve di siel*
enige hoeps naest ijm **Want** v is ge-
geuen te vercrigen wat si wilt soa helpe
mi vercrigen mi nuen gebede dar dese siel
verloest werde vander pine die si verdient
heest **Alle** heilige engelen gods leide si in
Abrahams schoet en offert si inden aenschijn der
alre ouersten **He** iohann pab baptiste mit al
den patriarchen en propheten bidder voer dese
siel **O** prince der apostelen en en sloetel dra-
ger des hemels **Sint** peter mi aldē andere
apostelen ewangelisten en triongeren ons
herē bid voer dese siel **O** ierste martelar
xpi sinte stauē mit alden genē die om xps
wille hoer bloet gestoert hebben stort v gebē
voer dese siel **O** heilige banier drager **Sint**
mit martin alden heiligen confessozen bid voer de
se siel **O** blinckende priet en suener meech-
den sinte agnes sinte barbara sinte katherina
sintē agatha sinte cecilia sinte margrieta
sintē dorathia sinte gertziye sinte vrsula
en alle heilige vryn mechgeten bid voer de
se siel **Sint** anna sinte elysabeth mit allen
heiligen vrouwen en weduwen soa griver

dicht vte bidden voer dese siele **O** gemijn mijs-
res der heiliger ouerster stat van iherusalem helpt
dat v geselschap vermeerert werde en ver-
bid desiel wter pinen des vegenuers of
sins te doen heeft op dat si in ewichheit mit
v te samen mach louen gebieden en gloei-
ficaren hoere schepper god almachtich vad-
soen en heilige geest **Ame** **O** nse lieue heer
laet den mensche dicke in groten swaren be-
coringen in ingroter noet en in gedrange en
in menscheliker cranchz genoelende **G**enoel-
he dan die mensche gode inden wege volgen-
de en sins daer in waer niet. sonder enich
twivel hi woert hondert dusent graden hog-
genoere **O**uermits den strijt en cranchheit
wolde hys crust hebben. en waer nemē
der godliker hulpen en gode betruwende
en niet in hem en twivelde soe en mocht niet
soe groet sijn dat hem yet mocht hinderen
Sauete aug^s seit soe wi hem op hem sel-
uen verlaet en op hem seluen coen is hem
seluen te hooden hi is licht bedrogen **E**n tot
alre sunden bevent al ist dat hys seluen
niet en weet **S**auete veruacere seit mit sin-
pellyer van buyten bedwinct men die nae-
mer en niet opuldenheit van bynen bekēt
men die waerheit **N**otm bene

Hier beghint ih̄s voer spāne
 ih̄s afgrout godliker mynen
 allen roatnerē moeten louen
 hemel en eerde moet di benedi
 en en dat nederste afgrout moet di eeren
O alle ghi inwoenes d'hemelen louet ih̄s
 den behalder. **W**alle gi burgers des salige
 ih̄s. **O** behalder d'werelt du neder qua
 mes mit suetichz dijns gotteliken douwes
 in d'maghet lichaē als die rechtē op d' gras
En dū opreses mit clāerheit dijns gotte
 liken lichts bouē die blindinge d'sonnē en
 der sterren. **O** edel eenhoeu du neder ney
 gedes dijn hoeft in d'maghet scoet vander
 ouerster hoetheit der hemelen. **O** se suetichz
 en den roeck d'bluyender leyen. **E**n die cracht
 en edelheit der syol etten. **E**n die roethz der
 roesen heuet die hoetheit in ver moegentichz
 geneyget. **O** ih̄s enige soen des vaders. **O**
 edel sallemāder du dñesdes neder wt den
 buer der mynen dijns vaderliken herten. **E**n
 nochtant ewich bliuende mit hem. **E**n du
 neder quames ontfekren buer in den bynen
 sten der ionfrouwen marien in welker du

ghewonden heues dijn rust en dijn stat in
ewichheit. **E**n du veruoudes di als een gy
gant te lopen den wech onser salichheit om
te volbrengen thoedijste werck der mynen
Oerunge soen du verlichtes onse duyster
nisse deser werelt doen du wtspreides die
raden uwer godliker sermonen. **O**er
ganger en leetfman d'gerechtiger du he
ons bewijset den wech der thoedijster mynen
en d'ouerster salichheit. **O**erunge en edel fenix
du heues vernutuet mijn althz doen du ouer
mits d'vuer d'mynen di seluen verborndet
in den cruyse. **O**der uwe pellucien du heues
mi groepent dijn mynende herte doe gi mi se
nende maechedes o'mits die tracht uwer
wtulopende bloets. **O**leuwe van uida du
heues verwonen die alleen werdich sijt
te outfluyten die seuen seggelen. **O**nelle
en edel aerne der gotteliker hoedheit onder
die vloeggelen der gotteliker bester wiensse
si ewelich mijn vrede mijn ruste en mijn vol
le vrouden. **E**n du op d'omes vol vrouden
glorioselich mit moeggender andyt opten se
tel dijnre hoedheit en groethz en op d'e thoed

dijne glorien te trecken onse hertē tot di

O Je alre scoenste coningyne der hemelen
 is sittende te dijne rechter hant in dijnen
 kroon en bouen al in sueter omhelsingē d'
 wijnen rustende in di. **O** gebūdien en lo-
 uen eendrechtelijc die loffingende choren
 d'engelen. In di ver-vrouwen en verblijden
 geliche die suuerlike puerlijc d' moedijde
 di d'vlijden alle die herten der wtuerroze
 re en hoedelijc gloriē in di die sielen der
 hemelscher borger. **O** Je muiren des sal-
 gen iherus heuestu heer gefundiert die edel-
 lichte daer hant is wt di gelyet. **O** Je wer-
 kende ordinancē der planeten moeten di
 gebūdien en louen bliuen donre ijs wijnt
 hagel en snee. **O** Je regensdijge wolcken
 moeten di gebūdien heer en die nederuallen
 de droppelen moeten di louen. **O** Je sonnerli-
 che vruchtbaer hant moet di louen en die salt-
 hat des wijnters moet di gebūdien. **O** Je wt-
 wtspruitinge der boemen en d' loueren moete
 di here gebenedie. Die edelheit der bloemē
 en der vruchten moeten di glorificeren. **L**oe-
 uet den belsalder alle gr dierē d' adierē en

der volldien vissche d'wateren en vogelen
der lucht. **O** heer moeten louen die ont
springende fonteynen en riuieren. **E**nde
alle staende wateren. die volheit der
see en hoer whitetinge. **A**lle welen en
werkinge der menschen. **E**n alle creatie
ren moeten di here louen alle beroerlich
en leuedich der crachten en der synen. **O** he
menichste der sterren loue dy here. **A**lle
graspiieren der eerde dropelen der wate
ren en sant rozen moeten di bi sunderlin
ge eren. **O** he hemel des hemels moet
di belien hoer en louen. **D**ie diephheit der
see die routheit d'erden en al dat daer in is.
O he lichteende dageraet moet di louen
die crachte en edelheit der gesteyute. **O** he
duysterheit der nacht moet di gebu dien
en dat sijneude licht der manen. **A**lle
coningen en prinsen d'erden moeten di te
samen louen ontsien en di belien en dyn
re hoedheit en moegentheit sijn onderdaen.
O he licht moet sijnen in die duysteris
der heydenen en te samen moeten di be
lien alle volc. **A**er en werdichheit nacht

en in oegentheit beuedwie claerheit
 glorie en danchaerheit en eyne ewich
 durende lof si di van mi en van allen crea-
 tueren **W**ewige gemynde vader en dynen
 enigen gebindiden soen in smynen bant
 des heiligen geests in ewich **A** **G**ebene-
 dyt si di **W**hemelsche vader d'ewiger voer-
 sienichheit en hoedheit uwer mynen dz gr-
 ons gestapen hebt na d'edellz uwer godli-
 ken boelts **G**ebenedijt si di **W**hemelsche
 vader die ons nae den neder val weder
 vmaect heues en verhoedyt bouen die
 hoedheit d'ierster werdicheit ouermits
 die aenneminge der menschelijchheit en d'
 werdiger vdierten dijns soens **G**ebene-
 dyt si di **W**almachtige vader i dijner grot-
 guedertierelheit en milder barmhertichz
 die versoent wordes van onser misda-
 dicheit doer die hoege werdige vdiene
 dijns lieue soens **O**sondighlopende
 ryuier **W**heilige geest **W**suete mynen
 bant des vaders en des soens verzoert
 in mi alle hindernisse der misdiet en
 veranige mi in ewichheit in den sueten bant

uwer mynen **B**enedixie glorie en
claerheit si di **W**alre genijpste soen gods
voer die ewige voerlietheit uwer gottes
liber wijsheit om ons weder te hermaaken
ter ewiger salich **H**ier van moeten di van
mynen wegen **W**har benedien danken
en lonen alle engeliche geesten alle heilige
en alle creaturen in der onepdeliker ewich
Benedixie glorie en claerheit si di **W**alre
genijpste soen gods voer die onbedenke
like groetheit uwer mynen ouermits welc
ke di neder quam es wtter hoedijster weel
den en genoeyhten totter nederster ellayn
dicheit **B**enedixie glorie en claerheit si
v **W**alre genijpste soen gods om die hoe
ge myne en groet oetmoedicheit dat gi
Wscapper en haer alre creature aenneme
de creature lutz welen i menscheiker na
turen ons verhoeyht hebt ter werdicheit
uwer gotteliker edelheit **G**ebüdt si v
werdige geboarte **G**ebüdt si die heilijdyge
en die wtflorlinge dijns tederen bloets
Gebüdt si die werdige presentatie in
den tempel **G**ebüdt si die oetmoedige

onderdanicheit dijner alderen **G**ebū
 dijt si v oetmoedige doepsel in d'orda
 nen **G**ebū dijt si die openbarige d'heili
 ger drienvoldich **G**ebū dijt sijn v gotteli
 ke sermone en een iegelic woert in ves
 gotteliken monts si bi sonder gebenedijt
Gebū dijt si die oetmoedige vhoedin
 ge in ver gotteliker moegentheit **G**ebū
 dijt si die openbarige in ver nachten en
 myrakelen **G**ebū dijt si die werdige con
 secratie in ves duerbaren lichaems en
 bloets **G**ebū dijt si die werdige gane in ver
 mynen **G**ebū dijt si die nacht in ves ge
 beets **G**ebū dijt si een yeghelic druppel des
 werden duerbaren wtulietende bloedi
 gen sweets **G**ebū dijt si die wmoedich
 in ves herten **G**ebū dijt si die nacht in ver
 mynender sielen **G**ebū dijt si in ve wil
 lich ouer geue voer ons ter doet **G**ebū dijt
 si v bande en geuendkenisse **G**ebū dijt
 si die wtuchinge in ves heiligen haers
Gebū dijt sijn die halsslage kenebaeslage
 bespottunge bespijunge en een yeghelic con
 fusie in ves heiligen lijdens si gebenedijt

Gebūdyt si v goellēlinge en inwe doe-
nen crouinge gebūdyt si een yegelic
droepel des werdigen whilietenden
bloets **G**ebūdyt si dz doergrauē inwe
gebūdider handen en voeten aen den
crups **G**ebūdyt si die wtredinge inwe
gebūdider leden en dz schoeren inwe
gebūdider aderen si gebūdyt **G**ebūdyt
si v alre heylighste doet des crups gebū-
dyt si een yegelic weē en bitter hz we
lijdens **G**ebūdyt si die doergrauinge
inwe gebūdider siden gebūdyt si die wt-
whietinge des repnen waters en des pre-
nosen bloets **G**ebūdyt si v oetmoedige
oerwerdige begrauinge gebūdyt si v eer-
like gloriose opuerstentnisse **G**ebūdyt
si v moeggende gloriose hemeluaert ge-
būdyt si die mynlike seydinge des heyl-
gē geests **A**lle engelen en heiligen ende
alle creatuerē moētē di hē te samen lonen
en gebūdiē endem elker vzen en in alken
pūt des tijdes di heer coninc stepper ver-
loeser en behalder d'werelt danckbaren
lof genen voer die oneyndelike hooge w

dige verdienen myes duerbaren lydens

Dat sterke sweert d'mynender cracht
heeft doer sneden die bitterheit d'pijnen
en gedelt neert die macht der vianden

Bouen die vastheid des adymans en
magnus aentzichelijckheit is sterck die cracht
myer mynen **S**pāne den boge en leynde

dijn geschut en woude mijn herte mitten
snel dijner mynen **A**lle mijn crachten
moeten di omvangen en bouen alle veger-

lijckheden in di rusten **M**it myer mynen
wilt mijn hert groetelic doerwoude en
dat inesse merck mijne sielen doersnyden

Oalre sterckste d'mynender cracht treck
totty die nederuallinge des druckeliken ge-
moets ouermits de andrer der mynen

Oenige soen der gotteliker mynen blydt
die droefheit des beswaerden lichaems
doer die inrelike cracht dijner myne **O**

ewige claerheit blydt alle mijn doncker-
heit **D** crachtige moegentheit veruyt al-
le mijne crandheit **M**ijn siel moet verlijch-

ten nae dijner mynen als die toeteldoune quel-
len als die leuwerde en sterne als die nachte

gael **I**n allen vren in allen steden in
allen periculen si v myne in mynre her
ten v sueticheit in mynre sielen en v lof in
mynre tongen **I**n d'zuetheide was srey
ende mijn herte en luytende mijn siele
In die gedenckenisse en in d' sueticdz dijns
namen werden si hermaket **I**n d' claerh
dijns aensichts moet vlien alle duyster
nis en voldansamheit des lones moet
sijn in dijne tegenwoordich **O** he borne
des leuens is heer bi di salich sijne si alle
die des gebeyden **L**onet den behalder
O gi edel seraphyenen die in den brande
sijne mynen suetelich rustende sijt **L**o
net hem **O** gi hoege cherubinen die in der
bekennenisse sijne wijsheit doerlicht sijt
Loest hem o gi hoege verhaue thronen
die setelen sijt des conincs der glorie
Aenbedet hem o gi heilige diuacione
principaten potestaten virtutes en archa
ngelen **L**onet hem o gi engelen en alle
salige geesten aenbedet benedijt glori
ficeert den maker alre dingen **L**oest hem
o gi patriarche en pphteten apostelen marke

leren en confessoren **L**oest hem o m
 reyne meechden die finetelic rustende sijt
 in sijner mynnen **A**lle vgaedinge der
 geesteliker luyde moeten di eendrechteli
 ken louen i geluyde d'psalmodien i ynem
 en in yndichheit der gebeden **O** heer loue
 sonne en maen en alle salighe geesten glo
 rificerē di **O** sterre en armen d'planetē
 gebūdien di die firmamēten des hemels
 en seerden sijn onthalden i dijner nacht
Alle creatueren verwonderen dijner
 scoonheit en in d' daerheit dijns aensichts
 blijde alle salige geesten **O** heerscheit
 d'hemelen neygen di en die afgronde be
 nen voer di **O** die blindinge der sonnen
 en d'sterren en die luytende dagersnet
 bewijlen dijn groetsadichheit **O** heers
 d'bloemen en d'gropender genuyde en die
 smakeheiteit der vruchte sijn teyken dijner
 soetheit **O** heerscheit d'hemelen heuesse he
 gemaect **O** die doerluytste daerheit des
 saligen iplins is in dijnen licht ontfint
Hemel en erde wort gestedicht in dijner
 nacht ouermits di werde onthalden alle

creatureren. **O** Je scoonheit alre creatueren
is wt di geuloeyt. **D**ie aengenaelyc alre
gueder dingen sijn van di voert gemaect.
Genoeghsamheit en weelde sijn tot dijner
reghster hant oueruloedichheit alre vroude
i dijner tegewoerdichheit. **S**coonheit en
clerheit is in dinen aenschouwe barinher
tijc en guederherelyc in alle dijne oedelen.
O verlichtende licht en alre clerste luer
ne vlijcht en vclaert mijn siel in den hoedh
sten grade d'wijnen. **O** gloyende fornys
en verterende vuer en alre heitste brant
d'wijnen smert die voeten mijre begerten
en verteret alle die onbeginaemheit mijne
gedachten en d'toeneygelichheit i mi ouer
mits den vuer dijner wijnen. **O** arcke des
vreden en volle vroude mijns geests geeft
mijn herten bouen alle dingen gevredet
te warden in di en in dijner wijnen te rusten.
O leuen mijns geests en mijne sielen e
nich solaes versadet mijn siel. **E**n bouen al
le begerlichheit soe gef mi te rusten in di
in alre tijt. **O** Je sueticheit des honds is
bitterlyc tegen d'ijn myne. die clerheit der

sonnen is duysternis tegen dijn licht. **E**n
 der groetheit dijns loefs gebreken alle cre-
 atueren. **I**nd' suetichz dijne mynen werden
 alle salige geestē verblijdt. **O** behalder en
 verlosser der werelt di moeten te samen
 gebenedien louen en belien alle creatuerē
 en alle geesten hemelsche erdsche en hel-
 sche. **E**n glorificeren en verhoegen in den
 heiligen naem voer die onbegrijpelicke
 hoedheit in ver mynen en doer die grote v-
 dienst ws heilige lydens. **E**nde doer die
 weerdichz ws heiligen truyt. **O**fferinge
O ewighe en alre gemynste loen gods
 here ihu xpi want mijn lof en alre
 creatueren nē alleen der eerdscher mer
 oer der hoeger hemelscher geesten te deyn
 is en nē genoech wt te spreken die hoedheit
 in ver loes en die groetheit in ver mynen
 en o alre gemynste here al ist dat die
 wtspake deser voer genoeder woerde
 sij voel mijn te gelijken tegen die hoedichz
 in ver weerdichheit en groetheit in ver myn-
 nen dan dat alre mynste roer hen zande
 tegen al dat hemelrijt en eertrijt bynen

heest **D**ier om o alre genyuste hē ihū
doer ws selfs vrie milde guetheit en
gueder tiererheit soe ontfaant die
claynheit des loues **I**n d'alre hoedster
begerten **e**n in d'alre aengememster
mynen alsoe of al dat in den hemel en
in d'erden onthalden is alsoe clayn gedact
waer als dat alre mynste werken sants
en een regelic van dien waer een loefflic
creaturer en een regelic van dien wt wt
vader liker gueder tiererheit die gena
de ontfangen had dat si v mochten doen
alle den danckarigen lof en eer verdich
die v van allen creatueren van allen en
geleu en heiligen is gedaen waert en
onmer meer gedaen sullen werde mit
wtspake der woerden of mit yugher
beradtinghe **e**n mit yudheit alre gue
der menschen werken **O** here vader scap
per en ver lofer in d'alre hoedster endich
der mynen soe ontfaant die claynheit des
loefs i elker vren **e**n in elken ogenblich
des tijts sunder linge voer mi dijn arme
creaturer **e**n voer alle mijn genynde

Die sijn die .viij. getijde vand' passie ons lieue here
ihū xpi daer die mensche onse lieue here soe vne
delich en soe barmhertiche vmaet nade text Daer sich
alle herte diert vstaet betwege moega en si en en
van grote medeliche En alsoe die alme si sprac
in .iij. ps m. soe die vdiennue seue naer aflaets
van doetliche sunde die der mensche boue solde
inden vgebuere Tot ierff vespieren

O Bedend: des barmhertiche affreydens dat
onse lieue here ihū xpus van sijre lie-
uer ionckrouveliche moeder steyde
tot barmhertiche en guch in sijne lide d:
hi wel bekende En guch in sijne iongere tot
sion en at in hem in dat anet eten En wiesche
hi ho voer en leer dese En gaf he si heilich licha
tot eere spysen En sijn werdich bloet tot ene drac
En heeft sich selue ons tott lessen gegene en spit
alsoe dide als gi dit duet soe duet in wijre
gedencknisse en die gedechtenisse volche hier
na des hi sulle wi vmer gedenchē en in ver-
gete

O Bedend: des barmhertiche affreydens
lieue suete genijde here ihū xpus des le-
uonigē gods en on lanne ionckrouwe ons
verloesser wi dancē di vne getrou bistu ons
getweest in broederliche wijre werke want
nyemat grof wijre en heeft dan die si sele

grieff voer sijn vrieude. Alsoe heeftu volbracht
onse ewige salich. **W**ie barmhertike heeftu ons
bedacht in vaderlike testament dattu ons gela-
ten heues den edele scatte des alre hoetste rye
dus dattu ons dñe heiligen tot eynde spise en
dñi werde bloet tot ene drand gelate heues.

Wie mildelike bistu dñe vaderlike gane wie
getrou bistu ons geweest in barmhertiker vrient-
scape. **W**ie oetmoedelic kenestu ons gewassche.
Wie mynsam bistu ons geweest en exempel wie
wyllich hebstu ons geleert. **D**at wy oer alsoe dñe
en dñ leer behaloe. **D**es help ons dñ lieue moed-
maria en alle wege. **J**oufrouwe. **A**me.

O Ende des aendachtige geboets en des yn-
relike lydens. En des gelatene wille. Ende
bluedige swepts en bedruessnisse d'edele selen
ons lieue here ihu xpi bio inde dode. **A**me.

O lieue suete gempnde he ihu xpi des leue-
dige gods soen kinde d'joufrouwe onse
vloeser wy dancke di. **W**ie blytelike ginstu in
dñe iongere aende berch van olynete. **W**ie he-
lichlick buychstu dñi liden. **W**ie barmhertiken
vielftu op dñi kinde aensicht. **W**ie aendachtel-
ke bedestu. **W**ie inrelike was dñi toelieer. **W**ie
gelate was dñi wille. **W**ie onbegripelick was
dñi lyden. **W**ie onbegripelick groet was dñi ly-

de van buyte toekomende **W**ie bedriefft was di
werdige sele bis in de dode om mijne vromde wil
Wie weddestu din iongere alsoe nerstelijke waer-
dende hi voer becominge alsoe trouwelijke **W**ie
leerdestu si nutty te beden alsoe aenderhtelijke **D**z
leer ons oer di lieue moed manna en alle wege

O Eendich des valsche ruffen **J**oncfrouwe **D**
der vradenisse en der streng genedheuf-
se en des verfinadelijke ludens en der heymelijke
pynen ons lieuen here ihu xpi **A**mer

O lieue suete gemynde heer ihu xpi des le-
uenighe gods soen luyt d ioncfrouwe on-
se vloess wy dancke di **W**ie grunelijke lietstu
di vande roede bynde **W**ie willichlic giestu he-
tegen **W**ie rechtelich spraest du si alle neder
viele **W**ie boeslike wordestu vande **W**ie vals-
chelijke wordestu gerust **W**ie strengelijke wor-
destu genaunge **W**ie haerdelike wordestu geloe-
de **W**ie vast wordestu gehalde van dinn vande
Wie ellendelijke wordestu gelaten van dinn is-
gere **W**ie onberhtelic wordestu getwoecht
Wie nydichlic wordestu geslage **W**ie goduldich
waerstu **W**ie guetlike spraectstu **W**ie gens-
like waert dinn geloegent **W**ie belienlich was
din aensicht **W**ie vast gebonde wordestu ge-
noert totte onste d priesteren **W**ie voel valsche

getuygē wāre daer tegen di **W**ie voel wordestu
gebraget **W**ie stille swegestu **W**ie swaerlike
wordestu beswore **W**ie rechtidelike antwoer-
destu **W**ie wordestu vdwent totte dode **W**ie waer
dij aensicht bedect **W**ie seer wordestu geslage
wie spottlike wordestu gebraecht **W**ie vsmu-
delic wordestu bespogt **W**ie menichuoldich was
dij heymelic lyden om te delijge die menichuol-
dichz wisse openbaere sūde **D**at begheer ic te
geuygete doer dij lieue moed mī al wege iōhōn

O Edeuch des valschen **A**we Amē
ordels en der versuadenisse dz onse lieue
here ihūs xpus waer aengedie den onsculdige
lemlen doer onse scolt en om ons openbaere

O lieue suete geuynde sūde wille Amē
here ihū xpi des leuēge gods soe luyt
der Jousfrouwe ons vloesser wy dandē di
Wie swindelic wordestu vō dz geucht genoeft
Wie menichuoldelic wordestu bedacht **W**ie
ongerecht wordestu geacht **W**ie voel wordestu
gebraecht **W**ie stille sweechtstu **W**ie beroeft
waerstu dūre crachte **W**ie gelveldichlichen
spracstu die waerhe **W**ie ellendelike wordes-
tu vsmact **W**ie vroelike soe was mē dūre
Wie spottelike wordestu gedept **W**ie doer-
like wordestu bespot **W**ie fromelike wordestu

geleyt **W**ie valschelelike wordestu gebroecht **W**ie
doetlike wordestu verdoemt om minne leuens wil
op dz wy ene genadigen richt aen di vanden
Des help ons dū lieue moed' maria al wege wē
frouwe **Amen**

O Eoouch d' mynliker Wondē en des edelē blot
vrijetens **E**n des haerde' trouens **E**n des swa-
ren cruce dragens ons lieue hēre ihu xpi **E**n dz
medelydende hert' sijnre iōfrouliker' moed' marie
die hem volchde al bis inden dode

O lieue suete geuinde hē ihu xpi des leuēti-
gen gods soen kinne d' iōfrouwe onse bloos-
ser wy dancē di **W**ie srenelike wordestu ont-
bloet **W**ie haert wordestu aen ee suple gebonden
Wie seer wordestu gegyselt **W**ie iamerlich wor-
destu genoot **W**ie smeritelike wordestu gelwt
Wie valschelelike wordestu gelwaecht **W**ie waert
dū heerlich bespor **W**ie besponne waert dū lust-
riep **W**ie seer waert dan edel mylsz verdoent
den volch **W**ie versuadē si di soe ontverdelich
Wie riepe si cruyste cruyste **W**ie onsculdiche
wordestu gogenē tottē dode **W**ie oetruedeliche
naemstu op dū cruce **W**ie srenelike wordestu
wtgeuoert **W**ie swaerlich draechstu der werelt
sunde **W**ie swaerlike vielstu in dū cruce
Wie waert di geholpe drage van symon dē si

daer toe dwonge Wie beuuelike qua dū lieue W
de moeder Wie trouwelic halp si di drage nu me
delgden herte Wie bleef si doen alsoe vriendelic
bi di Des halpe ons dū lieue moed mit alle wege

O Gedende der suert Jonckfron Anu
telker Wondē die onse lieue here ihū xpūs
veruluet worden alle squire wondē suertē Ende
suertelike herte squire lieuer moed

O lieue suete gongude hē ihū xpī des leuēige
gode soen kinet der ionckfronke onse vloess
wy dandē di Wie vast warē di dū cleys gedruet
in dū wondē Wie haert warē si di toe gebaden
in dū heilige bloede Wie beuuelike wordē si
di wtgetogen Wie suertelic wordē di dū wondē
vuluet Wie onuerdelic wordestu op dz cruce ge
worpen Wie beuuelike wordestu wtgerent Wie
haerdelic wordestu aen dz cruce ghangelt Wie
stingelic wordestu wtgerent en op gericht Wie
haert waert dat cruce mit gestoten inde staē linc
tractē dū heilige lode Wie ginge si di wt eyu
Wie gmeelic bealē si dū adere Wie rere si dū hei
lige wondē alsoe suertelike Wie vergotes du dū
heilige bloet alsoe mynēlike Wie waert alle dū
maetelic veruluet alsoe suertelike Wie wor
destu godronet mit edich en mit galle alsoe bitter
lic Wie badestu voer dū vrandē also gmeelike

Wie bespottē si di alsoe ontidelich **W**ie waert
alle dī martelie verulhet alsoe suerteliken
Wie sagestu dī alre heeste vriende staande ou
den cruce soe ellendichlich **W**ie belvaerdes du
si alsoe trouwelich In die selue huede soe benele
it my di en dūre liever moeder maria ende
alle wege ioncfrouwe **A**merz

O Eoendē des swarē hangens en des luerde
staens **E**n des bitterē drauchē **E**n des w
nenthē stercens ons lieue here ihū xpi aen dē
cruce my medelydend herte in steruend noet

O lieue suete gemynde here ihū xpi des leue
tigē gods soen ons verloesser my drauchē
di **W**ie getrouwelic belijdes du dī vrentsca
p in luyterre mynē **D**attu kenne der luyterheit
benaellste die bloem der reynich dē myner
Wie swaerlic lynch dz myuende hert aen dē
cruce **W**ie ellendich heer riepstu **W**ie dore
was dī natuer **W**ie smichlic dorstē di **W**ie bit
terē drauch waert di lieue here geseunt **W**ie
troestelich spracstu **H**et is al volbracht wie
lyde riepstu **W**ie oetmoedelic neyghdestu dī
houft **W**ie mynēlike gauestu op dīnē geyst
Wie groet soe was die myne des doeto diē
den heyligē doet doden **W**ie hadde die elomē
ten soe grote medelyden dūns doeto **E**n oer die

onredelike creatiere **W**ie was dinnre gherechtich-
soe grote getuych gegene dattu wordes bemut die
soen gods **W**ie wordestu alsoe doet genoude en is
gebroken dinn beyn **W**ie wordē die dode weder
leuendich in dinnē dode . en gesien in die stat **W**ie
waert dinn herte bloet gesocht in enē speer
Wie waert die stekē alsoe smertelike gevoelt
ouder den cruce dat wy des eē mede beuoelē
hebbē **D**es help ons dz mede beuoelende heit
dinnre lieuer moed' maria alle wege ioncfrou

O Edeuch der op **M**ye **A**me
gedaenre syden en der verloessingē **V**a
den cruce ons lieue here ihu xpi en ontfraege
en aensienē sijnre ioncfeliker moeder

O lieue suete genoude here ihu xpi des le-
uentigē gods soen kint der ioncfrouwe
onse verloesser wy danckē di **W**ie grondelike
waert di dinn syde op gaden **W**ie mildelike
vloet daer wt water en bloet **W**ie ryckelike
is die heilige kirche daer wt begaest **W**ie
crechtelic sijn die hē sacramentē daer wt genloe-
tē en vast bestedicht **W**ie is dat vlieo adams
en **E**ua alsoe genadelic weder bracht **W**ie be-
goerlike baden dinn vriende om dinnē dode
licham **W**ie wordestu vanden boesou alsoe on-
geacht en doet gegene den ghede tot enē laue

Wie begeerlike wordestu geloeft vande cruce
 Wie trouwelike wordestu ontfangen doet mit
 suetstteliker herten Die di nu vronde ontfange
 had vanden heiligen gayst Wie so waert dat
 ouerste der hemelē soe diepe en soe barmhertike
 neder geneycht totter eerden Wie was die luf
 tichz der godliker daerhz soe iuuerlike mit
 bloede beironne Wie seuen der sonnē glans
 des ewigē lichts soe seer verlossike Wie was
 die onbloepende borne der mildichz alsoe seer
 wigegote Wie seuen dat hoge ruydonn in soe
 grof armoede Wie was die seuenz bouē alle
 seuenz alsoe recht iuuerlike Wie waert die
 borne alre gesonthz soe dineslike in tranen
 ouer gaten Dat wy inde borne gewassike wor
 den en inder genaden geuonde werde des help
 ons dat daet vol alre genade Du werdige
 moeder mā alle wege ioncfuulde Auerz

O edendi der ellendichz
 vander cribbe bis in dat graf Der salf
 ningen der begravingen ons lieue herē ihu
 xpi En des begravenē herte en des affreydens
 sijnre ioncfeliker moeder al

O lieue suete gemynde he ihu xpi soen des
 leuentigen gods hant der ioncfuulne
 onse verlosser wy danken di Wie was dyn

din sarte licham alsoe iauerliche doer wout **Wie**
waer dnu suete doet alsoe sijnndelic doer grane
Wie was dnu werdige sude alsoe grontwelike
doer stelke **Wie** wordestu leue der ewichz soe
doet in duelen gewonde **Wie** waer dat ely
ge guet soe barmelike gedrage van sijn vrien
de in euen gaerde **Wie** waer die opistente
nisse alre mensche soe oetmoedelic begraven
Wie waer die werdige seat der hemele v
borgou inder eerde **Wie** waer die bronde de
eugelen alsoe barmelike bescreyt en bedacht
Wie waer dat fondament des gelouwe badet
us ene steyn sonder in manne der getrouwe
moeder bleef hi alle der ewiger roufrou
we **Dat** wy daer getrouwe in gevonde wor
den **Des** help ons god en die getrouwe moe
der en elyge roufrou maria **Amen** **hier**
beginne milike bidingen tot alle den lede **Hy**

O Almochtige streper alre dinge verloeff
der menscheleker natueren here ihu xpi
omge soe des vaders hoep en salich v
verlorenre werelt een medich ontferherdichz
der sunderen **Die** suete geduenisse dijn heil
ger passie si wy en rechte meden tegen alle
wij sunde wolle ic begeer te loue en te bidden
tot alre tijt **Amen**

62
Gebūdt si dā eerbaer gebūdde genuchlike
houft daer die hemelsche crachte en enge
le voer bouē En aenbedē dat oner al mē bloede
berouwen was en besmet

Gebūdt si dat ouerste dūns hōuse dat mit
sterper pichelinge der doer-nē doer-nē daer
steltē was en vzedeliken doerwout

Gebūdt si die suete nazareensche scydel
en den onganck alle dūns heilige hōuse dat mē
ontellike wondē van doer-nē en mit wttrichē
dūns tē haer o seer gelvout was

Gebūdt sijn dū gloriose wybrautē die
geswolte wāre van stekingen der doer-nē en
oiloepe mēte renpere dūns heilige bloets

Gebūdt moete sijn dū alre vriendelike
ogen die mē tranē stadelich oūgoten waren
En m dūre passie wt sprack mē en o bylē
clapde bedet en gebroke m die bangich der

Gebūdt moeten sijn dū alre doet
guedertiereste dien die hoorde die Vmaled
de blasseme en die stijnē der vieder roep
gen der ioeden Enysten Enysten

Gebūdt si dū suete nase die mē tranē en
mē bloede beloepe was en mē ouresne sponfel
beplet en mē bylē staude veruult

Gebūdt moeten sijn dū mynlike eer-sam

waengen die onderdunich waren de bespottende
en den cretseren en geswollen van haer de slage

Gebüdt si den homichuloyende mont die
soe ducht in vuyt en palme wedelike gesla-
gen waert En in spousel lasterlike bespottende
den welcke du oec toe boechdes de cussen duns

Gebüdt siu di alre he **V**rader
heylste waerde der ewighe wylt en der verdul-
dich en der godliker myne die wt dinc godli-
ken monde gingen Amen

Gebüdt siu diu rosenberige lippē gequett
van haer den slagen en vbleyt in die per-

Gebüdt siu diu tande seer teue se des docto-
lic en wt gelyke den soe die elpen beynē die ot-
set en bevecht worden doen du voer dinc suete
mont geslagen worden wedelike

Gebüdt si diu homichuloyende tonge vā droch-
heit gelijpt in alle heilige mont En in alle suet-
telike doet dorst Bittert in edich en in galle

Gebüdt si di alre suuerhede geclonē naza-
reusche freydel kynnē dz suuerlike geaert was
niet eerbare haer des baets dar in tye der
passē wedelic wagetogē waert en mismaect

Gebüdt si diu eerbaer eerwerdige nāsie
daer alle dat hemelsche heer in begeert te
scouwē dat in die menichuoldich dinc liden

gē gedaente noch schoenheit en hadde mer
ghelijck was enen armē lāferschen mensche
Gebenedyt si dynē suuerhikē hals die ind'
tijt dyns lydens m̄z kettenē en m̄z selen
wredelick gebonden was en soe geleit tot
dynne pijnē en onderdaen den slagers

Gebenedyt si dyn alre suetste kede die inder
tijt dynē passien droegē en heische genōde was

Gebenedyt si dyn alre suetste stēme vā rou
wen van pijnē van arbeit van wee altemale

Gebenedyt si dyn sacht **C**hesē en gearēct
moedege borste doer drongē m̄z bloedigen
sweite en ouermits verteringe des gestes
ontbroeken in die wtgeuyngē des adam
tochs m̄z banichz verladen m̄z suchten ge
quelt ende mit droefheit veruult

Gebenedyt sijn dyn alre heilichste armē
en dyn gebenedide leyn voer m̄z vermoet
en alte wredelicke geschoert in die wtrec
kinge aenden noestalle des heilige cruce

Oebēdyt sijn dyn h̄s hande en palme
voer m̄z mit plompe nagelen wē
delike dōslagen aendē holte des cruce

Gebēdyt sijn dyn heilige vingerē en die
nagelen dynne heilig vingerē die van
doerborenigē der nagelen van pijnē

vercrompen waeren **G**ebenedyt sijn dyn
h semtuen en aderen geschoert ende wt
gespinnen en alle die voechthichz dyns lich
aems verdroecht ende vertert en alle dyre
crachten beroeft **G**ebenedyt si dyn heyme
like verbouichz dyns heilige herte in welke
herten alle schatte der wetenheit ende der
wisheit vlozgen sijn **G**ebenedyt si dyn godlike
gedachten die daer denckende waere gedach
ten des vrede eer du in geschape haddes

Gebenedyt si dyn alre suetste begerte die du
vrym. i aer lanc tot ons sundere gehadt heues
om ons te verlossen vander ewiger doot

Gebenedyt si dyn lange en anstuoldichz
en ellendichz dyns heiligen herte opte berch
van oliueten en dz bloedige swet dat gi voer
in wt gestort hebt inder bedingen **G**ebenedyt
si die wonde dyre heiliger sijden mitte ridder
liken speer doergrauē daer du ons op godne
heues die doer des paradys die geslote was

Gebenedyt si dyn alre zaerste en suetste herte
in drievoldegen stoete verniert engebroke inde we
des doers **G**ebenedyt si dat duerbaer bloet en wat dat

Oebenedyt sijn diu te d sijn die **S**che en geheilicht wde
in bloede beronen ware en die wtgerett waren

al totter ontflofinghe der beine en seneue

Gebenedyt si dijn heilige kuycke en alle dijn heilige ingedoeuete die van groter pijn vsmageret waere en seer gepijnt inde wee des doets **G**ebūdyt sijn dijn heilige dieen die vande slagen der geselen geswollen waere en altemael dōslagen en dōwont

Gebenedyt sijn dijn heilige knien die du soe dic geboghe hebt tot dijnē vader om ons heele nachten liggende op dijn bloete knyen in dijnē gebede sariende en wene de om onse sūde **G**ebūdyt sijn dijn heilige beine die dicwile vsmoeit waere inden wege en wredelike wtgeret aende cruce

Gebūdyt sijn dijn h voete die mi dijn verloere schaepken gesoecht heues loepede nae mi die wege des rouwe en der bitterheit en te leste wredelic doerbōt mi nagelē

Gebenedyt si dijn eerwerdige ruggē en dijn gebenedide scholderen vō mi geboren en verlaē mitte swaere last des cruce en mi alte bittere slagē wredelic dōwont

Gebūdyt si dijn alre schoenste lichaē hangē de aenden cruce altemael doerwont van pijnē van wee van arbeit en bangheit alte mael vteert en verdroecht en al wt

gemergelt en verstoruen inden cruce

Gebēdyt si dynē heilige werdige duerbaerē doet den gi van mynen geleden hebt aende heiligen cruce ysmolten in alre bitterhē ons geuēde di my in alre

Gebenedyt si dyn alre heilichheit lichste siele die gescheide is in grote wee en in groet bitterhē vander werdiger woe stat dyns alre heilichsten lichaems

One die du in alle dynē leue en in dynre passien en aende hē cruce hangende voer mi wiggestoert hebt

Gebēdyt si dyn heilige preiōse duerbaer bloet dz wt dynē hē licham geuloten is en alle die pijnē daer du mi inz vloest hebt

Gebenedyt moete sijn alle dyn heilighe duerbaer die du inz bitteren sinarte om mijn salicheit in dynen teederen lichaem

Gebenedyt si dat **O**utfangen heues halt des salige cruce daer du ihūs xpūs salichz der werelt in gehangen heues gesiet en geuertwt inz dynē preiōse blode

Gebenedyt si duerbaer ane dyns hoefs die nagelen en dz speere en die instrumente daer du mede gepijnicht woerdes die ghe

heilicht en gesconſacreert ſijn in dinnē lig bloede

Gebenedyt moete ſijn alle dyn grote godt
like werke die du getracht heues opter
erden ter eere dyns vaders en tot onſer

Gebūdyt ſijn alle dyn hoghe ſalicheit
verdiente alle dynē hge leuens en lidens
in welke in arme ſundſe is een grote hoe
pe en troeſt te come tot dyre ontferhertichz

Gebenedyt ſi die almachtige ewige ont
fermhertige got die ons dat ewige ſuete
woert wt ſijnē vaderliken herte geſent

heeft ons te vloesen **G**ebenedyt ſi die ſoe
des vaders onſe here ihuſ xpūſ die dat
werck der myne in gehoerſamheit den
ghenomen heeft om ons te verloesen

Gebūdyt ſi die ſuete troeſter die wer
dege heilige geeſt die dat werck der
mynen ſoe ſalichlycke volbracht heeft
drie perſoeten en waerachtich got
loeffelick en onſprekelyck di ſi lof eer en
werdichheit in oneydeliker ewichz amē

Hier begint een ſuete meditati
e des berijſ van caluarien
vanden lyden ons heren ihu xpi
Guedertiere here ihesu criste ſaecht
moedichſte lenke ſi dyn werde ſhepper

en myn ontfermhertige verloeser op dz ic dinn
michlike gedencke mach soe wilt mi in storte
dij gracie En wilt mi binne ontfelke en ver
lichte mitten buer dinnre myne **O** myn behu
die mi in dinn pretiosen bloede verloest heue
c danc di des hberche van caluarie daer du
den sege gebochte heue en dym heilige bloet
gestort **G**ott o guede ihesu waert myn
hert getoegē In di heb ic genoede in di moet
ic gesterck werden en alte mael ontfelke
mitten blāne dinnre myne op dz ic di wisse
lic moet dienē sucke en getrouwelic moet
dienē en salichliker moet vrende **W**eest
berch van caluarie du waerst werdu dz die
guede ihu in di gepassyt waert en volbracht i
di dz werdt onse verlossinghe **W**eest gruet
mīne alre berge vermindert berch wt berch bestoert
mitten pretiosen bloede xpi en naet gemaect mitte
trans des here ihesu en verfiert mitter banpere
des edele cruten en sijn sīde doersten mī eere lancē
O pretiose berch die soe gods is in di gebloet en
naet aendie galge des cruce geslage en verheue
en gerekent mitte moerdenare **O** guede ihu
in wort in de cruce vheue op dz in wt doe mocht
die sūde des holo ons ontladen vande yoke der
sūde **I**n de berch vā caluarie wolt in naech

Op die

vlieuen werde ~~op die dat hantje~~ aē die galge
 des cruce ~~en biden~~ ~~hantje~~ en verdiente des
 cruce gesalicht worde alle mensche. **O** guede
 ihu ic biddi biden heilige cruce wilt ons ont
 bynde van alle sinde en geest in trane van
 deuotien op de dīno vīndlike gedencke moet
 en geteikē mitte scheilde dīn passie alle mī
 viande moet vīnne. **D**oe die sīaere dīno
 vleis geretket waert op die herpe des cruce
 en du die daer aen hīnste us geneyde hoefde
 en us wt geretē armē soe heuestu te nē geīnaet
 die houerdie onser viande hebste ons gereut die
 rechter hant iāver genade. **O** ihesu toter las
 liker blassemyē en dedestū dīnē mont nē op
Du waerst onderdāuch den wode geselen op
 de mī in verwōnen en worden vander līstīnen
Bider bitterhē des edyts en der gallē die sū
 gesīnades in cruce opter berth van caluarie
 Doe en laet un nē vīwōnē werde vander sinde
 der gulsichē. **O** guede ihu du heues dī heilich
 vleis geset in dē persen des cruce optē berth van
 caluarie. **O** hē gepīnde lede en dī roede wode
 moete in sīn gīnē der ouerster vīerpige
O mīn zīel vīeget ouer die genōchlike tūmpē
 sīnre sueter wode als eyn līve van wode tot
 wode treckende daer wt dāen dāuwe der hē

uelseker sueticheit want dyn wondē sijn suet
bouē alle suetiche. En dyn passie vol beruyljer
richheit en caritate. **E**en and bloemē dan
di o guede ihū en beger ic te sucke want in
di is alle genuchte des leuens. **O** dyn siel suete
en suake want inde bloede xpi is dyn bloesin.
Hier in is die edelste liquor hier in si dñ genue
ge dese alre suetste bloemē altoes te gebruten
en aen te schouten. **W**est gegruet alre suetste
bloem van nazareth in di werde genoeuet die
engelē en die throenē. **O** guede ihū dñ passie
sinne suete troestinge en sterck voer dē aen
stoet d werelt des vleis en des duels. **I**n
dine sueten wondē moet ic rustē en bider vdie
ten dñs pretiosen bloets wilt saechten die cē
tenae dñre gerechticheit en ontbinde die bande
mijne sündē. **O** ndopen wondē moete in sijn
eyn toe vloecht. **I**n di o suete ihū beger ic
te wonē bider mijne. **I**n dine roede leuende be
geer ic gedwongē te werde bi deuotie op di ic
dine lof werdelike belē mach. **W**est gegit
alre suetste bloet xpi drieckel der ouerster
medicīne. **I**n di werde leuende onse sielē en
alle onse qualē genese. **O** pretiose bal
sam en alre edelste liquor die vander geloen
der menscheit xpi en vander sueter godheit

dert sijt inden meddelike lichaem der
 maaget maria ouermits in wierkinge
 heilige geest **O** wesselike brudegū ihu mij
 siel begeert ouer te wandelē den genuchliken
 tūppe dinnre sueter wondē vergaderende die
 rosen der vmakinge en sijnse der sueter sadinge
O ffonteyn des leuens w alre edelste drūue du
 bist verhaue aen die galge des cruce optē berch
 van caluarie **I**nde bloede der puerster drūuen
 moet mijn siel geduōgē werde en suetelē gedact
 werde **O** suete ihu ouermits die gedenckinge
 dinnre sueter wondē soe woert mij heart getogē
 tot dinnre minne **M**ijn siel moet getogē werde
 doer dī suete wondē tot penitencie en tot tranē
 der deuotie w alre suetste bloet xpi **O** preiāse
 droepelē wilt mi rijde makē en vlieren mi gewas
 regē doechde en geesteliker blyscappe **W**eest
 gegruet o alre salichste spoor du heues ons geynst
 en opgelokē optē berch van caluarie dē wech
 der salich **O** guede ihu dō die doer dinnre syde
 die mitten speer geopenē is begeert ic in te gaen
 en geleit te werde tottē sanctuarie dinnre herte
 en in dinnē binenstē verdronckē te werde **O** aer
 scheest mi te smakē d; onspreekelike guet der gra
 tie want du heues ons doer die oplukkinge dinnre
 syde opgedaē die doer der glorie **O** guede ihu

doer die alre heilichste wondt dinnre sporen
wilt my hert doerste mitten sante dinnre met
minne en maket onderdanich dinnē heiligen
voetstappe **O** pretiose nagels die getruwer
sijt mitte roede bloede xpi en geryet my sijnē
vdiēte doe ghi doerborende waert d' heilige
bleis xpi **O** guede ihu in die hoelt dinnre
wondt begeer ic te mystelē als die duue en
toe te blaegē als ee egel tottē gaten des steens
op d' ic wt roede mach en weder staē alle sin
den **W**ant in di allee ic rust en vlatens
der sijnde troest in alle lyde **V**alige hoep les
singe des ewigē vuers en sekerly voer die
ewige bedruckens **S**oe wie hem miti schade
beoemart die sal ontsleke werde mitte vuer
dinnre minne sijn naeste en hi sal vercrige geket
heit der siele **I**n hem sal gelest werde de dorst
der sijnde en hi sal veruult werde mitter sueter
dronckenscap dinnre sueter wondt **M**ijn siele
moet altoes geteylant sijn mitte teple des heil
gē tūcen en getuagē mitte schilde dinnre passie
In di o guede ihesu si alle mijn hepa en roen
laet **I**n di si alle mijn hefte en genuchde en mij
beschermensse **O**p d' ic inde dage mijns wt
gancs en inde vee minne doet outgaē moet
die monde der brieschender leuue en dr minne

brudegom sien moet sonder enige verueermisse

Inder bloet der heiliger siden begeer ic ge
dougē te werde op d; ic gereynicht in dinnē
heiligē bloede vcringē mach die onsproncklike
schoenlyc mynre sielē en altoes moet weder staē
dē wil des viants. **O** guede ihū dinn pretiose
weggestorte bloet en die instrumentē dinn he
ligen cruce en die instrumenten der nage moe
ten weder pruuē en af wassche d; punt en
d; hant geschrift der sūde. **O**p d; ic in die vie
myre doet ic en moet onthie dat gerucht
der beser geestē en hoer boese valsche woegē
ga weder in. **D**er doer die verdienten dinn
heiligē sidens wilt mi tolti roepē en te mi ma
ke mij houerdie en die boely dinnre viande
weder in. **O** heer doer d; alre reynste water
dinnre side soe wilt mynre sielē geue blinckende
licht. **O** heer ihū doer d; roede bloet geest
mi bloesende schoely op d; ic aldus vboeren
in dinnre heiligē water en bloede macht gepre
sentiert werde voer d; aenschij dinnre moegē
heit als dinn alre schoenste brunt nūtē handē
uwer heiliger engelē. **I**n die alre suetste ramer
der mynre dinnre opgelokenre side die daer is ey
vborrende ouē der caritatē wilt latē rusten
mij sundige siel veruult in dinnre gracie uoe

dande mi totter ewiger blitschap op dat ic voer by
mach gaē die sloeten der hellē en die ewige dwel
terusse en in gaē die ewige blitschap **O** Guede ihu
ic danc di die bist die fonteyn der smeteliker
beruhterticheit du heues dijn armen wegerecht
aē die galge des cruce opten berch van caluarie
beret nütz ontfuē in dynē suetē omhelsen **I**n
der diepheit der hellē was ic ingetredē ouermits
die scholt mynre sundē du bist **O** guede ihu neder
gedaelt en heues aen genomen dien onderdanch
gewoest dē tormentē des cruce op d; du dē sunder
totti moeges treckē **D**u heues ontfange hierich
en smerte der wondē op d; du mochtet heilē die
diepē onser sindē **A**n du heues on d; selue
gegeue in eē alre suetste spijse en eē medesijn
on s hēle in den altaer des cruce tegen alle ges
telike qualē en siecheide **O** guede ihu mijn hē
te firmamēt en toe vulocht in dē cruce bistu hoge
vhaue op dattu mitotti treckē mochtet vake
in die hant dijre hulpe want sonder d; hulpe
bin ic als ontf voer den vinde **W**ant wat sal
ic di weder geue voer sond alleē ic sal aen nemē
den kele dyns bitterē lidens stadelic te gedēckē
en sal dynē suetē waē aen roepē en louē in alre
tijt **I**c sal om gaē dē gulde altaer dyns heili
gē cruce optē berch van caluarie Ende ic sal di

offeren den vromenden vieroch der yungen gebete

Ic bidde o guede ihesu bider verdiente dyns heilige lidens laet di behagelijc sijn mijn begertē en die offschāde mijns gebets **I**c aenbede die voetslappē dijner voeten die du o guede ihu getrode heues in dijner saliger menscheit en sunderlinge inder tijt dijner salige passie

Du heues die eerde naet gemaect en geheilich mit drœpelē dyns heilige bloets dat neder vloede van de altner des cruten opten berch van caluarē roet als roesen **I**c omvat v mi alle der begertē mijns hertē de voer dinc bloedigē cruce metter saliger maria magdalena die tot dinnē voete lach vol tranen en rouwen Ende du vergaeste hoer alle hoer sūde

O alre alre heilichste voete ihu weest gegruet die mi dinn vlozen schaeplijn gesoecht heues loepede nae mi die wege der bitterheit en des lidens en om

mijnen wille doerboert mi eyne plomppē nagel

O haer dat bloet dijner heiliger voeten dat ouwits die pijnlike doerboerunge des plompen nagels en daer wt ran dz moet af wassche die sundige voetslappē mijner voeten mi welke ic die gelope heb die wege der idelly en d boesheit **M**er o guede ihu doer die verdiente en doer die cracht uwer heiliger passie en doer dz bloet uwer voete soe wilt af wassche alle die misdade mijner ouertre dinge en storte in mi heilige begertē **O** guede

Jhesu ic buyg tot di die kintē mijn hertē en mijn lich
uēit want du heueg dyn heilige kintē voer mi gebuagel
doe du meester en heer dine discipulē hoer voete dīne
gest en droegdesē mi enē linnen cleide achter latende
ong dat exempel der oetmoedicheit. **O** heer dat
bloedige sweet dī vloede wt alle dine lichaē dat
moet genesen die wondē en die lidenicheit mijn
herten. **O** guede ihu die rouwe en droefstijne dine
hertē moetē nu in stontē yndich des gebeerts en vne
rich der deuotie. **D**at heilige bloet dine gesalm
ge mi welkē ouerstoot was dat geheuedide lichaē
dat moet mi sien ewigindlike vseringe alle mī
re leden in geliker mede formicheit dine heiliger
passien. **D**ie pijn en hierich alle dine gegeseldar
wondē dat moet mi sien hdsamheit in alle arbeit
en in alle liden op dat ic delachtich mach werde
dine heiliger passie. **D**ie vloet des waters en
des bluetes dī van dine hertē vloede moet mijn
hert doer vloen op dī ic gewassen en gereynicht
in dine water en bloede in gedruet en vdronckē
in die afgront dine minne op dī ic di mi volre
caritaten blijdehe mach dienē. **D**at alre suetste
bloet din hertē dī vloede vander saliger wondē
dine hēde moet af wassen die sundige lelichē mī
re sielē en dī moet mi wesen salicheit en heilich
der wandelinge en volstendich in enē guede leue

O guede ihesu doet mi onderdanich wese dinnre
mijne op dat ic aldraggende dinn suete yoch nix blij
der herten mach suetē en in alle ogeblide di ymich
hke moet gedenckē treck mi nae di mette bande
dinnre sueter mijne wt desen dael der onsalichy en
doet mi alle mij genuchte sette in di op dz ic in ond
daē en moet sijn den quade **O** du mij ontferm
hertige troest stot in mi den duuwe dinnre suetichy
O du alre suetste ihu doersnet mij hert metten
strael dinnre mijne **O** roeselic water dat die alre
hoechste mijne wt leide wter roeckliker wondē dinnre
swee ons behaldero dit is die opgelohē roese der
mijne wees roeke en bloefende schoenheit die milde
schoenheit der herte grueen en bloē doet
O Suede ihu die brelinge dinn suete herte doer
wondē in metter wondē des rouvelikeus medelide
op dz ic waerlike gewoelende dinnre passien mach
ouerforant werde en in gelicheit dinnre sueter mij
ne **O** mi hert is bereit di altoes te dienē en on
derdanich te wesen dinnē lieften wille **O** suete ihu
ic hefe op die totti mij hert en alle mij gedachte
want bist voer mi gepassit en verhaue aen die
galge des cruce **O** at heilige bloet dinnre rechter
hant moet mi sijn eē loē der wtuerkiefinge op
dz ic inde dage des ordels werdich gewonden mach
wden te staen te dinnre rechter hant en te ontfacē

dit rycke der ewiger daerly: **O** guede ihesu doer
die verdiente des saligē bloets dñre lichter hant
ic bidde d: in dese werelt si getruyst op d: ic arm
hunder inden dage des leuende ordels n: en meet
hoerē in vermaledide in d: ewige buer. **W**eest
gegruet **W** alre heilichste hande ons behalders
die dier vol sijt vā verdiente en rycker schoenly
der doechden wilt ons armē onsaligē liekē rycke
maekē in hemelscher ryckheit ic bid v doer die al
re heilichste woude uwer hande duet mi alle
mij genuchte settē in die hemelsche scoenly en
in mynē gedachte altoes te verheffen in d: hemel
sche rycke dier mē ouer alle die strate synget
d: brocht alla. **D**aer die hemelsche mechde ge
croent metter crone auriola dat onbelichte
lam volgende daer die engelen altoes drinckē
sijn claerheit der godlike beschouwingē. **D**aer
die hieraphense geesten altoes ontfelē sijn vā
den brant der hoege minne altoes roepē sonder
aflaten sanctus sanctus sanctus heer god van
sabaoth. **D**aer alle die heiligen in hoeger vrou
den contemplerē in d: aenschijn dñre hoeger ma
gesteit. **O** heer inder ewich: sidi lof en danckba
heit voer die alre heilichste woude dñre
handen. **O** guede ihu du heues mi gedragē op
ten scholderē dñre menscheit tot dñre scapē

7
en du hebbs mi gesat i die stat dypre weyden
en du hebbs mi genooedet metter alre suetster
spysen dingo heilige vleysches en bloets **O** gue
dertiere ihu die vsmadelike halfslage die si gedra
ge en gelede hebt vande sundaren moet mi on
derdancich make dypre woegentich en gelhoer
sam doen wesen iuwē wille **O** yn alre suet
ste steme die voer mi heysche waert aenden
cruce moet mi doe versinade alle eertse ge
noechte op dz ic sinaken mach die hemelsche
melodie en sueticheit **O** Alre mynlicste leere
suete ihu dyn alre heilichste woerde en dyn alre
suetste leeringe die moet mi sijn een medityne alle
myne wondē en buulle mi uwer sueter myne
O me dorstige mont den du ledes aenden cruce en
den dranc des suere edico en der bittere galle sijn
ee dorst der salich en ee dranc des leuens vandi
fonteyne der suetiche reynige mi vander heffen
der sunden **A**lsoe dz hert begert totter fonteynen
der waterē **A**lsoe begert mijn siel tott fonteyne ewi
ger suetiche **O** de bitterheit der galle en des edico
die du gesinaet heues aen dē cruce moet mi doe
begerē die suetiche des paradys **O**p dz ic als ee
vliegende aern soeken mach die schoenheit dingo
heffelen aensicht **O** begerlic aenschijn **O** alre
suetste bloeme van nazareth mi welker bloemē

Maria besit alle blytscap en weelde **O** broelic
aenschyn der engelē vroude dz mette onreynē spe
kel beulett waert en bedett en wredelic gellagē
vanden handē der boef **O** myn scoenlyc was hoere
ogen swaer weco licht en scoenlyc der engelē ogē
verlicht en alle heilige begerē **O** myn siel aenschyn
my begeret dz alre suetste aenschyn des guedertietē
ihū studere en arbeide my alle dinnē crachtē my ma
ria en my iohānes te bewenē die lasterē en die
rouwē des suetē ihū dinnē mynhke brudegatus
O ihū dz swaert des rouwē doersuet die siel
marie dat moet myn hert doerwondē wip dz
ic my marie werdelike bewenē mach dyn lidē
en dyn lasterē op dz dyn lidē mi si troestelic
under lester vre en van mi vdrine die staeren
der boef geestē **G**eeft mi dñ lidē en dinnē doet
salichlike te bewenē op dz dyn lidē mi moet
afnemē alle tranē der catuuchē en doet mi my
di vblidē in ewiger vroude **O** guode ihū dz
die vdrine dinnē heilige lidens wilt mi geuen
die stoel der onsterflichē en mitti in leidē in de
hemelsche slaepcamer der ewiger vroude die
om mynē wille sijt in gegaē die slaepcamer
des cruce en gesmaect die bitterhē des doets
O dy moeder der barmhertichē maget maria
doet mi mitti en iohānes staen onder den cruce ihū

76
en te arbeiden in rouwe en wenen op dz die vtre
dinge xpi dyno lieue soens **O**p dz gi o moeder
der vernihertich in die vre impure doet en in
alle lide wilt gewerdige in troestelic te wesen
Ou sial begert dz spiegel des rouwe en schar
ich Aensiet alle welde die vertredinge xpi wil
lichtlic leert lide onrecht en vwtinge en alle v
worpenh: **O**guede ihu di alre suetste aenschij
si nu ee suete contempleren di lasterlike vsmadi
ge si mij ouerste phelofosi en en wylheit di
exempel aen te sie en naete volge si mijn
ouerste studiaringe en leeringe **O**ijn heilige
lide en lastere en dijn onrecht moeten in
sijn wapen der sterich en der lpsionh voer
heulich in alre wederh: en soathuoldichheit
in alre doecht op dat ic niet en val onder den
last der sunde noch verwonne en werde va
eniger moeyenisse **O**ihu ouerste vroude
des hemels en schoenly: der meiden Ic offer
v mijn heet als ee gulde tiervoet wat vol
bomender tole der unne en der bueriger de
uorien en als ee bloeende waerukede rose
verheeft en trech op mynen geest tot hemel
sche dinge **O**ihesu witte en rode rosen
blinckede lide en bloeyende wijngaert wilt

Wilt mi wesen een alre genuchlicke vermalinge
in alle arbeit en bangichl sunderlinge inde arbeit
mijne doet wttrient mi dan vander behendich;
s boes geesta en set mi in die blitscap en der en
gele. **O** guede ihū ic danc di voer die saechtmoec
dige tranen die du wt gestort heuet veruer
ende die brunneste dinn vaders af wasschende
onse sunden vriende ons vander hellen en oec
weder genende s leue. **O** ja alre suetste tra
nen moete mit wed genen die oorspronlike soe
heit mijne siele lesschende in mi s vier der su
de dū mijne dan van mi af nemen moet en v
tere moet alle roest der sūde. **O** guedertiere
ihū dū alre heilichste ogen die gesslote ware
in der doet mi welken du peter en voel ander
sunderen aensagel in stortende in hoere herten
s licht der vaderliker gracie vlatende hem alle
hoer sūde. **O** licht s vaderliker glorie ouer
mits dū guedertiere aen sie wilt mijne sie
le sterke inde werke der doechde en mij lichaem
ouderdanch doe wesen dūne wille op s ic bi
salich en behalde mach wesen. **O** du son der
gherechtighe der mensche herte vlicht niste
schijnsel dūne radie wilt in onsen herte om

73

storten die gracie des h̄ geest afnemende vā ons d̄
yoch der sundē **E**n duet ons di in alre hertē un
nē en in alle ledē dienē **O**guede ihu die doerne
croē die in d̄m gebūde hoeft gedruet waert boer
eē conclike se croen van wellus pynlike prekelin
ge d̄m heilige bloet wtan ouer d̄n aenschij on
d̄n scholdere d̄ moet in sijn eē croē der blitscapē
en der scoenhe in d̄m r̄nc **O**guedertierē vader die
in ouermits d̄mē enge seē geschapē hebō in sijnē
preciosen blode getoet en verlost vander ewig
doot doe hi die droepelē sijn heilige bloets spre
gende in eēde **V**an welkē is op gegaē d̄ saet
des geloue doet in mi vruchbaer wesen alle
d̄n gauē storteude in mi deuotie en yndy
Gotti o guede ihesu hef ic op mij oge wees
scoenheit sou en mae v̄wonderē **G**heeft mit
smakē d̄; houich d̄mre godh; en d̄; mēlt d̄mre
mensch; **O**guede ihu d̄; ouerste d̄mre heilige
hoefō d̄; om mijnē wille mitten riet gesla
gen wag d̄; moet in mi wtroedē die doerne
s̄ sundē en altoes onderdānich doe wese d̄mre
w̄diger moegenth; du heues d̄n gebūde hoeft
geueicht aē dē cūte briedende in die leste gruet
en d̄; cussen der mijne **W**ilt tot mi neyge
d̄m ontfemilhertich; orē verloesende mi van
alle rouwe en bedruckens **O**ut geueicht d̄

Hoefde **S**achtmoedige **ihū** gaestu op dinnē geest
vluenende ons in dinnē vader boetscapende
ons de ewigē vrede **A**ls oftstu sprakes o sūnd
die geuallē legett in d; slijt der sūndē staat op
en ontfrucht d; cussen sijnis mōts **I**c heb di ge
waschē in minnē bloede en in minnē doet heb ic
di geroecht in eē ewige bruyt **S**achtmoedige
ihū heb o steruende in dē cruce dī gebūde
hoest geneeyget op d; tu onse hoep totti trecke
mochtes du heues geprouert gracie en genade
en eē stat der glorie bereit **O**et ons nu
volgē die wege dinnē h cruce op d; wi in eē wan
delen noch en doele in dē onwege d' ewiger doet
O **ihesu** alre hoetste wyshe en filosofhe spiegel
minus herte en alre suetste melodie minne sie
le die suuer dinnē bleis en dī gepynde lede die
geret werde op die herpe des cruce moete
in sijn in die ore minne siele eē suete sande en
en eē stene der vroude en der troestinge in
alle druck en lide **O** guede **ihū** geest in dinnē
altoes te gedencke dī exempel en dī heilige
werke altoes mae te volgē dī wondē dī
smerte dinnē rouwe en dī siertē moete in
sij eē sachtich in alle lide en arbeit **G**eeft
in altoes te gedencke des beres vā caluarie
op welkē dattu bloet en naect verhenē bist

aender gulge des cruce en doet mi de bloeten
en naecte xpin die om mynne wille bloet en
naect hingeste aē de cruce vol suertē en rou
wē op dz wi als dñ alre getruste kynder bloet
en naect vā allē eertsche dinge stadelic nae
volgē op dz wi vā di geryct moegē werde
in hemelscher ryck. **O** guede ihu in allē stryct
s beroungē en in alre wettendiger en in wen
diger kēgich en benauwinge doet mi die oge
myne herte sterckelike veste totte barmhert
dijne heilige cruce. **I**n welcke cruce due verha
uē hangende hebo vō ons de sege genochte
en die macht ons viandē te niet gemaect
O guedertiere ihu in die cracht dijne heilige
naemst die dā is bouē alle namē wilt weder
makē mi te broken en alle mi cranch sterck
makē doer die cracht dñs heilige lydes ende
dijne gebūde nae wilt mi genē groetmoe
dich en te makē alle die behendich en scalc
ly myne viandē wed' mi. **E**n getruwe rid
der die aēfiet die wondē sijn comē die offert
hē seluē blydelic inde doet en tot allē liden
Daer s o guede ihu die seuerthelike vryminge
dijne heilige cruce moet mi wapenē mette

salte dynre heiliger passie op dz ic mach sekerlic
wandele in desen driel der onsalichy en comen
totter hant der ewiger salichy. **Ame** **O** guede
ihesu die victorie dynre bittere passie die di
vande boese iode is aen gedaen moet mi sijn
alre suetste en stadelic getrouwe in mynre herte
Want vande onderste dynre voete totte over
ste dinc hoefte en was in midte was onderwor
pe der doet en lide. want dyn alre suetste hert
was inwendich veruult en doer siede mi rou
we en mi hierich. **E**n di gebrode lichaen was
alle sijn gestraft en doerhouwe mi arbeit en
mi bloede en onulpedelic bestort mi tranen. **H**ier
om o guede ihu wie sal myne ogen gene een
fonteyn der tranen en een bloet des waters op dz
ic genoeg mocht betwene dyn inwendige rouwe
dyn ontschuldige lide. **W**ilt mi in storte die dilu
we der tranen op dz ic mi vuerige herte tranen
mach betwene nacht en dach dyn heilige lide en
afwasche die lelichy mynre alder gebreken. **O** ic
gedenckende dyn heilige lidens moet mi reynige
va alle doede werke. **W**ant du heuen ons leue
dich gemact mi dine pretiosen bloede en vuult
mutter binnene des vaders en des heilige geest
Suete ihu ic biddi bi dine graue bider mynren

en aloec bidē lyue sudariū daer du in getwondē
 worden m̄ suchte en m̄ rouwē heeft m̄ die myr-
 re des gewarige berouwes en die aloec der bitter-
 ly rouwige m̄ vā allē gewoente der quader pas-
 siē en der idelly tegen alle schedelike cranchy
 en haerth; des herte. **M**inhert d; daer is eē
 splonck en eē hoel der moerdenare d; moet
 m̄ sijn eē stede der alre bequaemster rusticheit
 eē syndael der anshy en eē saecht sudariū ouerwint
 arbeit der penitentie. **I**c bidē gnedertieren
 ihu bider hoger glorie dinnre gloriof verrisemisse
 geest m̄ optestae van allē quade en te bloepen
 m̄ doechde op d; ic indē dage der gemeynre vrese
 m̄ veruult mach werde m̄ ewiger benedynen
 en doet m̄ mynē conit sijn in dinnre glorie en hoerh
 ster schoenly en van di ontfangē dat cussen der m̄
 ne. **O** gnedertiere vader doet m̄ dan mitti besit
 ten eē stede der salich; sadende m̄ mitter suetichy
 dinnre mynē en drinckē mitter loepender reue
 re des heilgē geest m̄ dinnē wtuertore indij rijk
O gnedertiere ihu tottē gulde altaer dinnre
 hoeger werdich; offer ic v dese mylike gedentemio
 van uwer werdiger passie in volcomente weder-
 geuyngē alles dinst des loefo voer die ewige m̄
 en voer dyn onmetlike guetheit. Amen.

Dit is en wylke linnelike leer vād mynē oō lievēlic

Oede mensche En deuote herte we
de seer getogen totter mynē rpi
ouermits die gedencemisse dñze
bitere passie In welken hi sonder
linge den mensche bewese heeft

den affront synre mynē die hi hadde totter edel
re ziele Doe hi orlof naem aen synē hemelsche
vader En hi heeft syn guet dz is syn glorie en syn
engelen gelaten en hi is wel grōmanfen gegaeu en
hi is neder geduelc vande hoechste der hemelē
op dat hi de viant te bat bedriegē mocht soe heeft
hi hem seluē verborgē negē maendē en beslo
te in een cleyne pleetlike als in eenē reynē tem
pel der alre suetster maget maria den die
hemel En alle die eerde is beluangen noch be
sluytē en rōnde en hi heeft hē seluē vercleyn
En die glorie synre moegenhs gedert onder
eyn arm rocken onser menscheleker natue
ren op dz hē die viant is en solde belennē
En hi is nae negen maendē gegae wt synē
wylkelike in gelikemisse des vleyschs der
sinden En hi heeft syn godhs verborgē en
hi heeft hē in enen mensche vertoent gebo
ren in groter armoeden in een arm huys
ke en een alte cleyne naecte kindeken en hi

heeft sijn rust genomē die ierste nacht in een
 harde cribbe tusschē twee beeste in armē doe
 kerken gelwonden **En** daer nae heeft hi hē
 opgeschort wt groter bornender liefden
 om die edel siele te sieke **En** m̄ groten ver-
 langen heeft hi v̄ryn jaer lanc m̄ groter
 oetmoedichz m̄ grote arbeide van sijne kint
 schē dagē en heeft die arme ziel gesoecht
 doer boesschen **En** roetsē doer dystelē en do
 bergen en daelen in honger in dorst in caldē
 in huten **En** in armoeden en hi heeft dat eert
 rye dicwyl heel nathtē lanc bestort m̄ sijne
 herte tranē en heeft sijne lieue vader gebedē
 voer sijn wtuercore dochter dat is die wer-
 de ziel en het is wael te vermoedē dat hi
 dicwyl seer laet sijne lieue moeder te
 huys quam vermoeyt vande wegge nemmedy-
 tich **En** bestort m̄ siveet en m̄ bloede en m̄
 hepten tranē en dat hem sijn lieue moeder
 brachsē wt herteliker mynē wan hi quaem
 of wat hem geschiet weer **Thue** antwoerde
 sijne lieue moeder **O** mijn alre heilichste
 moeder ic heb alle desen nacht gescreit en
 geroepē om die edel ziel mijn wtuercore
 bruyt die mi ontlopen is **En** soe iamerlyc
 verduelt is en **Je** sal roepen en screyen son

der ophalde ter tyt toe dat **Ic** si weder ge von
de heb **Dat** lesē **lvij** in dē heilige enangelio dē
xpus heel nachte plach ouer te brengen in syne
gebede **En** wael machme vermoeden dat hi
selde of nūmermeer en plaech te bede son
der tranē **En** aldus heeft hi wael moegen
roepē totter verdnelde ziele mē bāniger he
ten **O** myn edel siel **O** myn wtuer core doch
ter **O** myn alre liefste en seer genynde bin
yt merck dat ic in dymre mynē ontfleken
bin en wat **Ic** om di te liden heb en hoesta
myn roepē en myn clage waer om en genesst
in geen antwoerde go siet wael dat ic om
dymre mynē wil seer arm gelvordē bin
En ic bin geboren in een arm huyske **En** ge
leecht tussche twee beesten gecleyt mē arme
doelkekes **En** ic bin genaecht in egypte sie
tende op eyn esellin en **Ic** heb di nae geloe
pē **xxxij** naer lande in groter armoeden
en soe ic di meer nae loep soe du mi meer
outloepst **Ist** te cleyn dat ic di en om di
gedaē heb ic wil noch veel mer doe alleē
begeer ic dat dym aensicht eens sien mach
En dattu mi eens mynlyc antwoerde wils
in deser maniere heeft **ihus** die lieue ziel
gesocht mē groter bangsch **Ten** leste soe

77
Want hi syn bruyt seer besmeet **E**n iamer-
lyc swaert **E**n iamerlyc mismaect en arm
En genangē in enē alte seer dunstere
kerker seer nauwe bevaert hoer hande
en voete gespannen in yserē bogelen en
in groter armoede **E**n als syle alsoe sach sit
te soe waert hi bitterlyc screpende en sprac
hoer aldus toe **I**c myn lieue bruyt hoe bystu
hier toe gecome wie bystu aldus gedien
Din aensicht is swaeter dan een verbrā
de roel hoe is dat golt aldus verdunstet
hoe is din schoen bebbe aldus verandert
laet op din ogen en siet mi aen **E**n sprecht
tot mi **E**n en weest n̄ te seer verslagen mach
Ic di helpē ic bin rich genoech geest mi al-
leen v gebreke te kunne doen sloech die
arme ziel hoer ogen op een deels wt mynē
als si soe suetelyc waert getroest **E**n si waert
bitterlyc screpende **E**n berlaede hoere elley-
dige staet als si niet en ronde gespreken
ihus sprac hoer aldus toe **I**c myn **houe**
alre liefte bruyt ic heb alte groet medeli-
den mit dynre elleyndich; nochtant al heef
stu mi aldus voel misdaen en soe iamerlyc
vertoert en soe schendelyc gelatē en al heb
stu din oncuysheit bedreuen mi voel dīne

myres nochtant hoert wed om tot mi en ic wil
di mylic ontfangen **D**ie siele antworde **O**ch
arm twee mijs die wil is guet in my ajer
ic en heb die macht n dat ic dz volbrenge
mach mijs en is gene troest **I**c ben te ver
re vdiwaelt **I**c ben te voel schuldich hz is
al bloeze **W**ee mi ellendige onsalige crea
tur wie sal mi bloesen vande lichaē dis
doets en mi ontbindē van mijnē swazen
bandē **H**ūs antworde syt te vreden ommits
gracie en mijs hulpe saltu wel bloest werde
Ic ben ryc genoch en alle die werelt is mi
en alle dz daer binen is **E**nde al dz inder
werelt is wil ic vō di te bande sette oft noet
is **D**ie siele antworde **O** mijs alre liefte vriet
al gnef di voer al dat guet van extrijt soe en
moech di mijs doer mede¹¹ bloesen vādē wre
den tyrāne die mi geuangen helt **H**ūs antwor
de die hemel is oec mijs en mach ic di mijs helpe
mijs alle den guede van extrijt **I**c wil alle die
hemelē sōne ende mane en die sterren setten
voer di **D**ie siele sprac al dz gi hebt en mach
mi mijs helpen **H**ūs sprac mijs vionderit bouen
maten seer dz ic v mit alle der costelichz des
hemels en der erde mijs gehelpen en can **I**c be
ger doch dz gi mi seggen wilt waer mede dz

ic v helpen **D**ie siel sprac **D** edel mynnaer en
 mij hemelsche brudegom keert weder om thuis waer
 mij en is geen raet **W**ant die schat is ongemete
 en lofs eynde daer men mi medeloesen mach **I**hus
 sprac neen mij wtuercore dochter **I**c en be daer o
 nzt wt gesant om weder te keere sonder di **I**c heb
 dat gebot ontfange van mijnne lieue vader dz ic nu
 weder te huys come en mach hi cost soe voel alst
 mach **I**c en moet sijn dochter mij bruyt mi bez
 gen **E**n daer om soe begheer ic dz gi mi segge wilt
 wat ic sal moeten geue of doen vo di want ic en
 mach va di nzt scheiden noch weder keere tot mijnne
 vader sonder di **D**ie siel sprac **I**c ontfies men schame
 mi te segge waer men mi mede helpē mach **I**hus
 sprac **W**eest onuersaecht en sprekt vyllic ic wil al
 geue dat ic heb **D**ie siel sprac seer bitterlic screyede
O mij lieue hemelsche brudego du hebs al volbode
 en anders en is mi nzt te helpē **W**ant ten si sake
 dat gi v selue mi siel en mi liue vo mi sette wilt ic
 en mach anders nūmermeer bloest werde **D**oe
 keerde hem **I**hus om en waert suchtede en wene
 de **E**nde sprac mi wediker stemmen **N**u sijndt sijn
 mij wtuercoren dochter moetet also sij **I**c wil ge
 boer di sterue **N**u wil ic op dīme tot iherlm ende
 die sone des mensche sal om dīne wil werde bra
 de gegeyselt bespegē ende gecruysst **O** edel siel **N**u

slaet op dyn ogen en merct wat dijn bruygō
en dyn coninc dijn richter dijn stepper en die
croen dijne eren om dijne wil geleden heeft
En oftstu te traech bist te mynen op dzu eyn
salke hebbe hem weder te mynen den gene die
di soe hertelc genypnt heeft soe salstu dz lyde
ons here brelce in xij stucke op dz die roech
sijne passien dijn hert doer dringē mach als
dzu sprekes moechis nizer bruyt ons here
in canticis aijn genypnde brudegom is mijn
recht als een bundelijn vā mirren tusschen
mijnē borste sal hi ruste dz is op mij hert en al
daer bynen sal hi geprent bliuen Amen

En op offeringe van onser professien

O Gloriose heilige dienoldich tot vre lone
en ewiger eren soe offer ic v mijn profes
sie mijn hert mijn zele en mijn lijf nize pinge lof
ake creatuerē die v lonē in hemel en in erde En
ic bid v lieue here doer die cracht der mynen wv
alven suetsten herte wv wtgestoetten bloets en
waters en wv dnerbaren doets dz gij mi wilt
gene sterck en gietwillich mijn beloeftē alsoe
te halden alsoe gijse gerne vā mi oftingē wilt.
En ic bid v lieue here dz gij mi wilt geven gesta
dich ende stantechich in uwen heilige dienst

sterck in onse heilige dienst on inder betoern
 ge gedoechsamhe en neer stige vlytich in den
 arbeit en volstendich in allen doechden **W**ihū
 engelste scoenhe en exempelae alre heiliche
 ic bid v dz gi mijn seden sieren wilt in gewarig
 ger oetmoediche en in eer samer stichtiger wa
 delingē en goddienstiger guedertierenhe **W**
 ihū een myner der reyniche ic bid v dz gi in un
 bellike wilt die meechdelike reyniche alsoe gi
 se gerne van mi offangē wilt dien ic beneel vch
 in oetmoediger begeerte mijn herte alle die
 lede mijn herte en lichaem en alle die crachte
 en effecte mijn siel en ic bid v th dz gi se tot
 alre tijt guedertierlic bedwingē wilt voer alle
 ongeoorlofde beueringe of beweginge daer ic
 v lieue here in vertoernē mocht of mijn edel be
 reyniche in benelche **E**xempelae der heil
 ger naecter armoede **I**c bid v dz gi nu wilt ge
 nē te mynen en te begere die doecht der heil
 ger armoede ~~**I**c bid v dz gi nu wilt ge nē op dz~~
 ic voer vren heilige ogen in geere in geene
 egyptenscap gevondē en moet liden noch in
 grieriger oneruloediger begeerliche mer ge

douchsam en dancbaer in alle dz gi in ver-
leent en altoes heuer nae myn poegē dan o-
uer bloedich te hebbē **D**erempelaer volcomē-
re gehoersamlyc **I**c bid v dz gi mi wilt geue die
doecht der gehoersamlyc gehoersam te wesen
vre heilige gebode nader regule en insettinge
en der degeliker bevelinge mijre onuerster in-
weerdich sochtvol delikē moet pijnē te halde
op dz ic nae vren heilige gebode en nader re-
gule ons heilige vaders sc̄r augustinus god
moet piynen bouē alle gescrepe dingē ende
mijne ene mensche gelijc mi seluē en daer
wt moet wesen vlijtich en getrouwe in mijre
heilige dienst **A**endechtich in mijne ghetijc
en gebede **A**deerstich in mijne werke ende
goddienstich in mijre wandelingē **E**n dz ic
mij onuerste in weerdich en in eren hebben
moet en myn medesustere in mijnen en in
guedertierenlyc en mi seluē in ene grondigen
versinade en weder staē alle mijre ongeorlof-
der begeerte en dz ic mi onbesmet halde moet
vander werelt op dz ic nae desen cortte arbeit

mach comen totter ewiger rusten Amen

Alre lieffte gheeft v tot ynger oetmoedichs
 en tot onfuerelichheit en laet v vleis soe bindi
 v ziel **D**enck dat gi eyn pilgrim bist in eyn
 vreesant lant die niet toe en behaert ergent
 in te becomen dan in zten dingen die di al
 re gerineste helpe mochten in dijns vaders
 hulpe te comen en die di behulpelic sijn da
 geringe en eerlic te comen die saltu in sunder
 linge werdichs en mynne hebben **E**n mynne
 bewijzen daer du moeges en cūnes en sunder
 linge die di dinge bezaeken seggen veroetmoe
 digen en duncte **D**et voert in dijn hert dz dit
 cloester dijn doet graft si en dijn hebijt dijn
 doet cleider disciplijn dijne seichs en alle be
 coringe dijn veege vuer velen alle mynselien
 wijser en beter dan di selne heb lieuer eyne
 anderen te dienē dan gedient te werde **M**erit
 dat onse lieue here ihūs xpūs aen name eyn
 forme eyne knechts en sijn gebūdde moed
 eyn forme eyne oetmoediger deerne **2**
Item als gi vergaet sijt om wat guets
 in malanderen te seggen soe siet v die vad

aen als eyn seer bequaem volck dz hi mynt **E**n
dan seynt hi sijne emghe soen int midden van v
allen en wil dz ic mi in v veremghe **E**n dan ghe
ic onder v en verwonder alle die heilige bege-
te en alle die guede woerde en alle die guede
werke en doechdelike opsatte en crone wellich-
in sinderlingen loen **M**er als iement onder v
idel dingen seet of achterclap diet of vertelt
in gemuechte sijn voerleden leue onder dien is
die viant sijn heerscappe haldende en ic werde
daer wtgesloten **D**oe welcke ons bestemmen
moet die wacht des heiligen gheestes daer du he-
re aengeleden heest den alken bittersten doet
voer alle mynschen **A**men **I**tem waerhich
alsoe manniuef als gi v natuer sterft om mijne
mynen wil alsoe menigen vich der trouwen
street gi in in vinger is brudegōs **E**n alsoe
menige guede gedachte als gi oefent in vre herte
alsoe menige suete brief seynt gi in in hemel tot
vre bruygō **V**ch moet gebūdien mijns vaders
moegentheit vch moet vermissen die godlike
wijsheit en vch moet verlichten die gracie des
heiligen geestes van ewen tot ewen **A**men 2

*Hier begint een deuot oefening
te vanden leuen en liden xpi*

Dat alre suuerlicste moech-
delike openbaerde in hoere ont-
fentemisse der duysterre ver-
dwaelder werelt. Als die sterre bouē den ne-
uel. en als dat roestēen bouē de doerne. En
besmet vande neuel der erfunde en onghes-
prekelt vande doern der eyghenre sunden.
Gheheilicht in hoerre moeder lichame. sy
o deuote siele dñ ierste licht ind morghe stot

Dat suete ghebozen kinnt glorie der hei-
liger driemoldichz blitschap der heiliger
patriarchen en pphete der hoerre alders. En
een wech der salichz alle getrouwe siele die aē
hoer troest en onderstat sucke. En nu mynē
herte aē hoer cleue. **D**ie ionge maghet van
die wāre alt ghebozen vande coninclike geslachte
dando gheoffert inden tempel. Ghelaten
van vader en moed. vercoes god tenē vader.
Merit daer hoer ioncferlike doecht. Hoer
stemel ghesichte. Hoer sedichz gelaet. Hoer
luttel woerde. Hoer mynlic wesen. hoer
sympel ghehoersamlyz hoer wtgenomē re-
micheit. En dat sy die ierste was die dat costeli-
ke juweel der suuerlyz gode offerde. En aldus

met allen doechden daer sy mede verciem. **W**as
indē tēpel sette voer di als enē spieghel. **T**ot
den gebede plach hoer die suete maget te berey
dē in drie maniere. **T**en eerste in trecke si hoer
gemoede van alle wuwendigē dingē. **E**n vā alle
formē en beeldē. **E**n slot in gansē gemoede ghe
samēt en vergadert. **T**en andere bedacht sy
tot wien hoer redene solde wesen. **E**n hoe seer
groet en hoege hi waer. **T**en derde docht sy
hoer seluē een onnutte creatuere. **E**n viel dan
in rechter dieper oetmoedichē voer die voet
der eerwerdichē gods. **E**n sprac dan mit oet
moediger verworpenheit hoer gebet. **W**erk
en volghē hoer naē. **D**ie weerdigē maget mā
die hoer fondamēt hadde geleecht ind' vreyen
gods. **E**n noemde nyē dē ongenoeēde god sy en
hadde drie dingē aē hoer. **D**at ierste luytelike
vreyse of ontsie. **D**at and' diepe oetmoedichheit
wilt sy rekende hoer onuerdich den ongenoeē
dē god te noemē. **D**at derde blitge eerweerdic
heit. **W**hyt desen sanc sy recht in hoer seluē ned
voer die voet gods. **W**anneer si synē naē sol
de noemē in hoer gebet. **E**n mit groter oetmoe
dichē en vreyse sprack si wt hoerre inwendic
heit dē heiligē naē des herē ons gods. **D**ā
die suete bloē had oer drie dingē of wunse den

hoer. In hoere spreken Ten ierste sprack si oet
 moedige woerde en nye tormich woert en sprac
 si Ten anderē mael had si eyn mynlic gelaet
 indē woerde Ten derde eyn besnede wyse indē
 woerde mit iae en mit nee. **W**at oueruloedige
 woerde en sprack si met. **D**ese ionge danids doch-
 ter ghic van daghe te dage voert in alle doechdē
 En indē beant der luntre siele ouertrat si alle
 engelen. Ind' puere reynichz hoers onbeulectē
 lichaem alle ionffrouwē. In oetmoedichz hoers herte
 alle creatuere. **S**y was in doechdē die alre volco-
 meste. begheerstu of mynstu dese doechdē heysche
 se bā hoer en sy sullē di werde. **I**a op dattu biddede
 oet mede arbeydest. **P**erst hoe mechtelc dese
 begheerde maghet vande hemelsche vad' beschert
 en belvaert waert. En mit woe groten verlange
 die godlike wijshe des saes hoer inwoene en ghe-
 selscap begheerde. Welc hi ind' ewichz gemyt hadde
 En woe suetelc datse die heilige gheest inspereerde
 en leerde en onschadude. En woe vriendelic op ghe-
 sichte die gansen dienuoldichz op hoer hadde. als tot
 ene afgronde der diephz. Daer dat afgront der
 hoedz in ned' dalē solde. **O**uerdeet woe begheer-
 lic en nre hoe grote verlange die priarchē ende
 apheetē mit voergetboerliche vande hellē riepē. En
 des begheerde dighes ontbeydē in welcke xpus

comē solde die hem beloest was ^{ten} en hoe langhe
en menich dusent iaerhoer verlenghde begheert
vertoegē waert Hier inleer lvsamheit alst u
van ihm eyne cleynē tūt gelatē werdes en dñ be
gherte met en vercringes **D**enck oet woe my
like raet ghehalde waert inde stoel der heiliger
drienuoldichheit om di te verloesen en dat ont
fermyghe woert dat die ewighe wijshe sprac
bekēde dñ en alre mēschē ondanckbaerheit
Mdy berouwet dat ic den mēschē gheschapen
hebbe en woe dat die comē der glorie doe vol
heit des tijts comē was en sijn slaep camerke
bereyt seyde die myne sñs hertē die hi hadde tot
sijnre bruyt dē menschelike gheslecht met ver
berghē en conde **M**er wt riep wt brande der
myne recht als die gene die van myne dronckē
is **M**ijn ghemuechtē is te wesen mitte kindere
der mēschē **S**iet woe hi nu den hemelschē
bode gabriel riep en sande hē ned mit dael der
bloemē nazareth totter sueter bloemē ma die
hi vāt in hoer camerke besloetenre doere sijnde
in contemplatiē en hoer weerdelic gruetede
seggende Aue gratia plena dñs tecū en meret
der maget selhemelhe wijshe en oetmoedichē
en oet die suete same sprake en verwonder vā
der saliger myer gruetē en als die engel ewel

isoe ganc naere totter maget en collatie suetelic
 mit hoer op dattu van hoer gheleert moeges wer-
 den. **M**eret dat versrickē der seemelre maget
 vand' tegenwoordicheit des engels weles opsat
 was der māne gheselschap te vlie. Hoer wisse voer
 siemge antwoert. Hoer grondelic oetmoedich
 v' nederē in diē grote saken die si tot hoer hoerde
 spreke sprak hoer selue omveerdich achtēde alsul-
 ker ongheljoeder gracie. **E**n mit woe begheer-
 like verlangē die hemelsche vad' verwachtende
 was der salige antwoerde en des vruchtbaren
 consents deser werdiger maget siue eyniger
 dochter. Die alleen ond' alle creatuerē weerdich
 en bequaē was dz vborge woert der vaderliker
 vorste in hoer tontfaē. Denet woe menige creatuer-
 voer hoer en mit hoer gheweest heeft en noch
 wesen sal den welkē si al bouē gegaē is waer bi
 si alre eere en alle ekenes weerdich. **O**echt ouer-
 denet dat patergheleed en dat gheheel ouergene
 hoers ghemoeidunp welkē si consēt gaf seggēde
 Diet hier die dēme gods zinsae welc oetmoe-
 dich consent die eynighe soene gods wt bornend'
 myne doentwēd' alle die hemelē. En daelde nd'
 ned' in dāte fūpēd' bērnakel hoers meethdelike
 lichaē. In welkē hi mēz groter ghenoechte w' mae-
 de verwetdelic siu' rust nā. **O**an souwet oec

in puerē oghē die glorie des hemels en die vrou
de der engelen liggende beslotē in dat cleyn enge
ruimerke des ontfroulike lichaems En hē vuerē
de in dat suetē priecellē hoers mynēde hertē ond
die blopende rosen en blinkende lelyē des bloy
ende suuerē maechdoms **S**iet oec woe dē comē
der gloriē te moede was niet gedaelt synde en
ghelieft mitter cranche ons vleysche bekenēde
mit peirschelker banghele alle sū toecomēde paf
sic **P**erinst woe oetmoedelic en mit woe nedere
genoele nae dese onbegryphelike ontfangē gra
tie die vrouwe der werelt gēwoerde gods moe
der elyzabeth hoerre michte diende die vrouwe
der deernē die ionge tēd maget der ald' ouer
moeghender vrouwe En woe godlike collatie
si mit malcanderē haddē en sūderlinghe woe
die twee beslotē iongerkēs malcanderē gruetē

Verselle di mēdyne vrouwe en biede hoer
oetmoedelic dīnē diest Want si die vrouwe der
vrouwe gēn diest maget en hadde En stadelike
staende in hoerē diest dewelke hoe menich vroe
lic mynlic in siē si hadde En woe suetelic si dā
bynē aenstaerde die beslotē vander welcs licha
lic aenstaende si mit vanden gēden begerte
verberden **dat leue vader maendach**

Oint mit dīnre vrouwe te bethliche ende

sietse in alle huyse daer si om herberge versuett
versegge en woe seemelic si mit hoere behued
iuseph ond'twold wandelde en nam noede tot dier
verwoepene stat totte gemeyne wege inden
beeste stal trecke moeste help hoer en iuseph in
dien opene huyse een stedelke bereyde en staet
hoer in hoere behoeflicheide en waerdzuchtichei-
de bi **S**iet woe wonderlic der eerweerdiger
maget te moede waert doe si ontrent der midder nacht
staende in hoere gebede en in verwonderinge ouer-
denkende was want die ontfendnisse wonderlic
was dat die gebuerte set wonderlic gescheen solde
en sy hem inde seluen ogenblit voer hoer sich lichte
staet bi hoer verwonderende daer die brudegom
wtgaende beslotene doere wt sinre slaepkamer
voer hoer verschient als die sonc doert glas sand
quessen en hoert die ionge moed mit vroude en
mit beue hem aldus toe spreke seggende wilcome
mijn here mijn god en mijn kint **H**en siet mette
ogenden herte woe den coninc der glorie doe te
moede was wtgaende die sale des meechdelike
lichne marie en hi in sinre menscheliker kint
liker natueren beuoelde die chaerthe der eerde
en die calthe der wyntenscher tyt **E**n woe
der moed te moede was doe si den ionge ihu
god en hoere soen op ghehaue had vand eerde

En si hē liggende in hoerē schoet hoer meech
delike borste gaf te suygē En dat gevoelen
dat had doeli mit amē menschelike voet
sel gespijst waert **S**iet woe die ouerste
almēdichz omēdichz schijnt gewordē liggē
de gebondē in doelē en laet hoer heffen en
leggē **D**ie godlike wijsz dat ewighe woert
ligt onspreekende en en schijnt nē wetende
Die ouerste suetichz die sōne d' gerechtichz
heeft hoer schijnende ruggen bedect onder
die wolckē **E**yns deynē lichamē eens ou
noeselē kindekinē **D**ie maker des he
mels die planter der sterre die scpper al
re creaturē woe rust was in dat vaderlike
hart onnyget mitte dore der engelē ligt
bedwongē. sijne tederē lichāe inder enger
tribbē. sij weldich heet in die enge celle sij
oetmoedigē knechtelike lichaē. sij edel heet
in dz geperste bange heet hebbende voer sij
ramerlinge den offe en ezel **D**eynst wat
grof hertzeis die ionge moed benēdē
telken mael dz sy hoerē god en hoer herte
bloet hoer enige kinē om enich gebreck
of wēmoedichz hoerē suchte of hē sach sij
traenkenē wistortē **leue vande d'iusch**
Dat ionge teder conclike bloet dz die

25
jonghe brudegō ihūs wt storte in sijre be
sindenisse dā hi sijre gemynd bruyt gaf dē
ierste trulvel scar. sal sond vergetē die deuote
ziele wondē in mynliker cōpassiē en medogē

Den jubilerende houchvloyende enighe
smeltelike vroelike salich makende māe ihūs
sy een spiegel ws hertē en ee geuuechlike voer
span begerlic bouē golt en alle costelike steen
vō v borst en beslute als een pretiose dnerba
peile nit buske nwer memorie **V**erblyt nzt
oetmoediger moed mē cē die dē iongē conel
hoerē soen gedāe waert vande. m. heydenē
conigē vande wellie hē conelike gāue gēof
fert wordē **G**olt wieroek en myrre du die
vande heyde comē bist bekennēde omē scēpper
en offer hē oet drie gyfte **E**n mynende ziele
een suuer heit **E**n ee oetmoedich genoelē **B**lyft
bi die teder ionge zaerte magt die soe lange
duerde indē studekēde stal ond die groue boeste
En meret en outhaldet alle hō hantieringe **E**n
woe sy nuttē iongē kindeleij grote calde en
gebreech d armoede is lydende **G**aet hier
wt mē hō en helpt hō. hoer kindeleij dringe
indē tempel **E**n siet woe oetmoedelic en de
uotelic dz sy hē offert en mē wat weerdē dz
sy hē vloest **E**n woe symeons sweert hō ziele

Doeer suet **D**och hoe blindelic otfinkel sy weder
hō kyndelij en haesten hoer wt iherlm En woe
ongesteld en vol armoede als te vermoeden is
sy hoer huyske vant te nazareth **D**enck oer
woe hoere moederliker herte te moede was
als dat suet ionghe liggende in hoere scoet sy
vriendelike ogeskens in hō sloech bewysende
hō in vriendelike omhelse en lache die myne
syne hertkens tot hoer **O**yt woe vroeliken
jubilatie vblide hem hō gheest en hō natuer.
Doen tot hoer ierst gesproke waert mit kinth
ker stēne wte monde des seppers en hoers soe
dz suet vriendelike waert **S**choeder en hoer dā
bi bekende ee luyter magz **D**oet nu geselschap
d hemelscher coningyne pelgrymagie varede
in hoere ionghe soe en joseph int lant vā egypt
te dā sy .vij. ier ala vreemde luyde en toere
melinge gelijck hoere vaders dē pūarchen
grote armoede en versmaethez doechde vande
onbesnedenē heydenē **H**oe druckeliken
den moederlike byneste te moede most sy
als dat suet ionghe behonēde kyndelij hō
tete hiesch al wenēde als kynderkens plege
en si in en had dz si hem genē mocht dan
hoer heyte tranē die si wt moederlike mede
doegē ouerbloedelic wstortte Inwendelike

Verstaende wie hi was die ho om noetrust bat
Hoe wonderlijk en mit woe onbegripelick
 suetelick si hoer die wyl vernult voelde wāneer
 si dat schōe lieflike kint aensach bi hoer wandelende
 of somwyle op hoer scoet hoer hadde
 En mit voel meerre godliker mynne die hoe
 ge godly en si verweende ziele aenscomende
 van bynne dan in moedlike myne die onden
 kelike in hoer was si wtlvendige forme die
 schoenly alle kinderē d mensche bonē ginch
 van bute **O**yt woe groter denorie en renerē
 ne sy hoerde alle si kintelike woerdeken Ende
 aensach en onthielt alle si onoesel werke die hi
 nae kinteliker wijsen te hande toech bekenen
 de mit diepen verstande sijn bederte godlike
 moegent **S**iet den suete ionge doctoer
 ihu alt sijnde .xij. iaer sittende in den tempel on
 der die doctore ayt ene riepe eerbare vuc
 delike aensicht wijselijc bragende en hoerende
 en nochtant alle dinc wetende. den doctore ver
 wonderende. sijne lieuer moed in dinc laten
 de en in den werke sijn vaders blijnde **O**erwo
 der sijre grof gclatenly doe hi in ene woerde si
 ne wil wandelde en hi die sepper waert ghehoersa
 sijre creatie ene exempel genade En ginch mit
 sijne moed en ioseph te nazareth Och hoe vriende

lic moest die suete moed dz lieflike kint myt
blytschapē druckē aē hoer borst. **W**es bi maria i
hoer huyshē en siet woe si due **J**hūc en maria ende
Joseph te sante sittē aen die tafel s amoede. **M**ert
hon sober spijse hen bequāe manere hoer godlike
cottagē en hoerē danckerlike lof en in enē huyshen.
elck in sij camerkeij **J**hūc verhanē gemoede vereenicht
in synē hemelsche vad **M**aria smeltelike gemoede
tot hoerē saē en hoer puer gebs tot god den vad
Joseph geestelike vroude en syn ernstighe sorge
om synē costelike scat. **E**n hoere drier soberē slaep
en crachtich gebs. **S**iet maria die werde moeder
gods leynde een werkende en eyn sountuende
leue sy wan mitte spynrock en mitter naeldē ghe
lyck anderē mensche hoer broet die coninginne
der engelen en s mensche was. wat si dede dē
dieust hoers huyshē. si cōtempleerde in dat aē
sicht hoers soens vā bytē. **E**n in sij edel godli
ke ziele vā bynē. **O**ch in woe groter reue
reue en deuotie die sordnoldige moed die
de en spijse bereyde dē heilige alde **J**oseph in
denckende dz hi in werdichz en in verdienten
verre benede hoer was en oer hō knecht. **E**n
in woe grof deuotie en sueticz vā herte hy
in hō wandelde. **E**uensdach dat leuen
Gaet nu wtwaert en volge dijne vanden go

nae totter iordane en siet dien schone ionge
 iongelinc van .xxix. iare naet staende inden
 calde water en laet daer doepē van sijne linclyt
 hem in scammende penitencie te doe voer di ghe
 he ene sūder **B**eyust of sij suete moed maria hem
 soe gesien had woe hoer te moede solde hebben ge
 weest **H**aldet hē geselschap in wildezinsse ende
 siet woe die schone ionge mā ihuē sij bruyt gaet
 suken inder woestynē in wenende oge vasten
 de en wakende en biddende In groter calde opter
 erde liggende alleen sonder geselschap Och omban
 get hem doch in dynē armē en hoert wat hi sprekē
 de is tot dinē herte **O**pent hem daer alle dynen
 lust En toen hem die begeerlike myne dyns want
 du vndest hem dā alleen en di en sal nyemant
 hmdere **B**eer wed om mitte gemoede ende
 troestet die suete tontel diue maria suchende
 nae hoere genypnde soe doe hi was in woestynē
 en sy alleen en engh gelate was wat hō meech
 delike behued en huyfweert **J**oseph bynaē dier
 byt alsuē vermoedet sterf En doe schee si also ee
 cerlike weduwe vō die mensche Och haldet hō
 geselschap **O**uerdenct wat vroelker maeltyt
 die suete moed maria hielt myt hoere lieue soe
 doe hi wed quā wē woestynē al bleech vā verwe
 vvaft en vermagerit Och myt hoe moedliken

gouste en mynne sy he willcome liet wies
mynlike forme si soe lange gederft had men
mach oer vermaede dat hoer suster en vriende
mit ho verblhydende ware **D**ien daer ter tafel
op datu sake hebste dine he te besien **O** enck
oer hoe van doe voert die schoen iongelinc wa
delende was ond die mensche sond eer als of hi
die mensche in gevonde en had en seluer gec
mensche mer een wormlike datme onder die voer
tredet gelveest had. hem toenende. in hebbe
de. in connende. in wetende **E**n oer gelijc de
steen de die tumerlyde vwoye an nochtant
geleent is mit hoeft vande hoer nuch als eyne
middelaer tussche god den vad en dz mensche
like geslecht **S**iet woe fremelic die comt d' glorie
dij enck een sy herberge neemt in die hospitae
le bi de arme. woe danckbaerlic dz hi vanden
hospitaliere groue en onbequaet spijse ontfant
gelijc de arme andere als eyne van he **E**n woe me
nich groof symelic woert hi vande rude gask
hoerde **W**el aensiet he di sittende en peynst wie
hi is en bi wiem hi sittet **E**n merke voer wie
dij oetmoedige brudego teeder. en edel van bloe
de maer die vriesinge sijre apostele **S**aechtmoede
he en vriendelic vdroet menighe groffz en on
reuerencie van die groene visschers en he daer

88
om n̄ v̄schonende noch aensiende snoethz h̄o
psoens mer wat hi noch d̄ hē werke solde. **O**ch
wie moech hoer die suete moed' n̄ natuerē te
lyde hebbe als hoer kinde n̄ behoerlike cor
reboeden en waert d̄ wie moest si sine oetmoe
delh̄z verwonderende in d̄ geest verweert in d̄
hē te loue. **W**et oec wie hi n̄ ene gesachten
gemoeede en n̄ ene vriendelike onverwandde
aensicht loet die onsedichz d̄ sieke. **S**iet s̄comve
de die melaetsche noch and' wansepenh̄z mer
ene ieghelike die s̄s begheerende was. dien
was hi als een knecht en n̄ als een heer. **E**n hi
die die onste s̄comver was en die selue die sine
gel is d̄ die mynede siele in s̄comvet. **I**n en
gebzacht nye iement in dienst noch hē en ont
vrede stoete noch dringe noch onbequaemh̄z
d̄ psoene. **H**ensiet n̄ verwonderē die alde
mannē den iongē iongelic ih̄m nae volgende
wie vriendelic dringende en stoetende hem
elc p̄inde die naeste te wesen. **E**n wie grote
genoechte si hadde in die schoen forme s̄s
aensichts s̄e d̄ si bewyle van s̄ne aenschon
wen v̄saedt werde als si hongere hadde s̄e
s̄nen soet. **H**oe sochtuoldich die guede
heerde was om s̄n s̄neptiens die apostelē
n̄ moete lydende d̄ si iement v̄onrechtē -

want hi onsculdich de si waer die pharizeen wie
hi se des nachts dertē en verwaerde. wie vrie-
delic dz hi se onderwysde. doe si nyste twyfte
wie oetmoedelic hi hem antwoerde als si in
sympele questyen tot hem quamen. **D**at vrie-
delike woert dā die guedertieren samari-
taen ihū alle creatuere mede tot hē noedt
en nyement wt en scheidt dā hi seet. Coemt
alle tot mi die vladen sij mzt boerde d' sūnde
en ic sal v vmaeke. dz is cynre rouwing siele
genoecheliker dan alle melodie d' werelt. **V**er-
oer mzt erust de onste schoel meest en hoert
die suete lesse die hi v leert dā hi seet. leert vā
mi dz ic saechtmoedich en oetmoedich byn vā
herte. **E**n boert mij roch op v want mij boerde
is suete en mij roch is saecht. **I**dy en leert di
gheen onmogelike dinge noch subtile conste
dier om onthalde des suete meesters lesse en be-
leeffe. **V**olge hem nae ingaende inde tempel
dā hi aen nam dz ambocht cyns leersers en las
die ppherie ysayas. **D**ie geest des heren is op
mi. en hi seide di nae. huyde is dese scrijft ver-
milt in mine oren. denct wie oetmoedelic dz hi
hē selue openbaerde. **S**iet wie die richter d' le-
nender en d' doeder. gesellie omgaende is en
etende mzte sunderē ala of hi hoe gesello ghe

weest had en vergeten had alle sijre wreethz
 nochtant he in vsmiedende noch verwite
 de ho sinde mer in suete woerde tot hem
 treckende **G**anc in dijn opte berch van
 tabor in petru iohenne en iacobu En siet wie
 hi da gclarificiert wort en hoert moeyss en
 helyas in he spreke van sijre toetomend pas
 sien En boue al hoert die steme des vaders seg
 gende. dit is mij genuyde soe vblide di hier
 in se petre in d'eren en in d' glorie d'ns bru
 degoms **S**iet hem oec sutt opten putte mue
 de en doestich en hoert den wyfke van sama
 rien drincke eysschen en in haer sprekende
 vhoelen dinge al was hi vromt en in van si
 ne volck xdyust wie oetmoedige woerde
 hi sprack segghende ic buit die in v spreect.
 doe seide si. he ic weet dz massias coeme sal
Volge he nae in symeons huys en licht
 in magdalena ond' die tafel. dwaet in trae
 ne des rouwe d'ne sinde si suete voeten.
 Meret maria oetmoedichz penitencie doe
 de vo alle dz volc **H**oert ho ihu toe spreke
 dz mynlike waert. di sinde si di vgenoe ganc
 in vreden **H**elut d' sochtnoldiger wer d'ne
 martha die spise bereide den hungerighen
 ihu en apostele bereide dz wat die vnoeyde
 den

besloene voete mede te dwaen en hoert mede
nae hoe onderlinge collacien. **S**ittet eenpaer-
lic nuzter sueter mynersa magdalena te we-
ten ihu. **E**n hoert nuz eorntigher. macherthz
sij suete houchuloeyende woerde. en besie erns-
telic in sij suete vriendelic aensicht. of bi auct-
tuere di traech herte van syne vriendelike
oghen iet mocht ontfeken inden in sijre my-
ne. **O** dochter van spon haest di. **Domedich lieue**
en gaue wt dine conick en dine brudegom te
ghemoet want hi coemt tot di saechtmoedich
sittende op een esellynne. **E**n wie medoeghelic
hi weent op ihu en ween du nuz he want het
waer een teken cleynre myne dz die bruyt
blanc nuz droeghen ogen als ho brudegom
weende en si dz sage. **O**ch hoe persolic en ban-
ghe den gepynde herte ihu te moede was.
wanneer hi sach en bekende d boeser felre
roede herte. die syne nyen onghoerde doet
nuz wttesochter boeshz heymelic vsierde en
onderlinge ouerdroeghen. **O** auct mede tot
ten groten aentmael in symeon huyt des
maendachse nae palmē. **E**n peynse wie wee dz
ihu te moede was doe maria. sij lieue moed-
indas syne vzader ouertafel neue hoer sat-
te als hoeren specialen vrient. en hem beger

90
lic hoer kint beuelonde. en wist en bekende
sijn boesen opsat en den honger den hi had
nae sijne bloede. En nochtant in woerden noch
in wijsen hem en melden. **V**erwandel di
mitte bedructe ihu en in sijne moeder inde
bongerde te bethanien en hoert die onderlin-
ge droene isame sprake tussche hem beide
die welke qua wt grof myne. En wie de moed-
liken herte te moede was. dz si vande hemel-
sche vad noch van hoere enige soen in mocht
ghoert wde. En wie banghe en wee sijn suete
herte hem dede dz hi tegen sijn kintelike myne
en gewoenlike guedertierenhiz sijn enige moed-
moest ontfegge. **W**est inde huysse maria mag-
dalena en marthe en liet dz onderlinge droene
bitt gescheide dz ihu van sijne eniger moed-
en van sijne andere vriendekens scheide op
den witten douredach doe hi lestwerf tot iheru-
saem waert ghinc en blif da bi maria dijnre moed-
en bi magdalena en troestese van dier onver-
dercheliker hertseinger scheidingshe. **W**ant
ihu die van he scheide schoen van forme boue
alre menschelike sonen en mochte syn nae dier tyt
in dier seluer forme en dispositie niet meer
sien als hi doen van hem scheide. **D**ene hoe ger-
ne si hoer leste aontmale in he gete hadden

haddet moge sijn **D**ijn di hē heymlic hē nae
te volge versellende di mette apostelē in die
ouontnale camer **E**n beuoelē inelic mē hoe
clernē appotint en sijnacch dīm here dīm brude
gom sijn leste spuse dz paeschelam at **E**n hoe
menigē welike steke sijn teder herte lyde moste
al toende hi hē een blinde liberael weert van
bute sijn hert was van bīnen mē soe menigē
schutte doerwont als hi sach sijn lichaems pin
ne toetœmende **O**ch doe lotte die boem die des
anderē daeths solde bloyen **I**n **R**eyghe dī heeft
op ihū borste metter suuerre maecht dē schou
wende arne johānes **E**n siyke daer wt die pers
like bangichz den heitē brant der mynē en die
ongedurige begeerte tot dīnre salichz **E**n aldus
siykende die suete fonteyne soe ruste en slaect
daer in sijnē armen **S**ittet oec mette apos
telen totten voete ihū en hoert die homeluy
ende woerde des hemelschē doctoers die als
rynuerliens vloodē wtter fonteynē sijn
mīnende herte **I**n **R**erct hoe vruendelic dz hi sī
apostelē leerende is dz si mallickanderē mīnē
sulle seggende līnderlic hebt onderlinge mī
ne **E**n noch mīn gebot is dz si v onderlinghē
mynt **E**n daer nae seyde hy blyft in mīnre
mīnē **D**enct hoe begheerliche hi hē print horn

prim in te drucke sijn woerde en sijn leste
sermone Och hoe suetelic rust hi nu in dat
herte daer sijn leuende woert stat in vint
Sich nu die glorie des hemels en die hoedichz
der gotliker gewalt neder gebuecht voer die
voet sijne creatueren der armer wisscheren
hoer voete dwaende en cussende En indas sijn
ne verzaeder n3 versmaedende hi en doet
he den selue dienst alsoe mynlic als den andere
op dat hi en n3 sijnre oetmoedichz en myne
verwijnre mocht **H**oent hoe mynliche dz hi
begheert dz wy dz selue nae sijnre exempel
nae doen sullē seggende ic heb v een exempel
geghenē dz gi oec alsoe doen sult als ic v gedaē
heb **O**denote siele sich aen dat grote testa
ment dat costelike inweele en dat suynenli
ke cleynoot wies weerdichz hemel noch erde
n3 begrippe en cone dat is dz alre genoeth
lieste lichaē dīns brudegoms in dē heilighē
sacrament dz hi di liet in sijnre lester weer
schap in eenre gedenckenis als of hi vā sijnre
bruyt n3 gewesen en conde hoer biddende
dz si doch sijn en sijnre passien daer by ge
dencke solde ~~enachte~~ **Sondach inden**
Enachte n3 dīne gemynde in dē berch
van olyuete daer hi sijnre gemyden

schencke den bleken wijn sijns bloedighē sweeth
oueruloedelic m̄ persliken bangichz Ende
denct hoe hi die hoechz sijns gotliken wille
m̄ welltē hi alle dingen geschapē had die hi
wolde ouergaf m̄dē wille sijns gotlike va
ders segghende vader dynē wille gheschien
En consentierdē den doet te lyde voer dat
menschelike geslecht **D**iet hoe die troester
alre bedruucter herten in sijne bangigher
noet van sijne vader gelaetē waert en hē
dat m̄ en schaede te belien voer sijne iongere
doen hi seide mijn siele is bedroeft totter
doet en oec mijn gheest is bereit mer dat
vleis is cranch **E**n in dier ouergroter bāg
ichz waert hi van enē enghel gesteret die
gewoē was dz hē. **E**n engelē diende edch hoe
oetmoedelic en danckbaerlic ontfienct hi die
sterckinghe en vertroestinge van sijne crea
ture. **D**enct hoe dat schoē mynlic aensicht
verandert waert van bitterē anctē en wie o
daen en bleech van veruue doen hi inder
nacht van verze sach licht comē **E**n beluende
dat die vre des stryts bi was daen hi meer
dan xxxij. iaer nae verbeit hadt. m̄ welltē
hi sijne bruyt hoer crue weder winen solde
medecten hi sijn riddere op en seide kinderkin

staet op laet ons gaen hi is by die my lie-
 nen sal. **O**ch woe haestelic schotē sy op want
 dz wocet doersneet hem hoer herte **maedach**

Oē die here sach dz die schare naecten
 ghinc hi miz sinre cleynre bedructer
 geselschap hem te gemoete. miz enē sterken
 moet van bynē bereit in die doet te gaen
 om die gehaensamlyz syns vaders te volbrē
 ghe. mer van lute nae die natuer sinre mē
 scheyt wemoedich en bedruet nochtan veruam
 die myne die vrese soe dz hy hē ierste aen-
 sprach en seide wie suetly **Die** brudegō en
 trat soe miz soe groter mynē in die slaepca-
 mer. sinre bruyt als ihūs trat in die versma-
 delike passie om dz menschelike geslecht te
 verlossen. **O**eret syn ouer-grote oetmoedichz
 die hi bewysde sinē verrader iudam **En miz**
~~hē groter mynē~~ **En miz** hoe groter mynē
 dat hi hē omhelste en custe en miz vriendelike
 woerdē toesprac en noemde vrient of hyen
 iet had moghē beweykē tot berouwe. want
 syn gotlike herte genoelde alsoe groet mede
 lyden had hi berouwenisse gehad hi had syn
 siele ouermits myne die hi benoelde miz die
 cussen tot genaedē ontfanghē. **S**ich hoe die
 onbegryplike moegenlyz die miz besloten noch

gehalde en mach werde dan als hi selue wilt
he liet vanghe en halde. **D**ent hoe ongena-
delic dat si he treete en slepyte en stiet en
sijn selone eersam hande onwendelic bonde
achter sijn rugge alsoe stuf dz si seer ghe-
swolle ware. En tot meere versmaethz wor-
pe si he om sijn coninclike hals een yser
ketten tot ene beyle dat hi der doet weerdich
was de wellie hi va groethz der myne ont-
fanghe wold. **O**p dat hi sijn bruyt der my-
nender siele daer mede verdiende de gulden
halfbant der eere en der glorie. En metten
bynde sijn hande verdiende den rinch der
trouwē. En ouermits die wtstortinghe sijn
preciosen bloets verdiende de gulde mantel of
bruloff cleit der mynen. **E**n siele aldus heeft di-
nijn brudegō verciert. antwoerde sijn my-
nen. **O**ench wat groter persen en bangichz
die goeder tierē heerde beuoelde doe hi sach sijn
hief schaepkens van he vlye en verstroyt wer-
de. En bekende hoer dinclic en yamerlic mys-
baer dat si hadden suchende ende weynende
en roepende nae hore lieue meester. **E**net we-
tende werwart si gaen mochte. **O**ch hoe me-
nichwene sy inde wege omsaghe of sy he iet
sien mochten. Ten lesten keerde sy weder tot

hore vrouwe want si gheenē andere troest
 meer en hadde. **E**n anck mi peter en mi zo
 hānes en sucke dinnē here in annas huys
 en beschouwwe daer mi ynreliker compassiē
 die menichuoldige tormentē die hē aenge
 daē worde inder nacht. **E**n wat versmadeli
 ker pijnliker rustē hē ghegeue waert wāt
 hi mi groter confusien in enē huere des huys
 gestoten waert. **A**ensiet hoe onoscheli hi daer
 sit opter erden mi gebogene lippen gebon
 denre hande mi bedrueter hertē mi wonede
 oghē. **E**n sijn alre schoenste vruendelicste aen
 schijn geswollē van slagen. **O** getrouwe
 siele sittet hier neder by dinnē brudegrō en
 troest hē vruendelich en begeer van hē dat
 suete iuwel der versmaethē en der verwor
 penē. **O**uerdende oec hoe enckelic en flau
 we dat hē om sijn teder herte was vander
 mylue stinkenden spelele der iode die si hē
 in sijn schoē aenschijne spoghē en in sijnē
 suetē mont. **E**n want hi gebondē was soe
 en mocht hi hē solue mi helpen. **E**n hē waert
 soe banghe of hi daer in verstriet solde hebbe
Ant si mi alleen slecht spelele in hē en spo
 ghē mer oec die onreine op nupsinghe
 hore helen. **S**ich mi hoe wemoe dinghe
 hertē dē hi stont voer annas en hoerde die

versakinghe sijn wtuercorens apostels
den welken hi beuolē had sijn lieue schaep
kens te beware en had hem prince gemaect
bouē alle die anderē en inder weelde des
auontmiels vermat hē bi te bliuē tot in die
doet mer hē nu inder noet ontrouwe bewijs
de **E**niet hoe ontfermelic dat die guederherticheit
heer hē aensach en hoe bitterlic petrus doen
wenende waert bewene du oec alle die on
trouwe die du dijne brudegō gedaē heue
en bliues hē voerdāe getrouwe totten doet

Olcht hē nae tot cayphas **dinsdach**
thijs en pylatus en sich woe vsmadelic
dat hi geleit waert vande ene richte totte
anderen al stoetēde m; grote geroepe **E**nde
siet hoe hi staet voer die prince en richters
m; geneechde hoefde en neder geslagenē oge
verduldelic horende die lasterlike woerde en
valsche ghetuygen **E**n sy vā hē m; hore en mocht
ten dat hi die waerhe sprack mer hē blasphe
mye aē stredē **O**ch duet hē dijn stēme horen
van binen en mēmt waer wat hi gebiet **I**n
wat grote verlanghē was dz moederlike her
te van maria alle die nacht verwachtende
hoers lieue soens weder comē want al had
hi droene orlof genomē als nūmer meer we
der te comē. nochtan hoepte hoer moederli

lie bīnensken dz si hē noch sien solde nren doe
 si sach inder morghe stont dat die apostelē
 al weynende en suchtende te huys quame
 sonder hore lieue meyster doen doersneet
 dz sweent des rouwen hoer moederlike
 herte **E**n hoe menighe ghedachte was doe
 dat suete herte doe si hoer seiden dz hoer
 soen genanghe was **G**anche nu wt miz dize
 vrouwe en denet miz hoe groter droefthz si
 geleit waert van hore vriende om te suethe
 den enighe troest hore siele **E**n hoe onbegrip
 like druck leet hoer morwe herte doe si hē
 ierste aensach **D**oen liet die suete liehe ma
 ria hoer goltrouwich saet rīsen en die
 blyncende rodende wanghe en lippe ver
 keuden in bleechz der doet als si die suete
 rose **ihs** sach geprekeelt onder die doer
 nen der passien wellics roeke noch is
 malle deuote herte **D**oen die here vo
 pylatū gewroecht waert en hi gheen sake
 der doet in hem en vant waert hi ghe
 sant tot herodes daer hi mit groeten
 oueren outfanghen waert want he
 rodes en outfanghes niet als synen ke
 sar der waerheit mer als een toeuenaer
 en een sot om wat nyss te sien en te
 hoere en niet om godlike dinghen te

leeren. **E**n want hi swaerh en gheen
teyken voer hem en dede. soe waert hi
van hem en van alle sinen ghesynne
versmaet alsoe dat hi dicwyle ter eerde
viel voer hem. **S**ich wie die ouerste
wyshe ouermits wien alle dinghe ghe
maect sijn. **E**n in wien alle conste d' wyshe
en der wetenheit verborghē sijn van her
des en van dē synen voer enen dwaesen
onwetende man gheadyt wort. **E**n dat
bewysde hi doen hi hem in spotte een wit
te cleet aen dede doen en soe tot pylatū
weder sande. **I**n welken hi hem toende
oubeuleet te wesen alre sinde. **E**n hier
deede die brudegom sijn bruyt mitte wit
ten deede der onoeselheit. en hi die die
ewighe wysheit is maecte soene ende
pays tusschen die twee ongheloeuighe
Ouerdent. **W**ensdagh lide. **G**honde
nu mit woe onghenadigher fallhet
dat die here weder om gheleyt waert vā
herodes tot pylatus. **E**n doe hi noch geen
sake der doot in hē en vant dede hi hem
ontcleydē. **E**n aen eenre calupue binden
en gepfelen. **W**ch in wat groeter pijnē was
doen in sijn schamel meeddelic herte doe
si hem den alre schoenste bouen alle kijn

deren der mensche weder ontleyden en
 mit soe onmensdeliken slaghen ghesfeldē
Denck woe begheerlic hi die slaghe ont-
 fucht op dat hi die arme siele van den scit-
 ten der slaghe der diuelen verloesē mocht
Dghetrouwe siele sittet neder by der ca-
 lūpne dijns gheuwende vergadert alle die
 honich druppen sijns coninclike bloets int
 napken dijns herten **E**n stendket somtijt
 daer van sijnen gheuangēnen. want alle
 die coninclike sijne aderen waren ghe-
 pent en vloeyen sonder onderlaet **B**ere-
 de nu dat beddecken dijns herte en legge
 daer in dijne doerwondē brudegom af-
 gedaen van der calūpien **W**ant alle sijn
 edel teeder lichaem was doerslaghen en
 gheschoert dat men dat coninclike bloet
 sach vloeyen ouer sijn edel ghebeente. soe
 dat hi wael segghen mocht tot sijner bruyt
Ic ben weech worden van mijnen **D**och woe
 bequaem solde hem nu sijn te rusten in een
 luter consciencie **M**erck aen dijnen brude-
 gom dīn woe beljaedelic hi hem verciert
 heeft mit zuen purperen deide en ghecroet
 mit eenre cionen op dat hi di smer belja-
 ghen wolde **D**aer om gaet wt o dochster

van syon en sich dynen coninc in sijne
crouinge. siet mit woe groeter versmaet
heit dat hi vertoent wort. En mit wat ge
ruydhete die onghenadighe op dat saecht
moedighe lāmeken riepen en sijns loedje
nen. **D**ich woe stemelic hi staet mit ghe
neydsden hoefde en mit neder gheslaghe
oghen ouergoten mit sijnen pretiosen bloe
de. **H**oert die verueerlike stemmen der
heydesdijer mit groeter verwoetheit roe
pen. **A**rupste **A**rupsten. En dien hoer vaders
mit groten verbeyden hadden en begaer
de. dies loedjenden en eysschen enen mā
slachtighe moerdenaer. **O**dy of abraham
en dauid hem in dier forme hadde moegen
sien dien hi beloest was te seyndē. **H**ebbe
du doch compassie op hem want bi nae uye
ment en is die mit hem doeghet dan sijn
enighe moeder en luttel sijne vrienden.
O **Woe wee was Donredary liden**
sijne sueter herten te moede doen
hi lestenverf voer den ridjter stont en ont
finc die wreede sentencie der onghenadi
ger doet des cruces. **D**oen doerginc en
doetwee al sijn natuer en om dat sijn edel
siel dat suuer tabernakel sijns lichaems

mynden Daer om plady sy te ghenoeuen
onspreekelike droefheit alsoe dick als si
te dencken plady dat sijt noch solde moe-
tē laten **W**oe veel meer was dan nu dat
wee doent vōnisse ghegeue was en si
mit gheualt solde moeten scheiden

Oent wat rouweneliker nyemaren
doe ghesoert waert doer alle die straten
van iherlū **E**n woe alle die stat in roere
was en wtwaert liepen om iherlū te sien
leiden ter doet. doen waert veruult die
pyherie dauids in den psalter. si spraken
van my die in den poerte saten en si sou
ghen van my die droncken den wijn **E**n
ghetruwe bruyt ganch mit dijne gheny
den buten den woningen draghende mit
hem synen laster mit inwendighen mede-
lyden versellet dy oec mitter droeuiger
moeder maria en blyft mit hoer want
ghi weduwen werden sult en beroeft in wes
brudegom **O**uerdenent woe hi die daer
is een schynfel der glorie in wien alle
heilighe begheeren te vrouwe **D**oen een
opghesicht en een spot waert alle der
gheene die waren in iherlū **G**aende
doer die stat tusschen twee moerdenare

.. **O**noefel
lam

als een van hem **E**n dat duerbaer precio
se bloet dat van den edelsten puersten
herten bloede maria was waert ver
trede onder hoer sundighe voete want
hi den wedj bloedich maecte daer hi giur
mit synen ghewonden voeten **O**dy wat
perffen en banghichheit moest wesen
int herte des liefs en der lieuer **D**ats
des soens en der moeder doen si male
anderen ontuoete buten ihelam verlast
onder die swaer boerde des cruten **O**
wie onghelic was hi doen hem seluen
Denck woe seer dat hem syn suete wo
den sinerten onder dien last en woe
pyulic dat hem was den langen wedj
en sunderlinge die hoerheit des berdjs
op te gaen **O**dy mocht doen der moeder
herte myn wonden hebbe din hoers
enighen soens lichaene **Vriedath liden**
Aldy woe verabeyt dat dyn here
quam op ten berdj van caluarien
al buckende en al blasende van groten
last want si hem dwonghe te loepen.
perust mit woe groeter wreetheit sy
dat cruce worpen van synen heilighen
scolderen **E**n wie onghenadelic si hem

97
sijnen rodt wt stroeyten die in sijn he-
lighe wonden ghedeest was. En doe
bleef hi naect sittende tot dattet crute
berait was verheydende sijne pijnen
in der calden. Daer hem sijn suete won-
den seer af smerten. Aldus is hi een
gemuechlike veltbloem alle mynende herten
want doe woe hi mynmaeter is van wonden
en doetliker van verwa hoe hi der myneder
zielē gemuechliker is. **H**en siet woe hi nu wt
gewite armē op dz crute leecht als eē wael ge-
stelde heep der alle hoer snare wtgherectsi
wael te pūnt. En als eyn ontloeken roese
dier hoer blaederkijne al nu ontrissen. In
desen bloedigen wtgerecten armē pū di te le-
uē nu sē ver-naert en begheer daer in te ster-
ue. **V**liegt op die ontloeken roesen dñs ghe-
mynde als een eerustighe byē die etke bloem-
ken bi sonder ouer-vliegt. En en scheidt uz wā
van daer al hoer voetheng en sijn vol homichs
en wasse. Alsoe ouer vlieghe du o yinghe siele
mizte gemode en mizter begheerten elke wonde
dñs gemynde bi sunder. Daer du wt haelē
moeges dz was memgherhande duetiden
vūlt mizte. **S**ucten. homich sijne myne
En draghe dz in dyn kaemerke en leue da

af ind' winster stont d' gelaetenlyc. **S**anc tott
wonde des lichterē voets ihu en rust da op
bypkende die alre suetste melke sijre alre
diepster oetmoedichz. **W**ant hi is die gront
hi is dz wiel daer alle mynende herten in
soncken sijn. **H**et is sijn oetmoedichz datme
nā inz ene d'suchte ver-ringe mach. **H**et is
sij oetmoedichz dat hi die swarte mozyne in
sijne scoet ruste laet. **H**et is sij oetmoedichz dz
hi hem inde heilige sacrament van greden
en van quade ontfange laet. **O**ryghe dijn
hoest op die wonde des rechterē voets dijns
behalderē en supke da wt dz honich sijre saecht
moedichz. daer hi boue alle die inde alden testa
ment ye gewaeren mede doeruloete is. **W**at
hi is die rote mzte honich da alle saechtmoe
dichz wt gedeilt wort. **H**et is sij saechtmoedichz
dz hi des sūde quaethz swingende ver-draecht
het is sij saechtmoedichz dat hi des sūderē
bede hoert. **H**et is sijn saechtmoedichz dat hi
des bekeerde mensche sūde nimmer meer
en ghedenct. **O**p d' wonde d' lichter hant
dijns gemynde ruste en supke daer wt den
vroeliken wijn sijre guethz. peynse wie die
hant sijre guethz di geleit heeft wt egypte
die hant sijre guethz sest die di alle sij ryke

8 98
y dientē geue wil in vermillenge dijre ar-
moede. En die hant sijre guethz seant di die
wil den wij des nuwendighe smaets en der
geesteliker vronde. doer suet voert alle
sijn guethz. **W**ter wonde d' recht' hant
ihū suethe die olpe d' ontfermhertich' peynst
dz dyn recht' hant di vter hellen ghetvert
heeft. Dyn recht' hant heeft di getrouwet
in een bruyt sond' di verdiente vō menich
and' creatuer die tot dier wīdichz in comen
en moegē siet sijn recht' hant sal hi di
croene miz croene der glorien. En miz des
recht' hant d' ontfermhertichz wīden be-
scheit alle creatuerē. **O**p dese suete wonde
dij geminde rust in vollen betrouwen.
Over die open poerte die longinus
maerte ganch in dz doerwonde herte ihū
want het is dz wīel d' myne die slaepcamer
d' weelden. Dat beddecken d' rustē die ghe-
noethelike roesier dz suete prieel die wī
kele d' vroelichz. die apoteke d' gesonthz.
En hier in soe maert di toeloecht in alre
tenquāte. want dā in verboergghen sijnde
miz bonaenentura en sal en fal di die viant
miz vinden. **M**itte donvede droepelē bloete
dij geminde dz hi wt gestort heeft vō sijre

besnydenissen totte opdoe sijnre heiligher sijn
soe veruulle alle die vaten dinze vif sinnen
en met beslotene doere en verhamenen ghe
moede soe offerse den hemelsche vader in een
voldoen der danckbaerheit die hem ontbreect
van allen ondancbaren menschen. **O**edel siele
neyghe dyn oren en hoer den sueten nachte
gael ihu den mynster dinze sielen op heffen
de die suete cantelenen en synghende sijn ierf
te vers onder den doerne sprekende dierste
woert. **V**ader vergheuet hem want sien wete
met wat sy doen. **O** woert vol myne vol suet
tichz vol ontfermicheide alle wtuercozenen
creatuere. **H**oert dat ierste vonnemisse
dat hi wiste den arme sunder den conwige
schelken. **E**n sprac dat ander woert of vers
van sinen liedelken en seide. **L**uyden salstu
met my wesen inden paradys. met ordelen
de nae gherechtichz onerminis lanchheit sijnre
sunden. **M**er aensende dat tegenwoerdige
berouwe des sunders wtwinfende berminher
ticheit. **M**er et sijn ierste vonnemisse was ont
fermhertichz. **S**ich die leste gruet die die
here sijnre enighe moeder sueter gaf. inde
cruyss bitterlic gepijnt en nochtant voer hoer
lijntelike soorge dragende sprac d' derde woert

99
en seide wijs sich dijn kint en tot iohānes
sich dijn moeder. **D** scherpe smydende sweert
dat teffens doer gaet drie herte **D**es sterfē
den soens eder bedrucker lydender moeder
En des droevingen dissipels **M**erct den onge-
liken wissel en dz bitter scheide **O**uerdenet
D yinghe siele wat clageliker woerde dat di
ghemynde spraek tot sijne vader sprekende
dat vierde vers of woert **G**od mijn god
waer om heefftu my gelaete **M**erct wt hoe
diepen gevoelen quam dat woert want in
alle sijne pijn en spraek hem myement en
troestelich woert toe **M**er wt selijmy selijnd
de si hoer hoefden op hem **E**n in dier groter
bangichz en gaf hē oec sijn hemelsche vader
eigenē troest **D** ihu gelaetenze dan alle cre-
aturen **I**hesus die suete fonteyne des
leuenden waters roept met eenre heischjer
dorstender helen en sanc sijn vnsde vers
seggende **M**y dorst mer hem en waert wtē
hemel noch vander eude met enē drop wa-
ters gegene **M**er edich en galle in verma-
kinge sijne pijn en sijns arbeids **M**erct
sijnen menigherlypande dorst natuerlic ende
gheestelich **O**ch hoe dorste hē nae sijn engel

sehen scharen nae sijnē verlangende genange
Hoert dat mynlike woert dat seste vers
dat di dyn binden soe begeerlich sprack
doe hi den edick gesmaect had en seide **I**et
is volbracht **A**ls of hi seide den onsaligen
maeltint dien adam dede inde paradise met
ten beet des appels dien hel ic betnelt **E**den
appel mijns lichaems daer voer laetende
hanghen aendan boem des cruyts **O**ch ge
denkt wat groter noet en woe bitteren ge
scheide dat daer was tussche die edel ver
weende gloriose siele en dat suynen tēpel
des meechdelike lichaems **ihū** en dat welike
bitter drievoldige stoten sijns teder e herte
dat soe onmerdraetlick was dattet den va
der ontfermde **E**n wille **e** kersten siele de
doet niet aensien want di verloeser die te
der cominch is om di gestorue **V**eyghe
dyn oren en hoer den sieten kanten **ihū**
singhende sijn leste vers en dat seuende
woert mē luyder weelker stēmen en niet
ouernagtuertliker cracht segghende **W**ader
in dinnē handē benele ic mijnen gheest **E**nde
aldus sterckelic roepende ontfienck hi de bit
teren slaepē der doet om die mijne sijnē

bruyt **D**esen roep waert ghehoert inder
 hellen en was hem een vernederlike dome
 slaech en hi was den genanghen een blide
 nyemare **D**oen waren die snare der heere
 ontwee gespronghe en maecte soe groten
 geluyt dat die dode daer mede verweert
 worde en stonde op **V**olghe der glorioser
 sielen xpi nae totten voer geborchte der hellen
 daer die mechtighe seghenechter als een edel
 verwirre die yseren poerte en die metalen
 grendelen ontwee brack en neemt mechte
 lide synen rouf **O**ch siet en verblint miz die
 genanghen **H**oert die yubilerende stemme
 der alden **A**dams en abrahams en alle hoer
 naecoemelinghe die soe langhe versuchte
 de nae heere geroepen hadde sich hoe si heere te voe
 te vielen en miz luyder stemme heere louede **E**n
 hoe vriendelich nam hi adam syn ierste
 hantwerck metter hant **S**laet op v oghen
 en aenschout dat rode paulione opgemeyt
 hangende aende cruyse daer alle die ridders
 gods onder beschut werde daer vliet toe in
 allen temptacie hi is die banier daer dyn
 viant vaer vliet hi is die deerhouwe schilt
 daer gheen pylen doer gherake en maeghe
 En alstu dyns viants trompet hoerst soe
 steke dese banier tot dynen vensteren wt

en si sullē vhen. **M**er et oec aen dz opscrift
des lasterlike tittels Ihesus nazareus conp
der ioden dat inwen gemyndē als een teyke
der schandē bonē sijn hoeft gesat was. wel
ke der mynenden sielen een onuerwiltich
tittel is. **E**n den dinnelē een gruwelike ver
ueremisse bonē alle die wapenen der passie
xpi. In allen aenuechtighen des viants vlie
tot desen tittel en draechde staedelich tuf
sche nūwe borste. **B**istu een getruuwe sielē
soe en laet die wapenen daer dinn brudegō
om die myne van di mede ter daet gebracht
waert niet verzoeste noch verloren werde.
Mer hangetse in die cammer dinn herten
en netse dagelike met tranē des medoeghent.
En wāneer dat hem di viant teghē di be
rept te strindē soe behelpten di mede. **S**ette
die crone op di hoeft. **S**peer in dinn hant
En dat schilt des cruyss voer di borst en du
sals alsoe alle dinn viandē veruinen. **D**at
suete priecel van caluarie sal dinn solas en dinn
vermeeyinge wesen in die benauwinge der
tribulacīe. **D**aer vyndi die rode rose ihs nūwe
brudegō geprekeelt mettē daerne der passien.
Die witte lelie maria bedect mettē neuē des
romwē. **D**ie fyelette iohānes geneicht met
compassie. **D**ie gontblāe magdalena gesloten

tot dat die sonne hoer mynne en hoer
meyster he hoer openbaende in paesche da

ghe **V**engadert alle die tranen suchtinghe
en hertslaghe dyns brudegoms die sijn teder
herte benyge vander tijt sijne gheboenten
totter vren sijns doets ouermits beuoelike
voenbeelde sijns lydens en beslutet in dynne
herte **V**engaden oec alle die tranen ende

droepelen suets dyns gemynde en sluytse
als duerbaer preetiose perlen mit buske inwer
memorie En offertse alle dage de hemelsche
vaden in alle den verdiente sijns enyghen
soens tot eenre loefliker danckbaerlyc voendi

Die rose ihu af gedaen van **Saterdach** rode
den cruce swerte en doetner wich **Inde**

heeft die alre suetste fiolette maria sijn om
ge moeder al overdect doet lichte in hore
schoet **D**ant sy mette gemoede en in hore
nederste crachte in heymliken stillg der ghe
dachte doengaende die smerte eenre teghe
liker wonden en die in hoer moederlike
herte beuoelende **H**oe was hoer siele over
mits gelijcformich in dat doerwonde lichaem
bedect en verborghen **O**ch woe was hore mor
wer herte doe te moede **O** siele ginnick nare
als inden boeke der wijshe ghescreuen is met
dijn lief vander liever ende toent he begreep

like teyken dinnē mynen. **D**oen die we
moediche moeder vol druck en rouwend
graf beslotē sach en dz si beroeft was vā
soe suetē spiegel. **D**oe stont sy mettē alre
heffte dissipel meer smēnde metter herte
dan metten lichaem oghe en nae die doet
hoers soens bleef die reyne maecht maria
metter maecht iohānes alle tijt bereit te
quen totten cruyse en ten graue hoers lijf
Doet nu als een ander wif en haldet dīre
vrouwe gheselschap en trouwe. **S**amck
mz hoer thyns en blif mz hoer als hoer
belondē dochter en en begheester niet

Beschouwē mettē oghe der. **Sondachs.**
sueter contemplacien die verweende
glorioso siele dīns heere veremicht metter
gothz. **T**er mydder nacht comende totten
grauē en weder aēnemende sijnē glorio
sen lichaē mz sijnre eygenre almēchtichz
in welkē dat sy als in een suuer sale soe
verweendelic gewoent hadde en cortē dā
nae voer mz soe groter persen had moete
laeten. **N**u die vernollende mz alre
weelden en ellike welichz en ellich won
delijn glorificierende. **V**ich hoe vol glorie
hem dz glorioso lichaē oprichte en verrees
uten graue mz geweldigher macht. dat

graf besloetē laetende **O**ch doen was di-
 nen edelen brudegō wel te moede **D**eynse
 voert hoe hi mi witten cleidende ende met
 sijne gloriſiciende lichaē roemende was tot
 sijne alre ghemyster moeder dei vſen
 terende **D**aer sy in hoer tamer mit moe-
 derlike verlanghe en mit onſprekeli-
 ker begheerte mit vollen betrouwe ſijn
 toeroemst verbeide **O** wie vriendelic si
 hem aensach ſijn mylic aensicht en sijne
 wyf principael wonden **H**em vraghende
 of alle wee en pijnlicheit van hem ewedij
 ghegaen waren **D**iet wie si daer mit
 in alanderen i ſmelteliker mynen verei-
 nigt ſaten en ſpraken dat nyemēt ghe-
 orloft en is te beuoelen **O**ent voert
 dat den groetē here sijne mynen met
 ghenoech en was dat hem die heilighe
 vaders voer ſijn verruſſenisse gheſien
 hadden **M**er hem weder haesten totten
 paradise daer si sijns verwachtende ware
 mit grote verlanghe **O**ch wie begheerlic
 si hem aensaghen en willecome hyeten
 in den nyen habyte sijns glorioſen meech-
 deliken lichaems dien si noch niet gheſien
 en hadden **D**aer ſaghe sy mit vrouden
 hoeren ſtepper en verloeſer ghe worden

hoer broeder dat si ouer meynich dusant
iaer begheert hadden als salomon in
cantica vadt segghende wie sal my ghe
uen di mynen brueder siugghende mijn
re moeder borsten te sien **V**erheffe di
Oschouwende siele en sich wie vol glori
en dijn gemeyde op voer mit sijner eghoe
re cracht seer gloriose blindende mit
claren aensicht als een die seghe ghevodi
ten had. brengghende voer sijne vader
den schoenen edelen roef als die heili
ghe sterc der patriarchen en ppheten en
anders sijn vriende en oec die suete sterc
sijre iongher riddersen **O**wie blijdelic
waert hi ontfanghe van synen vader
en ghesat tot sijner redster haut **D**oen
waert dat eertrijck syne gloriose liden
aens verheuen bouen alle hemelē **O**d
wat glorien was doen in dat hemelsche
iherusalem **O**ent hoe der glorioser
coninghume doe te moede was doen si
hoeren enighen soen soe gloriofelic op
sich varen met synen glorifinerde licha
me tot sijne hemelschen vader en si met
hem niet varen en mocht mer hier noch
blijuen moest en si wael bekende dat si
sij suete teghewordicheit niet meer ghe

bruken en solde in deser tijt als si ghedaē
 hadde. **D**och hoe waert hoer moederlike
 siele doen ghewont met verlaughen nae
 hem nochtant met willighe ouergaen
 hoers wille. **I**n hoer belijet si die doedht
 der ghelatenheit. **E**n doen hoer soen te he
 mel gevarē was bleef die suchende tortel
 sinne maria in groetē verlaughē en in he
 ten brande der mīnen daghelix mit groe
 ter yndicht versuekende mitter herten
 der steden der passien hoers enighē ghe
 myden soens. **E**n si was een troesterse en
 en leereffe en een hulperse der apostelē
 en ewangelistē hem openbaerde die dinghē
 die si in hoer herte onthalden hadde van
 hoerē soen. **S**ich wat wonder dat die
 heilighe geest wracht in die apostelen op
 ten piurtdaghe doe hijse soe samelic met
 synen vier vermillende en maede die
 sympel visscher verlijste predicarē en mede
 tighē printen der heiligher kerken. **S**ich
 petrus die voer van vresen eenre deerne
 syns meesters loedjende die nu doecht en was
 en ontsach noch vier noch swaert mer be
 rept in die doet te gaen dat dede dat vier
 van binnen. **W**anneer die edel maget
 maria bedachtte dat lyden hoers soens

soe bedacht sijt mit groter bitterheit hoer
herte in drie wijzen **T**enersten met herte
like medelyde want dat ghedencnisse
sneet hoer siele als een sweert **E**n daer
om waert hoer der merteleren loen **T**en
anderen bedacht sijt mit leuendighē nae
volghē. want si dacht wie hoer luyt alle
tijt in versinadenisse was gheweest **D**aer
om sat si al hoer leuen in een verdrukke
nisse hoers lydens alsoe wael dat si alle
weghe in lyden stont en hoer soe seer ghe
latelick daer in had dat si god nye en bat
dat hoer lyde ghemeynet of ghetoot wort
Ten derden mael bedacht sy hoe verdul
selic dat luyt verdroech sonder nuernu
ren en weder spreken **O** mijn siele
verlyeffe die vloeghele inder begheerte
en aenscouwe met sueter contemplatie
wat sueter uilanden in den hemelschen
iherusalē was doe die moeder des al
uedighghē gods **D**ie vrouwe der enghelē
en die coningne des hemels inghedien
mitter sonnen en mitter manen onder
hoer voet doer varende alle die doren
der enghelen leeneude op hoer lief **E**n
doe sij in den hemel trat gaf si enen clack
dat alle die hemelen beuert worden

en quamē hoer te ghemoet die enghelen
 verblyden die archangele nuytlerende
 die hronen verwonderden die domina
 nonē syngende Die principaten op san
 torien spelende die serabyn en seraphime
 al louende daer quam dauid met sijnre
 herpen en sande vroelic tot hoerze hoerch
 tijt **O** dach der vroude en der uolilacien
 alle mynenden herten **G**ent voert

Oet suete cristallen tabernakel des
 meechdelike herten der gloriofer conin
 ghine **T**en iersten mit alle der vrouwen
 die si in der eerden hadde van hoeren eni
 ghen soen **T**en anderen mael met alle
 den drucke en vangichheit die si in der eer
 den leet **T**en derden mit alle der hoeger
 glorien en blytscap die sy nu in den he
 mel ghebruycet voer een suete sinwel ste
 delic in der memorien te halden **M**inen

Voer die ontfendrenisse des heilighen
O **Herz ihu xpi coninc sacraments**

Oder glorien ic arme sundich mēschē
 ghedencke der mynen die du ons bewijst
 hebst **I**n dien dattu ghebozen bist van
 der heiligher maghet **marien** **E**n hebst
 ons ghelēert mit woerden en mit werke
 den werch der salichheit **D**u hebste om on

sen wille gheledē hongher en dorst
hitte en calde en menich verdriet en
armoede. haerde woerde en haerde
slaghe en diepe wonden. Du bist ghe
cruyst en aen den cruce gestoruen om
ous en hebst dyn duerbaer bloet in ver
lateuiffe onser sundē wtghestort. Du
hebst in dynē lesten auentmael ous be
reit en ingheset dat heilighe sacrament
dijne heilighe lichaens en bloets onder
die ghedaente van broede en van wijn
tot eenre spysen en drauck onser sielen
en tot eenre memorien dijne passien.
Nu toene ic arme sundich mensche tot
di suete herte ihu die daer bist een suete
spyse dijne weerder ghebenedider
moeder. dijne heiligher enghelen en
alle dijne lieue vrienden in hemel en
in deeden. En begheer di mede te ont
fanghen tot onre spysen onre sielē
mer lieue hē. Ic gene my suldich op dij grotz
ontferm hertichz dz dūmits honerdie seer ge
sūndicht heb my veel dūmittē gedachte my quād
gemerchte en my sūdigē wil. Ic heb oec seer
gesūndicht my menigē woerde en wke en vsm
melsz. Ic heb oec leyder seer gesūndicht my mi
nē wtwendigē symē my quādē seede en my qua

exempel Ic geue mi sculdich dat ic arme sun-
 dige mensche in gheurewys bereypt en bin di
O suete heer te ontfangē want ic van alle my-
 nen sunden allulc berouwe n; en heb als beho-
 lo waer En mi n; alsoe gebetert en heb als ich
 solde slier ontfermhertige heer ic biddi oetmoe-
 delic vergeef mi bermhertelic mi groete sunde
 die ic gedaē heb En set dyn heilige doet mi ver-
 latemisse alle mynre sunden En alle die pijn die
 ic verdient heb en verleent mi dat ic die suete
 heer mit allulker deuotie ontfangē moet als
 di eerhe is en mynre sielē salich; En geest mi
 te ontfangē mitti allulcke gracie dat ic mich
 vort aen wachten mach van sunden En mi doech-
 den wandelē totten eynde myns leuens toe
 En nae desen toerten leuen mitti moet belit-
 ten dat ewige leuen sonder eynde Amen
O ihū xpi ic toem totter engellcher syn-
 sen ic arme sundich mensche der ich seer

ouwerdich bin mer seer noettruettich daer
om bid ich vch lieue heer coemt in mich
en neemt van mich allet dat vch mishege
lic is in mich en wiet in mich allet dat
vch beheer is en en scheit niet van in mi
gi en ontsteet myn hert in; allulker my
nen dat ich geyn dinc en moet mynen
bouen vch Amen

O saluator mundi heilicht mi reynicht
mi en gebüdi mi anders en derre ich
dync niet genaken den si dattu mi hei
lichges reynichges en gebüdie Amen

**Hoe eyn mensche of se lieue here su sude belie sal voer
die ontfenckenisse des heiligen sacraments.**

O Alre barmhertichste ghesontmaeker en toe
comende gerecht richter die ene iegeldike
wils werder genē na sinē werke wat ic arme
onverdighe snode sundersche in dī godlike almec
tighe strenghe gherechtich seer ontfucht en
outsie **W**ier om begheer ic niet oetmoedigher
belynghe dīnē toern te voercomē **E**n belieu
dīre godliker onbewylker guetich en myld
barmhertich **D**at ic alte onassamlic vā di ge
keert bē tottē sude ierst knittelic na cuēlic en
in alte versummelic **W**ant ic heb alle sude gedaē
die ic vmocht en bydaer i vblit **E**n die ic in ge
doē en conde heb ic my bedroeft en by gelborde
onbenoelic en onsmakelic dīns myns alre guet
ste gods en der ewiger dinghe en onstelt vā
alle doechtlīkē crachtē licht en bereyt tottē
sude recht of du god in en waere en of didie
sude in en myshagedē noch in en voldeg wre
ken **E**n sūder lyngē soe belie ic di lieue here
dat ic dī heilige gebode dich heb ghebrokē en
en heb di in gheynnt van alle myne herte vā alle
myne siele en van alle myne ghedachte **E**n en heb
gheē knēdelike vreyse en myne tottē als ic vā recht sol
de **O**er soe en heb myne naeste in gheynnt ghe

linc my selue alstu my gebode heues. **D**er leyder
ic heb minne euerkerste dide anders gedaen dan ic wol
de datne my dede. **D**er heb ic my dicwyl lichtelic
pinnē te weckē als my vā iemāt yet myfdaen was
Der der ghenre ghelut en vaeluact die my
nae minre sulichz contrā sijn mīz guede moede
is te kome verdraghē mer in hoerē lide ver
blindende. **D**er soe en heb ic mīz blutich gheueest
minne naeste te diene of behulpelic te wesen
minne deyne veruogē te diene als mīz gude
gebede mīz vūanigē mīz troest en mīz guede
gerenypelē. **D**er soe heb ic lieue hē mīwē heili
gē nae dit ydelic en onuttelic genoet sonder
eniger reuerencie en hebber oec dic bi geswo
rē. **I**c heb mī vier des heilige daghes oec dic
gebrokē en en heb die heilige daghe mīz toe ghe
bracht in dīne diest. **D**er ic heb my dic geghe
uē tot ydelē spelē en tot menigē sūdegē wer
kē dā ic mī vier mīz ghebrokē heb. **D**er soe
en heb ic minne alderē mīz onder danich ghe
west en ghetrouwe in hoerē leue en oec nae
hoere doet als ic schuldich bī te doe en ic heb
mī alderē oec dic vertoerut en bedruest. **D**er
lieue hē soe belie ic v dīz ic leyd alte vol houer
dīe sūmdichz guetdīckellz en vīmetellz bī
alsoe blinde en vīmetel in dē gelut mer alsoe

107
verflagē en cleymoedich integhenlyc rine
byn oec alte vol onghestorueh; en ic scame
my unseluē te veroetmoedigē en oec lieue
here by ic alte verre vā uwē heiligē exem
pel als d; ic solde begerē versmaet verbor
pē en onnutte geacht te wese. En oec soe heb ic
die meer begerte dē mēschē te behagē dā di
minne salichmaker en heb die minre crisofer
aerlyc genolcht en sunderlyge i minre cleydige
Ic heb die heilige armoede oec die versmaet
wāt al heb ic armoede geloest om penitēcie
te doē nochtan p m ic minre hebligh; te volgē
bonē min behoene. En ic heb altoes ghemyt
voer di en teghē di ghenuedlich; des vleische
al wazē si oec hinderlic in leckerlike etē en
drinckē en oec dicwyl ouertellic en buytē
der behoerliker tyt. En dicwyl d; ic meer
siectē verwerde dan min moeghende gesotlyc
sochte te voedē. En ic heb oec die heilige ionf
ferlike reynich; alte die vcleyt us onreynē
~~verblt~~ verbielinge en fantasiē. Oec lieue
here soe belie ic di min grote traech; en lau
wich; wāt ic leyd' alsoe traech en lauue en
verstroeyt by i dūne diest en heb die voel
gueder werke vsunt ouermits minre gro
ter traech; en cleyre minne. Ic heb oec die
van traech; en somtijt van onachfamer ver

ghetellix versuynt te lesē dat ic schuldich wā
Ic heb dic vā traechts verdriet ghelydt in dinc
diest oec sijn my die dinghē die leestich en v
drietelic die tot myre salichs mit en noet
sijn als vastē wakē en bedē en wat goets te
segghē en te hoerē **O**ec soe belie ic di lieue
here my grote haestichs en onberduldige
onlidsamhs wat ic alte lichtelic beroert on
lidsam toer mich en vbolghē werde en ghe
ringhe vblutert en vstoert en onachsam der
caterie en in en mach lide laster en onrecht
iae oec en can ic in wael verdrage en licht
woert of deyn dynghe mer lichtelic toe ic
my omphic in ghelaet in woerde en in werke
als ic op yemant enyge swaerhs heb en lich
telic ontgaē ic my in quade vmoede en woel
swaerlic van anderē mēschē en sie eyng an
ders ghebreec **W**edelic aen en by bereyt te
ordelē mer alsoe blyt en onbekāt tot my
seluē alsoe haert en onwerdich enē anderē
te bestruē mer eyng anders vernamige
in guetlic te otfangē oec soe heb ic die afgul
tichs in my gheuelt en ic heb my die ontgaē
iongoddieftiger dromchs **O**ec soe belie
ic di lieue here wat ic ye gesudicht heb in
myne vuf syne der ic die in gebuyt en
heb tot dñre ere en myre salichs en sunder

lunge soe heb ic die ghesindicht in sie en heb mi
 ogen die gekeert tot idelē en onnutte werlikē
 digē te sie da mi herte dick nae mi vbielt **Wat**
Oec heb ic mi oec die ghekeert tot menigē onnut
 tē digē te hoerē en nae nyē uerē en sunderlyge
 soe heb ic die ghehoert nae achter sprake en heb
 oec lichtelic geloest en is onschuldicht **En**
 ic heb oec die miñre sinlichz geuolcht in wael
 rukende dinge **Oec** soe heb ic die beghert
 vleischeliker saechtichz geuoechtē doe en by
 alte mael geueycht tot ledichz en tot gemake en
 saechtichz en geueechtē des vleis en by soe vol
 vleischeliker suetelichz en boeser begierlichz
 en pū die penitēcie te vlie en oetome **Och** lieue
 he wie solde moegē vertelle wat ic al gesindicht
 heb mi woerdē en sunderlyge mi achter sprake
 en mi liegē en mi menigē idelē onnutte woerdē **En**
En dit is alleē in miñre jonchz mer oec sijt dz ic
 vstandel alchz heb gehad **En** den schijn d'geestelichz
 aen genomē heb vā bnyte en tot uatere bekenē
 schijn geroepē te sijn mi heb ic alte voel ondaer
 liker ontruweliker en vsinneliker die pūte
 miñre regulē die ic geloest heb voer di alle diñe
 heilige vtraghēt en vgetē en voer is geslage
 en vachtert **En** heb die ganē diñe gracie ondat
 baerlic ontfangē en misbruyet **Alsoe** dz ic
 slechts schijn dū gerechtichz is te oetie noch dū

ontfermhertich: us te sueke. **O** doch sond' beger
te wel solde vcringe. **O**ec belie ic dijnre vaderliker
guetich dat ic die heilige gelhoersamich: die ic ghe
loeft heb alsoe menichwerf vsuyt en ouergetre
de heb en sunderlynghe dijnre heilige in spreke en
vmaingē en dē gebode mijne ouerste d' regulē
en insettinge. **M**er bouē die alre male. **O** alre suet
ste god soe heb ic my teghe die ofsendkenisse dñs
alre heilichste lichaens doch alte traechlic en alte
laulic bereyde. **E**n heb di. **O** ouerste moegheich:
en ghenuetlike broet d' engelen sond' reuerencie
onwerdelic en i sude offangē. **E**n nad' offandke
nisse soe heb ic my lichtelic van di ghekeert tot
anderē idelē dinghe. **O**ch hoe haestelic heb ic di
wtgeiaget en di in my ghestat gelatē om daer
te bliue. **M**er dicke viler heb ic nu soe vdract
lic ghehadt als of du mijn god us tegenwoerdich
en heb behade geweest. **M**er nu. **O** alre ontferher
tichste god en ewige gesontmaker alle gene soch
af gheworpe als vādē droē om te waken onsprōge
Doe doe ic mijn oge op my begerte mijne herte en
mijne sielē dijnre grōdeloser ontfachertich: ghe
nade biddende vā allē minne sude en vsuuenis
sen die du lieue here aē my bekēnes. **D**ie ic van
plomper dōmich: en in ghewender vsteyd ver
haerdich: soe onuerseidelike us bekēne en cā
alsoe ic schuldich byu. **M**er betruuende op di

109
onbegripelike guetdiz en afgründige ontferher-
tichz. Ghedencke dz du seluer ghesproke heesd dat ^{des}
tu in en wils dē doet sūders mer dz hi bekeert ber-
de en leue. Doe bid ic di alre suetste hē dz ghy ge-
denckē wilt dz ic v gescapē creatuer en en wilt
dz werck in ver hande niet late vgae noch vloze
blyuē. **A**der ghedenct dz ghy om des sūders wil
mensche geworden sijt lydelic en sterfelic. **Ame**

Een mynlic gebet als in tē heilige sacramēt gae sal

O Verhehemelsche coninc guedertiere **ihūs**
xpus ontferhertige gods soē ghy sprekt i die hei-
lige ewangelie sonder soe en vnoech di in daer om ^{my}
coem ic vte genade als een ellevudich bedroeft kint
tot sinē guedertiere getrouwē vad' wat ic heb ghe-
sūndicht in dē hemel en i dē eerde en voer v en voer
mijnē euekerste mēschē en ic en by leyd in wer-
dich v kint te sijn. **M**er nu troest my dauid i den salter
en seet dz v ontferhertichz is bonē alle v sūde werke
O suete **ihūs** oftert vinnē en sijt genadich mijre mys-
daet en oftaet my guedertlic als ghy seluē sprekt
in die ewangelie dz die vad' sinē soē blydelike ont-
fēc doe hy wed' quā en alle sijn guet i sūde had vtreert
En hi was seer blyde dat hi sinē soē leuēde sachen
sprack laet ons etē en vroelike sijn wat mi soē was
vloze en hi is wed' come en was doet en hi is leuēde
wordē. **O** guedertiere hē alsoe siet my aē mette oge

uwer guedtierenlyc en ontfer t v myne myssaet
suete ihu en siet n aen die groete sontrouwe die
ic v gedaen heb noch die dolinge myns quaets leuens
mer gedenct uwer groeter ontferhertichs en
gedenct des bloedighen sweets en des arbeitlike
stryts dattu vo myn stredes opjete berghe baoly
uete da om bid ic v suete ihu dz ghi n aen en siet
die groeths myne sude **M**er ghedenct uwer ont
ferhertichs en dz ghi gheuanghe en ghebonde
waert om my te outhunde ba myne sude **O** he
re here daer om ofert v myne nae die groeths
uwer ontferhertichs en om die wdichs uwer hei
liger passie soe enkeert v ofert hertichs n van
my wat ghi om myne wil geuanghe geboude ge
slage ghestoete en iamerlic geleyt waert be
spot bespoeghe en ghegeeselt daer om ofert
v myne suete he **E**n outsteket my herte in god
liker myne alsoe dz ic v mach loue en dancke
uwer heiliger passie en uwer badliker trou
we die ghi my bewijst hebt i uwer passie da
ghi die sterpe croe ontfinghet ba scarp doerne
ghemaect die v op v hoest waert gedenct **D**aer
om bid ic v genalike guedtiere **I**hu dz ghi v
heilige passie n vloze en laet wese aen my arme
sude **M**er ontfer t myn en hoert myn bede ende
aensiet lieue he hoe ghi iamerlike geboude

en gegeeselt waert en voer ene sot vā herodes
 geseynt waert en iamerlike bespot en ey
 valsche ordel ouer di ghegeue waert en in
 ene swarē cruce geladē om my te oncladen
 van myne sūde. **O** heue hē dz aēsiet ontfēher
 tige hemelsche coninc en offermit v myns vad
 nāe groeths uwer godliker mynē en uwer
 vaderliker trouwē. **W**āt ic bekēne mijn
 quaeths en scame mi der vā alle mijnre herte
 als ic aē sien die menichuoldichs uwer pijnē
 en uwer heiliger passie die v gedaē waert
 om myne wil. **O** hē almachtige vad ic bid dz
 ic uwer vaderliker trouwē en uwer godliker
 caritate minner meer vergheete en moet en
 ic bid v suete hē dz ghy gedenct der heiliger ewā
 gelie die gy ghesproke hebt dz meerre vroude
 is inde hemel van eyne sūde die penitencie doet
 vā sūne sūde dā vā **car** gheredhtiger weschē
 die ghee penitencie en behoene. **O**er segdi lieue
 here in die ewangalie ic en bī n; comē om
 dē gerechtigē mer om dē sūde. **O** guedertiere
 hē siet dz aē en gedenct uwer ontfēhertichs
 en die menichuoldichs uwer heiliger wōde
 die ghy aen die **calu**me ontfiet daer ghy soe onge
 nadelike geslage waert en v heilich onoesel
 bloet alsoe oueruloedelike wstorte om my te

reynighe eute suuere vā mynne sūde. **O** suete
ontferhertige gods soe offerē v mynre en
om die werdichs dñs duerbare bloets en
neemt gheyn wazke vā mynne sūde mer laet
v gedenckē der bormend caritatē hoe ghy v
aen d; heilige cruce liet hanghē en naghē
lē om mynne wil vā groter mynne die gy tot
my hadt. **O** suete hemelsche coninc guedertie
ren dñs daer om sūt genadich mynre myf
daet en en keert mi v grote offerhertichs
is vā my noch en ~~in~~ begenēt my is in myn
re noet mer laet v gedēckē lieue here dat
ghy selue ghesprokē hebt in die heilige ewā
gelie coēt tot my alle die vladē sū ic sal v ber
maekē ed genadige ontferhertige hē wāt
ic vladē b; nae mēscheliker cranchs is me
niger sūde doetliker en degheliker en is
meingen ghebrekē daer ic toe gheuecht
byn die ic sond' v hulpe niet weder staē en can
Daer om bid ic v lieue hē is weeliker hertē
en is rouwe vā mynne sūde en is guede sekerē
betrouwe mi ver hulpe en genade en ghy my
vermaect en verblut is mi ver pioser doet
die gyleet in guede vridage aende heilige
gebūdidē cruce daer ghy v heilige herte liet
doerstekē daer ghy i bewysde die groetheit mi

771
 vaderliker trouwe en uwer grondeloese my-
 ne. O lieue he uwer groter seheute hoe mach
 ic der onbegrypeliker caritate en der wer-
 diger myne minner meer vergheue. O gue-
 dertiere vader der armer wes barmhertich
 ouer my. En laet v gedecte dz ghy selue gespro-
 ke hebt in die heilige ewangelie des menschen
 soe is come sucke dz verlore was en te behalde
 daer om offert v minne guedertiere ihū xpū
 En leyt my boete inde wech en inde paten
 welbehagughe en sterck my herte in uwe
 ewige diest en in uwer godliker myne. O gue-
 dertiere ihū xpū doer die werdich uwer
 werdiger heiliger gloriofer opuerstemisse soe
 siet my aen mette oge uwer vaderliker trou-
 we en uwer godliker myne. O ewich come der
 glorie ic bid v myn begerliker herte om die god-
 like werdich ws hemelsche vaders en om die
 begerlike toecouust uwer heiliger geboerte
 en om die werdich die myne en d' caritate des
 heilige gheest dz ghy my vult mette gheest
 der wijshe. En gheeft my lieue here verlichtun-
 ge der oghen myn herte alsoe dz ic die waerhe-
 mach bekene en myne en stort in my de ewige
 douwe godliker gracie en uwer genade alsoe
 dz ic ghe wortelt werde en gefundeert in my

myne en caritate alsoe dz ic soude sude werde
in genode myne leste dage deser vergencliker
werelt en dan ontfact my int getael uwer
heilighen onder ewighe bndene en doet
my op den ewelike stat uwer ewiger my
ne en spise my mette broede der verstete
nisse en mette rade des heilige geest en dret
my metten fonteyne des ewige boms my
godliker jubilacie en metter hemelscher
melodien uwer godliker contemplacien
en gordet my here mette gordel der hemel
scher trouwen uwer myne en siert my met
ten salighe cleyde en mette ewighe licht my
godliker go glorie en ewiger salichs alsoe
dz wy nimmer meer gesceyden en werde ghi
van my noch ic vadi Dat verleen ons die god
like moegenths des vaders inder ewichs des
soens ewighe wijshe en die hegerlike myne
des heilige gheest Amen *En myn bely
ynghe vanden heilige sacrament er niet offaet*

Buen alsoe behoert tot eyne regelike
guede mesche in zalre ouerster oetmoe
dichs des herte en sympelre meynunge in
volcomere gheloue en in guedertierere
aedachte ter gods te ontfange dz heilige sac
rament Daer om onse sueke blitelike in con

entie na dñre macht en maecte rey en daer
 in warē berouwe en in oetmoediger biechtē
 soe dattu in swaers en hebs noch en wetes
 in dñre conuenciē dz dy bestruende si En
 dē vailikē toe gauch tottē heiligē sacramēt
 heenderē mocht heb dan een myshagē alle
 dñre sūdē int genuey En sunderlyngē voerdū
 dagelijcse gebreke salstu meer bedroeft wese
 En of die tyt lide soe suldi gode belē en becla
 gē heymelike in dñre hertē alle die onsalichz
 dñre gebreke en suclitet en sūt bedroeft dattu
 dy noch soe vleyschelijke en soe werlike genoele
 en sye En noch soe ongestornē dñre becom
 gē toeneygelichz En soe vol d natuerlijcker be
 weghyngē soe onbeluēt in dñre wtwendigē
 sijnē **D**oe lichtelike vstoert en vuilt in ydele
 fantesie **D**oe seer gheneycht tot wterlike dinghē
 En soe versuemelic dy te kere tot dñre hertē
 vā bynē **D**oe licht tot idelē lachighē en desoluci
 en En soe haert te screyē voerdū sūdē en om
 mī lide en om dz ewighē leuē te vercringhē
 alsoe bereyt dē vleys na te volghē En soe traech
 totter strengichz en d ymichz soe griose nye dñgē
 te hore en schoe dinghē te se siē **D**oe slape oet
 moedich en verborpē dinghē aē te grūpe soe
 gherich voel te hebbē soe carich te ghenē en soe

vast te haldē Soe omerkende in spreke
en in singē soe omanierlic in sedē Soe
druyftich in minne lberke Soe wt gestort
op die spuse en drack Soe doef tottē wordē
gods te hoerē soe bereypt totter rustē en soe
traech tottē arbeide Soe wacker tot der
ydelre clappinghē En soe slaperich totter
heiligher walzingē soe haestich tottē eynde
en soe wiltadich ind aedachtē Soe vsue
melic dz getyde te lese En soe lauue en soe
dorre dz heilige sacramēt te otfanghē
Alsoe lichtelic verstrouyt en seldē verga
dert in die seluē Alsoe gerynge beuecht
syt tot tozu soe gereypt te ordele en soe stre
ge te bestranē Soe blide indē gheluchike
dinghē En soe cranch in te ghenheide te
en op sette dicwil voel goeder werke te doe
Mer nerghet egheen en brenghe te weerd
Dese ghebreke en deser ghelic met myn
hagē dñre eyghenre cranch en gebreke
en deser ghelic Ghebiedt en bescreypt soe
make eyu sterke opset crustelike te betere
dñ leuē en voert te gaen van doechdē tot
doechdē Daer na met enē volcomēnē ouer
ghenē dñs selfs en ghehele wil soe offer di
seluē totter erē mñs nammē optē altaer dñs

heten in ey ewighe offerhande **D**ijn licha
me en dñm ziele my getruwelike te benelē
Op dat du aldus verdienē moechs weer
delike te ontfāgē dat heilige sacramēt mñs
lichaes **W**ant ten is gheyn offerhande
weerdiger **H**och gheyn ghenoech doe mere
voer die sūdē **D**an dat die mēsche hē seluē
puerlic en gheheelic ind' myssen mitter
offerhandē des heilige sacramēts en inder
ontfendensse des lichaes xpi hē seluē god
offerēde is **M**eer dat die mēsche duet
dz in hē is **E**n warighē rouwe heeft van
sine sūdē soe dicke als hi gheyt tot my **O**m
gracie te vercrighē **I**c leue segghet die here
ic en wille niet dē doet des sūdē **M**er
meer dat hy bekeert weerde en leue **W**at
sine sūdē en wille ic niet meer gedenckē
mer alle sullē sy hē vergheue sin

Ic dit is ey deuote letania te lese alsuē lichaē
like gae wilt dz hi sacramēt te otfāc en oer da
gelike alsuē deuotelic mysse hoert mñs hoger
op vhaē begertē te otfāgē dz seluē sacramēt

God vader vande hemel geestelic
Alre ouerste gueth; alre hoechste moe
genth; in dñre onsprekeliker gloriē is di
genoech **E**n en behoefdes noch hemels noch
erdē noch engelen noch mēsche mer du hebst

di nochtan gheverdicht die enghelē en mēschē
te scheppe op dat du di seluē hon gheue sol
des te ghebruken in welckē alre hoechste of
ferhertichs mij siele. hoepende bidde der
ouervloediger myldichs dijre guetichs der
met grateliker en is dan gheuen **D**attu
my genes dat hemelsche broet dz ewighe
woert bleyche ghewordē onsen hē ihū
xpm huyde in my te oftaughē vande tafe
len des heilige altaers nu soe groter depen
cē en soe vuerigher begertē en reynichs
der herte dz ic ouermits hem di **O** ewighe
vader veremicht en toe gheuoecht moet
werdē soe dz ic i deser elleydichs si alleen
mette lichaē mer mette ghedachtē en nu
alre begertē nu di bliuē moet **D**oe my
O heilige vader met reyne en sympelre
conscience gheuoelē gheloene te oftaen
en te behaldē dit sacramēt der hemelscher
tafelē en ouermits dese seluē hē ihū xpm
minne behalder ontfemut v minne **A**me
O soe verloeser der werelt hē ihū
xpm die om onse wil en om oser salichs
hebt gheverdicht mēsche te werdē **E**n
du die een hē bist hebste aenghenomen
dat abyt des knechtes op dattu dē knecht
dats dē mēsche cleydē mochten met dijre

glorien En o lieue here ihū xpi al dz ghi
 gedaen hebt en ghebracht inder aenge
 nomeure mēschelichz dat hebdi dē mēsche
 allet ghegeue En op dat ghy vrechtuer
 dichz ons geue soudet soe heb di oō sūde
 vghemaect En wed' ghaende tot myen
 hemelsche vad' wāt ghy ons mette dūm
 delike bant der myne veremicht waert
 soe heb di v gheverdicht ons te wesen idē
 eerwerdighē heilige sacramēt vdeghe
 lirsche tegenwoerdichz soe gheest my O
 lieue here ihū ihū xpi ouermits di seluē
 dūm alre suetste myne dz ic di die dat bet
 te gemeste calf bist luydē en altoes wer
 delic ontfangē moet tot heyle en salichz
 mīns lyfs en mīre siele O gnedertier en
ihū welkes gnedertierē ozen altoes opē
 sūden beghertē dūre armē verstaet dz
 roepen mīns hertē dūre deerne En ver
 leen my ghenadelike dz ic mette mōde
 mīns hertē ontfangē en sinakē moet
 dz onsprekelike sacramēt dīns alre hei
 lichsten blesche en bloets U dāt sonder
 die alre werdichste spysē dīns bleschs sū
 wi als een kūt sonder melt verdzoegen
 de en vergaen en daer mede werden

Wij tot allen gueden werckē als een sieckē
vander medecynē ghesterit en vernimmet
O ghenadighe here ihū xpī Ic bid di maect
my ouermits die cracht des heilige sacra-
ments di soe bequaē en ontfendlic wat di
alle dunck moeghelic is dat ic behaegeli-
ke moet sijn voer dinē godlike oghē En
ouermits den alre duerbaerste schat de
du indē tyt van xxxij iaren met dijre
liener moeder maeken hebst vergadert
soe ontfert di ouer my

O heilige gheest du die bist een ouer-
stuerlic vrede en een onghescheide
enich en onghedeulde myne Du die na-
der maniere der bien dragende bist was
en homich en hebste daer du mede ontfen-
ke moeghes dz licht der wetenich en in
storten den sinlike der gracie En bis alre
guedertiere noch en plegges met swaer-
te wesen alle den ghenē die di aenroepē
ster die wile eer aengheroepen worden
soe segstu ic byn hier bi dy Gheest my
ed heilige gheest dat ic huyde dat pas-
paeslam werdelike ontfangē moet en
om my daer toe te bereyde verdriest bi
my alle onreynich en mijnre sūde eer ic

dat onspreekelike sacramēt ontfanghē maect
 moer we in haerde steynē herte met dñre
 wonderliker saluynghe En maect in
 ouermits dat vuer der conpūctie een leue
 de offerhande degelike voer di te wese En
 ouermits dñre alre myldeste bruyt der
 heiliger magt mazie van welcke alren
 heyligste reynste bloede du gheuwacht
 hebste en bereyt dit broet des ghebūdidē
 sacramēts En ouermits dñ heilige inges-
 tinghe sonder vleckē niemāt heilich we-
 dē en mach Onferm di minne

O heilighe drieuoldichz en ouerste
 waerachtich god met dñe soē ende
 mette heilige gheest welcke drie een sijn
 Du die bist een rector en regere alder
 werelt verlosser der mēschē Der enghelē
 smake en scierlz in di seluē een eynde en
 eynde beglyue wonderlic inde creatuerē
 mylic onder dē mēschē begerlic inde en-
 ghelē in di seluē onbegripelic Gheest in
 oliene hē dz ic hupdē inde aenschijn dñre
 godliker moeghētz vādñre heilige ta-
 selē des altaers alsoe ontfangē moet dat
 heilige sacramēt vleysche ende bloet dñs
 eengebozene soes dz ic hier nae moet etc

dat broet des hemels en des leuens opter ta
felen der ewiger glorie. En ouermits der
saligher spijse ewelic salich moet wesen
wat dū waerlyc xps ghesprocke heeft salich
is hi die eten sal dz broet indē rinch der hem
le. **O** gebūdide heilige drienoldichs wat dū
eyghē is te ontfarmē di seluē altoes te spa
rē ouermits di seluē die bist een fonteyne
der genadichs outferm di minne Amens

O heilige maghet maria die onse lieue
here ihu xpm gebaert hebste dz gue
dertierē lā dz om onse verloefinghe gheof
fert solde werde op dat ic mach werdelike
ontfanghen huyde en in minne leste eynd
mz buerigher begherte desen seluē onse
lieuehe ihu xpm bidt voer my

O heilige winster gods maria die wel
ke wy ons verbludē te hebbē een voer
sprekerse tussche xpm dē rechtuerdige rich
ter en ons arme sunderse op dz in dū hem
soen nu noch nimmer meer als onuerdich
wt werpē en moet van sijre hemelscher
brulost hi hē ghewerdicht heeft te halden
degelix met sinē heilige wtuercorenen
vriende onder dē wiele des heilige sacra
mēts in wellke sacramēt hi si etet en

Wort ghetē van hem allen overmits welcke
si hē sterckelike toegheuoecht en berey
micht werden Wilt voer my

O heilige maecht alre meechden
Maria meechdelike moeder des hei
lighē sacraments want die alre puerste
druppel is alre suetste bloets ghesformeert
mits des wercke des heilige gheest si die ge
waerighe Maria materie vā dese godlike
sacramēt in welcke hi valre lieffte soē ons al
re suetste here ihū xpi hom seluē ons waer
achtelic gheest is alle dat hi heeft in sinē
lichaē en in sinre sielē in sinē gheest en in sinē
bloede in sinre godhe en in sinre mēschelicheit
nae alle die guede der si godlike natuer vol
is mits is hē heymelike achter haldende
dat hi ons is en gheest te gebruykē Op dat
ic azme sūndich mēsche verdienē moet salic
like huyde gespinst te werde met dese hemel
sche broede des heilige sacraments dat des
ewighe vaders soē is en die dī onder die
gedaente des broets en des wīns vā d' tafe
len des heilige altaers En nae desen leuē
inder hemelscher werdschappe met allen
enghele en heilige Wilt voer my

O alle heilighe enghele en archangelen

gods dē die hoeghe oueruloedige godheit
en barmhertichs gods beuolē heeft getrou
welhoede te hebbe om my arme sūderse
te hebbe geleydē indē duystere wech des
sorchliker woestine en om mitē helpen
en te troeste in allē mynē noede en om my
sterckeliken te beschermē teghē die ver
uerlike en wreede helsche honde welke
ic al om en om belacht byn dat si mi niet
en verflindē noch en bedrieghen niet
hoere loeshē en verkeerder sijn tūlls der
si vol sijn en mi onmoeghelic weer te weder
staē sonder vhuylpe en hoede om welke
godlike beuole dat ghi van mi en vā allē
kersten mēschē hebt soe sijt ghi niet bli
toger sorchuoldichs en mi sūeter vroe
lich onder die gheen die den here conic
Der enghelē en der mēschē eer en glorie
singhende sijn en bi sijt dē die in de uote
gebede sijn en mi alre eerwerdichs mynē
en blitscappē tegen uoerdichs sijt daer dē
onsprekelike en alre heilichste sacramēt
des leuendē vleysche en bloets ons herē ihu
xpi consacreert en ontfanghē wort Den
ghi mi allē saligē borgherē der ouerster
stat gods indē alre hoechste tempel sijne

glorie nuz onbegripeliker sueticz daerlic en
onbedet etet en ghebruyet tot vinnlichken
alle nu begreete op dz ic den selue onse alre lief
ste here ihu xpm huyde en altoes salichlic ont
fange moet en sijn nuz vewelc gebruyke **V**idit vo

O Alle heilige patriarchen en propheten die
wonderlic en glorioselic veruult sijn
alle die dinghe die ghi ghesproke hebt inde he
lighen gheest vā ihu de grote propheten en daer
in waerachtich genonde sijn ouermits hem
alle nuwe woerde op dz ic hem huyde nuz alre
eerwerdichz otfanghe moet nuz alre minne
en begherte oshelsen en met ohsinnetter de
noet altoes in mi bewaere **V**idit voer nu

O Alle heilige apostelen edel ridders des
hemels die v nu verblift nuz vroeliker
blitscappē in ihu en in ihu nuwe genyden
meyster de ghi hier plaghet te sien ond v
hongerich en dorstich en vermoept vādē
wege en des gelijc and mēschelike tranchz
guetelic luydende de ghi oec hier saghet vā
de quade mēsche werde weder sproke en
mette quade gerekēt dien siet ghi nu nuz
onsprekeliker vroude regniet en wie
dat alle dingē ond sijn voete sijn wie glorio
selic dz hi nu verschijnende is i sijnre god
liker claerhiz ghi die nu aenbedende sijn

die suete kintē ihū die hē ghebuyghet hadde
voer v totter eerde doen ghy sittende waert
totter heyliger tafelen des heilighē laeste
aenmaels En oec aenbedende sijt die heil
ghe hande da die comē der conighē hē gewet
dichde dē onreynē puluer vā uwe voeten
te wassche en te droeghe en te cussē op d' iede
sen selue oſen lieue herē wes ghenoechten
wte wese mette kinderē der mēsche huyde
salichlic m' deuotie des gheest en oetmoedit
h' des herte ontfanghen moet Doe dat hi mi
si suete gheluyt i minne oren En suete sma
ke in minne monde In minne herte onspre
kelike blutscappē In minne werke cracht
In minne woerde waerh' In alle minne leue
en conuersacie licht en eerbaerh' der sedē
En oec d' ic hē in mi haldē moet m' tusschē
der toeteldunne en sympell' der dunne en on
noesell' des launs **V**idit voer my

O Alle heilige onuerwinnlike martelare
die nu ihū den prince ws stryts dē soē
gods om wes wille ghy v siele hebt ghegeue
m' sterker volstendich' inder doet den ghy
nu besitte tot enē loē ws stryts op dat ic hē
huyden ontfanghe moet m' herteliken
smake sijre mylich' soe dat ic als droncken
vand' suetic' sijn lichaem moet versmadē

die onreynne fenijde weelde en alle ydel ghe
noechte der werelt en op dat ic ouermits sijre
unboenijge in mi moet in volcomenre myne
ghewortelt bloeyen en vrucht der guet wer
ken voert brenglien daer ic af lenē mach
inder ewichheit. **V**idit voer my

O alle heilige eerwerdige confessozen die
in alre ghenoechlijste v verbluende
syt met ihu den ouerste doctoer der waerh
den ghi voertut in heiliger lerē en in recht
nerdighē werkē belyt hebt voerde mensche
en ghi oec als ghewaer en getrouwe na vol
ghers der heiliger apostelen dat heilige sa
cramēt des vleis en bloets ons herē ihu xpi
eerwerdelic hebt consacreert en ghelautiert
optē heilige altaer op dat des lichaems ende
bloets ons herē ihu xpi wonderlic sacramēt
huydē in my werkē moet alle die volcomelz
sijre doechdē en heilichz alst dede in dē heilige
apostelē doe si dē otfingē van sijre hant ende
ghelic dē dede in v als ghelijc in otfunct van
sinen heilighen altaer. **V**idit voer my

O alle heilige ioncfrouwē en hemelsche
meechden die alre ghelijeste syt den
heilige engelē die v in sūderlyngē verblit
inder ihu maecht ihu den heilich maker der
meechden des ouersten conincs soen dien

ghi ghemijt hebt en nu vuerigher beger
ten omhelst om wes myne ghi versamēt
hebt alle vleischelike mynare en sterfel
ke brudegom en alle aerlyc deser werelt
Den ghi nu claerlike in alle sijnre myliker
schoenlyc aenueende sint en nu haldende sint
en in sijnre reyne omhelsen rustende sint
Op dat ic hyden soe werdelic ofsinghe
moet dat alre ouerste sacramēt ws brude
gom ihū dat ic verengē moet met hem
en v een deel der hemelscher glorie ewelic
En dz ic hier entussche ouer mits sijn blin
i my moet alle myn crachte der siele en des
lichaems kerē tot sijnre diest in sijnre
met williger castyngē bedwyrngē genē
iganc te gheue den quade temtacie en
alsoe werdige vruucht der penitencien
doen voer hem dz ic vergiffenisse vā hē
offerhertelike ofsinghe moet Bid voer
O Alle heilige gods die nu gestadelic hal
dende sint alsoe vroelic hoedhtyt en
freeste inde aenueficht des ongemetenē
lichts gods welke salige claer en openbaer
scomynge gods nu volcomend myne soder
ophalde sieloen is alle ws arbeyt En sint
in gelept i die ewyge brulofst en werescap
daer die diere en spnsdrager is ihū xpc

En die schencker is die heilige gheest op ic
omverdighe sunderse ghereynicht en ge
puergeert van alle sinette der sude der
sude dz heilige paeslam dz geoffert is voer
ons sude inde cruce lichaemlic en ide hei
lighen altaer sacramentelic nu v werde
lic otfanghe moet hier en id ewichs **Wid**
Wid voer ons alle heilige gods **Dat wi**
Werdich werde der beloesten xpi **collechte**

Wy bidde di lieue here ihus xpus ouer
mits die verdienst alre heilige en
sunderlyngē der alre werdichster moed
en maghet marie dattu ons i di verein
ghes dat wi alle met di moete sū mider
glozen en mē alle dīne wtuercozene vrie
den verselle wylg **Du** die leues en regners
ewelic amē **Dit gebet salmen lesen als**
mē totte heilige sacrament gaen sal

Ouerste priester en gewarich bisscop
here ihu xpi die di selue offerdes gode
den vader een reyne en een onbevleete of
ferhande op de altaer des heilige cruces om
ons amē sūdatē **En** du ons genes dū vleys
che te eten en dū gebūdide bloet te drincken
en settes dit sacramēt in die cracht des hei
lighen geestes en ons genes dū gebūdide
sacrament tot eenre gehoethe misse dūre

martelien Want du sprekes tot dinē ion
geren alsoe dit als ghi dit doet soe sult ghy
doen in mynre gedenckenisse myns duer
bare bloets en mynre passie Ic bid dy om die
gedenckenisse dñs duerbare bloets daer
al onse salichs aen licht Ic bid dy om din
wonderlike myne daer du ons alsoe seer
mede myndes dattu ons wassche woldes
van onsen sūdē in dinē duerbare bloede
Dat du my azimē sūdige mēsche alduylan
ge in dē sūdē soe vaderlike verdrage heuen
met om myne verdiepte mer om dine
grote ontferhertichs lere wils mitte gane
des heilige geests dinē heilige lichaente
ontfaē mit alsoe groten angst mit alsoe
groter myne en werdichs als ic sculdich by
te doen en di wael betecent Geef my here
ihū xpi ouermits dinre graciens heilige
sacramēt vastelic te geloue te dencke **dy**
en te spreke dat di ontfenche sy en mynre
sielē orberlic Seynde my here ihū xpi
dinē heilige geest die my doen verstaen
die waerhs des heilige sacramēts wāt d
is onbegripelic te verstaen en gaet bouē
alle natuerlike reden **O** lieue hē ihū xpi
om dine grote otferrhertichs en om di
re lieue moeder scā marie en om die

verdienste alre heyligen en dñs knechts
sinte franciscus verlene my arme sündige
mensche dat mijn herte van alle onnut
ten gepeysen en begezingen reyn moet
sin en bin. **B**eynde my lieue here ihū xpī
dine heilige engel die my beknede en be
knede en beware voer alle aēuechtighe der
vande. **V**erdruf van my dē quaden geest
der grierichheit des hates undes en der
oncuyschz en alrehande ongeloue en ma
ke my sterk inde rechte geloue soe dñs moe
ge die my stadelike dach en nacht. **D**comt m
ande
wer
neber
der ioncfrouwe myn aer der rechtuer
dichz en der reynichz lessche in my den
brant der oncuyschz mitten donlve dñre
hemelscher myne verdruf vā my alle sa
ken die my scyde moege vā di. **D**oe dat
ic altoes werdich moet sijn dine heilige
lichaem tontfaen in reyne herte ende
in cuyschen lichaeme. **O** mit hoe grote
rouwe en in hoe bittere tranen ende in
hoe groter ynnichz en werdichz. an wer
dichz salue dñ heilige sacrament ont
faen. here ihū xpī daer mē gewaerlic
dñ heilige lichaem etet en daer sond
hemel dñ heilige bloet drincket mocht

dat immermeer een te volle werdelic ont
faen werden du en makedes hem werdich
allene daer dat hoechste mitten nederste
vergadert wort wonderlic en onspreek
lic daer die engelen ons heren tegenwoordich
sijn en du selue he ihū xpi priester en off
bist ic weet dat waerlike wael en genes
my sculdich dijn goedertierenhe dat ic
niet werdich en bin tot dijne altare te
gaen en dijn heilige lichaem daer tofsaen
want ic my mit mijnne grote sūde beuelt
weet **O**er weet ic waerlic wael en geloe
ue vā al mijnne herte dattu almachtich god
bist mijn scepper en mijn verloeser en my on
werdigen mēsche werdich moeges make
en vā alle mijnne sūde reyne wāt vā me
makestu hemelrijc en eertrijc en vā sūda
ren heilige alle dage **D**aer om wāt du dat
allene vermoeges soe bid ic di dattu my ge
ues di hemelsche broet tofsaen niet ariet en
niet rouwe vā mijnne sūde mit mijn her
ten en metter fonteyne der tranen vernulle
mijn herte niet geesteliker blitscappē alsoe
di ics genader werde **I**c bid di here ihū xpi
om die werdichhe dijn vleysche en dijn dier
baren bloets daer wi werde dagelics mede

gespijst en gelaest inder heiliger kerken
 dat wy dijre godhs mede deylachtich werde
Verdrif van my alle saken die my scryde
 moegen vandi en geef my naedme wille
 telene en nae dine heilige gebode dat my
 di heilige lichaem moet werde tot saelic
 heiden aen siele en aen lichaem **W**ant du
 sprakes tot dine iongheren dat broet dat ic
 vsal geuen dat is mijn vleysch en mijn bloet
 en sal wesen een leuen alle der werelt die ge
 ne die my eten leue **alle** ewelic want sy
 sullen wone in my en ic in he **I**c bynd
 leuende broet ds vanden hemel come is **O**
 hemelsche broet want du bist een spise
 der engelen die mijn ziele leuendich moe
 ges make **O** suete broet **O** mynentlike
 broet geef my ds ic gene mine buyte dy
 mine en moet gene scoenhs buyte dy
 begeren en moet **O**em in mijn herte en
 behalt my mine aender siele en buyte aen
 den lichaem **V**erdrif van my alle mijn
 viande dat ic waerlic totty come mach
 soud' ewig gettenisse en ic mit dy ewelic
 mach bliue daer ic dy mach sien claerlic
 van ogen tot ogen daer saltu my make
 alsoe verweent mitter suetichs en mitter

claerlyc d'yns liefstike aenschynge dz ic ho
hangers en dorstes al vergete Des hel
pe my die gene die sonder begyn ende
sonder eynde is ihus xpus Amen

Oghewaer heilige hostie werde sacra
ment des altaers eyn godlike sub
stancie en eyn broet der suuerlyc **O**suete
hemelsche mana werde broet voetsel des
leues sacramet onser salichs en meden
der siele **O**godlike sacramet bi de wese
der godlichs heytstu god selue te wesen
van alre sijre substancie **O**loeflike sacra
met van grote loue d'werde laet ons d'n
gaue vereringe en salige vrucht ontfacen
Oheilige god der heilige onse onste sa
cramet en ons beste guet tot al dz ons in
dertijt wesen mach **O**salige offerhan
de gods sacramet alre gracie eyn groet
godlike gaue en eyn werdich testamet
Osacramet alre ere werdich en alles
loues mis al ons herte vermoeghe moete
Wu di mis lof vloeghe **O**hemelsche vlo
lenths **O**vborghe godhs **O**ouerste ge
waer salichs di si ewich lof en eer
Oxpe ouerste priester en eyn salich

offer biste inde sacramēt des altaers voer
 ons anne cranche sunderē. **O**verde hē en
 werde vrucht inde heilige sacramēt maect
 ons werdich di altoes werdelike te ontfac
Osacramēt der heilichz werde vleysche
 en bloet xpi wese des godlike wesen en
 wese d' menselz gods. **O**sacramēt d' glorie
 heilich broet van alre crachte. **I**n macht
 d' saligher gracie en gane boue alle guet in;
 ind' tijt. **O**suete werde sacramēt die du dine
 smake vsmulles en inz guede versades dat
 tu onseulike geues adel. **O**edel vrucht ons
 leues die ons gemoede sterkes bide heilige
 sacramēt bi welke wi di god ontfac. **O**salige
 sacramēt xpi die salich maket die di si wer
 delike ontfange en getruwelike myne. **O**n
 verganchic sacramēt di si ewich duerede
 lof ind' cracht d' h' di enoldichz i wese mitt
 godlicheit. Amen. **noch vade seluet**
Overde godlich sacramēt. Alle die we
 relt moet di loue. Alle kuyē moete di
 buyghē en di werdelic eerē. **O**sacramēt
 heilich bloet maect ons heilich in dit leue
 laet ons dñs waerlic ghesmakē en dñs
 guets vsmilt werde. **O**onloedige werſcap
 boedt nu ons hongერიგē lane dien die na
 di dorste en vsade ons vā di. **O**on groet sacra

met broet d'heiliger gracie inde lesten
ouentmael van god de he in geset
hoeghe werde sacramet dz da wer dich
bist te eere en werdelic te ontfanen soud
sinet of schout d'sinde. **B**roet d'ouerster
werstap volcomē godlike sacramet groet
van crechte en werde nae d'ns hoeghe we
sens wesen. **B**egeerlic eerlic werstap
vol sueticly alre weelde vol des lones
alre eere en vol vā alle troest. **O**uer groet
te heilich. **O**nderlinge werdelich. **O**ge
weldige moegently in eere di in ewich.
Ouerste gewaer god **noch vādē sekt**
lich. **B**orghē inde h sacramet doer
welke die godlike cracht wonderlike ge
made werelt. **A**lre heilichste wesen ge
waer god inde sacramet. **E**n ouernatuer
like wesen boue alre syne begrippe. **O**we
broet die in sijn selfs eyge woerde na sijn
wit wort geconsacreēt. **O**ghelichelichde
lich broet. **A**lre heilichste sacramet hei
lich make ons sinderē bnd cracht d'ouere
heilich. **S**acramet du bist dz gnet dāme
tote heyl mede comē mach alsine dz wer
delic ofsanct bi d'ouere werd' gracie. **S**a
cramet d'salich. laet ons di salichlied: out

faen **E**n in rechter heilichz tot dinen
vriest staen altoes **O**gewaer godlic **g**
sacramēt **v**beter ons inde leue **e**n stert
ke ons in alle doechdē **E**n make ons di
bequaē **O** **s**acramēt seer te loue **O** **w**ers
cap seer te begere **O** heilich **g**od **d**rienvol
dichz di vhoegē **w**in in ewichz **A**

O gebūdde hostie heilige sacrament
des altaers ey lonelike substantie
bude wesen d' godhiz **O** wese des hoechste
alre heilichste sacramēt god selue in alle
dz hūs en alle dz hē toe behoert **O** sacramēt
edel wesen na d' ordinancie gods ey wese
d' materie vand' meyster substantie
moegende grote werke d' loefliker gane
gods bi welken broet en wīn als in god ge
consacreert wort **O** uer heilich sacra
mēt een wonderlike figure d' godliker
vborghentz eens weses i drienvoldichz

O sacramēt d' spijngtē ons werste
paeslam xpus ey gewaer voedinge van
wonderliker genade **O** edel vrucht der
maget guet en moeghende sacramēt ge
ueude macht d' crachtē in dz suete broet
des leues **O** crachtige sacramēt d' hemel
scher spetereie onser alre medecine die
ninten sūde gevoedt sijn **O** werckelike

hedich: godliker guedertierenlyc sacra-
ment onser salich: en leue in ewich:

O hegruet moetstu sijn **Wade selue**
ouermoedelike lief der myne wt
welker onse lieue here **ihū xps** ons al-
soe groten is dat hi om te sterke die waer-
lyc onser verloefinge ons dit pant sijne
myne in eertrick late wolde **Alre**
siedichtmoedichste god **ic** bid d: dese onster-
felike offerhande die hier gheoffert wt
bi dijnre moegentlyc voer my wesen moet
in benedynge en in dābaerlyc **Op d: si**
di voer mi voldoen **Di** voer my danc **stry-**
genade van myne sūde gene en my totte
ewigge leue bringe amen **O**er spronck
alre alre guetlyc betaelt mi schout be-
tert d: ic mijsdaen heb en boldoe d: ic is
en vmach **Amē** **En mylic geb: totte hsa**
O myulike barmhertige suete hē wie
ben ic die di ontfangē wil **O** ongemete
guetlyc gods wie ben ic soe seer onberent
O geweldige god wie heb ic v soe qualic
gediet **O** genedige myulike vad wie is
my di ontfarmhertich: soe grote noet
O barmhertige god wie heb ic dñs soedic
vgetē **O** mylde hē beuuse huyde dñ
mylde werke in mijsundich herte **En**

tinner in my duetē tēpel soedz di belha
 ghē moet in my te comē in my te woene
 En nimmermeer vādite scheidē En ic
 bekeer in myre hulpe die werdichz
 en die sūderlyngē gracie dūre gebādi
 der moed' en magz maria en alre h
 en die chore d' engelē En ey regelic in
 sinē graet en vdiēntē En ic offer my
 seluē in enē veghelike op inz allē heil
 gē vdiēntē in ewiger danckbaerhē vō
 al dz my gebreect is en in ewichz al

Dit sprac sunte thomās vā aquinē
tōtē heilige sacramēt doe hi seide solde
laenbede di vborghē waer vād' werelt
 heit Die hier seules ond' dese figure dū
 herte begheert dūs alte mael wāt in di te
 contemplerē gebreke die synē si en smalke
 en genoelē si weidē in di bedrogen sōd'
 alleē gheloeffmē in di nutte hoerē Ic ge
 loene soe wāt die goets soe gesproke heeft
 Dat dat niet waere en ic ic dan die woer
 ded' waerhē Aendē cruce wā vborghen
 dū godhē alleen Ider hier seulet te samē
 dū gotheit en dū mensche Ic geloene
 en belie waerlic aen dese beide Ic bidde
 dz die schelker bāt bi di aendē cruce Ic
 here en beschouwen dū wondē inz als

sunte thomas dede Doch ic beliecū ghe
loene dattu biste mī god **I**here make mī
alweghe in di meer en meer te gheloe
uē en liefde tot dite draghe **O** ghelhoege
mī der doet ons **I**here ihū xpī lenē di
ghe broet **D**i gheues dī leue dē mensche
Gheest mīre sielē van dite leue en hoer
nae di alle tijt te smake **O** milde pellicaē
ihū xpī **I**n ouerue reynighe mī mī
dīnē heilige bloede wāt des ewē dropel
alleen mach gesont make alle die werelt
van hoere misdaet **I**here ihū xpī ic schou
we di mī verborge wanneer sal dī ghe
schien daer ic soe seer na dorste **D**at dī
aensichte mī geopenbaert werde en ic
mit dīnē aensichte ghesie worde i dīre
glorie **Dit salmē lese als mē gaē sal tē h**
Ghebūdt in d'ewich **I**c gruet **sacramēt**
di ihū xpī **I**c gruet di bleyche alre
suetste suetich **I**c gruet di heilich bloet
xpī **I**c gruet di vīmalinge der sūde **I**c gruet
di ewige behald' der kersten **I**c behalt
mī in di en heilige mī **W**ant ic beghere
te ontfane dī leuende broet **I**c gruet di
dī leuen der engelē en spūse dī sielē **I**c gruet
di spūse d'ewiger salich **I**c gruet di ewich
leuen **I**n dē **E**oent ewich licht en ver

licht die blintheit mynre sielē loemt he-
 melsche meyster en reynichē die vleckē
 wt mynre sielen loemt ewige mynne en
 venicht v mit my en ic mit v d; ghi van
 my noch ic van v nimmermeer gesceydē
 en moete werde *A' Wanneer du gaec*

ten heilige sacramēt so spreke of dē dit

Willecomē edel god leuēdige gods
 soen *Willecomē* hē ihu xpi marie soē
 willecomē heilige drievoldichē wille-
 come mī ewige salichē willecome
 mī maker en mī oetruaker mī ver-
 loeser en mī behaldē *G*heloeft gheceert
 en gebūndt si mī hē heilige eerwerdi-
 ghen naē en mī uen gebūndidē lichaem
*G*hē ihu xpi des leuēdige gods soē
 v heilige passie v bitter doet v pīose
 bloet moet staen tusschē mī sūdē en mī
 ordel mī mynre meester noet *G*hebūndt
 de gods soē ghebūndt so moet ghi sīn
 here ihu xpi gods soē en marie soē die
 her toemt mī naem des here

*Wanneer die priester den lichaem ons here tot
 dīnē monde brēget om di te genē so spreke of dē ald*

*Die heilige lichaem ons here ihu xpi
 behuēde mī ziel en mī luf en begrāue*

brege my na desen leuen in dz ewige
leuen **Ame** Item een gebet nae die out
feckenisse des sacramēts

O Suete here **ihū xpi** mylde schepper
alre creatueren **O** mylde vloesser
alre mensche een ewighe spise en broet
der engelen dat dat in hem heeft alle
ghenoeghe en alle sinlike der suetiche
En soe wie dz werdelic etet die sal leuen
inder ewich **O** myn myne myn suetiche
myn hope en myn begerte **he** arme sundige
creatuer by my nu ghespist is dine ge
bunden lichaem **O** here **ihū xpi** ic dach en
loue di van dyre mylder genade **Dattu**
my onverdige mensche is alle is ande
ren keesten menschen itgheney en heues
geroepen tot dine geloene **Heer** oec vo
bele ander mensche dies bat verdich ware
dan ic hebstu my dihyde ghegene in een
inverdich vdelic en reyn onhelse oner
mits dz heilige **sacramēt** **Dat** ic bi dyre
gracie hyde heb ontfange **O** myn schepper
myn verloesser myn voeder en myn troester
die my hyde soe sueticlic heues tot dine
genoet tot dyre tafelen **En** soe mylde
heues gespist **En** nu soe bidde ic di **O** alre
suete **ihū** dat dese spise dīs heilige lichaem
en bloets mich moet come tot welcomē

hopen tot begerte der myne tot eyre vol
comenre vergiffenisse alle myne suden
En wt myte verdinne al die macht des vi
ants En verleet my lieue here dz mis deser
saliger synse gespnst moet werde in myne
lesten eynde En nu gespnst tot da toe moet
volherden i uwer genade en gracie En over
mits dat gebz d saliger maecht marie en
des gemynde iohānes ewangeliste en alre
heilige mette engelsche hadē gebracht moet
werde totter hemelscher glorie dmer

Van en vruchten des heilige sacramēts
Die mensche die ind myne gods ont
fanget ons here lichaem die ontfaget
en vruchten Die ierste vruchte is dz he god
alle syn sude vergeest Die ander vrucht is
dz syn wille gesteret wort ind heilige wer
ken Die derde vruchte is dz hi elicht wort
ind heilige kerste geloue Die vierde vrucht
is dz syn begeringe geleschet wort van alle
vergenclyken dinge Dat vyfte is dz hi gro
te begeringe gewint totte ewige leue Dat
seste is dz hi geset wort in een voertsam
herte Dat vi is dz hi genevcht wort in een
oetmoedich Dat vii is dz hi een grote ge
reyschap gewynet tot greefcliker oefeninge

Dat **x** is d' hi verlicht wort mit godli
ker waerh' Dat **x** is d' hi veremicht
wort in godliker myne Dat **x** is d' hi
een sterne duet alre eygenscap Dat **x**
is d' hi ouertrect wort in eyre godliken
formen Dat wi dese gane gods moete
ontfangen en gebreke geestelic in onse
sielen des help ons die vader en die soe
en die heilige geest **A' Een schone offer
ynghe totte hemelschen vader**

O Wuyghe gloriose heilige drievol
dich **Ic** begheer d' v alle creatuere
in hemel en in erden vā myre weghen
moete loue erē en vā die en glorificere
En groet make in v heilige naē vā nu
tot in ewich **En** alle d' lof eer en werdic
heit die v vā begheue gheueest heeft
en in ewich wesen sal Dat moet v altoes
en in elken oghen blick tints wese vā mi
re weghe neder gheueydt voer in verho
gher werdich **Ic** offer v op myn lof ende
mijn siel als een heilich leuende offerhande
O hemelsche vader ic offer v alle mijn wael
daden die ghi ~~ghaet~~ ghebracht hebt in
hemel en in erde **En** ic offer my daer
mede als v gheschape creatuere **Ic** offer

Die verdienten ws genuyde soens
 Dijn heilich arme oetmoedige leue sijn
 bitter doet en sijn duerbaer bloet en ic of-
 fer my daer mede als ey loe sijn duerba-
 re bloets en ic offer v die werke des heil-
 ligen gheest en alle dz wt heilige ghest
 ghebracht is in hemel en in eerde en ic
 offer my daer mede als dat ouermits
 sijne heiliger ingeestige gemaect is en
 dagelick onthalde werde **O** ewige heil-
 ge drienoldich ic offer my v ic gheue my
 v ic benele my v ic offer v die danckbaerlyc
 der werdiger reyre maget manne alle die
 genade die ghi in hoer gestort hebt en alle
 de diest die si v ve gedede in uwe ewige soe
 en de groete rouwe die si hadde in sijne
 doet Alle die heilige oetmoedige begerte
 die si tot v hadde en alle die vereynghe hoer
 heilige wille in uwe godlike wille **Ic** of-
 fer v alle die puerlyc alre heiliger enghel
 dz gloriose lof en hoer bornede minne **Ic** of-
 fer v die rechtuerdich der patriarche en
 der apostelen hoer groete begerte en hoer lac-
 moedige lidseuich **Ic** offer v dz geloue der
 apostelen hoer groete arbeit en hoer buer-
 ryge minne **Ic** offer v dat bloet d' heiliger

martelaren hoer bitter pijn en hoer groete
stantachtichz **Ic** offer v die ymichz der confes
soren **E**nde die sornoldichz alre goeder ing
tueger prelata en die gelhoersamichz ymoin
ken en onderdanichz alre gued' mēschē **Ic**
offer v die reynichz alre heiliger ioncfrou
wen **E**n die onthaldinge der weduwen die
verdienten alre heiligen **E**n alle die wer
ken der barmhertichz die ve tot uwer ere
gewracht worden **A**lle den godlike lone
sanghe en alle die ewyge der begerte der
herte **E**n dz v ve behaeghede inden hemel
en ind' erde **E**n sūdelvunge die salige offer
hande indē werde heilige sacramēt en in
mz alle dese heilige geeste **O**er soe offer ic v
alle dese dyngē voer alle dz ic schuldich by
En voer alle die gene die ten ewyge leuen
voersie sū **E**n voer alle die sielē die sielē idē
verghemer sū **E**n soe wat dz my gebreect dz
ic van cleynhē mīns vstans is bekēnē en cā
Dat bid ic v dz gy dz volbrengē en vnullē
wilt wtē schat mī alre heilichster mīnē
Hier in beger ic altoes te lenē en mīnen
gheest te benelē **E**n also ic steruē ind' sel
ner mīnē daer ghy ons in sant mīnē ewy
gheborē soē die ons verloest heeft indē

heilige cruce En sinne gheest beual inden
 handen sinis hemelsche vaders Amers
 Hier begint een schoe offerhande vād mysse
O almoegete vader in godhs oersprock
 en fonteyn alre wijsheit afgront en
 see alre guetheit Okeyser der glorie comē
 der enghelē en gloriose edel prince alre
 ghenadicheit Ic dijn arme trefuer toene en
 beclaghe voer dijn rucke mylde offerher
 tich myne memelmoldige elleydige armoe
 de en blighz O hemelsche vad voer dijn god
 like guedertichz en genade buyge ic die
 kuyen mns lyfs en al die tralhte myre siele
 bekende bekeneēde en belienēde in oetmoe
 digen herte in vinge rou En in wil my
 te betere der dz ic leid dijn vaderlike guet
 hz die wyle verstoert en verstoert heb in
 menyge sware sude versuemellz En my
 dadē En dz ic de costelike salige tūt d peni
 tēcie en der verdietē alte roekeloos ver
 myst en toe gebracht heb En dz leid in
 loe menyger wnsen en alsoe lange als dijn
 genadige alwetende wijsz daerlike wael
 beken mer my seluē omoegelic is te we
 te te voldēckē of te seggē waer om O suete
 vader ic tegē dijn hoege gerechtichz mijn

grote scholt myssadē en versuemellz min
mermeer selue te volle en can gebeterē noch
betale noch oec nye niet anders voer my
dan alleen **O** lieue vader dyn eyngemyl
de lieue soē xps ihus onse heer verloeser
en behalder dieu du wt getruwer mynē
mz alle sinē heiligen verdiende en werke
ons geeyghet en gegene heues **Daerom**
O almoegende mylikē lieue vader ic dī
arme creatuer en hange werck dīre wer
diger gherechtichz mī groete scholt myss
daet en versuemellz hoedich en te volle
beterē en betalen wil mit alde heiligen
gedachte woerde en werke dīn eyngē
soē in sīre mēschz wt mynē ye voer my
gedacht ghesprokē heeft en gewracht **En**
mz alde elleyndigē voetstappē die hi ye vō
my ghegynt en met alde verdiēte des scyp
smaets spots bespuwyge blasse myē lastē
druce rouwen hertseers wees en leus en
ald dieper wondē die hi ic voer my offinc
En mz sinē duerbaer edelē bloets dz hi ic
voer my gestorte **En** metter bitterre
suaere doet die hi voer mi gesmaecte en
besuerde **En** mz alde ymigen mylikē toe
noegen en die hoeghe verdiēte gebet lof

149
en werdticheit der heiliger en sinnerre
maget maria ald' lieuer chorzē der enge-
len ald' hoeger patriachē phete apostele
ewangeliste martelare confessoze alre rey-
re meechde en alre hemelscher borgerē
En met alle die werde heilige sacrificie alre
priesterē en inz aldē offer gebet en mylke
toelker alre gued' mesche en met aldē hei-
lige diest lof stat eer verdietē en dācbarelyz
die dñre hogher moegenthz luyde des dāchē
geoffert is en werde sal in xpo ihu onsen
lieuē heer ouermits onser moed' d' heiliger
kerke. O werde genadige ontfelher tighē
vader tot eyne volcomēre betezinge vō
alle myn mysdaet en othlyne en sūdē en tot
enē bequame wederkerē alle myn vlozeu-
tighē en tot eyne dācbare vgelde alle des
guets dattu mi ve gededes offer ic di alle
dese gloriose en ptiōse edel offerhāde vō
en tegē alle onse mysdādē en sūdicheidē
te gelike en wage sijn als en lichte pluyn-
ne tegē hemel en erde dā om offer ic di
hier mede alle dz ic selue by en geleyste
mach inz alle mynē crachte alle myn noet
en ald' cristelyz en bid di. O almogēde vader
doer dñ genadige onspreekelike vaderlike

mynē en guethz en doer dese selue pre
ciose rijke offerhande dattu myne en
myne alder sielē en alle myne vriede
sielē en alre kerstene mēschē en sūder
lynge al der ghēre daer ic van scholt
of wt mynē by sūder schuldich by voer
te biddē beide leuede en doede der wel
ker namē du bekēnes genadelic wils
ontfermē volcomelike totty bekezen
al onse sūde mysdaet en pñ claerlic oō
vergenē **E**n met hoep ende geloene en
met rechter caritatē ons te male veruulle
En dattu vegelic van ons voert meer gōnē
en genē wils cracht en wil dij hoege guethz
soe yndelic te dienē soe heilichlic te leuen
En soe salichlic te steruē dat wi **O** hemelsche
vader na desen cortē leuē **I**det alde lieuen
heiligē di in ewiger vronde blydelic moe
gen eē dankē mynē gebruke **E**n ewe
lic louen **O**uermits onse lieue heer ihū
xpīn dinē enige lieue soē die unttē en dē
heilige geest leeft en reguert een waer
achtich almoegende god ind ewichz **A**me
God vader der ewichz
dē alle hertē en gedachte opēbaer sū
en dē in verborgē en is ond alle creatuerē

Ic arme sündige mēschē opēbaer mī huydē
 boer dē oge dīre ewiger goetlicz mīz aēte
 mīz iamerlike leuē. **E**n d' boeser werke
 die ic gedaē hebbe alle mīz dage al tot de
 ser tijt die di suete here allene kīndich sū
Op die genade dīre grōdeloeser bāher-
 tichz soe bīchte ic di alle mīz misdaet mīz
 eyne gāuse rouwe mīz herte. **E**n i redhtē
 suchtē alle mīre crachtē soe blytich huydē
 oud dī mīlike arme die op gedaē sū iden
 heilige cruce alle sūderē te troestē en te
 genadē. **E**n ic biddi dattu mī i dīne offer
 hertichz outfaest en verguee mī alle mīz
 sūdē en misdaet die du aē mī wetes om
 dī milde goetlicz. **E**n mī bekēnemisse mīre
 sūdē en i rouwē mīz herte trede ic huydē
 mī die doere dīre ewiger bāherlichz dīre
 gebūdid sūdē die longuins op stach. **E**n
 offer mī mīz alle mīre crachtē en gebre-
 kelichz līfs en sielē mīz godlike herte dat
 die gewarige godlike mīne had op gedaē
 om d' dāwt solde vlietē die borne des
 ewigē leuē. **E**n d' edel pīose bloet daer
 wī alle mīz sū vloest. **O** suete lieue ihc xps
 reynige mī mīz dē bloede d' wt dīne mī-
 like herte bloet doestū aendē cruce hīges

maect en bloet en van groter myne doet
om alle sunder wille **I**c beude my in die
werdich gracht dñs dure bloets en in die
werdich dñs edele lichaem En ic biddi doer
dñs bloedige wode en ordel my in na mine
sude **N**er om die natuerlike bāheertich
die in di is en ewelich in di heest geweest
soe gespaert in also lange dz ic in betere
moet en dñs hulde verteringe **A**mer
he so wie dit gebz in inichs sñs lichte leest vdi

O here ihu xpi die laet va alle sude
woldes om die verlossinge d werelt
vade iode werde genāge vā midas werde
verrocht En **e**re me in: eyne cusse vade
en in: bade wredelike gebode En als ey
onoefel lā wordes du vā ānes cayphas
en pylatus en herodes otamelike gelet
En in: valsche getuyge gewroecht in:
ghersele doerslage in: last dō pyt in:
doerne getroet en bespoge in dñ heilige
aefsch in: halsage geslage **M**et nagelē
doerboert gehangen iden cruce gerekēt
mette moordenaze En in: galle en edich
gedrēct En in: ene speer doer wot **O** here
oūmits des heiliger pñe die welke ic
onsalige sunderse in gedēct En bidme he

hijhe cruce soe vloese my vader pijnē
 der hellē. En̄ gewerdige my arme snoede
 sūderse te leide mī di daer du bracht heues
 dē mordenaer mī di gecruyst welckeleest
 en̄ regnert ewelick. Amē

O hemelsche vad ewige god schepper
 hemelrīcs en̄ eertrīcs en̄ alrecrea-
 tuere ic neyge en̄ valle hūde vō di als ey
 arme elleydige sūderse en̄ clage mī vīndz
 mīns herte dī ic dī werdich mī minne leue
 soe cleyn en̄ soe wenygh geacht heb en̄ dī
 mīne en̄ dīne lof mī soe cleyn vīte begert
 heb. O heer ic bekēne dī ic vā allē dē gāne
 die ic vā di otfange heb vā grōde minne
 herte dī mī gedāct noch geloest en̄ heb als
 ic billikē solde. O guedertiere hē hemelsche
 vad ic bekēne mī lachē en̄ traech i doech
 dē dīnne i guedē werkē oustediē vā wil
 cranch vā natuerē geneychlic tot ydellē
 en̄ tot gebredē. En̄ dī ic dī bieldē mīre sielē
 mī puer noch rey gelaldē en̄ heb dīne wil
 mī mīn gē geboden ogelhoersā geweest
 bē. O hē hemelsche vader barmhertige god
 sich den mī noet en̄ vleen mī eyne gelvā
 gen bitterē rouwe alle mīre sūde en̄ mīre

ghebreckelich: en ghief my eyne guede
opsat mynne te betere en alle myn gebreke
te verwynen. **O** almachtige vader vleen my
dat ic oec dijn gebode volcomelike mach leere
verstaen en volbrengen. En myne wille breke
en gehoersaam te wesen myne geestelike va-
der in alle sake die godlick eerdich: en betelich:
sijn. **O** heest my oec barmhertige mynne like vader
hulp en troeste in alle dencken en liden en dat
verduldlike te dragen soe wat dz in on roet
en liden sijn in alle wederspoet. En wat ic
arme sunderlike noeddrustich ben dijnre vader
liker genade soe bid ic di om die ongronde-
like myne en overvloeiende tartaet en om-
trouwe die du oec bewijst heere in dine een
geboere soe onse heer ihū xpm dattu my
wils gene een afkeer mijn en eynde en locht
tot di die leeft en regnert ewelic soe eyde
Amen. **G**he dit hier na volgend wude
heiliche bezaerdun' seffeninge in sinne leue
O here ihū doet my di myn **sondacht**
ne buerichlic suetelic wijslic en sterckelic
Dit voerscreue dicke onschuld metter
lite en gesproke metter wode is va woder
liker groeter cracht **staendach** **O** ihū
suete my doet mi genoelē in hoe smeteli

ker mynē dzdu oō mynēste en genynt
hebeste ⁊ Dit salme van merke en wegen

O alre mynlyste ihu ges Dit is d'insdach
ne wolde ic di mynē mer sond di en vmaach
ic m̄ doet daes om dz di myne vuerichlic
suetelic wisslic en sterckelic Dit v'seide sal
mē eenpaerlic en m̄ quellend herte seg
gen woensdach **O** ihu m̄ my doet my
lene en sterne in d'ire mynē ⁊ Dit woert
salme m̄ groeter mynē d' herte segghe

O ihu m̄ myne geest my tot daderdach
di werdige oetmoedige gehoorsamlyc
goddienstige en dachbarege myne Die
eenpaerlike genoele of herdecke heb
d'ire waeldade en genade die m̄ en an
dere mēsche sijn verleenet ⁊ Jēdes vridaechs

O ihu voer my gecruyst storte di in
my en En metten nagelē d'ire mynē
bestigen my altemale in di ⁊ Dit woert
salme spreke m̄ weliker stēmē en aēschē
en m̄ wt gerechte armē na manere eens
truyt **Saterdach** **O** ihu alre vroelyste
en glorioſte myne wāneer sal ic van
di droucke werde wāneer sal ic di sielic
beschouwe wāneer sal ic di sueteliken
russen wāneer sal ic di toe genoecht wde

dz ic di in ege nē dōgē en cūde vtoetnen
noch minner meer vā di vſcheideen moe
ge wōdē hoelāge ſal ic vuzet wōdē vā dīnē
aēſchij ſond' di te ſijn in een geſtadich rou
we en als een ewige doet hier tby nē aē
bede ic di alre ſuerſte ihu En dīnē alren
gelozioeſtē nāme ihu En beuele mi di mī
ald hertē En i deſe woerdē ſal mī ruſten
als in dē ſaterdage *Itē en goede benelyge*
E beuele mi hupdē d' heerliker genalt
des vaders *Je* beuele mi d' wiſſheit des
soes *Je* beuele mi der genadē des heilige
geestes *Je* beuele mi den lichaē dē du aē
genomē hebbs vā d' ſuettere magt *maria*
en dattu voer oē geoffert hebste aē den
holt des cruyſes Den heiligen offer beuel
ic mī ſiele en mī lichaē *Je* beuele mi dīnē
t' wnf wōdē en dīnē duerbare bloede dz
wt dīnē hertē bloet en wt dīnē heiligen
wōdē *Je* beuele mi d' crachtē des t' cruyſes
En alle dīnē t' wneſchelijke werke *Je* beue
le mi dīnre grōdeloſer bālyctichs en gūe
dertietēls *Je* beuele mi dīnre gebūdis
moed' *maria* en alle hoerē doechdē en alle
hoerē vdiēſtē en werdichs die sy vā di ont
fangē heeft *Je* beuele mi minnē engel
en alle lieue engels en alle hemeliſche heere

Van sancte iohānes baptistē ey mylic gebz

Ged gruet vsteme des ewigē woerts
lanterne der werelt enghel van gode
geseyt getuych der werelt *ic bid v om des*
gheens wil die v geprese heeft bonē alle
māne dz gy nu neemt in uwer hueden en
syt my ey genadich voer spreker alsoe lāge
als ic by indē ste: selike lichaē *En ind vze*
mīre doet soe toet my te hulpe metter sue
ter moes gods en bereyt my dē wech voerdz
aeschyn des herē en des laus dz ghy wisset
mz uwe vheilige vinger op dz in uwer te
genwoerdich vlie moete alle mī vāde
en leit mī siele met *biechtē* gewatiger
biechtē mī rouwe mīre sude *En metten*
heilige olifel en dē werdige heilige sacramēt
soud lettē der vāde mī dz rike d'hemelē *A*

Van sancte iohānes ewangeliste ey mylic gebz

West ghegruet *O fonteyn d'ewiger wiss*
heit die die springēde adere dīre sal
gerleer getogē hebste wtē afgront d'godli
ker wyls mī macht des lestē anēmaels
doe gy ruste op die suete borst ihu xpi *En*
daer geuoeldestu dz genē mēschē georloest
en is te spreke *ic biddi O salige apostel dat*
du ihu xpm voer my wilstē biddē dz hy
hē geuēdige wil dī doer sijn onepdelike

goetheit in vaderliker sochtmoedicheit
lenede en sternde my te bewaere en te
hulpe te come En helpt my die vō my
doet come moet tot redhte bekēnisse
selfs en tot enē ymge smaecte en herte
like genoele der godliker minne en des
werde lidens xpi En wilt my wesen
een trou patroen en voerspraech voer
onse lieue heer En een hulper in alle
minne lude sūderlinge in die vre minne
versceyden Weest my dā bi metter sue
ter moed gods en inaget maria Amē
En schoe gebz vā scē cornelius dē pāns

O scē cornelius gloriose marteler ihu
xpi die hier inder eerde hebt
gewest en heilich pāns god bequaen en
in die hemel wat gy daer grotelich v
hoecht sijt En troester der elleydiger
der gepnd der bedrueft en en gewaer hul
per O heilige scē cornelius Ic bid vō v gro
te heilichz ds gy my in minre armoede en
elleydichz en in orber minre siele en in
de minne lichaens met minne gebede voer
onse lieue here te hulpe wilt come soed
god in ouer my en laet gaen minne salzen
die quetsinge mochte make minne siele
en minne lichaens En bidt voer my onsen

lieue here ihū xpūs soe dz ic i die vre
 des dages en oec des nachtes moet ver
 wyne alle quaet dz mi mocht hinderen op
 ter eerde soe dz ic getruwelike onse lieue
 he ihū na volge moet en vercrucht mi
 gewazige rouwe vā alle minne sude en ey
 reu herte en ey ymige en rechte meynighe
 i alle minne woerde en werke en dz ic alsoe
 gebonde moet werde i die vre minre doet
 soe dz ic mi dā en en derf otfie mer dz ic na
 dit elleydige leue metter hulpe en genade
 gods werdich mach sūde gods soe mi ven
 met alle heilige aē te schonne die daer godlyc
 ind ewich: Wan sancte hubrecht cym mi
O heilige sce hubrecht werdige hoge
 bisschoppe ihū xpī verhoert my azme
 diereffe wāt ic totti roepe om mi te hulpe
 te come mi dūre heiliger verdiēte dūne
 godlike strengē leue O du werdige gulde
 bliede sterre hoge verhanē priester en
 bisschop sce hubrecht wilt getruwelike be
 huede en beware mi vuf sūne en min
 verstantnisse totte eyde minne leue ende
 verwerst mi geestelike gaue des hemels
 wāt ic tot v roepe verhoert mi guetelic
 als di xpus dede doe hi v ontfie inder

onsprekeliiker blitschappē der hemelsdier
glorie. *En gebz vā leuende dē heilige cōfessoer*

O leuende heilige cōfessoer xpi der
genūgeure vertroester die mī ym
ger hertē tot di roepē belmedt mī syue
en mī lichame voer dē viāt vād helle
en voer alle viādē. *O beschermmer alre*
creatuere verleet my atme sūder se dō
dē heilige leuē sctē leuacerts myne siele
lyf syue en lede voer alle plagē en bādē
alle myne viādē belmedt en bescherm mit
te wese ouer mīte xpm onsen here. *Ame*
En schoen gebz van sancte Anthonyus

O Anthom heilige vad du bist eyn
gerechte waechscale des saligē le
uē du doecht heeft die macht vā ons
te verdrinē die quade plaghe der haesta
ger doet en d' sterftē die oō bedruckē
mī groter sorgē. *Sant du bist eyn redyt*
maerschalck vādē vuer en vād plagē
Daer o biddē wi di oetmoedelic dattu
ons wiltē beschermē dē oō die plaghe
mī en bedruckē en verdrinē hō wortelē
en hō fenn wāt als eyn dief coet si bi nach
die mī nē steelt die cleid of dē velle al
leyn mer si bedruct dē mēsche mī hoere

bitterlyc en beroeft hē des saligē leuē
O anthonius heilige vad' en abt **W**i bid
 dē di nū mī groter vūchz en mīvēdigē
 suchtē oō hērtē dattu wilst biddē dē hēre
 dī wī sīedel creatuerē nī soe haestelike
 en werdē vslagē metter wreethz des alrē
 quaetstē fenns wāt die siecte is wreet be
 sinettende en begrīpēde **O** heilige cōfē
 soer daer dīne soe betāet dī wel mī dīre
 cōstē oō te hēilē dī wī vādē siecte so haeste
 lic nī en steruē wāt wī wetē dī voerwaer
 dattu vā oō moeghest hēre en vdrīnē dese
 quade plagē verdīne vā oō die quade
 lūst en gheestelic en belpilt die gesont
 sī en geneset die besmet sī wāt wī sī
 mī wārē teykenē dī die lūde die hoer
 lede ontsteltē sī mettē vuer genesē wer
 dē mī dīre hulpe **O** guedertierē **O** siect
 moedighē **O** suete vad' anthonius wī bid
 dē en roepē mī ellepīgē tranē dattu vō
 oō stortē wilst dīne gebet voer dē hēre
 wāt hī dī nī en weyghert dī hī oō bescher
 me vād' haestiger doet en plagē en vādē
 onversiedē doet en dī wī mī dīne gebede
 moētē comē totten ewighen leuen **A**me

Van s^{te} cristoffels een goet schoengebet

O heilige sinte cristoffels duerbaer
martelaer ons lieue here ihū xpī
biddi doer dē name dñs scheppers ēū dō
die guedertierēhs die dñs schepper di dede
doch di alleē dinnē name gaf **J**ebiddi
indē name des vaders des soēs en des
heilige geestes ēū ouermits d'gracien
der heiliger doepē di gi ontfangē hebt
ēū dā mede d' ewige leuē verwōnē
hebt **D**at gy my arme sūd wilt wesen
en hulpe te gode oſen lieue hē en tot mī
sijn lieuer moed ēū helpt my te ver
wōnē alle mī vande en alle die quact
tegen my begerē ēū ouermits d' bōdē
d' ihū xpī is dē gh' ouer. d' water
des meers op dinnē scholderē salichli
ckē hads vdiēt te dragē **W**ilt v getu
digē te vlichtē dese tegenwōrdige lyde
d'neffemisse quade opsat bedriegemisse
vbindemisse logē valsche getuyge he
melich of openbaer rade ēū alle ad' sake
die mī vādē tegen mī salichs en tegē
mī eer begerē ēū d' ic in mīnē leuē
belijdelich mīre erē daer af besoudt
en beschert mal' wese ewelic ouermits

dinnē gebede **E**n als in tegenwoordigē
 salic deser werelt scade mīz obestuer
 des aurts mīz aē coēt **D**at dan alle die
 gene die mīz dēckē aē te bedijē dīz ic die
 verwōnē mach ouermits dīre heiliger
 bedē des mīz god onseliene hē god mīz wil
Viere du heefst hē op geset die crone
 d'heerlichz en d'eere **E**n heefst hē op geset
 op dīz ewige guet dīz dīn hāde selue ghe-
 maect hebben **Collecte**

O onrechtige god die guede sūte cristof-
 fels in doechdē d' bitterre pīnē heeft v-
 wōnē vleet ons ouermits sūre bedē alle
 lagē onser viandē te verwōnē en scade
 des ewigē doets te oetgāē en tdit tegen-
 wordige leuē mīz evnē saligē eyde te vol-
 brengē ouermits ihū xpī d'mer-

yn gebet vande r^m martaleren
Od gruet v waelruyhende bluyende
 rosen des godlikē pīnē **G**od gruet
 v duerbaer perlen des hemelschē para-
 dyz **O** ghi heilige x. dū sent mērtelaerē
 vroe ridders xpī die mīz wapenē des ghe-
 lonē vromeliken gestredē hebt tegē die
 wrede tyrannē **E**n mīz ontfie en hebt die wō

derlike wreeth: d' ymē Mer m' vlietig
mynne begerliken dā m' getreden sijt en
xpm' na genolt sijt sijt in ghelijch: der pij
nen des bitteren cruces. O edel kempē des val
des sueten rosen des eghelentiers dā uwen
de van sueter genaden die m' uwe heilige
bloede die doernē soe wonderlike hebt ver
ciet. Ic bidde v d' ghi moegende prince
des ewigē leuens doer d' onspreekelike
loen die v die hē dier bereyt heeft bi hem
Dat ghi my arme sūdieh mensche m' uwe
bedē en vdiene vande hē vercrigē wilt
gewaren rontwe van alle myne sūde. daer
bracht en gnuo volcomē genoech doe en al
le m' leuen te schijde nae sijnē heffte wael
beheghelike wil. En o ghi gloriose merte
liers m' vze m'no doets soe wilt my vze
delic te hulpen comē en verdriue van my
die schare d' viandē op dz ic m' ey salighe
vze werde genonden en my ewelic m' v
mach verbliden in die tegenwoordich: d'
heiliger d'ieuoldich: eē gewaer god m'
ewich: d' ewich: amen. *In myn liden
gebet vā o sē heilige vader sē augustijn*
O ed gruet v d' salige vader augusti
nus ey hoge lera: der heiliger

734
kerkē gods God gruet v heilige vader
en calūpne d'werelt en manijer d'godli-
ker wijshe. **G**od gruet v sterre des he-
mels verlicht vand' sōne d'godliker claer-
heit. **G**od gruet v o waerachtige tuyter
en ons vīnd d'heiliger drievoldicheit
God gruet v guedertiere leyd sinen
en voergeren des weges tottē ewi-
gen leue. **G**od gruet v claer spiegel ex-
empel en regel gheuer boelre geeste-
liker brued. **G**od gruet v hoge geleer-
delicht en kinst d'heiliger kerkē die
verdrues den neuvel boelre sectē en
ongeloue. Ic bidde di wt gāse herte
dattu wils verdrue van my dē nye-
uel d'boeser becoringe en igenyge des
duuels d'werelt en dē heysche min-
eyge vleycho en vgriffenisse vkringē
van mijre mysdact en soe wat ic te-
gē mij geloeftē mysdact heb dz wilt
vermyelē mi dūre heiliger hulpe. En
doe mi alsoe wadelē dese vergātilike
wech dz ic na dese leue comē mach
in dz ewige leue. Die heilige bisscop
en confessoer augustinus groet

als eyndelike En sal blouē ewelic vōdē hē
West by dē gebede **Al Collecte**
mechtige god en diē verlenescho
pe die i di betruuē wes berhertich en
wi biddē dē die verdiēste dñs heiligen
cōfessoers en bisscop augustin' dō te hul
pē comē moet Die leeft en regnēt i d
ewichs **Van sūte iheronimus geb:**

Als die rose is ond' den bliemē soe
als sūte iheronim' ond' dē cōfesso
rē **O** heilige leerre iheronime vrient
gods licht **S**kerke exempel **S**doechdē
en blinckende peerle **S**reynich **I**ch bid
dy oetmoedelic **W**il di geberdige my
te regierē i dese dael der armoedē **G**od
gruete di o gloriose iheronime gedē
mīre altoes bi gode **O** grovende sūf
tuer strētych **S**der penitencie forme
Shermitē regel **S**ioncfroulich **S**eer sa
lige priester lichte lantēne **V**lichte
my **O** onwtsprekelike mylike mā **O**
wonderlike vat **S**doechdē **O** schij der
lidschaps en doerlichtēde lāpe **O** thoē
Serē en der glorie colūpne der heiliger
kerke exēpel **S**onoesell **O** wtuercore

leere wil ons leere i des elleydichs des salighe werch en leyde ons tot gode onsen vader. **V**idit vo ons o heilige vader ilheronime Dat wi widdich werde d'beloeste xpi

O he god die ouermits sūte ilheronim dīne heilige cōfessoer en hoge priester die waerhs en die geestelike sacramēte gewerdicht hebste te openbare wi biddē di verlene ons d' wi ouermits sijn leer en verdieste moete comē in dat ewige leue. **O**uermits xpm onse here amē.

Een schoe gebet van sē agnetē d' heilige jōre

O ie salige agnes mit mids d' blānen met wtgerede armē bat ye bidde di eerwerdich mynēde en ontsiende vader want ic ouermits dīne heilige sē die dreyngige outgaē by des boese tyrānē en onbenleet ouer den werch des begheerlike vleysche bin gegaen. **E**n siet o suete ihu my coem ic totti den ic lief heb gelijdt gemyt gesocht en altoes begeert. **G**od gruet di wtuercore bruyt des ewigē conyns geuert mit dīne duerbare bloet ende glorioser pijnē. **O** wtuercore perle bliuende in dē tabernakel gods schoe

opgāede wīranc die hebste gespreet op
ter eerde die wīdrūne dñs heilige bloet
bā mīnne dñs brudegomis schep als die
sonne bornede als ey blāne roetblēckē
de als ey rose ouermids dñ mactelic
wit als die lelie ouermids dñ reynichs
waelrukende als die fioel oūmids oet
moedichs **O** wtuercore brūdyne gods
ic bid v om die bronde die gy my ghe
bruyet dat gy my wilt sū ey hulperse
in dese leuen in die vte mīs doets en
mde leste ordel **O** mī ewige troest sue
te en wticore ioncfrou agnes ic bid v
wilt my helpē als my mī vāde wroe
gē en wilt niet vā my scheydē m en
hebt my bracht in dz ewige leue **verse**
Widit vō m oheilige agnes **D**at ic wer
dich werden der beloeften **xpi Collecte**
O almeydige en ewige god die die oet
moetdige crāch deser werelt hebste wt
uercore en al honerdige cracht en macht
vermeles **W**i biddē di oetmoedeliken
bleē oō guetderterlikē belmedemisse
onser vus syne en dē exēpel der heil
ger ioncfroue sūte **agnes** vurtchlic

nae te volghē en alle tuitlike d'ynghete
 versinade. Omme hulpe en verdieste
 deser heiliger ioncfrouwe bi xpinolij. *h*
hier beghyt een mylic gebz vāscē katherina

O heilige ioncfrou en mersteleessche
 gods katherina dochter des conincs
 tosti en ey bruyt des hemelsche conincs
 du hebste versinaet wereltlike guet en
 eer en dū eygē lichaē om die myne dñs
 bringons. Du hebste berispt dē keiser
 daer om d'hy dē afgoede offerhande
 dede des heuet hy di gelalde en geleerde
 luyde doe comē om di mit rede ende
 cloech te verwynē. Doe quamē daer *d.*
 meesters en du vō hoē gebzacht wordes
 om hoē te verantwoerde i dē kerste ge-
 loue doe worpstu dū betruwē indē lfe
 en doe verwonestu al die meesters also
 dat si in gode gelochte en om gode dē
 doet ledē. Daer nae bekeerdestu die
 keiser yne en porphurū sinē overste
 ridder en raedsinā wā om dese beide
 oer den doet ontfygē en oer namaels
 dē doet guetlike ledes en doe voel tey-
 kē en miraculē geschedē. *In o lieue vroue*

dōne gods gloriose bruyt daerre dā die
sterre dñ aēsicht en schoelz heeft die hē
begeert **Ic** bidde dñ guedertierelz dattu
my wils lerē en behuede i dē rechtfē ge
loue en dz ic moet hylde die gebode gods
i alle minne werke **En** wille my dñe
brudegom bequaeme make eer ic vā
hier scheide **En** wil my bi staē i al minre
noet en en wil us laten du en hebste
my gebraecht i die ewige vroude **Daer**
ic god minne schepper nut di en mi alle
heilige gods loue ere en dācke in der
ewichz **W** Die gracie is gestort i dñe
lippē **Daer** om heeft di god gebūdt in
der ewichz **colleae** **O** hē in welcs hulpe
en crachte die wyse maget scē **Lathie**
rūna vā menichuoldiger aēnechtige
der werelt dē viāt vūwōnē henet ende
hoere geloeuigē diēres die di aēbeden
hū begheerē by hoere verdieftē vleet
sij bi di **hier** om alre lieffte hē bidde ic
di dattu my vlenē wils gewarē rouwe
voer minne sūdē gāse biecht en vrecht
baer penitēcie **En** vā my moet vlien
die bose viāt mit al sijne nigenē en die

haestelike doet en na dese leue gif my
 dat ewige leue Die leues en regnires
 in der ewichz sluer. *Dit sijn mynliche
 ghytunge vā sancta barbara der wtuercorebruyt*

God gruet v suete vrochtbaer olive wt
 uercore torteldune barbara Die xps
 heeft geplāt ī sinne hemelsche paraduse Die
 mitter vrocht myer heiliger doet en vdiē
 tē dē arme sūdere te hulpe quaet id tūt
 my passie en buet vō alle die gene die mbes
 ludes gedeeckē dz si nimmermeer van
 eertrinc en scheide sōd geware biecht
O guedertiere barbara dō die ouerulovēde
 myne mver doet die gi oē bewinst hebt so
 bidde ic v dz gy my nimmermeer wēer
 trinc en laet scheidē sōd puere biecht
 m bittere rouwe vā minne sūde en ge
 ware penetēcie en volcomē genoech doe
 en dz heilige werdige sacramēt mit
 dē heilige olifel begheerlike moet offā
 gē **O**p dat ic dō v heilige vdiētē obe
 ulet mach lūdē vād doet ic ewigelenē **A**
God gruet v gloriose heilige marie
 leerse en magt barbara blickēde ragnē
 dō paradus schoē blovēde rose onder

die martelare sinner lelye verbronnwede
dus die meechde thornede mude seia
phyne ghebrenkede die suete motkuffy
ge wo liefs brudegde **O** suete bruyt min
herē sūt my eyne getrouwe vōsprekerse
voerde aēschijn gods **O**p die dō v mach
crnghe eyne salige vze der doet **A**me
God gruet v gnedertiere martelerse
barbara Die mē uwe heilige gebede dē
armē sūdarē genade vercrecht doe gy
om die myne wo brudegomē mit me
nichfoldigē tormētē van deser werelt
ouerledet totter ewiger gloriē **O** suete
maget barbara soe vericht my genade
aē uwe lieue brudegomē indē stryt mī
re doet **G**od gruet v alre gepuergeer
ste siele heilige martelerse barbara die
mē uwe duebare bloede dē hemel vaert
hebt gloriose tēpel dō schijnede mitter
sōnē der godliker myne salige bruyt xpi
sūt my een sūderlige troest in alle mī
nē tribulatiē en een rechte leyderse des
weges in dese dale dō salichz **A** **G**od grue
te v suete fonteyne barbara die dā wt
ulovende bist indē hemelsche paradise

ues stortende opter eerde op die gene
 die v aēroepē mit goeder hertē stort op
 my die sōteyne d'genadē die ghi seppē
 de sūt wt d' hertē xpi stort op my een sō
 teyne d' tranē vā becomvencisse mīre sūde
 en een reyne biechte mit volcomē ghe
 noechdoē en enē begeerlike sūlgē sterf
 dach. **G**od gructe v hoge martele:se
 barbara wtne:corē bruyt gods des conincs
 d' gloriē gecleydt mittē cleyde mīer
 passiē gedwogē indē bloede des obenele
 tē lams xpi wtgesochte perle die xps
 heeft gesat in sinē tabernakel schoen
 opgaende dageraet wīngaert rancke
 die wt hebt geperst en gestort opter eer
 dē die wīndroppē ws heiligen bloets vā
 mīnē ws brudegōs scone als die mane
 blīckēde als die sonne bornēde als die
 buyge blāne voerdē aēschī gods bloy
 ende als die rose oē die martelazē wt
 als dielike ond die sūner meechdē mit
 sūderlygē sange dē lāme altoes volgēde
 waer d' henē gaet es gloriose bruyt mīns
 herē om der vronde wil die ghi nu gebuyet
 soe bidic voetmoedelic d' gy my wilt sū
 een behoederse mīns leuē en een gued

tierē hulpeise in minre lester noet enen
beschermerse minre sielē vō dē strēgē o:
del gods op dz ic mi v gebinkē moege
die ewige glorie sond' eyde amen **Tot**

alle lieue heilige v gebz in ihu saluator:
Ihesu behond d'werelt coet os te hulpe
en du guesdierē moed' gods **Eysche dē o**
saligē salichz **En** alle die engelische schare
en die meenchte der patriarche en ghe
te ho vdiētē moētē ons genade bidden

Die voergraede doeper xpi en die hemel
sche sloteldrager sinte peter mitte andere
apostelē moētē ons onthunde vādē vādē
onser sūdē **En** dz heiliger choer d' mēte
lerē en die behedinge der priesterē en die
heilige confessorē en die meechdelike rey
nichz moētē ons dwā **D**er monike hul
pe en alle d' hemelscher borgerē moētē
dē gebede d' bidders gūstich si en des le
uēs loē eysche **W**of eer cracht en glorie si
gode dē vād' en dē heilige geest i ewiger
ewichz **Amen** **I**n dē hemel vblndē die sie
lē d' heilige die **voetstapē** nagenolcht
hebbē **En** wā si om sinne nāc ho bloet ge
stort hebbē dā om vblndē si mi xpo sād eyde
O Almechtige ewige god die ons **collecte**

om die menichuoldich; alle dñre heilige
doeste verblidē in biddē di vleit ons dñ
die i deser hoed; ons vblidē oet in hoerre
ewiger aescouwinge ons vblidē moete oner-
mits onse hē ihu xpī *Amen? En guet geb;*

O hē ihu xpī ic bid vō die gro *vō die zielen*
te myne en liefde die du altoes gehad
hebeste tottē mēschē Dā du lieue hē s ned quā-
ste wt dē scoet dñs vaders vādē ewigē thoe
in etrucl; en ose mēschelike natuer aē na-
mes idē reynē meechdelike lichaē dñ weerd-
ger magt mā *Op dattu os vloesē soldes*
vād macht des vāts dā wi i beslotē wazē
ic bid di wāttu ons heb slatē lezē biddē in
geheelre betruwinge dñre bēhertich; in
i minre vdiētē dattu di gewerdiges te vlo-
se diesiele *Wt allē pinnē en vdiēt diese be-*
vāgē hebbē en datse vdiēt heeft *O lieue hē*
alle die heilige werkē die du om d mēschē
wil gewracht heues die moete hōte hulpe
omē *En moete otfēhertelic vō dinē oge*
toe gerekēt wdē vō al hō vsmemens en sūdē
O lieue hē dñ wde geboorte vād reire magt
mā idē caldē wīt *Ind groet armoedē en*
idē stychedē stal vō dē beeste die moete so ot-
būdē vā allē sūdē dā si i gesūdicht heeft *Net*

houerdie niet weelde en niet oncrispheit
in begerte. **O** lieue he dñ heilige besindi
ge moetsen ontbīdē vā alle hoere sūde
en oncrulodichz en onsedichz in woerde
in werke en in gedachte. **D**ñ heilich doep
sel moetsen reyn make vā alre onsuuerheit
en v vastē lieue he moet al hoere hoger
en dorst en comen vernulle. **E**n al hoer
sūde vergenē die si gedaē heeft oncrmit
gulsichz. **E**n datse die vastē d heiliger ke
ke en oer hoere orde alsoe niet gelalde
en heeft als si sculdich was te doe. **O** lieue
he v heilige predicatie en leeringe moete
volbrēge al dz se vswint heeft mit hoere
onbetenly der dinge diese mit recht
gewete solde hebbē. **E**n v heilige aētmael
daer gi dz heilige sacramēt in ves gebīd
dē lichaens en bloets in ganet dz reket gne
de here genadelic voer alle die sūde deser
zielē. **D**iese gedaē heeft. **E**n dz si hoer niet
weerdelic en gaf noch en bereyde totten
heilighē sacramēt in gebīdē lichaens
en bloets te ontfangē noch en eerde alst
behoerlic was en wael betemde en oer in
der sacramēte en heilige dinge d heiliger
kerke alsoe niet en eerde als si sculdich

Was te doe O suete he ihu xps die oetmoedi-
 ge wassinghe der voete dijre iongeren mede
 auctmael en vheilige leer da gy mit exem-
 pelen mit woerdē en mit gebede in vhele
 iongeren mede leerdē tot in vhemelschen
 vader te comē O heue he voetmoedicheit
 in vbrede v godlike myne in alre volcomē
 is Dat reket guedertierlicheue he voer
 al dz si gesindicht heeft mit houe die mit
 onvrede mit haet en mit nyde en datse
 in en plachte biddē voer dē staet O heilige
 kerke voer leuēde en voer doede en sūd-
 lyngē da si meest sculdich was voer te bid-
 dē en in gedaē en heeft als si sculdich was
 te doe O heue he ihu xps vheilige gebet op
 den berch van olyuete daer gy siueete wa-
 ter en bloet v geneuchemisse v geeselinghe
 v croninge v cruytunge v heilige v wonden
 en gemeeylic al vlyde en bitter is dz gy vō
 ons geleden hebt en sunderlinge doe v ziele
 scheide vā in v heiligen lachame Dat moet
 dese ziele purgator en smelt make vā allen
 vleckē der sūden en vrie vā alre pīnē O heue
 he sietse doch aē mitte oge dijre onsefheertich
 mitte wellie dz gy acusaget mā magdalena

doese v heilige boete dwoech m' hoerē trā
nen en droech dese mit hoerē haer en al
hoer sūde sijn vergene en laet hoer die
genade vnde die die guede worden aē:
bant aen dē cruce die nochtā laet tot
rouwē en tot penitencie quam Op dat
se ouermits dñre genaden in uwe ogē
abel en bequāe werde des ewigē leuans
Datse m' v moet leuē en regnerē en m' alle
heilige en angele i ewichz d ewichz amen
*Dit sijn drie goede p' m' die m' lesen mō
vō alle gelouige sielē of vō wat sielē
dat men wil p' m'*

O hē ihū xpī onse enighe hoerpe en
toenerlaet op genade en troest dñre
ouerulœdiger barmhertichz soe cōe ic
arme sundich mensche lypdē voer di
Dā ic di mitē ogen mijns ghelœfs soe
iamerlic sie stāe vordelt tottē onschuldi
gē bitterē doet En ic offer di lypdē m'
alle dñre onscholt alle die scholt d sielē
mijre alderē en alle mijre lieuer vriende
En smiderlinge die ziele f. 2. En alle ar
mē ellendige ziele ye biddi ghedenit
des anrē en d vresen in wellē alle

din natuerlic bloet waert beueecht Doedn
in dinē gebede siweetes bloedich siweet oner
vnedelic lopende ter eerde Dat bloedige
siweet en dz oſchuldige ordel dz gy vō ons
gheleden hebt. dz wilt huyde sette vō al hō scolt
in dinē vdiēntē En inder genadiger
vrijhē dinnē erē en dinnē ometeliker guethē
En verloesse huyde van alle ordel hoere pynli
ker bande En sette mō beschermemisse dinnē
gebūndē bloets. en in dz recht dinnē grondelo
ser barmhertichē die du hē van minne wonden

O schuldich sijn Amen
enighe troest en verlosser ons ewighē
doet guedertierē gods soen mit alle minne
synne en in alle dē crachtē minne ziele. cōe ic
huyde aen dier stat. du ic di mitte ogē minne ge
loefte sie soe bloet en soe ellendich hangende aē
den cruce mit openē wondē en in gheschoerde
aderē oueruloedelic welloyende dū heilighe
bloet in dier oueruloediger genade. lieue hē
soe beuele ic v alle die ziele minne anderē en
alle minne lieuer vriende En sunderlinge die ziele
sz en alle arme ellendige ziele ic biddē dz die
vloet dinnē heiligē bloets. moet af dwalen

al hoer sundē En leſſche al hō pñ en ontſar
ſi in dieplz mō wonden en maectſe gheſont
van alre pijnē en qualē amē

Heer ic cōe huyde mitter beghoerte mñ
herte en mynre ziele w d om etelike
guet dyns opene herte dz ſoe vol is d'ynre
en d' mynē Ic biddi godenē des bitterē bre
kens dz dñ edel heat bracht. op dz wi ewelut
mochte leuē En ic offer di huyde inde gront dñ
getwondē herte. en in alle die pñ d'ynre ghe
ſchoerde adere d'ynre gheſt ſeriger leden
die ziele mynre alderē mynre vriende. en alle
arme ellendige ziele En ſundlinge die ſiele
ſc. Ic biddi lieue hē wāt aē hē verſtoenē is dz
erue dyns heilige bloets hē dz bloet en
laet nimmermeer aē hē vloere blinnē mer
ontſaueſe in d'ynre geheele guethz En ver
loeffe m; die erue dattu hē vā mynē ſchuldich
wordes aē ſtat dyns h' crups Amē
ſten loeft dz eyn ridder was wes ſiele m;
deſe navolgende ghebet verloeft waert die
dusē iacer mit vege vuer was ghevoht
En hi qua wes tot ſijnre ſiſt die een grenſne
was en hi leede hoer deſa bedinghe en ſi

Bonte Bernadus seijt stighe en chinne duck
op den boem des heilige cruces wat daer den
staen di mer vruchte. Die ierste is vrucht is
wat di doethke sonde. Wden di tot dangelixt
Die ande want die dangelixt werde di vge
uen. Die derde die tijt is di nutter dan of mi
en alle heilige vo vo di bade. Die werde sto
uestu op die tijt du voers sond myddel in dat
hemelrijck. Want dyomysing seijt Beter is
dat hie ons he ouer dacht alsoe lange dat ee
voegel ouer een huys vhege mocht dan alle
die werke die die heilige keke va buete begheer
Het come de mensche xij vruchte die deu
telike gedencet der gebenedide passie ons lieue
ihu xpi. Die ierste vrucht is dat daer den
mensche die daer gedencet der passie ons he
die wot daer vade sude gekiert tot gaede
Die ande want hi wot ghedynpogert
tot rouwe tot licht en tot ghenoch doen
Die ande vrucht is dat xps wil van ene
sundighe mensche wil macke ene doethke
menschen. Die derde vrucht is dat xps
die gebenediede he ene vaste vrede wilt make
tussche sijne vad en den mensche. Die vrede

vrucht is dat alle tynghelaelie den mensche sal
licht sal sy toe dragen. En die droughe sal de
getroest werden vanden gedencnisse der
gheneid^{be} passie ons lieue he ihu xpi. Die
vyfte vrucht is dat den mensche de willen
gades geapenbaet sal wede. En dat hem gegent
vont dat vsmoge voot toe gane. Die sesste vrucht is dat
xpi die suete he alsulke mensche wil geuen
sundlinge deuocie. En wil den hoere sy ghe
Die siuenende vrucht is dat xpi alsulken
wil scriue in drien deylen sy hebbe lichaem
Ten i in sijn heilige haden hem toe hulpe toe
come in alre kranichheit en woede. Ten ander
in sy voete bi he toe bliue. Ten derde in sy
hete dat hi sijn nime mer en wil vgeten
mer die he wil hem alle sy guet mede deile
Om welc ysayas van alre socht mach een
mod hos kints vgeten. In al mochtet sy den
vgeten ic en sal uwes nochtas niet vgete
Die achtende vrucht is dat daer die
mensche die daer deuotelic gedechtenisse heet
der passie xpi mach van gade merze gracie
vwerwe dan of die ghehele hyligo keke
dat sy alle kersten mensche vo hem baede
Die nyne vrucht is dat die deuote gedee

146
kenisse alle guede lichnemlicke oeffenynge
boue gaet **V**an welcke die grote albertus
seit en symmel gedenke der gebenediden
passie ons lieue heren xpi omach men da
of een mensche vastede toe wat en toe brode en
Of dat hi hem dagelijc sloege mit voeden
en geyfelde hem tot de verstorte des bloets
Dat hi dagelijc ene salter laese **D**ie x.
vrucht is dat die deuote gedenkenisse der
gebenedide passie xpi des suete heren den
mensche meer salich is dan of die zalighe
mager man mit alle heilige vo hem bede
hondert wer we **D**ie xi vrucht is
hadde die mensche lange geleuet en ten
lossen die gebenedide passie ons lieuen
heren deuotelicke oeffende **D**aer solde hi
soe veel loens of verigen als een ander
die soe grote deuocie ind' heiliger passien
ihu xpi niet gehat en hadde **M**er in ad
indere oeffenynge grade van sijne ioncheit
gedient hadde **D**aer om soe wie laghe v
suemelicke geleuet heuet die pijnne hem
sijne blauen tijt ved' toe vhalen inder
gebenediden passien ons heren xpi en in
sijne suete wonde **D**ie xii vrucht is dat
xpi den mensche vblide wil ind' wien sijne

doet en hem bij staen en nae sijne doet
vblide mitten troeste sijns ewige ricks
Dese gedenkenisse gene ons onse lieue he
ihē xps deuotelike alle dago te ouendeke
op dat wij v diene wi hem getroest te we
werde en mit he ewelic toe regneren

Die seraphimsche haderwiche seyt dat cruce
dat wij mitte leuende gades soen sullen
dringhe dat is zuete ellende die me om
on gherechte mynne draget daer wij
mit begerde toe vlaete in ~~elke~~ verho
den sullen des hoechtijds dat die myne ho
seluen sal apenbare en vclare hoer edel
cracht en ho'ricke gewalt ind' ende en i
den hemel daer toent si ho' selue soe suete
den mynende dat si hem doet wt he selue
seluen doet gner

Die aen ons lieue ho' hoo' denker mit gase
kere die doet onse lieue he drie dingen

Dat ierste is dat ho' onse he wasschet mitte
wont dat va sijne herte vloet. Dat and
is dat hi hem vernycht mit si blode dat
van sijne lichaem vloet dat die mensthe
alsoe reyne wont als doe hi wtt' doepen
quam. Dat derde is hi wil dat belde u
in sijne zielen laetor

Hoe nute dat is die passie ons lieue he ihu xpi te
Die eerwerdighe hoege leerre b. Oue denke
ambrosius seit dat alle die dochde die mē apter eede
doen mach of die geschē mogē En alle die wege
die leuē of die exempele daer mē dat rijt des
ewige leuens mede vārige mach **W**oel men doch
den mach mē wunde ind' passie ons lieue he ihu xpi
Die die daerlic en wal ouer denct en dat hē den
ouer siet een ygelic bi sondlinge **W**int mē vmdet
dē in lidesomhē. vander achthē. guedertirē. mē
dich. wacherhē tot tē dienste gades. oetmodich wil
lich sachmodich matich volherdige tottē eynde
vgeuighe gontich vredesomhē wijsheit stercheit
antwoldich stantich gehorsamhē willige armode
ōnosellē rechteuēdich ontfāmhēdich guedadiheit
gelatenheit soberhē ghetrūwicheit stadicheit en
vorsenichē broderlike minne **E**n voel meer dochde
wint mē indē ouerdenke der passie ons lieuen
he **G**regorius secht en mē leset in sine legēde
dat hi spē en leerdent gememelicke den volc
doe hi toe roemē woude en paues was **D**at soe
wie die passie ons lieue he seue wēf des dages
ouerleest of ouer denct mit medelidē alsoe woel
als hi vmach of can en een ygelic daer bi bliuet
nae sijn v mogē **D**ie en sal gemē quād doet steruē
en hi sal sijn nodroste hebbe ind' tijt en onse lieue
he sal hi genslic hebbe in sijn heilige sacramente toe

synē leste eynde **E**n hi sal onse lieue hē in synre
passie sijn en besouwen ind' wē synre doet en
sal den mēsche beschudden en beschermē voor
den boesen geest en vo' alle synre quade in greue
betouynge **D**at mē en mach den dunel niet le
der doen noch ot mer mede vuerē dan nutter
passie ons lieue hē **E**n dat teken des cruys in
sij hēte te hebben en oec tegen wōdich bij dē
den steruende mēsche en hi sal des seker wāse
die ewighe vroude toe hebben en toe besitten
en d' ewelic toe gebruke **D**ie mynlike leere
D bonmāt sūt oec soe wie dat hede en den
doet ons lieue hē mit medelidē en mit myn
en mit aendacht bedenct al en guet hem niet
ten herte als hi gerne hadde hoe hij langer
doet hoert hem suet wōt **E**n soe wie hem hier
toe wennet het sij hem suete of suer dien comē
v' groter vruchten daer of **D**ie eerste is
dat hem god geuet dat sij leue comet tot enen
eynde **D**ie and' is dat got in hē v'sament
enē groeten hoep onsyreketken hoep oer doch
den vū wort alsoe verwolt mit alen guede
als of hi in anderē omgē dūsent iaer nae doch
dē hadde geworue **D**ie derde is dat soe
ganjen vrede tusschē god en den menschen
comt als of hi nye sinde gedaen en hadde en
Die vierde dat hem die hemel wōt opgedā

doen dat werckende medeliden ons lieuen heren

Die vyfte is dat alle syn arbeit en liden hem te
 lichter wort **D**ie sefte is dat hem god genet toe
 bekennē synē heftē wille en den toe wullen
 brengen **D**ie sieneuende is dat hem got wil genē
 soe want hi gied en nutter dinghe bit inder be-
 trachtunge sijn liden **D**ie achtende is dat god
 den mensche oetmodich wil makē in rijchheit der
 dothden **D**ie negende is alen hadde die mēsche
 gade nye dienst gedaen toe der tijt toe dat hi hem
 beghint te oeffenē inden liden ons lieuen hē **E**nde
 wille heuet dat hi hem dner voert meer mede be-
 comenē wil soe wil hem god alsoe woel loes ge-
 uen als of hi alle sijn tijt vter hadde in sijn dienste
 Want soe wie dat liden ons lieue hē dicke wile
 vinnichlike bedenct die wot getagen tot allen an-
 deien dothden **D**ie x is dattet di nutter is
 den dat alle die herstenheit vo' di bedē **D**ie xi
 is dat di nutter is dan of alle engelen en heiligen
 vo' di bedē **D**ie twelfte is dat soe wie dat
 liden ons lieue hē mit medeliden bedenket die
 ontfanget gades licham gesteliche in sijne nielō
Die dertinde is dat is hem onse lieue here
 ihu xps scriuet in sijne hande en voert soe diepe
 dat hi sijn nimmer en wil wergete **D**ie vier-
 tynde is vter dat die mensche op die tijt stor-
 ue soe wil hem got sond' wegeuen totter hemel

seker vroude neemē **D**ie nu vrucht dat hem
dat hēdē ons heuen hē en sijn werdighe verdienē
stercke en te hulpen comt mō vren sijnē doet **D**ie
sestijde vrucht is dat hi hier mō tijt verwerst
grote genade en mō toetomēdē tijt grote vroude

en gebleue **V**ergadert die brocken dat sijn niet
en verderuē wies gersten broede die seay toe
eten sijn moeghe betokenē die wijs sichepe vonden
ons here daer onse ziele mede gewont wort **D**ie
tornē moegē betokenē **v**er bestant d' passie ons hē
en een ygelic corf heuet sijn sinderlinge brocken
en diese brocke sullen wij dagelijc mit groten blite
vgnaden dat sijn niet en vderuē en mit groeter yn
nych knauwē en eten op dat sijn niet en vderuē wij
daer van geesteliche groeien en wassen mogē In
den iersten soe merke wie hi is die daer lidende is
Ten anderen wat pijn hi lidende is **T**en derden
in wat eynde sijn lichaem hi lidende is **T**en vierde
wat schult hi hadde **T**en vyfte wie hē die pijn aen de
den **T**en septe mit wat geselschap hi gelede heuet **T**e
seuendē wat troeste hi i sijnē hēdē gehat heuet **T**en
achten wat nietscap hi toe sijnē pijnē gehat heuet
Ten ix i wat stede hi geloden heuet **T**en x toe wat
tijde hi gelede heuet **T**en xi wat die vrucht sijn liden
is **T**en xij i wat maniere hi gelede heuet **D**ie sijn xij sake
die di bitter hēdē dē heuet hē vswē **A**n mēet tē ierste
wie hi is die dā lidet xps nae der gothlwer watten

uren heuet hi alre hoechste geweest en alre medichste **Item**
 is ene grote pijnse zware kenebackslage en and' smachot
 teliden dan ene and' snode armen mensche **Item** naed' ziele
 heuet hi wol ghenuchte en walluste geweest en soedane
 ut swaerze te lijde dan ene anderen **Item** nae den licha
 heeft hi alre teederste ghewest vā conplexie en leuendich
 inde gheuoele en soedane ut swaerze telijde dā ene adē
 mensche **Ten** mael soe merck wat pijnē hi ghelede heuet
Wan af **S. Hiermat secht** **O** guede ihu hoe herde en scar
 pe dijne heues du ghelede vō mij die mensche hadde wo
 de hande slaghe alre handeste en verueerlicste pijn des
 cruce **Ten** derde mael merck in wat eynde sijns licha
 hi ghelede heuet **Hier** mijn drie brocke naeder mae
 des lichaems die hi ghelede heuet **Dat** is naed' hoecheit
 brecheit en diepheit vā d' hoecheit soe vergnōt alle die
 pijnē die hi ghelede heuet vā d' rechte ziede tot lichte
 wat hi gheleden heuet in sijne hande in sijne armē en in
 sijne schulderē **Hoe** dat hi dornaghelt is **Hoe** dat hi wt
 gherocket is en geloeet en gegeselt is **Item** naed' dieph
 merkt hoe diep dat d' dornen die negelen en dat spert
 si si gebenediede licha gegae si en vthoe diepe dat bloet
 gecome is **S. Bernardus secht** **O** guede ihesus mit hoe grote
 om helse heues du mij omhelst aen den cruce **Daer** dat
 bloet vā d' hēten dat wat vā d' zieden die ziele vā d'
 licha wtgegae si **Ten** vierde mael soemerkt wat schul
 de hi ghehat heuet **Hier** vergnōt echt' drie brocken
Swan ist iemer te liden die niet misdaē heuet **Sware**
 ist dat hi daer bouē mit walscheit betegē wort daer
 om dat hi lijde moet **Alre** sonerste ist hē toe lide nae
 groet waldact die hi hem bewesen heuet **Ten** vijfte

mēl meret vā wien hij gheymnichte is en her vergaet
echt drie brocke Want hi heuet vande gheue ghelede
die he niet ontschuldige en mochte **Ro**ch o dat he wat
mysdā was noch om onwetentheit **Ro**ch om dat si dat
toe ghedwongen vāre lichelike lydet hi vā yement we
kynsche of dwaesheit hiet toe scriue mach **Ro**ch lich
liker lydet yemēt vande gheue die daer toe gedwon
gen is **Al**dus heuet onse he gelude vāde iorde die hem
niet ontschuldige en mochte om dat hi he mysdā had
hi heuet geleede vā scribe en vāde phariseen en vāde
ouersten des volck die hem om onwetentheit niet ontsch
uldigen en mochte **O**ec en worde die iode daer too
niet ghedwonge **A**er dwongen si den richt dat hi he
ouerleuere wolde **T**en vij. maal siet mit wat gheselschap
hi geleede heuet **H**ier vergaet echt drie brocke **S**waer
iest ene grote he en ene edelen mensche mit snoden en
mysdadighe te lide als of een coninc mit diuē en mit
mordenaers ghehangē wa **S**waerze ist mit den ghene
te liden die hem smaeheit en laster doen **A**lre swaerste
ist yement mit sijne lieue vrende toe lide **Al**dus heuet
onse he mit snode mysdadige mensche ghelede als mi
mordenaers daer hij vā bespot waert **O**ec heuet hij
geleden mit sijne liefte vrenden dat was mit sijne
mod en mit **iobas** die om sijne wille getruet waer
welke pijn sijne pijn vswaerde **T**en vij. maal soe si
wat troeste hi in sijne lieden ghohat heuet **S**waer ist
yemende die in lide is dat hi vā nyemede ghetruet
en wot **S**waerze ist iemede dat hi daer boue vā voele
ghelastert wot **A**lre swaerste ist dat hi daer boue vā
alre malc ghelate wot **I**n alle dier maete soe he net

onse he gelede. **T**en vyf mael sie mit wat reuschappe
 onse he gelede heuet. **H**ier men echte in broche. **H**ier
 sommige waer hi bespot en bescheymt als mytten witte
 clede. **M**it sommige wat hi vsmode en als en snode en
 vuyl onnutte meste gerekent als mitte spye. **M**it som
 myge wat hi scharplic gheymt als mitte negel mitte
 speer en mitte cruce en der gelic. **H**ier nemet alsoe me
 nyghe broche als der rietsoep menich is geweest. **A**s die
 bande d'it purpur cleet. **D**ie fuchel die dor ne croene die
 ghesel die negel dat cruce dat spie en woe die and' riet
 soep. **T**en x mael soe sie in wat stede hi geleden heuet.
Hier vergadt echte in broche. **D**ie passie ons he wat v
 swart om d' stede wille. **T**en ierste om vuyghen wille der
 stede daer hi gelede heuet. **O**nse he wat inde gnoerden
 ghebonde en ghevange. **I**n annas hoes vande lancthen
 ghesclage. **I**n cayphas hoes bespogen. **I**n herodot herberge
 bespot. **E**n des gelickes vol vande anden stede dat hi gelede
 heuet. **H**ier om vuyghen wille daer hi gecruet daer hi gecruet
 amert dat was die stede van caluanpe daer me die mysda
 dige pilach toe doede wie bi dat daer stanc wesen mochte
Hier om hoedheit wille d' stede. **H**oege wat hi gehange vanden
 loede om dat sijne confusie te merze schine soldo. **H**ier dz
 sy hem dieden toe merze confusie dat quam ons toe selicht.
Ernadung xps is int hoege gecloren op dat hi va allen
 mensche gesie wode. **L**uede heuet hi geroepe op dat hi va
 allen mensche gehoer worde. **I**nde ropen heuet hi gescreit
 op dat die mensche medeliden mit hem soldo hebbe. **T**en
 x mael sie toe wat tijde hi ghelede heuet. **H**ier vergadt
 echte drie broche. **T**en ierste om groetheit wille der
 hoechtijt wille daer hi in loet want doe voele volx daer

was ~~wa~~ om sijne pijn te groter was wāt hi in tegen
wordicheit voel ~~wā~~ leet **Oec** ist swaer yemende toe
hijde als al mī vrolic is **Ic** die jū ons hē wart vswāt
om lanchheit der pijnē **Want** alle den nacht wart oue
ghebracht hēte des anderē daghes dat hi den geest
gaf **Ic** om ondanbāheit der wāldat **Want** op die tijt
wāt hi geyne wāde toede doe hi sie wt egyptē vloet
hadde **Ic** op die tijt leit hi vādē mensche doe hi den
mensche gemacht hadde **Ten** xj mael soe merke die
vrucht sijner passie **Hier** vgnodert echt drie brocke
Daer om heuet hi gelede dat sijne passie solde wesen
een loe onser vlofinge **En** een teyke sijner nūne **Endo**
een exempel sijner naevolginge **Het** heuet oec sijn
schen verlaene blieuet **Oec** verswant het sijn hē
dat hij nae soe groet nūne soe weynich gemynt
wort **En** oec dat soe weynich mēschē dat exempel
sijner passie nae volge **Ten** xij mael sie aen die many
sijner passie **Hier** vergad echt drie brocke **Die** many
sijner passie heuet scandelijste geweest tegē onse hōt
die **Alre** aernste tegē onse ghenicheit **Alre** scarpste
tegen onse wallusticheit **en** die genuchte ons uers
Ic ene mede sijne alre versmademissen is **en** rouwe
is datmen niet en acht op dat ons mysdā of myst
saget **en** dat hē en mensche hehelic **en** mit alre herte
tot gade kiert **Alre** iber nādug secht alle dnen
leuen bistu hom schuldich mit rochte die si leue om dñ
gegeuen heuet **en** soe bitter pijnē **en** doet om dñ gelede
heuet

Gedent des willige guedertare reges gaens dat die
 hē toe moete sich sijn vuerlike vande en des vuerlike
 tussen dat hi gaf sijn vrad' Der mīlike' genesinge des
 afgeslaegen oers sijn vyants Der vuerlike' vange
 nyffe Der wred' leydinge vade ene tot den anderen
 Des sware hynelachte slages vo' ainas Der wroeg
 inge vo' charphs Der aenstridinge der blasphemye
 des roepens hi is schuldich d' doet Der bespringe in
 sijn werdinghe aensicht Der bederlinge sijnre ogen
 Der hantslage en d' halstage en d' iacme'lik' quelli
 ghe ald' nacht Der leydinghe tot pylatus Der sendi
 ghe tot herodes d' wred' leydinge tot pylatus Der
 iacme'like' ontledinge d' scayen wred' geisselinge
 d' bespothik' cledinge d' inperffinge d' scayen-dōne
 crone d' slagen des mees op dat getroude hoest
 d' bespothiker aanbeydinge en bespringe d' ridders
 d' iacme'lik' vutleydinge en hē alsie toe twene sijnre
 vande die ongenadelike doe meye cruyste cruyste
 d' wred' ontledinge d' wred' vordelinge totte
 doet des crūes Des vladens mitte crūe sware der
 vutleydinge tussche die mordens d' bespothinge
 inden verganc der stat Der vmoetheit onde swaie
 crūe d' ontledinge vo' dat crūe d' vruachtinge der
 alre pīnlikest' clinge d' alre ontfōnlik' ongenadig
 vutreckinge en nagebunge aen dat cruce d' opborige
 en wred' ned' stotinge in die eerde mitte cruce dat

alle sijn adere reet en alle sijn zeene barstede **Der**
groter guedertirens **Juden** wechken hiden sijne vy
ande te ontschuldigen en dier voete bidden **Sprekende**
vader **geest** hem o **Der** blasphe meerige en bespottige
der prince scribes en pharisee en oec des mordende
sprekende vorwaer **sagge** ic di luden **Des** medelides
~~dure~~ mit di mit sijne lieue ionferliken moder
sijne ionger hoer beuelende **Der** groter gelatenheit
in sijne luden roepende hely holly lamazabatani **Des**
begerlike dorstes nae onser salicheit sprekende mi
dorst **Des** ~~wesig~~ wer digen op offerens sijn liden
sprekende consummatu est **Des** verschedens der
gottlik zielen vanden heilige lichaem **Inde** wode
sprekende vader in dijne hande beuele **Der** oue
swenckeliken minen en der onverwinlike guetheit
dat hi oec sijn vistorne herte wolde laeten door wode
wredelic mitten spere schenkende ons allen daer
wt den dranch der zalicht **Der** vlosinge en der he
lichmabinge en oec sijne doet wodende want die
des doch niet en begerende en was verlichtende
in zielen en in lichaem **O** trouwe des vaders
O myne des sons **O** grote goust des hillige geestes
tot ons in me ondanbare ~~on~~ onnotten onwe
dighen menschen **O** **Aug** **se** **dit** **tot** **bot** **wo**
dat liden ons he oue dacht alsoe lange dat een vogel oue
eens mesche houet vliege mocht dan eno gansen salte
ouer geleien

O Religiose discipel xpi spoede v en en wilt
 niet ver trecken te werde een ynwendich ge
 estelic cruescendreger ghet v toe volge die voer
stapen uwer vloesens Begerdi toe vbringen die
vroude des ewige leuens En en west niet vvert
vo' de groete arbeit der penitencie Noch en wilt
niet begere toe van mynre die strengicheit der
discipline Mier wilt cley en licht rekenen wat die
in gestete der oerden erfchet Wer wolt danba
like soe want v die heilige ghehorsamheit opleyt
ist dat ghi suuen weghet s ghehorsamit te sijn
in alle gebade Wilt doch bekenne xpm gheor
som te ghewest voel snerre ghebaden als totte
doet des vsmadelike cruces Wilt doch dan leue
nae uwer regulen en en wilt niet duelen worde
rechte wege Al is hi enge hi leit doch totte ewige
leuen En en wilt v niet vleyde laeten mede sachte
vande wege want dner plegen die sachte pluen
heilige mede vleyt te werde totten ewiger vdo
wensse Ghi hebt v gegene ons dat heilighe cri
doe ghi in die oerden ginet Ghi hebt v noch wase
nen dat cruce genegelt doe ghi uwe pfectie doet
Die dan ind oerde heilichlic en rechuerdelic leuet
die volget den edelen cruys dreger xpm Dan soe
dragede di vrolic dat cruyse xpi als ghi vuzich
liche toe neemt in dochden der discipline azer

ist dat ghi onwillicht en mit minnerye dat
crucce draghet soe en werdt niet delachtich der
glorie xpi **M**er der myne des boese modor nāt
Mer ist dat ghi mynlic en danbāliche alle dinge
mynt toe vdringē soe heb di in enē del alle uwe
wande vwonē **E**n en wilt niet ontfriichte
die strenghheit der oerde **N**och en wilt niet
tellen die voelheit of die sauchē der daghe **D**ie
myne xpi en die suetiche eens guede leues die
sulle vlicht makē die borde uwes arbeids **G**hi
hebt enē vōgenge der scarpier weghe en enon
leydes man des alre kundicste en des alren
besten wegē ihu de soe gudes ene de alre meeste
patzoen die die handicheit des crucos i hēselue
wael besochte heuet **W**ilt hye o nae volgē uwen
zālich makē bliuende aen de cruce **E**n en wilt niet
laetē die leue noch die geselschap dā v god toe gerape
heuet **N**och een wilt niet v wandelē noch v la
wen dat opsat ene ynnighe guede mēsche **E**n
ghy sult zālich wese ind ewich **B**ed gy willen
gebruake der ghenuechte dese werlt of hed di
eyge guet wille beholde **O**f nae uwe eygenen
wille wille leue soe had gy wal ind werlt gebleue
Mer heuet v xps ut der werlt geleyt en in een
gestelte leue gebracht soe hoelt sterckelic dat gy
aen genamē hebt en gelauet **E**n bid mychlike
ihu dat hi v te hulpe come tinneliche want di ghe
die v i vōcht vleit heuet toe begrūe die sal v oet vlene
zāliche toe volheuer **M** of

Wante Brygutte vragede onsen lieue lieue
of d'voel werē die vt gennē werē o hē toe
Onse lieue hē mitwōde hō en seyde vanghe
 lieue docht' gij sulc wete dat daer vier hōdert
 thewapend' manne vare en tue hondet voet
 thengors en xxx ruters En l'rmanē die
 fackelen drogen en lantēnē Die lantēnē
 droegen sij al bānende vt den stat Mer die
 fackelē ontstake sij inde hof op dat ic hem
 ind' duyster misse met ontgāe en solde of vā
 nyemēde geholpē en solde wēde noch vloest
 en solde wēde En dā o maechte sij hō soe sterc
 Want sij brochte on mit en voende mit hē
 wief bānyē tegē my en ic brachte myn
 bloetē lichaem tegen hē en gaf my seluē willic
 hke in hōze handē En doe sij my hadde geua
 ngē rechte voert soe sloge sij my vō myn
 mont mit hōre woeste en toe gen my mitte
 huer vttē haue daen ic in was en my in toe
 bedē plach En spere my in mī aensichte En
 sij sloge my l'r werf aen mynē hals En xxx
 werf vō mī mont En xxx werf spere sij my
 in mī aensichte En sij werē mī doets also
 begemich hadde sij gedorst sij hadde my inde
 weghe gedoet Mer mynē tijt en was noch
 niet gecorē En doe sij my leyde doe ontsech

ic hem en ontviel hem meyn wyth werf
En aldus brochte sy my mit grote geruchte
in die stat sy hepe om my als gryn mende
lewen En gryppe die wyre en
pyne niet vsadet en mochte verde sy vbl
den hem dat sy alde nacht mit my toe mochte
brenge my laste en pyne te doene **Grymt**
ta my lieue docht ic sueth al guedertlike
en stont ond' he als en lam ond' die wolue
And' mydd' nacht ointrijnt twelf ure soe
brochte sy my in anne hues En daer nae
brochte sy my tot ruypas hues En in diesen
weghe soe spiege sy my .xxx. werf in myen
aensichte En lewerf sloge sy my in myne
hals En doe ic ynt hues quam doe sloegen sy
s my in myen aensichte xliij werf en soe
dicke spiege sy my mede in my aensichte
en steten my die een de andere toe

Du salte weten my lieue bruet **Gry**
gitta dat ic gen creatuer geschapē en heb
die dat te wolle begripe of te wollen
gronden conde wat guoter pyne en lide
ic hadde dan ic en my hemelsche vader
Die my oec malle myne pyne niet ene
slach en vsachte als and' heilige hadde
want die mer telde en lede alle gader

re voel niet als ic alle liet doe ic gegepselt
 mit wāt mī natuē was also edellike ontfā
 en vādē heilgē geest en also behendelike ge
 macht vādē reynstē blode dat mā mī lieue
 uod hadde in hōre hētē en was god en mēsche
 de god gewracht en da' o wāen alle die slage
 egen die natuue mīne mēcht to hīdē slochtāt
 mīfentē ic alle die slaghe mit grot' vōuldīht
 en mit wrīgē begētē als ic oec alle mīne passie
 en pīne **D**ie o die ghene die seggē ic was god
 en mēsche ic mochte mī hīdē wal vōsachtē **D**ie
 doe mī also wie als die iode dādē die mī die
 slage grauē en mī mit doerne croendē **I**c
 heb vōsacht alre mētelers pīne en hīdē **A**er
 ic leit mī pīne op dat alre swaerste sonder
 alle vōlichtenisse **A**brimitta mī lieue dochter
 gī sult wetē dat daer wāen gesselē die had
 de pēserē tackē eno haluē wyngē lanch en
 die wāen in remon knopē gelondē doe sī
 mī hīe mede geslage hadde vā bānē e benede
 op tot mī hoeuede **D**oe bādē sī mī wed' af
 vād' calommēne en bondē mī o mītto ruggē
 aen die kalommēne en die hāde aē de kalommēne
 bouē mī houet en doe slagē sī aen mī hoeft
 aen totte voete en sloegē mī soe zen dat ic
 noch en sach noch en hōdē nae mīne mēcht

En igitli ic segge di dat chappas de raet gaf
dat me mi mi eyge clod aen doe soldo op dat
men mi too bet bekenen solde aen myne eygeen
clodere. **D**aer ic doe nye pinne om hadde want
mi dat purpur cleit in die wonde was vber-
deten oec gaf hi den raet dat **D**ic mi cruce sel-
ne dringe solde en gae tussche die moedenas ende
der wiele dat si die moedenas haelde vt d'gene
myse. **S**oe sloege si dat cruce te saeme geslagen hadde
soe leydent si mi op mi soldere en sette mi doe
tussche die moedenas. **E**n hete mi soe gae mitte
dieue en si bespege mi en bevoorpe mi mit slich
dat si den moedenas niet en daden. **H**er si hueste
he mit mi vt der stat toe come en inde wege soe
spere si mi menich werwe in mi aensichte en si
sloge mi altesoer als ic niet soe seer en genc als
si wolde. **I**c segge di lieue docht dat si mi alsoe
seer toege mit geweld dat ic wael myes werf
wiel mitten cruce op die stene. **D**at ic was soe
vmoeyt en gewot en die dorre crone en dat
cruce daer was ic mede vladē soe dat ic niet
haestelike en conde gecome aen de berch en da-
o trechede en sleude si mi en gaene mi wael xer
saege i mi aensichte tussche de berge en de stat
en lieue docht die pinne en moyennise die ic in mi
hoeftde hadde die en wer niet vt toespriker. **E**n

doe spdz te
luch

Brigitte du salste wete doe ic op de boech vā cal
napie quam doe was ic also seer vmoet dat ic mitte
cruc ned' wicel op die oerde en dat een lach my op mī
lieue doe stietē en wōpē sī my her en daer en ten
leste heitē sī my opstaē doe en conde ic niet ap gēst
doo grepē sī my ap sond' genade mit roepē en mit
groetē geruchte en leyde my dat cū vad' op mī stol
derē en riepe en seyde dat ic wōt gonge toe der stede
dā ic steruē solde **Her** mī lede ware my soe gebrake
mitte swarē cū dat ic niet en souste woert gegnen
Doe naemē sī my bij den haer en die een tuchede my
die and' die slepuede my en sloegen en bespēde my
die een in mī aensichte die and' in mī hals en sī
streebe toe god' wat wille wij hē doe hi en can doch
niet vor' d' getome **Doe** beloech my charphus en seyde
ouē luet tot dē volc nu hī siet die stat daer hī ster
uē sal my en wil hī niet woert gnen

Brigitte lieue docht doe ic doe quam tot d' stede dā
ic steruē solde doe tuchte sī my vē mīse cleder en seyde
doe ic daer naecht stont doe seyde sī nu siet hoe hi hē
staet en vresde mit dē wijngere op my **En** aldus naecht
en yamerlic steten sī my openē stie die was hol soe
dat sī mīse dā ^{voet}doer stike en sette my tussche die 1
mordende **En** dā sat ic also lange tot dat dat cruce

gemaket wāt en sijn beghortē mij en seide siet wat
groet conynct is hi nu en sit vheue ons sijnē wre
de **O**c soe suldi wetē **Brigitta** dat chayphas hadde
ut gebadē alle die woedē binnen iherusala mit hoen
waepene en dat sijn my soldē volge als mē my soldē
ut leyde en dat sijn den berch om leggē soldē van
caluarie beyde toe per-de en toe voete **W**ant sijn so
ghede dat die scare die ic gesijset hadde my vol
ge soldē en ontnemē my v hoere hadē en daer
nae soe negelde sijn my aent cruce mit alle groete
griechte en v woetheit en v smaecheit

Brigitta doe sijn my gecruet hadde en mē de tetel
aent cruce negelde doe naemē sijn my die dornen
croune vā mīn hofde en mit groter v woetheit soe
druckde sijn my die wēd op mīn houet dat my mīn
oge en ore en mē al vol bloedes vloet **W**ant
sijn hadde twee seuentich tachen die som also
tand en dicke waren als een spille et

In soe wie dat mīnlike hede ons lieue herē ihu
xpi en sijn werde bloet en sijnē mīn liden doet
een vwo gedenket den wilonse lieue hē ihē
xps xxx iaren wege vūns of nemē dat heuet
onse lieue hē seluē geapent bat sijn vint

Ic ic arm vyyl stinckēde mēsche en alsoe voele
te vyly vyylre als ic die vyyllyz mīre stīlckend
lazariē mī bekēne **I**c bid di lieue hē die vā mī
nē om mī salichz sut gewordē die jor dāc en ons
renninge dats onderdānich totter doet en totter
doet des cruce dz ghi wilt die lazariē mīre wer
lichz mīre eerghirichz mīre sūteliker vleysli
ker suetlichz mīre murmuraciē i tegenh
stāre heromelichz in voerspode mīns eygene
wille en dz begryp mīns eygene guedindcē en
mīns selfs wyllyz al dese onbledige stinckēde
gebrekē die mīnē wille mīshage in mī **E**n mī
salichz tot valsoe vele te meer belettē als ichse
mī vzeysē i opningē wils mae sīe utber vīre
der yngē dz ic totter erster verrijsenisse dz is
tot enē ghehele op staē vād doet d sūdē alsoe moet
haeste dz ic idē anderē vrisenisse mit dīnē wt
uertorene die totter rechter hant staē deilunge
moet vryngē **A**nd **S**tē augustin⁹ secht synt
dz mī hert bescheenē was mī eyne godlike lich
te soe en had ic mī eydey gebreec gedaē om eyn
gulde arcke **I**c die die geboede ons ouerster
mit onuerdichz vsinaet of mit hoemoedicheit
of mī mīnē des eyghēnē wille dz is allet doet
sūdē wie dey dattet oer is **S**tē augustin⁹ seet
die mēsche bekēne hē sterfluc te wesen en die
houer die sal ghebroken werden

Here augustijn seet hi en wort n lichtelic ghe
stricket vādē bosen vāt die altoes onledich is
in ey nutte oeffenige **G**od sal di malle lyden
by staē is d' dū herte vā hē n en wort ghescheide

Iaco pauwelus seet soe wie d' naden
vleise leeft die sal sterue dē ewegen
doet gregorius die eet en driet wā
hi wilt **S**icclapt en sprecht wā nēze
hi wilt en leeft die n nade vlese

Cag die dubbel is vā tōge en ō vze
de maect d' vrede was die is id v doe
menisse die vredeze en die gerne
hoze en clappe vā hoze eve kerste
die drage den diuel i hoze tōgen

Quād' sely di nē n' d' n' vūle sū dē
en leze a d' n' sely sū dē v getē

Soe wie sprecht sōd' noet alleē wt luste
chz d' s herte het wōt gewrothe hior
of hier nanaels d' quād' wāt al eē eest
n vdoeliche hiet maect nochtā oen
groet middel tussche got en dē men
sche **C**hrego soe wie v idelt i sijn en

gedechte die drage sijn vduemennisse
op sijn schuldeze **E**ē mest seet wete

3 wete dats hōidie . wete o wille we
te te vdiene dats idel glorie . wille
wete o vdiene dats simonye . wille
wete o te leze enē a dē dats onnutte
wille wete o selu gestadichte sijn dats wijs
en n' gode

placht to onlle en sach se ee wile ne
en doe wode sife quyt en en vum
maef n3 more si moet iust i vied
Ire soe wie n3 vgeue en wille die
otfaet vuer groet schade als se
vnaert soet Ten ierste soe valt die
mesche wt alre ghenade die ons
die passie os he heeft vdiect en
hi valt i doet sode Te ade soe en
wde he va gode n3 vgeue sij eige
sude Te derde male soe here wed
tot diem esche alle sij sude die hi
va sijn kysche dage heeft ge dae
si sij ghebiecht of ogebiecht
Te my male soe en helpe de sel
ne mesche n3 alle sij goede wtre
totte ewege leue te come mer
die helle is he ope o sijn houen
dich n3 wille wa hi n3 vgeue en
wode

One heilige gheest secht do de p
phet daut totte sude s spreke de net
ne dissephij op d die he n3 to mchen
wax Eieer m vnde rechte wege

vignet och wie gruwelic is d' idel **A**n
alte desielijc d' genē die gree disse
phij aē en nemē. wāt ut des sētecie
des liggēst oest opēluer d' si vīdne
Bij d' af oest d' die lje sēet d' mē vse
alle siele die n'z geacstyt ē wde n'
desē leue sülle vigne vā mīne volke
desē wde meret aē n'z eīste **I**n sēet
d' die ziele die n'z geacstyt ē n'wot
sal vdoet sī d' is n'z discipline n'z
beterige vō die sōde n'z ghomoech
dōe d' pēnetecie n'z bezouwe n'ysse
d' lītē n'z reīncheide d' cōreacie
discēplij als hūge sēet d' is goede
en er sū wādelige die n'z clei is
Egeē quaet te dōe **M**er i alle hōre
goede wīkē ohegrīpelike te wese
Een vīat sēet discēplij bugz dē n'ac
si ne dert die wībrauwe en si sacht
d' aoficht si bīt die oge **E**i vībict
d' idel lachlyhē si maticht die cō
ge **E**i boet die gulsichz si vdrīst
tōmichz en si fōmēt dē grīel
desiet die leste dīggē of d' eide
en i ewichz en suldi n'z sūdegen

Bij di o eest dz die he o s sūdere
 āstelike toe sprecht en seet ic sal
 lachghē i uwe doet en als v die
 doet aē co mē sal soe sal ic v be sp
 ottē. **D** hoe gruwelijc en anzte
 lijc sij de wode of eē mēschē sma
 ecte i sijre lijtē hoe bitter en āste
 lijc dz si sij hi solde sōd twiuel alle
 dietyt sij leues wāne mē. **D**u
 mochtet licht segghē dz got eē
 siipel natuerē heeft o be we gelijc
 die niet lachgē noch spottē en
 mach wā o eest dā gescreuen
 dz die al mechtege got tottē sūde
 sprecht ic sal lachgē i uwe doet
 verstaet hoe mē dese sēte ge be
 dūde sal. **I**c sal sprecht die he i uwe
 doet lachen dz is als v eyde coemt
 soe sal ic v also ordelē dz gi wīdich
 sult sij alles belachelich. **A**ls
 die hneestege oūhoe de o zalich
 dz doet coet en op v valt ioe sal ic
 v be spottē. **D**z is soe sal ic v v doe
 mē dā sijdi wīdich ewich be spot
 tē. **H**oeer du sūdege mē sche dit
 gruwelike ordel. wāt wāt dz sake
 dz gyt vstāt gi faldet sōder twi

2
3
siet v'srecht w'de Du leyses v'sumeliche
die heilige scrifsture Die quade w'de
de en w'ke d'ys leues en sietsu in
wyslicheit de Dubist snel tott' tase
le En trage tott' heile en cranc
totte diest goets Du bist wacker
en bereet tot fabelē en tot idelē
clappe mer slaperich als me
is i heilig' waligē en dāme dat
wot goets hoert Du bist bereet te
preke in trage en stu tott' hei
ligher lesse Du bist bereit tot to
ne en tot acht sprake in trage
totte ghebede Du bist eē minner
d' in dich en eē v'volg' d' amer
en d' onoselre Du siets enē fauf
i eēs ad's oge in du e siets in eue
lule i d'ys selfs oge Du o'dels ad'
lude in d'ys selfs w'ke e mere
stu in Du begripes ad'lude in
di selue e coregeerstu in Du las
ters ad'lude mer di selue pristu
Du bist eē d'uy's d' quaeth en eē
aderu d' d' sepluē eē vriet d' su
de en eē vrant d' doechde Dit sij
die d'inge die enē mēsche v'blide

en scheide vā gode **D**ese make enē
mōnē dunelachtich **E**nē cōv
vbert enē dēre oḡeloenpē en
enē bestē enkerst **D**ie nūz se de
en nūz leuē **x**p̄s is cōtra zic **W**
wach **W**ach die oḡwīse mē seke
en salz nūz bekē nē en die sotte en
salz nūz verstaē **A**l di o secht die
hūpke **D**ie sotte en die oḡwīse sul
lēte sūmē vdoet wese. **W**at oḡder
scheide is tūffe die sotte en die o
wīse **D**s is eē oḡwīse mē seke die
nūz en meret noch en begript
Ds hi eē pelgrē hier opt erde is
en ellēdich vād blitschappe des
paradijs **A**l die hē seluē nūz ellē
dich en bekēt i des ellēdeg' wēlt
Mer die sotte al cest al **D**s hi dit
bekēt en hē seluē nochtā nūz en
pijt oūmits goede wīkē en ey
gon vdiēste mē o salichz des er
wēlt vlost te wīden **H**i is oec sot
die nūz en geloeft die pij d' vdoed'
en die blitschap d' goeds en d' rechs
wēss' ewich te sij **H**i is sot al is

hi gheloeuich die he nze pūt nze reu
ne en nze heilige leue die eweghe
doet te otghe Ende ewege glo
rie te vringe Dā o nze te gerech
te ordel gots sulle die onwse en die
sotte te gnd verdoet wde D nze
gheschie en solde wāt d si sm
ecte en vstode en die leste dinge
vhe Sich broed in hebste gelese
en ghehoert i dese pnegel des
sudeus waettu vstne salste en
waettu vose salz op dte moeges
de ewege doet otghe Hi nze ose
he ihu xpm ewelike leue

Albtus seet die mēsche die na
sime vlorenē tijt dēct en hē
leit is die en laet nūm mēre eghē
suchtē vā hte soe cleij dā o hē en
is gode gena m dā of hi hōdt saltē
lase ¶ Die mēsche die gerne bet
wā aēd ziele dā hi is die nēt got
222. i aer. we gemē 28 af ¶ Die
mēsche die got loeft o d goet d
got selu is en hē ge dā hēest
die vloecht got idē hemel alomē

dē paus vhoedpoecht i' e' t' r' y' c'

Die mēſche die enē pēnē greeſt
 o'got bi ſijnē leuēde gēline als hi
 enſeliū o'vē mocht of v'terē **D**is
 bet' dā of hi na ſijnē doede alsoe
 wele goets en' ſilūg geue o'got
 als wād' en' dē tot aēdē hemel ligge
 mocht **S**oe wie d'z willich a'm
 is o'got d'z is bet' dā of hi alle die
 arme mēſche ſuſde m'z ſijnē en'
 genēgāde die in alle die wēlt ſij

Die mēſche die ſich oetmoede
 likē o'got en' on' d' alle creatue
 rē i' alle ſijnē w'kē doet **D**is bet'
 dā of hi alsoe voel vernē maecte
 als vādē enē eyde d' wēlt tot aē

Dis n' d' eyde d' werelt **S**oe wie d'
 ſchādēlike wāde v'draecht v'dul
 delikē o'got vā ſijnē enē mēſche
 d'z is bet' dā d' hi alsoe voel roede
 op ſijnē line o'twe floege als eē
 buyd' lātē gedragē mocht **S**oe

wie d' mēnēt en' o'delt en' d'
 laet o'got d'z is bet' dā d'z hy ſenē
 wūē idē dage ſij bloet o'got v'gate
Soe wie gedēet vā mīnē onj

ous here pñ also lange als ee vogel
vliege mocht ou sij hoeft dz is bet
da of hi xx saltere wt bede sunder
in chz. **S**oe wie da ene trane wei
de va rechte zonne oñ sij suide die
leest. xxx. iac. wege wie is doch
soe is die suide bet gelate o got
da ene eni vol wats gesleit va
zonne. **M**er soe wie ene trane
weede va mijne dz is bet da dz
hi in mine weide va zonne
En soe wie dz sij erodeseluer
doet en uwerst ne gode dz is bet
da dz maria die moed goets in
alle de hemelsche heere wode me
sche lade. **S**oe wie dz milde en
bezhertich is o got dz is bet da dz
hi also woele ineg pñ in spreke
als doe pele water is iden mere is
Soe wie dz ee onotte wezde laet
o got dz is bet da hi ee ad hemel
in eijertrijne maecte en alle cre
aturen da in. **S**oe wie dz alle dich
ofniet va gode lief en leyt suete
en suete en daet des gode en en
wilde des in adis hebbē dat is bet

dā dā hi wāde getogē i dē dei de
 hemel also sēc pānwels uws
Hoe wie dā enen doet pēst vā
 mīnā dā is bet dā dā hi lecfde i ge
 nādē. **Yr. i. a. i.** **H**oe wie dā dā
 sūhet bet tot gode en gēest got
 statte wīkē sād' middel i sūre
 ziele dā is bet dā dā hi wādeloe
 vādē enē eide d' wīlt tot aē dā dā
 o got en i elkē woet stup sū bloet
 vgoete **H**oe wie dā oec eē omut
 wort laette sūchē o got's wille
 dā doeh me mē schadē en mach
 dā is gr-oet vō gode dā hi enē gū
 se dach iubeleer de mīte ēgele
 i hemel rīc **S**ēc vīnād' seet
 mēsche hoe soete wāt die hier
 id' wīlt genoech mocht dōe vō
 sū sūde wāt enē trānē die vā be
 zouwēnisse dē lītē gewēst wāt
 zeyncht mere die ziele dā rīa
 idē vegenper gesetē **E**n alle dā
 wāder dā dā dē hemel is en cōde
 mē gelesse enē vōcke i d' hellē mē
 enē trānē mē bezouwēnisse dē
 lītē gewēst leest alle dā vīer d' hellā

Cheline als die roose hō opluket te
gē d'sōnē en te gē dē dauwe des he
mels also opluket die sacht moe
dichz d's herte des mēsche en maect
ōfē th enē wechte comē i d'siēle
En bereit d's hte te of fā gē die coe
coest o's lieue hē **I**te cē lere seet
alsoe dic als cē mēsche enich dinc
laet d'sijze natuerē genoechlyc
is En denet dit wil ic o goets wil
laet also dic scheid hi o'sē th sijn hte
bloet **O**i d's is o'sē th genam dā of
die mēsche o'd dē cruce had gestae
en had hē dā sijn hte bloet gescheid
Oi i welkē dage d's die mēsche
sijnē wille nē gebroekē ē heeft en
sijze natuerē luste ghesuue on
dē wde gē doet o's lieue hē die n
dach sal hi achte vloze te hebbe
Loe vna d's seet elij optē boeme des
cruce dā vā comē d' iij vruchte
die ierste is d'ij doetelike sūde wō
dē di gegelijc die ad' die degelijke
wōdē di vgenē die dē d's die
tijt nutt' is dā d's mā en alle th vo
di badē nē bloede gē tranē die iij
stijuestu op die tijt du voeres sū-

In middel i de ewege leue

Ite soe wie dz mylike lide os th
 ihu xpi en sij wde bloet en sij myli
 ke doet ez vze gedect de wil ons
 th xxx. iaer vegerieer af neme
 d heeft os th selu ene sime vriet
 gepelbaert

Ite gregorius seet en me loest
 i si legede d hi sprac en leerdet
 gemeylic de vole doel te zome
 woede en paus was dz soe wie die
 passie os th. vij. warf des ghes
 onleest of ouerdenet in z mede
 lide alsoe voele als hi mach of
 en si ee ieghelic da bi blijft na
 si ymoge Die e sal geere quader
 doet sterue Gi hi sal si noetorst
 hebbe id tijt Gi ose th sal hi gen
 selic hebbe i si heilige sacramet
 tot sime leste eyde Gi hi sal ose th
 i sijre passie sie en beschouwen
 id vze sijre doet Gi sal de mesche
 beschermē vade boese geeste en
 v alle quade i geuyge en becozige
 wat me en mach de dunel in lei
 d de noch oec mere vne dan nze
 passie os th en dz teute des th cruce
 i sille te hebbe en oet te gewodich

28

biddende mēſche en hi ſal ſeket we
ſen die ewige vroechde te hebbē en
te beſittē en d'ewelike te ghebroude
Albtu māgn' ſeet eē ſijpel gedēke
d'gebūdis' paſſiē oḡ ihu xpi ver
mach mēle dā of eē mēſche vaſte
te wat en te broede. c. i. i. i. of d'
hi hē de gelijc ſloegē miz zoede en
geſelde hē totte wſtōte des bloe
ts of d'he de gelijc enē ſalt laſe -

Mieſt toe mēle ſeet hetsij xpm vte
oḡ d'aghen nacht en d'en is miz
eē ia eē halue eē mēſche die be
druct wa' vā lītē en hi des mē mēt
en clacchde dā got alleē d'waez
got genant en dē mēſche nūt
dā of hi hē xpm ier goeſet
hadde i enē volcomenē leuen
noch ſeet die ſelue meest' eē mē
ſche die ſijnē eygenē wille laet
ia hoe clei d'et is al wat mē een
opſlach vā enē oge die otfart
got geſtelde i ſijze ziele alſoe
wāachtelike alſhē die priest'
ſacramēteliē otfact optē altn'
Gee auguſtin' ſeet geē oefe mē
en is ſoeter noch zalig' noch dā
wi oḡ mēre af vblide ſulle i die

me op doet dan die gedechtenisse
 spasse os th herē si vnaecht de
 viat en alle quade gedechte En
 het sacht alle pij en azel en alle
 doechde en alle goet coet dan vā
Ene gegⁿ seet wāneve die zie
 ledact i die wode os lieue hjan
 soe is die ziele dissipel En die th
 die voldicht schoolmeest die
 ge die daer doet die opē wode
 gezoepē sij En die vlogēt hore
 spisse en hore gestelje nee co
 ne hake die suke we glori os stei
 zoetsē os th vlogē hemelsche
 houchzate vol wā nre gesteli
 k soetichz wāt dā ouuloeit tot
 alle bode die leuēde fōteine d'
 gracie en d' glorie oūmits die
 ewegre soetichz

Mē leest ee exēpel wā twee ges
 telike broedē dā die ee afsterf en
 opēbide dē andē als hi hē beloeft
 En doe hi hē vnaechde vā sijne sta
 et atwode hi hē d' hi i alte grot
 vnaechde wā En hi bedecte al sij
 lte nre sijze hāt en die broed vnae
 chde wā o hi d' de de atwode hi

doe ic noch lefde doe draech ic al
toes die passie oñ hi in mij lide **E**n
hier oñ so heeft my got op mij lide
enē edelē stee gesat alsoe daer
dñ die cluer hi geē lijflit oge v
dragd en mach en hier oñ so bedec
ke ic dē op dñ v oge men vliest
doe bat die broed' alte vriedelike
dñ hi dē doch dē stee in enē oge
beschouwē liet hi wolt dñ ger
ne o wige **E**n alte hie vloes hi
dñ oge in dē beschouwē des stes
En hi hadde also groete genoe
chte idē beschouwē geerege
dñ hi inichlike bat dñ hi dē stee
mzte adē oge mocht noch sie
en beschouwē hi wolde gerne
blijt bliuē ewelije wa bi wi in
hē moege die groet broechde
idē ewege leue **E**n oulhogē v die
tē idē memorie en gedēhe misse
d' passie xpi

Broed hugo seet wie got mijt
in enē zeyne buyfche herten
got sal hē adē sie in twee blide
lachgedē oge also lieflijc of hi alle
des vgetē hadde dñ hemelzic en
eztrijc binē heft sod' dñs alleene

stot o oſe wille ghecruyt te wde
Gotte. vi. x pē nē denet
ds hē die dōne croē wed' aēt cru
ce op sij hoeft ghedenuet waert doe
si hē ghecruyft hadde dattet bloet
on sij mylike nēſicht vloede

Gotte. viij. x pē nē dēck doe hi
sprack my dorst en si hē deike graue
edich genēet mē gulle doe sloegē
si hē mēte riet op sij hoeft ds die
croē ned' sacht **D**s hi sij oge nē op
ghedoe en mocht suider groete pij
doe waert hi bitterlike ſweide
o dē doet des suiders **E**n daer na
ueichde hi sij hoeft en gaf sijnen
geest idē hāde sijn vaders ame

Het was eē deuote vrouwe
die begheerde alte ſere te
wete ds hoe voele d' droepelē bloets
os hē ihu xpi warē **E**n hō wat ghe
antwoert en vtoet **D**s si. xv. ier
alle dage lasa. c. pē nē **E**n hi
soldese soe lage ghespare en dat
gheschede also

Ic sijn opelinde ees ene psoe enjgaf
hete kene **I**s sijre dropelē bloets die
hi wt stote i sijre passie o zalichz al
re mesche ware v c dusent en
xlvj duset **G**j soe wie elke dropel
eert nū ene due maria die sal
also meneghe milde vroechde in
eweg ewichz ghebrukē idē hemel
als die soe goets meneghe drappel
bloets ghestort heeft ider erden
Gj d vanderlike ghemoeude en die
seraphijische greeke sullen i ewichz
ee vriedelike neighe hebbē tot dier
zielē mere dā tot ādere zielē die d
edel bloet xpi nū ge eert en hebben

Adert gnf ons **I**die wōde o s lje
te kene soe wie sij sūde leit sij **G**j
die wōde xpi eert die ziele des mē
sche en sal eglhe sinette moch welichz
genoele i die vre sijre doet **E**n tot wat
wōde hoer die ziele keert o te rusten
die sal si opē wōde **E**n si en sal nū mine
re vscleide wōde vāde gotlike aeficht

Adert gnf **vāde tranē o s lje**
o s lje te kene d der tranē die

hi stote vā sijre gheboertē tottē wt
guge sijn greefdes ware lxxij duset
En soe wie die tranē eert Die sal sij
ziele i sij doet i die tranē gheduoije
wode vā alle vleckē d' sūde En el
ke tranē sal op gne i die tegewo
dichz d' hof geweldeg' drie uoldichz

Uder t gns *vādē tranē marie*
ous here te wete vādē tranē
sijre lieū moed' d' dier ware. lxxij
duset en ij En soe wie elken tra
ne eert Die sal i sijne leue alsoe
soetelike vult of ouuloeit wede
als maria inz bitterhē en inz rou
we doer gne was doen si die tranē
stotē En sij ziele en sal nūmmerē
gepijnt wde in helle noch in veghe
niere Des gōne oō got Amē

Ten j. xl wenne *die kincbugige*
bugede oō si sij gb kme bme dē. xl.
dagē doe hi vaste dā vō salmē lese

iii. ps. nē die dropelē swets
Te xxx en. iii. dropelē wat's en bloets
swette die soet *als* optē berch vā oli
uete dā vō salmē lese. iij. duc benyg
te. xxv. hoert

fermoene dede die gebindide ih̄s sijn
nē dissipulē opobalijc *die v̄sc̄r̄ic*

Te. c. en lxxx. w̄nē v̄sc̄r̄icte die
suete ihs vāden v̄w̄telikē wāden
diode. Dā vō sal mē. iij. v̄rē silētiū
haldey *die voetschappe ōs l̄ic*

Te. iij. en lxxx. voetschappe ghick
die ghebenedide ihs totte berch

doe hi sijn cruce droech *die voetschap*
Te. x. voetschappe doe die soete ihs

clā opte berch dā vō sal mē lesen
vij. Aue benigne *die tr̄nue ōs l̄ic*

Te. l. tranē serende die gebene
dide ihs aēdē cruce Dā vō sal mē
hē lese. l. aue benigne *Eijaldus*
sal mē hē dācke sijn lides *De se*
vō serene pūte sijn geopebaert

ene m̄nd broed te mechlen.
Tem dit sijn sūnege opghesette
pūte die ōs seer die l̄ic were

Hi sal des mores wacker
like op staē gode louēde en
dāke vā sijnē gāue en wāclāde
Hi ōse opset v̄nuwē *Hi ōs ghe*
woelike ōfenige en offe zighre

bedige en eysige n3 te vsumē sijn getidē
lofelike te lese **O** my schuldeghe scholt
vā getidē en gebede n3 te vsumē mer
n3 wīdich en t'recht tūt gode deuote
like te betale en op te offerē **O**ns pa
trōe en o's heilige en o's vrouwehoet
en die pē n3 totte wode o's hē en o's
ad' gewoelic gebs n3 te vsumē **D**es hei
lige dighes ons dissijlī te vware
en n3 ledichlike o te gae Mer sinder
lige lof en dāchls eer en wīdich got
te bewise i die dinge en sijre lieuer
moed en alle heilighē en o's n3 hem
vsoenede **T**ot alle vze vger o's onste
te biddē **O** ons selue got op te offē
en te dēke wie wi die vze toe bracht
hebbē **D**ie collacie en lesse nēdech
telike te hoere en onte dēke en dā
wat goets vā op te sette **O**nd' de
nysse of idē diest goets n3 te slape
of te fatesie Mer īnichlike en n3
medelide te bedēke d's lide en die
passie o's hē en sijn wnelandē en vō
o's ald's en o's ouerste en ad' noetorf
tege sake te biddē **M**yte hoede vō
wēdualige of onotte of ledeghe

ghedachte in d' ijsprekē goets vuteli-
kē waer- te neme en in dā na te rich-
tē Die waeldade goets dicwile iden
miz oetmoedeg dāchlyz inichlike ne-
te merke **Ite.** v. wue des dages my
te oosoebe **Les** te. vii. vte. yd' m' ffe
pand noene mad' vespere. **Si** des aues
vō oos bedde en got te biechte **Got** in
alle stede reuecie en ere te bewise als
de h' sac'met d' soete name **ih̄s** en
maria en **Gloria** patri en des ope-
lyckes te noeme in reuecie en te
myge oetmoedelike **Si** in alle stede
en tude goddiestege sedē te oefene
als te kniele als ic op of af ga va ose
wke **Si** deuotelike kniele als mie
ergeten aue maria luyt **Tege** d'
otfage des h' sac'mets deuotelike
te bereide en na te beware in swyge
Guse suste w' d'ich i alle stede te be-
wise toe te myge en reueclike te
noeme **Si** in memet te bode of te
nannime i bode of i eiste **Ghech**
vmetel of lachgede wode te spreke
of logenachtege of oec in alre bode
de te wese in gestandich te si va wode
en va ghelaet **Mine** troest wite

167
te sette nē gode en nē genē mēsche
Gheē creatuerē lieftē i mī herte
stat te genē dā got alleē **M**y te genē
tot enē siipelē en eēwoldē grē stūede
leuē **G**i mī egheēze dīngē idē huse
te odujde of te berichte die mī n
benolē ē sī **D**ie elle jde die ic heb
tussche got en mī hemmelike te dra
gē **S**iipelike en opelike te biechte
en mī snoetls oetmoedelike te belie
en te opebare mīnē biechtuader
als got diet al gesie heeft **M**y te be
zē vā alle gēmeick alre dīnghe
dā hoe ic mī gebreke vūwīnē mocht
en got behagelijc wīdē **N**ie mēt te
segghē dā ic ghelolē wil helbē dā m
biechte **N**och mēmes hemmelichs
begerē te wētē sō d'noet d'zielen
op dā ic nē e wīde becōt d'voert te
dā ic schuldich wā te hēle als eē bie
cht vad' **N**a gē dīngē te vragē die
mī n benolē ē sī noch die mē n
en wil d' mē weet **G**heē acht spra
ke of adelachtege of afdragede
wōde te doe of te hōrē vā iemē dē
būtē huse of bīnē huse **G**use goe

de gewoonte en os celeanu in den ocre
en in d'z vlitelike te halden te behoe
de en te bewaren in alle stede en tot alle
tide alst gebode is en ghelofen is eist
Of butelike tide in te spreken ds os
vloed is als van ostichtege en wleken
d'ghen en ad' gescheenisse we' biechte
of vande spreke vest' of vande cupittel
of van coereie of voetmoedigh en g'
sust' of van eneghe d'ghen die der mach
of ouste aegne of vande beuele d' offi
cie suste **G**ol' enghen noechse en os oe
belike te sij i ete en i d'ike en i alre
noetorst **E**n in te minere tege ene
ge gebode of vloed of isettighe of
ouste of vmanige men got altoes
vo oge te hebbē die alle gedechte wode
en wibe odelē sal nad' wals **E**n in re
ouste macht ad' te geue en vō te sette
als got van hemel r' **M**ij ouste te
belaste soe ic mieste mach **G**helofan
willich en ghelate te sij in alle gebode
en wat me in doet **T**ege enghen d'ge
be croene die me in heit of da' me
in hulpe begeret of behoeft of ds
oetmoedige mij of s'hemel noet eist

Mer ic altoes ene adēte moeyē of te
belaste als i mynste mach siet te cla
gē of te vaille wat my ge moet is
vā my nē ouste of susterē wed ic
gheschulde of vmaet of beclagt
of geconst bij of enich dīck geest
of nēt of oec yet gewaigerd dā ic
obāt dā my docht dā my moet was
Irou en eēstichtē sī i alle wīkē en
lichtelike te clagē ou ogemach of
sieckelg des lichnē En inde als my
groffelikē en zudelikē te bewise
en dā my goet aēdnacht sī altoes lieū
enē adere oēder danich te sī dā dā me
my volcht sī alle oetmādege of
mīlde diēstē vutelikē te dōe sī
sī hūwē diēst vā adē sūstē te heijde
of te hebbē Om me mēs goet of
vriē schap te arbeidē dā alle o gots
wille Alle my wīkē wt goet aen dā
cht te dōe en my sēllie i alle dīge te
vleemē als eē vloze wat alleē betrou
wede i gode sī eē vmatelich te soekē
i geselschap of dā my sīlich toe ghe
heert sī sī gēe wīkēlich dā sūdlig
vriē schap ut me mēt te hebbē

sochmz niemēt te v'sellē dān mēt n;
gerne af ē siet en oec m'te gne dān mēt
mz gerne ē heeft. **E**n s'pel ned'ghe
slaghe gelaet te hebbē i alle stede en
bi alle p'soenē siemē ierst toe te spre-
kē sod'noet al swigēde m'te lusterē
of bi n'ke iet te v'nemē dā m' m'z nē
ē leecht m'j oge af te hoede vā alre
mēschē werke of bedriif dā vā
my seluē. **A**l't oelof is te spreke sul-
le en besnede wode te hebbē. **S**i alle
d'ssolucie te schuue en m'z voder te
vragē dā mē wil d's ic weet. **S**iet
alt'voele spreke d' collacie noch
alle te stille swigēde. **S**i m'z o'wete dē
d' adē d's wot w'tē mōde te nemē.
Gheir te capittel te gne en o's scholt
o'geve p'sdelike oetmoedelike en de
uotelike te belie. **S**i die cōrexiē v'
manige en dissepelij gerne en w'de
like te o'sfighe we m' m'ē der recht
iudich. **M**y m'te o'sschuldege vā d's
mā m'y oplecht m'z recht of m'z o're-
cht. **S**i m'z o'vredsa noch protelachtich
te s'j en d's leste wot te halde m' m'y
nē stuerē moet te bedwige m'z swi

ge Nyet ogelatē te sij i die d'get op
my vlyet n' itze chēde noch qualic
nemēde **E**n wt in m' op my selue
n' te seze n' o'm' sūde **E**n m' m' m'
telatē te comē dā ic bi den susteren
hō en dā ic wese sal in genē d'ge vō
del begere als eē alde sust' n' als die al
re iōste Met die bl' m'ze onst' en
sustē wael d' d'chtē o'tfage **E**geē die
bi sūd' vō m' m' p'pōte bi d' d' **E**n op geē
d'ne of op h'bl' d' te st' n' m' z' en eē
en geschap **E**n i genē d'ge n' vō d' d' d'
m'ze en cosich te volge **E**n m' m' m' iet
te bi d' d' te d' d' dā h' o'gel' h' sū i mocht
sij **E**n m' m' m' o'lofte bi d' d' d' d' gē
macht of beuele en heeft te olouē
En egeē sch' o'et' g'he of o'm' l'be w'ac
achtege wōde te s'p'ze **E**l'ee alde
d'ge te v' m' n' noch m' m' m' s' bloet
te v' m' n' **M**er alle d' d' d' d' m' p' m'
nē te vō d' d' i enē a'dē o'm' m' s' goet
erēpel s' m' m' te berichte en als
m' m' m' bericht n' v' s'loer l'ic te
ā t' m' d' en n' dā i s'j w' m' m' d' d' p'
p' m' **E**geē m' m' m' af' m' s'ich of s' b' f'
te s'j m' goetel'ic als d' gē d' d' i o'd'
wōpā h'oe r' te s'j **E**n zete r' n' n'

He die gelijc leeft is' misse vo die ziele

O lie ihu xpi soe des loue ewege
vaders i die wadege vdieten
dinemestz en nu heiliger passie
en nu ghdia wode *Si is selu mijne*
dzgi wa got en mesche die oetmoe
delike gewidichste i allen misse te co
me ide hnde des priesters i vleis en
y bloede also walye als gi wa got
en mesche hiet aede cruce o o se wyl
Soe beuele ic v hnde die ziele mijne
alder in di thoe de en alle mijne
lien vruede ziele en alle arme el
tedege ziele i diere gottlike geue
dichz en i diere genade Si ic bid v
th dzgi ho dinst misse vlichte wilt
Si alle hore moet en dnestz v wa
dele i vroechede en i eweger blit
schappe Do die cruchtege v wade
lige Ds he dz vroet v wadelt i di
thliche Si de wij i dine duurbare
bloede preciose Ds selue prestose
duurbloet wile hnde gewidege
te giete op ha op dz si wdiel moe
nide te alle diere riker vdiete en doech
de noch bid ic di ihu xpi doe ic

170
die v wadelige d' tu dijnude wadelse
ide hāde des priesters gewāgot en me
selge **D**tu di otfeis ou die vielen
mijre aldīs en alle mijre lieuer
vruede ziele en alle geloeuege sie
le **G**i siidlige dā ic nu vō begee
puse en laesse tū mīz mīwē tū lichnē
en bloede **G**i heile hō wōde mīz
dijne tū wōde en mīz zezeg' sinā
te d'is wōde gē vleis **G**i otfeis
dā ou hē dō dā afgriudege otfeis
belike mylde be-litichē die wel
ke du bewisde dē mādenā nēde
cruce **G**hedēc d' tu alle ot vād'
en ot broes' bist en alle ot toe u
laet en zalichē ontfeis dā ou
die ge vāgē die dā liggē en lōnā
ide vegenier **M**ect se zey i dijne
dūle bloede vā alle vlecke d' siidē
Gi vōngse vō dijne hemelsch vād'
Ghedēc d' wōde die du belofden
mīz dijne gebedide mōde s'ra
kēde bit v sal gegene wōde **S**oe
ket en gi sult vīde **C**lopt en mē
sal v op doe **D**ā o so clop ic nu be

betrouwelike vā die dāre dīre ot
feelijch 7c soetle dī genade on hē
7c bid di thpoert my en coet hēre
gulpe i alle hore naede op d's
ruste i vrede vlosse onre soet
ste ihu d's die mij wot hē herte
Si d's d's wde bloet en wat d's
d's wt dīre sīde vā dīre herte
wt geulote is vā dē geualde
hore vīade Si ot fāse i d's gesel
schap dīre heilige en ghef 7c
die ewige vroechede Amen

coloriosa Vgnes harluda ac relida :
signorū virtute nitentes : que per gratiā me
riustis fieri : habitaculū spiritus scī : o bte
vgis Vgnes regestentes : in pprio cenobio
bte dei genitrici dedicati : o deo dilecte in
abrahe sinu recepte : succurrite nobis qd
i lacrimarū valle laborantib⁹ Regit
eas dñs et dilexit eas Et habitare facit
eas i tabernaculo suo

reputare qd dñe vgnū max nobis fa
mulab⁹ tuis p scāz vgnū max harludis
atqz relidis : merita glōsa . vt earū p
iressioe ab oib⁹ sep ptegamur adufo

Mon Dieu et pere de misericorde
Notre Dame ouille de pitoyable, ie
vous en prie, sur les ames de mes
parents pere & mere fr et sœurs
bien fideles et de toutes fideles
trespasses qui habitent dans le
purgatoire, pour lesquelles ie vous
offre aujourdhuy, avec tout la
charite possible, l'incarnation, vie
passion les playes, les larmes et sang
de votre filz unique nre Seigneur Jesus
Christ ie vous prie pour la mesme
et martire et le donateur de nre
tres sainte mere Marie toujours vierge
et pour toutes les tourmens et le sang de
les martyrs et les merites de tous les
saints auxquels j'adjouste en toute humilite
tout ce que ie pourrai meriter d'avant
vous pour selon ma vocation tous
saints, et toutes les afflictions
humiliations et maladies quel

12
Vouloir plaina des ~~indignation~~
et q desir de ~~reconnoissance~~ de bonne
volonte et sçavez qu'il y a chose
préférée ne l'ont effacée que ce second
may Dieu ie vous ~~laisse~~ l'offrir tres
volontiers si i'en ai la connoissance
et ie vous prie de l'offrir pour aggraver
comme si ie l'avois offert en objet d'un
de moy avec o tres pitoyables et tres
sainte trinite tire hors de ces feu
les ames qui aspirent a la vie
bienheureuse de vive et d'heureux garants
moy aussi

[Faint, illegible handwriting]

